

68.8. A 2°

HEROIDVM EPISTOLAE

P. Ouidij Nasonis.

ET AVLI SABINI RESPON-
siones, cum Guidonis Morillonij
Argumentis, ac Scholiis.

His accesserunt Jo. Baptista Egnatii observationes.

AL

DVS

1701

1549

EX BIBLIOTHECA ALDINA.
VENERIIS, M D LXXXIII.

*Carter Hill.
Bellus puerorum et rob huius
nam. Puerorum Domus Anco-
nia. In abbas. Huius.*

*Bartholomew di S.
Bell.*

CLARISS. VIRO FRANCISCO
CAMPOGI RAVDO,

MERITA SACRATISSIMARVM LEGVM

laurea decorato, musisq; politionibus ornatissimo,

Guido Morillonius, cum omni

obseruantia S. D.

ET ER ES illi, quorum auctoritas
cum sapientia ad hac nostra usque
tempora prouecta est, Franciscè nobi-
lium eruditissime, non minus doctè,
quàm eleganter tuis Gratiàs (quas
Græci *χάρεις* uocant) ita depingebant;
ut una earum, ueluti à nobis profecta, auersam faciem te-
neret; reliquæ uerò duæ nos aspicerent. quo quidem exem-
plo monemur, accepti beneficii nunquam immemores esse
debere; uerùm illud aliquo cum sænore rependere. ego ita-
que priscos æmulabundus, cum attentiuscule mecum pensi-
tarem, quantum in me tua benignitas contulisset, ne id in-
ingratum proiecisse uidearis, exigua compensatione, ut sal-
tem aliquo argumento animum nostrum, tuis beneficiis pe-
nè obrutum, tantillum leuare consilui. ideo cùm supe-
rioribus diebus à Dialecticorum mæandris mentem rela-
xarem, sacrum illud musarum diuersorium repetens, in
Heroidas illas Ouidianas fortè incidi, dii boni quàm
multiplici eruditione refertas, quàm lepidissimis sali-
bus concinnatas. Omne tulit punctum (ut inquit Flac-
us) qui miscuit utile dulci. quod quidem aut nemo, ut
utro, aut noster hic Naso est affecutus: qui ita seria
pellitis figmentis, figmenta seriis miscet, ut satis ne-
scias,

scias, plusne utilitatis, aut uoluptatis praeferat. quod cum nonnunquam egregie fecerit, in epistolis praesertim singulari quodam modo mihi fecisse uidetur. uerum enim- uero seu temporum iniuria, seu (quod uerius crediderim) librariorum incuria, tam multiugis mendis, tam mon- strosus erroribus scatebant, ut nemo, quantumuis mi- tis, in ipso statim lumine non stomacharetur. quare me operepretium facturum existimabam, si illas nostras asteriscis, transuerso calamo, illinerem, atque ut emen- dationes, examinationes, librationesque haberentur, elab- orarem. etsi onus supra uires, malebam tamen audentior uideri, quam mansuetioribus musis stupore, atque marco re squalentibus, pro nostra uirili operam non prestare. quapropter curavi illas non tantum tersas emunctasque reddere, uerum etiam nostris argumentis, crebrisque in marginibus annotatiunculis, nouis litterarum tyrun- culis peruias reddere. ut si quid nobis ob id deberent, tibi tanquam auctori gratulabunt animo acceptum refer- rent. Accipe igitur uir circumspectissime hasce qu intulas- cunque ingenio nostri primitias, quas tibi liberalissimo patrono dedico: res est leniuscula: nec inficior: uerum (ut Pliniani uerbis utar) & diis lacte rustici, multaeque gentes supplicent: & mola tantum salsa litant, qui non habent iura: quidquid id sit, dii faxint, ut sit meae erga te obseruantiae pignus sempiternum. Vale praesidium & dulce decus meum, Guidonemq; tuum in eorum nu- mero adscribito, qui te colunt & uenerantur.

Etymologia huius vocabuli, Heros.

Quoniam Nasonis Epistolæ Heroides inscribuntur; non alienum à proposito uisum est huius uerbi Heros etymologiam; siue significatum prælibare. Audiat uaque diuus Augustinus, copiosissime docens, quid sint Heroes lib. 10. de Ciuitate Dei, his uerbis: Nomen Heroum à Junone dicitur tractum, quod Græcè Iuno Hera appellatur; & ideo nescio quis filius eius secundum Græcorum fabulas Heros fuit nuncupatus: hoc uidelicet mysticum significante fabula, quod aer Iunoni deputatur. ubi uolunt Heroas cum Demonibus habitare. quo nomine appellant alicuius meriti animas defunctorum. Idem in 7. Inter Lunæ gyrum nimborum ac uentorum cacumina aerias esse animas, sed eas animo, non oculis uideri, & uocari Heroas & Lares & Genios: Trimegistus quoque auctor est, Heroas, habitare inter aeris purissimam partem supra nos & terram, ubi nullus est nebulis locus. Minimè pretereundum est id, quod Martianus Capella tradit in Nuptiis Philologiæ, Heroas uidelicet ab Hera, quæ terra dicitur, esse nuncupatos. Hinc Heroides famine clariores; quales sunt Heroum uxores & filie: Ex his igitur liquido claret, quid sint Heroes, & unde dicantur.

Poetæ intentio, & quid frugis afferant Heroidum Epistolæ; nec non cui parti philosophiæ debeant supponi.

Publius Ouidius Naso Sulmonensis, ingenii uertute, & uerborum copia, teste Fabio, Latinos poetas

longè

longè præcellens, hoc in artificiosissimo opere cum quodam
 diuino ingenii sui calore pię & fidelis uxoris officium,
 ni fallor ostendere intendit, narrando diuersos amoris
 affectus, ut illas, quę castę, & quę impudicę suos
 maritos amant, aperte noscamus, in aliis enim casti amo-
 ris pietatem extollit: in aliis uerò libidines, atque incon-
 tinentissimos amoris estus subinde taxat. itaq; (ut duas
 pro reliquis accipiamus) Penelopes castitatem ad imi-
 tationem, Phædrę uerò incestum amorem ad detestatio-
 nem proponit. propterea opus istud non immeritò mo-
 rali philosophię (quam Greci Ethicę uocant) suppo-
 ni debet, quandoquidem & mores hominum, & uitia
 docet, non enim aliud nobis illę amantium quærimonię,
 lamentationes, ultimęq; desperationes clamitant, quàm
 ut suis exemplis cautiore effecti, uetios indecentes-
 que amores diuiteamus. & profectò quamuis Ouidius
 in nullis alijs uoluminibus amoris affectus ardentius ex-
 presserit, quàm in epistolis: nulla tamen lubricitas,
 nullaq; lasciuias (si modò equum sortiatur interpretem)
 inuenitur. contextus autem humilis, atque facilis, ut
 pote elegiaco carmini peculiaris, nec propterea mi-
 nus florentissimus. nemo est enim usque adeo languidus
 usque adeo ieiunus, qui non aliquid deliciarum, atque
 argutiarum illinc hauriat. nullus insuper tam frigidis
 præcordiis, cui non se offerant secunda ad excogitan-
 dum adminicula. Denique non existimo aliquem tam
 ceruicosum, tamq; durum, qui minima epistolarum præ-
 lecta, non statim concipiat similis conscribendę copio-
 sissimam farriginem. quod planè percipiet, qui Heroidas
 vigilantiori studio coluerit.

IOAN. BAPTISTAE EGNATII

Teneti in Heroidas Ouidii, Sappho,
& Ibin, Obseruationes.

EX PENELOPE.

*Iue quis Antilochum, Ex Politiani
Miscellaneis hoc expendito.*

*Hic lacer admissos. Quis non uidet,
Admissos equos, Hectoris laceri le-
gendum? cum uox ea, admissos, cele-
rem Ouidio, Valerio, & reliquis si-*

*gnificet, magno eorum errore qui amissos legunt. Ouid.
certè ipse in Fastis, Et celer admissis labitur annus equis.
& item, Hunc quondam Cytherea diem properantius tre
iussit, & admissos præcipitauit equos. & in Phyllide, Et
sacer ad missas exigit Hebrus aquas. quin & Valerius de
Fulvio, Admisso, inquit, equo, Theanum contendit.
que uox inde uidetur esse ducta, quòd adiunctis equis cele-
rius iter conficimus.*

Rettulit & ferro Rhæsumq; Dolonaq; cæsos.

*Mirum est, cum adeò pateant Heroides Ouidianæ, hæte-
nus syllabam claudicantem in hoc uersu non animaduer-
sam, cum Dolon ubique primam corripiat. ut,
Ausum eadam quæ nos Phrygia de gente Dolona.*

Quare addenda fuit dictio, q; Hom.

ὅς ἐστις ἐν Τροάσσιν δόλων ἀρχὴς & υἱός.

*Quid tibi Pisandrum, Polybumq; Medontaq; dirum,
et hic etiam addenda copula fuit, cum Medon & ipse
corripiat primam.*

ITAM EX PHILLIDEI ΜΑΟΙ

Toriusq; Prociſtes. Non, Prociſtes, ut ἀπὸ τῆς προ-
κείσθαι, id eſt, impellendo ueniat.

Creſſa reliſta. Alii omnes, puella: nos ex manu-
ſcriptis codicibus, Creſſa reliſta, emendauimus: in quo
uerbo & grauius πᾶς eſſe uidetur, & acrior Phyllidos
accuſatio.

EX BRISEIDE.

Bis ſex aſſueti. Omnes alii codices, bis ſeptem: nos
ex Homericæ Rhapsodia, bis ſex: in qua Phoenix ſic
Achillem alloquitur:

ἄδρια δὲ λέβητας ἑξέκοσι, δ' ὠδὴν δ' ἰππῶς
πῦρ δ', ἄβλιφ' ἔρως, οἱ αἰδῶν ποσσὶν ἄροντο.

Inter Achæidas longè pulcherrima matres.

Mirum uideri poteſt uerſum hunc, cùm tamen hæte-
nus claudicarit, non eſſe etiam a' his, qui doctiſſimos
ſe putant, animaduerſum, cùm hætenus aut corru-
ptè legerint, aut corruptius emendarint. nos, Achæia-
das, non refragante Græcorum ueterum forma & uſu,
quadrante etiam ſyllaba, emendamus, nec neſcio ab
Achæa ἀχαις deduci. quod uel ipſe Hom. Rhapsodia
probet.

Τὰ πέπονες κακ' ἐλέγχεσθαι αἰσῶδες δὲ τ' ἀχαιοί.

qui tamen uerſus a' monere negligentiffimum quēque
poterat, carmen Ouidianum non ita legi poſſe. quare
ſyllaba non repugnante, Achæiadas leges ut apud Theo-
critum emendatis codicibus in Helenæ Epithalamio.

ἦ δ' ἄχαια δ' αὖ γ' ὦν πατὴρ, & δ' ἐπὶ ἄλλα.

Callimachus in Delon,

ἀλλ' ὅτ' ἀχαιῶδες μὴ ἀκρηίσαντο πόλεις.

Sed de hac nominum forma in Sapphus epistola plura,
cum de lapsu eorum, qui non minus docti, quam diligen-
tes uideri uolunt, agetur.

E X P H A E D R A.

Eleides actæ. Omnes ad hanc diem eleides, in quo
nescias utrum magis accuses negligentiam hominum,
an inscitiam, an potius utrunque. quis enim non ui-
deat uersum, si Eleides leges, subsultare? Iam Bacchi
nomen Eleleus, non Eleus erat: quod Ouidii auctoritas
Metamorphoseos sexto probet,

Nyctulcus, Eleleusq; parens.

Quod nomen Appollinis etiam esse Macrobius prodidit,
dictūq; illud, *ἐπὶ τῷ ἐλίττεισθαι περὶ τὴν γῆν*, quod æterno
scilicet meatu circa terram uolu uideatur. iam Euripides,

ἥλιος βοῶνς ἰπποισιν ἐλίττειν σθένος πολλὰς πνεύς
nec uera minus Empedocles de illo,
ἐκ ἐλίτθαι μέγαν ἔργον ἀμφιπολῶν.

Siue igitur à uolutione huiuscemodi siue ab Elele bac-
chantium uoce, (nam etiam à sonis Bacchum dixere &
Bromium, & Iacchum) siue & ipse, qui & Apollo sit,
ratione illa perpetua dictus Eleleus est, unde Eleleide
quoq; factæ sunt, aliter uersus legi nequaquam possit.

E X O E N O N E.

Depressa est humali cana pruina casa. Sunt qui defen-
sa legunt, qua ratione dixit Virg. defendere tenebras myr-
tus à frigore, & defendere frigus tectis, ut Gellius
etiam ex Quadrigarii Annalibus obseruauit.

Ad fontem Xanti uersa recurret aqua. Iam illud
prouerbium Græcis usurpatum frequens innuit, dubio
procul,

procul, quod illi ^{ἀνὰ ποταμῶν}. Ex Euripidis iambico in
 Medea, sic enim chorus, ^{ἀνὰ ποταμῶν χαρῶσι πύλαι}

Vnde etiam Horatius, Quis neget arduis Pronos relabi
 posse riuos, montibus, & Tyberim reuerti? Cicero quo-
 que in epistolis ad Atticum, principio tantam Greci
 uersus usus, ad regii huius meminit.

Polydamanta roga. Ex imitatione HomERICA & hic,
 & alibi, ne syllaba subsuliet, legimus Pulydamanta,
 quemadmodum & pulypus, licet alii Polidamanta,
 & Polypum, ut sit mega scribere malint.

Ipse repertor opis uacas pauisse Phæreas,
 Fertur. Calimachus diuersam ab alii causam seruitutis
 canit, cum scilicet Admeto Apollinem seruasse prodatur,
 quod adolescentis amore captus esset, atque ad emerend-
 um eius amorem gregem ab eo pastum.

EX HYPSIPHILE.

Non hæc Aesonides, sed filia Phasis Aetæ. Dubi-
 tavi sæpe antea quæ maximè probabilis esset huius car-
 minis lectio. an hæc ipsa, quam ipsi reliquimus, an quam
 alii substituere, Phasias Aetæ legentes, cum hic, tum
 in Medea, ut Aetam bysyllabum fecerint. Ego ut con-
 tractionem illam malè etiam ab his scriptam non ætenuis
 legere memini, sic malim trisyllabum seruare, ut diph-
 thongus illa corripitur, sequenti uocali: quod & Gre-
 cis & Latinis nostris est peculiare, in duabus scilicet
 dictionibus: cum una enim terminatur diphthongo,
 & subsequens à uocali incipiat, corripitur diphthongus,
 natura præcedens alioqui longa. ut, Insule Ionio,
 ne Græca uem; &, Illo alto, &, Pelio Ossam.
 sed

sed & in eadem dictione Virgilius, cum dixit, *Su-*
dibusue præuſtis, diphthongum corripuit. quin & ipse
 Ouidius in *Metamorphoseos* septimo, *Quos ubi uide-*
runt præacutæ cuspidis hæſtas. tamenſi ſunt, qui legant;
peracute. Vtrum hoc Ausonii nullus inuertere poſſit,
 cum ille in *Protreptico* ad nepotem ſcribens, hoc uerſu ita
 laudat, *Te præeunte nepos modulata poemata Flacci*.
Adde quod uix legas, niſi memoria me deficit, *Aetam*
bifyllabum. nam ille Ouidii uerſiculus ita legitur in ue-
tuſtis codicibus, *Diſſimilemque animum ſubiit Aeeta*
relictus, & paulò poſt Ouidius, *Cum rapido fallax Ae-*
tias igni Imponit purum laticem. & *Medea*, *Non erat*
Aeetes, ad quem deſpecta ueniret. & iterum, non ſeniſ
Aeetae regia Lemnos erat.

EX DIDONE.

Pœnas uiolate Sichæi, ſunt qui, *Sichæo*, malint.
Mille procis placui, qui me coiere frequentes,
Videndum an deſit, in, præpoſitio, uel quid ſimi-
 le, ut in me coiere, legas.
Sceptraq; ſacra tene. Alii, ſceptra ſacrata: nobis ue-
 tus lectio diſplicere non poteſt: & alioqui codices omnes
 manuſcripti ita habent.

Nec ſteterunt. Ea forma, qua Virg. *Steteruntq;*
comæ. & Terentius, *emerunt*.
Certius ibis. Sunt qui ſerius malint.

EX HERMIONE.

Si te iam tangit Oreſte. Alii pia tangit, alii nunc.

Induit illa patrem. Accuratius obſeruandum cen-
 ſeo

seo, quid illud uerbum induit, sibi hic uelit: nam interpretes gannunt.

Diffundimus iram. Et hinc facile apparet, diffusiones dierum esse legendas apud iuriconsultos & Gellium non diffisiones. quod quibusdam placuit, ut improbè faciant, qui immutare ueteres lectiones audeant.

Quà duo porrectus longè freta distinet Isthmos, Vesta peregrinis Hippodamia rotis. Duo sunt aduertenda, & quod malè codices omnes habent, detinet, cum distinet dubio procul legendum sit: quod quiuis uel mediocriter doctus aduertat: & quid sit illud quod externas rotas in Hippodamia hic dicat Ouidius. Nos rem eruditis etiam non paucis ignotam breuè explicabimus, ex Pindaro in primis, & Apollonio, qui cum interpretibus suis prodidere, Hippodamiam inter cursu certabant, esse uestam: unde & hoc in loco peregrinas rotas Pelopis currum intellexit, quo donatus ille à Neptuno est in amoris olim compensationem.

E X D E I A N E I R A.

Se tibi pax terræ. Alii codices, pars terræ, habebant. nos ex manuscriptis codicibus pax restituumus.

Theutrancia turba, non, Thestina, aut, Thespica, legendum esse, facit cum illud à Politiano inuentum, tum etiam quod Stephanus Theutrantem patrem facit à quo Thetrancia turba iure Thespiades appellata.

Una recens crimen refertur adultere. Nos, syllaba refragante, quandoq; Reseretur, nunc uerò diligentius examinatare, deseritur legendum censemus; quod propriè

id uerbi significatum sit, unde & delatores : sed & codex unus manuscriptus, defertur, habuit.

Inter Ionicas . Alii Maonias inter, reclamante codicum fide, ex quorum auctoritate lectionem ita restituendam admonere lectorem uoluimus.

Scilicet immanes elisis faucibus hyæros,

Infantem & caudis inuoluisse manum.

Multis erroribus uersiculi hi duo sædati antea erant, qui tamen ita restituendi, ui arbitror, fuerant : sit tamen hoc integrum lecturis.

Quodq; inter leuvmq; latus, dextrumq; lacertum.

Habuum compressi ab Hercule Antæi his uerbis expressit Ouidius, ut malè emendasse uideri possint, qui leuvmque latus, leuvmq; lacertum, legerint.

EX ARIADNE.

Semisepulta . Codices omnes semisopita præferunt, reclamante tamen syllaba nam sopire semper primam producit, ut apud hunc ipsum infra Medea : Quæ me non possum, potui sopire draconem ; & Hyperænestra, Dum petis amplexus, sopitaq; brachia iactas . Tametsi sopor corripiat, quare semisepulta libentius eodem sensu legimus.

Nec facta fuisses, emendauimus, cum hætenus omnes codices nullo sensu, tulisses, haberent.

EX MEDEA.

At tibi Colehorum . Alii, Ut, legunt : sed quo sensu, ipsi uiderint.

Cur inquam Colchi . Quis non uideat hoc totum ex principio Medæ Eunianæ deduculum ? ancilla enim Medæ apud Euripidem, et ex nostris Ennium, sic ferme cepit

cœpit . uersus autem notiores sunt , quam ut à me sint huic loco inferendi : odiosa enim omnis ostentatio , praesertim ubi magnitudo rei non excuset .

Excipit hospitio iuuenes Aeeta relictos . Et in hoc uersu addidere quidam , Pater , ut bisyllabum Aeeta facerent , cum tamen trisyllabum sit , ut paulo post in eundem hunc sensum : Dixerat Aeetes . Adde quoddam male etiam scripserint , dum Oetam scribunt : sic enim montis est nomen .

Ut uidi , ut perii . Alii , Et uidi , & perii : mihi ex Theocriti & Virgilii imitatione hoc probabilius est uisum , magisq; poeticum .

Hec animum & quota pars etiam mouere puellae Pudentulo errore addiderant , & legerant omnes possent mouere , qui non uidebant saltem obstare syllabae quantitatem , si mouere perpetuum facerent modum . quare nos ex perpetuo perfectum fecimus , sensu , & syllaba quadrate .

— Aut nos Scylla rapax . quid est quod Scyllae meminert , quae adeunda illis ex Ponto redeuntibus nequaquam erat ? an errore muliebri , & animi mœtore quid dicat , nescit ? an Ouidius id innuit : Argonautas mari iactatos , quod Graeci etiam poetae quidam cecinere , ad Africæ litus appulisse , ut uel inuiti Scyllae Charybdisq; uortices subierint ?

At subito nostras ut Hymen cantatus ad aures . Quid alii senserint in hoc uerbo , quod ad syllabae moramentum attinet , haudquaquam nos fugit : mihi tamen probabilior eorum est uisa ratio , qua syllabam hanc corripiendam esse crediderunt . unde & ex uetustis codicibus ut ,

ut, addidimus; & paulò post in altero uersu; & particulam substituimus, cum impressi ad hanc diem codices, Turbarunt Hymen clamant; habuerint. Nec uerò illis Catullianum carmen fauerit, ubi ille intercalari numero uidetur quandoq; producere; cum diuersam ille secutus sit rationem, & licentior aliquanto in syllabarum spatiis habeatur:

Turbauunt, & Hymen clamant: Hymenæ frequentant. Adeone quosdam esse uel grammaticæ rationis expertes, ut non aduerterint Hymenæa legi nequaquam posse: unde enim ille accusandi casus in a deducatur? aut quis quarto casus Hymenæa dixit, cum uisus relictus exeat? sed nobilissimi saltem poetæ testimonio admoneri poterant, qui in libris de Ponto sic scribens ad Maxim. cecinit: ille ego, qui cecini uestros Hymeneon ad ignes. Verum in sebin de hoc, hisq; similibus alia. nam nec scribamus. iustum nunc opus, & admonere tantum lectorem uolumus. Alioqui & Hypermnestra, Vulgus Hymen, Hymenæe uocant. Et Catullus, Hymen ò Hymenæe Hymen.

EX LAODAMEIA.

Linguaque mandantis. Sic emenda, cum hactenus mandatis, legeretur.

Dux pari. Ineptum, & perridiculum est, quod opici quidam, & malè initiati literis, Dissari; ex Homericâ Rapsodia supponendum contendere.

Quem non uiolauimus ignem. Non faces ab Ouidio pro igne intelligi subsequens uersus segrissimum, queng;

quenque admonere poterat, sed eum ignem, quem cum aqua à noua nupta tangi moris erat. Plutarchus in Problematis, & alii: nam & quinque faces adhibebantur, quemadmodum panis cum aqua in eisdem nuptiis. Dionysius Alicarnassens.

EX HYPERMNESTRA.

Quid sò freta longa pererras? an hic, ut in Ibi, primam huius dictionis corripuit? an uero uox est exclamantis?

EX PARIDE.

Sed Nymphis etiam cura; amorq; sui. Quid est, quòd Nymphis curam se fuisse dicit? quòd alias præter Oenonem amari?

EX ELENA.

Militia est operis altera digna tui. Sic enim libentius legerim.

EX HERONE.

Leandre. Tu uide, ne ubi producit prima syllaba, Græcorum de more Leiandre sit scribendum.

EX ACONTIO.

Et Thetidis quales uix reor esse pedes.
Thetin ex Homeri Rhapsodia innuit.

Maceror interdum. Grāmatici quidam, dum macerari uerbum prima correpta pronuntiarī posse contendunt, uersiculum hunc ingeniosissimi ualis contaminauerunt, non aduertentes inuersum esse uerborum ordinem, & sic restituendum, ut nos emendauimus.

Si generosa probris. Sunt qui probatis malint, ac si dicat, tu, tui; omnes probatis stammata in coniuge.

Ex

EX CYDIPPE.

Tunc mea difficili. Sic legendum, non difficilis, quando melius dicitur, *Navem deductam difficili aequore.*

His tamen adverso. Vide, ne legendum sit bis, ut significet Cydippe non semel ventum adversum fuisse.

Μιρόν & innumeris structam de cornibus aram. Non ego hoc loco, *Pluta*, quam quæ *Politianus* de ara *Dei Apollinis* ex cornibus facta frequentibus, addam. Ad illum diligentem lectorem relegamus.

Et de qua pariens arbore nixa dea est. *Olinæ*, palmæque arborem, cui *Latona* pariens innixa est, innuit ipse in 6. *Metam.* Illic incumbens cum *Palladis* arbore palmæ. Sed *Plutarchus* fontium facit hæc nomina, obiectaque *Latona* draconis specie præcipitasse sese de saxo territam. Græcis hæc auctoribus cantatissima sunt. Satis nobis est digito fontem querere volentibus ostendisse: nihil enim ineptius, aut frivolum magis censeo, quam ubi in puerilibus ostentare ingenium, aut eruditionem velis.

In lævū versor, cum vocat ille, *latus*. Id quæ non videat legendū lævum, nō dextrum: si quidē decumbentes, dū auersantur eos, qui inuisunt, in lævū reclinent *latus*, necesse est.

Mirabar quare tibi nomen *Acontius* esset. Si *Euripidis* illa in *Polynicis* nomine interpretatio iure irrisa, explosaque est à doctis; nescio an hæc probari *Ovidiana* satis debeat, cum in eius nomine laudat *Cydippe*, quasi iam inde à puero sortiri nomen hoc potuerit, quod in illam iaculaturus esset amoris faciès: enim Græcis iaculum. Sed hæc quandoq; poetis usurpata, in earū præsertim personarū servando decoro, quas minus prudentes peritiasq; introducunt.

Teq; tenente deos. Omnes hætenus Deo, nullo, nisi fallimur, sensu.

EX SAPPHTVS EPISTOLA

E G N A T I V S L E C T O R I.

Contulimus olim in hanc epistolam aliquanto plus industriae, ac curæ, tum quòd cæteris corruptior hæc erat, tum quòd tametsi cum reliquis ab Ouidio scripta videtur: illam tamen doctissimus quisque ita semper admiratus est, ut secernendam ab alijs censuerit, ac si inter illos minores pauciores allesta, communem sortem non serat, eminereq; statim inter cæteras debeat. quare & Calderinus, & ante illum Merula, ueluti in Olympico stadio celebres athletæ, non citra pulueris (quod aiunt) tactum desudarunt, & ut coronam reportarent, contenderunt, ac si Pythia illa, ac Nemeæa, uel si qua alia in terra Græcia celebrabatur olim, non ueram, cumulatamq; uictoribus gloriam afferrent. Et sanè ut illa quidem sacra omnia erant, & Olympicus agon, uel Iouis maiestate, uel Herculis, qui primus instituit, auctoritate, uel etiam loci magnitudine, ac claritate cætera terræ Græciæ præstabat: ita hæc epistola, tametsi cum reliquis scripta sit, & auctoris ipsius maiore quodam studio, & personæ, quam sustinet, grauitate, & euentu maximè memorabili digna semper est uisa, quæ & principem sibi locum vendicaret, & maiorem diligentiam exposceret. in qua si à viro in primis erudito, ac studiis nostris optimè merito dissentire in paucis videbor, ignoscet ille cum cæteris, cum non paucioribus illum & sequar, & laudem. Vnam quàm eius litteras, ac studium æmulatione multorum digna iudico, tam possem & cætera his emulanda proponere.

Sappho

Sappho Phœoni. Non ingrati tibi lector futuram fabellam existimo, non animaduersam ab utroque commentatore, quam primo adolescentiæ nostræ tyrocinio ex Græcis scriptoribus in racemationum nostrarum capite uulgauimus. tu, si uacat, inde eam petas.

Nunquid ubi. Alii, Ecquid ut, emendarunt: sed ipsi uiderint: mihi uetus lectio non immutanda est uisa, ubi præsertim auribus illa obsequatur magis, & consensu etiam probetur eruditiorum.

Elegia flebile carmen. Et hæc lectio mihi semper uisa probabilior, quam elegi uerbum, aut elegi quoque, quod sustinere quidam; id quod inconcinnum, absurdumq; uidetur, nec ingenio poetæ congruens. qua autem ratione fiat, ut syllaba ea longa sit, & auctorum usu probatur, & a ratione non abhorret.

Nec mihi Pyrrh. . . . subeunt Mnaisue puella,

Nec me Lesbium cetera turba inuât.

Neq; accusare quempiam est animus, nec tantum mihi assumo, ut si quid alii diuersum à me senserint, id ego statim ad inuidiam meam traham. sua cuiq; placent. ego mea ut non multum admittor, sic, ubi melius nihil habeo, non facile contemnere, aut damnare soleo. illud tamen in bonam partem dictum antè accipiant uelim, quod immutarent lectioem, totamq; inuerterint, non mutatueros fuisse, si rem consideratius expedissent. qui enim, queso, Pyrrhiaces à Pyrrha, aut à Methyma Methymniades deduci possunt? aut unde hæc tam insolens, tamq; absurda deductio? dicimus quidem Lesbiam, Pelasgiadem, Achæiadem, Heliconiadem, & cetera id genus, sed ut ratione

non careant; non tamen Pyrrhiadem, Methymniadem, nō
magis quān Myleniadem, Romaidem, aut Chyrrhiā-
dem; quod nec usus; nec ratio patiatur. unde enim pa-
tronymicus hoc muliebre formatur, aut quomodo? si
enim Pyrrhæus, ut Methymnæus est nomen possessuum,
ut sunt; nullo pacto poteris indē hoc patronymicum de-
ducere. aut enim Pyrrhæas faciet, aut per dissolutionem
Pyrrhaias. utrum autem dixeris: & duriter, & insolē-
ter id deduxeris. quod si Pyrrhæades legeris, syllaba clau-
dicet necesse est. nos igitur à ueteri stabimus lectione. exā-
minent illi rem totam, ut ingenio excellunt, & eruditione
prestant: facile, ut opinor, recantabunt.

Quas hic sine crimine amari. Non displiceret ea le-
ctio, quam astruxere, Quas non sine crimine amari sed
interim ampliare iudicium postulo.

EX SAPPHO.

Nec me despicias, si sum tibi corpore parua:

Mensuramq; brevis nominis ipsa fero.

Diuersa longè est lectio, quæ nunc circumfertur, scilicet.
Sum brevis: at nomen, quod terras impleat omnes,

Est mihi: mensuram nominis ipsa fero.

Sed nos erronē tellure. Alii, O uos erronem. uetus lectio,
Nec uos erronem telluri admittite nostrum.

Nisiades matres, Sicelidesq; nurus. Alii,
Nisrades matres; Nisiadesq; nurus: ut sit geminatione in-
cundius carmen.

Tu quoq; quæ inimites celebras. Alii sic emendant,
Tu quoq; quæ montes: sed uiderint illi, ne montanum, ac
subagreste quid oboleat hæc emendatio.

Non

Non arabum noster rorē capillus olet.

Alii, Non Arabum noster dona capillus olet.

Non ut ames oro, uerū ut amare sinas.

Sic corrigeſ quemadmodum id, quod ſequitur,

Admonuit quamuis. Alii Admoneat.

Per tibi qui nunquam longē diſcedat amorem. Alii omnes, diſcedit: nos ex affectu optantis ſæminæ illum modum ſubſtituimus: ac ſi dicat, qui ut nunquam diſcedat & abeat a me, opto.

Postquam ſe dolor imminuit, mea pectora planxi. Alii, Nec pectora plangi. ubiq; tamen Ouid. priori uerborum forma hanc ſententiam contexuit, ut Canace, Exieram thalamo, tunc demum pectora planxi: & Medea, proi-nus abſciſſa planxime a pectora ueste, adde quod uix dicatur, nec puduit plangi pectora, ſed plangere, ut exululare.

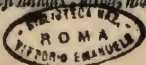
Frondeb; & nullæ dulce queruntur aues. Vbi olim mille, nullo ſenſu, emendabis nullæ: aliter & ſyllaba nūtet, & ſenſus non quadret.

Grata prius lacrymas cūm bibi herba meas. Omnes haſtonus, combibit, legere: mihi, Cūm bibit, non diſplicet: ut hic planē ſit ſenſus, incubuiſſe ſe in locum frequentius, ubi antē iacuerant, cūm interim herba, locuſq; antē illi gratus exciperet ſuas lacrymas, quæ fluerent ac Phæonis memoriam, ſi quis tamen & combibit, probat, non admodum repugnem.

Sola uirum non ulta prius. Emendabis Pie. Prius enim cauſſa uox ſemper uiſa eſt, ac nihili.

Eſt nitidus, utroq; magis perlucidus anne Fons ſacer.

Alii aliter, Eſt nitidus, utroq; magis perlucidus annis.

Vna nemus . Quid enim sibi uelit uetus lectio , non uideo , Vnda nemus , quando & Domitius iam ante id agnouit , & sensus unà exposcit .

Antè oculos uisa est Nais adesse meos . Non possum non admirari tantam lectionis uarietatem in codicibus deprehendi : uetus enim lectio sic fermè habet :

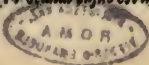
Formosus puer est uisus adesse mihi . nunc alii diuersè tegunt , Constituit ante oculos Nais una meos . ubi minor , quid sibi uelit hoc nomen , quod quidam legunt per ypsilon . manuscriptus codex noster sic habuit , ut emendauimus . quam igitur malint , eam sequantur . Illud testari possum , ueteris lectioni steteris , dissentire à sese Ouid . qui statim non ad Cupidinem , sed ad Nympham , id est hanc Naiade conuersam Sappho faciat , cùm inquit , Ibimus ò Nymphæ : quo in uersu grauis infederat error , ut Nymphas alloqui uiderat , cùm Naiadem Nymphā , quæ oculis obiecta illi fuerat , alloquitur , & sic Nymphæ uocandi casus erit ; Græcorum more unitatis numero .

Nec mora iussus amans tenuit letissima Pyrrhæ Pectora , Deucalion igne leuatus erat . Admonui me iam alias uarietatem lectionis incredibilem deprehendi in hac epistola . nam quidam adeò diuersi abeunt , ut nec uerba , nec sensus cum ueteri lectione conueniant . mihi non tantum animi fuit , ut tantam immutationem admitterem , integrum relicturus aliis , quid magis illi probaturi sint : alii igitur fortasse non male ,

Nec mora , uersus amor fugit , lentissima merfi Pectora , Deucalion igne leuatus erat .

Ibimus ò Nymphæ . Vocandi casus est unitatis nume-

ro, &

ro, & Græco more enuntiatus.

Grata lyram posuit tibi, Phæbe, poetica Sappha. Domitius, & alii Poetica Sappho (ignoscant illi) tam perperam legunt, quàm malè interpretantur. nemo enim nescire potest, qui uel Græcis elementis imbutus sit, non dici substantiuè unquam sic Poeticam: dicimus enim Poeticam artem, ut Horatii ars Poetica, sed Poetiam muliebri genere ut Poetam, quod Græcis in primis peculiare est. nomina nanque hac forma apud illos multa, ut *ῥαπται, μαδῖται, ποιται*.

Lesbides æquorea, nupturaq; nuptaq; proles.

Sic omnino melius, ut illud etiam, quod sequitur, amare potius, quàm amare.

Me miseram dixi quem modo pene meus. Malè uetus lectio quæ, nos uerò quem, alii quam. (cibus.

Ecquid ego hæc precibus? Alia lectio, Ecquid ago præ

Puppiq; tuæ uotina paramus. Quis non uidet, etiam re clamante codicum fide, legendum Paramus, non Parantur, ex amantis affectu? significare enim uoluit nuncupata à se ipsa uota pro Phaonis reditu.

Non tamen inuenies, cur ego digna fuga.

Hic uersus per parenthesim omnino legendus est.

HAEC sunt, Bertuti optime, quæ à nobis summo studio, ac diligentia in hanc epistolam iam pridem elucubrata, breuissimè, uti uides complexi sumus, tu, ut spero, non parùm uoluptatis iam ex hac lectione capies, ceteri etiam emolumentum, quando epistola, omnium elegantissima, iam nunc legetur, ut intelligi possit. quin etiam & Domitio ipsi, nro planè erudito, & in hoc

commentandi genere facile principi, nō paruam opem attulimus; quippe qui labores hominis partim neglectos, partim etiam sedatos, ita restituiimus, ut ipse cū suo Nasone percipi tandē queat. nam præter alia sanata ulcera, Græca omnia, quæ desiderabantur, testimonia subtexenda in eius commentariis curavi. Bene uale, nec quæ alii nuper emendarunt, contemne: multa enim in illis bonæ frugis inuenies, ut industriæ illorum non parua habenda sit gratia.

E X A M P L U M

Pugnabunt iaculis dum Thraces, & aziges, arcu. In cuius uersus interpretatione, lapsus Domitium miror, quā lapides & legat, & interpretetur, ac si nesciat inter Scythias id genus hominum Ponti accolas ab omnibus & geographis, & poetis annumerari. quorum testimonia breuitati institute studens omitto. Lapides certè nusquam lectum arcu, & sagittandi peritia celebres.

Quiq; ab equo præcepit in Aleis decidit aruis. De Bellerophonte intelligi nulli dubium. quod uerò Aleis aruis, non alienis, erat legendum, admoneri uel Homericæ lectione potuere, qui in ξ ita cecinit:

Ἡ τοι ὁκροπέδον τὸ ἀλλοιοῖς ἀλάτῳ

Ὁν Συμῶν κτερόν πατόν ἀντρώπων ἀλεῖναι.

Hæc carmina Cicer. in 3. Tuscul. ita interpretatus est: Quimiser in campis mærens errabat Aleis, Ipse suum tor edens, hominum uestigia uitans: qui uersus quod ad Aleos campos attinebat, corruptè antè habuit alienis. Diu autem Alei campi, ἀπὸ τῆς ἀλυσ, id est, errore: traditum enim est ipsum Bellerophontem, elatum rerum magnitudine, quas gesserat, ad cælum uolandi cupidum, pe-

gasse

gasi equi aligeri opera usum, id quod moleste Jupiter se-
rens, asilum immisit Pegaso: quare inde excussus in Lycie
campum decedit, qui de continuo errore primus Alei no-
men dedit. quem equum mox Aurora à Ioue munus acce-
pit continui eius cursus solatium. Sunt qui aspirent dictio-
nem, ἀπὸ τοῦ ἀλῶν πηγυμένω. Dictus autem Bellero-
phontes, seu Bellerophon, qui ante Hipponoos, ab inter-
fecto Bellerō Corinthio.

Vel tua ne pœnæ genus hoc cognouerit unus. De Me-
tio Suffetio Albanorum dictatore ab equis, Tulli regis ius-
su, distracto intelligendum. Virgilius,
Nec procul inde cūc Metium in aduersa quadrigæ.
Distulerant: at tu dictis Albanie maneres.

Cui nihil Hercæi profuit ara Iouis. E' ἐκείνοισι Græ-
ci appellauerē Ionem, qui penatibus præesset, atque intra
proprio lares coleretur, quando τὰ ἐξ αὐτοῦ domus ipsius cir-
cuitum appellant, unde & hic Hercæus Iupiter, & apud
Virgilium, Aræ Hercææ.

Aut ut in Amyntiadem. Pausaniam, Philippi Mace-
donum regis Amyntæ filii interfectorem, notat, unde
Amyntiadem illum poeta nunciat.

Nataq; ut Aecidæ Laodameiā fortē Alexandri Pir-
rhi filii uirginem intelligit, quæ à Milone Aetolo, ut Insti-
tus lib. 27: est auctor, interfecta per summum est scelus.

Cantharides. Vermiculus hic sicis, & fraxino, ac albe
rose intascens, ac peucæ, præsentaneum uenenum habi-
tum, ut tamen remedia secum habeat alas, quæ, in quacun-
que parte nenenum sit, auxiliantur. Memorie præditum,
Cossinia equi Romano, & Neronis principis amicitia

claro,

claro, dum Lichene correptus esset, à medico datis interiisse. hæ Viicensi Catoni obiectæ in Cyprii regis auctione, quas sestertiis 60. addixisset, non tanti gemmas uenditurus, quanti nunc uenenum.

Phærei. Iasøn hic à Pheris Thessalicis, quas tyranni de oppresserat, dictus Pheræus, de quo Cicero, & Plin. 7. qui deploratus à medicis uomica morbo, cum mortem in acie quæreret, uulnerato ab hoste pectore, salutem inuenit. ita illi hostilis gladius salutem attulit, quem medici sanare nulla ratione potuerant. hunc Thebe uxor, adiuantibus consciis, tandem interemit.

Aquas occultas. An fortè Alpheum fluiuium præter labentem intelligit, qui subter mare in Siciliam lapsus, Areibusæ fonti sese immiscet?

Viq; uel Euridamas. Hic Medus ex Homeri interpretis testimonio fuit, qui circa Thrasylli fratris tumultum à Simone Larissæo tractus est.

Vnum qui toto corpore uulnus habet. Sic & ipse in Metamorphosi de Marfya, Nec quidquā nisi uulnus erat.

Viq; Dryantidæ. Lycurgū innuit, ut puto, Dryantis filii, quem *μυωνειπίδης* Græco epitheto appellatum inuenio, quod in altero tantum pede calceum haberet. hunc Homerus a Ioue lumine orbatum ceninit. quare quod altero pede læsus esset, cultum pedis disparē Naso ingeniosè dixit.

Tisameniq; patri, Callirhoesq; uiro. Quis dubitet Calligones malè à Calderino legi, fabulamq; absurde confingitu igitur Alcmaeonem, Amphiarai filium, matricidam intellige: qui cum ad Phegeū Alphesibæ patrē uenisset, ut furore ac insania purgaretur, in quam ob matris Ery-

philes

philes necem inciderat, *Alphesibæam*, dato prius illi monili, in uxorem purgatus accepit. inde profectus, *Callirhoe* *Acheloi* filiam adamauit. cumque illa non aliter in nuptias concessura foret, quam monile accepisset, rediit ad *Alphesibæam* *Alcmæon*, monileque repetens, à *Temenos*, & *Axione* fratribus *Alphesibææ* est interfectus, quos soror tamen in ultionem mariti necauit. Hoc ipsum *Ouidius* secundo de Remedio amoris sic cecinit:

Amphilochi frater ne *Phagida* semper amaret;

Callirhoe fecit parte recepta tori. Hanc rem & in *Metamorphoseon* 9. perstrinxit; Filia ne ue magis capiti sit sœda parentis, Quàm tua vel *Pterela*, vel tua *Nise* fuit. *Cymethonem*, *Pterelæ* *Taphiorum* regis filiam, quæ *Cephalis*, *Amphitruonem* in expeditione secuti, capta amore est, nemo non nosse potest. de qua eadem, quæ de *Niso* & *Scylla* fabulata est *Græcia*. illa enim & patrem, & patriâ hosti prodidit, abscisso patris fatali capillo. *Plautus* in *Amphitruone*, *Pterelam* ab eo interfectum, solus omnium, quos legerim, prodidit.

Ut quos dux *Penus*, *Acerranorum* senatores ab *Hannibale* per fraudem captos, & in putem demersos notat *Valerius* 9. & *Appianus* *Libyco*.

Frater ut *Antei* *Busirim* eodẽ patre natum, quo *Anteus* innuit, ut *Probus* noster auctor est in *Geor.* Qualis auteu fuerit *Busiris*, notius est, q̃ ut pluribus explicare debeam.

Ut *Sinis*, & *Sciron*, & cum *Poliphemone* natus.

Hic & *Procrustes* cognomento dictus est. Filius & *Cere* *ris*. *Pluton* ex *Iasio* genitum & *Cerere*, *Hesiodus* cecinit in sua *Theogonia*, cuius nomine diuitias & opes *Græci* appel-

appellant, nam πλάττω diuitię. Cecus ab Aristophane in fabula Pluto dictus, quod raro ad bonos viros adeat.

Solaq; Limone. Hippomenis filia, de qua supra, Limonem appellauit, quod fame, quę λιμός à Græcis dicitur, cum equo à patre intra domum inclusa perierit, qui postea locus Athenis ab ipsa puella & equo nomen habuit. De hac Aelianus 14. omnimodæ historiæ sic scribit: Hippomenes unus ex his, qui à Codro originem ducebant, cum calumniæ impatiens esset, quod filia Limone adulterium commisisset, illum quidem cum filia curruī alligatum, dilanandum curauit, filiam uerò cum equo domi inclusit, quoad fame periit. unde Græcis prouerbialis locutio, Hippomene magis impius Diogenianus.

Lyrnesius heros. Quid si Cygneius legatur, & Tene s, unde Tenedos insula dicta, arce à patre inclusus intelligatur? De Tene autem & Securi Tenedia plura alias.

Ut satus Hippomoo. Diximus Bellerophontē antè Hippomoo appellatū, ut melius et hic Hiponoo, qualiscūq; hic sit.

Quiq; Lycurgidem letauit, & arbore natum,

Idmonaq; audacem, te quoq; rumpat aper.

Tres hic intellexit Ouid. ab apris occisos, & primum quidē Ancæum Lycurgi, & Antinoēs filium, de quo sic Apollo:

Τειτός γέ μιν ἔσπετ' ἰδσιν

Αγκάϊδ' τὸν μὲν ἔκ πατὴρ Λυκῆγ' ἔπειτα

Hic uerò ab apro Calydonio in summo inguine percussus cecidit. Ouid. 8. Quaq; est uia proxima leto, Summa ferus geminis direxit ab inguine dentes, Concidit Ancæus Alter uerò est Adonis Cynaræ ex Myrrha filia genitus, quem fabulantur intra corticem matris, iam in arborem

borem Myrrham mutata, educatum, & suo tempore inde emissum. nam Idmon Asteria, & Apollinis proles apud Mariandinos ab apro necabatur, clarus præcipuè uaticinio. hunc tamen Baldus morbo peruisse prodidit in quinto. Quid est autem, quòd audacem Idmona uates ingeniosissimus appellat? an quòd cum sciret in expeditione illa se moriturum, certæ morti pro laude sese exposuit? quod summæ audaciæ censetur opus: quod & Apolloniæ & Baldus noster ita in primo canit:

Lacrime cecidere canenti,

Quod sibi iam clausos inuenit in ignibus Argos.

Inclususq; necem cauta patiaris, ut ille

Non profectura conditor historiæ. Non iustum opus hoc scribimus, sed studiosis tantum, & industriis prodesse contendimus: atque ideo quanto breuius fieri potest, rem ipsam perstringimus. Domitius hoc in loco nescio quid de Chærillo malo illo rerum Alexandri scriptore confingit, nullo satis auctore certo, cum de Callisthene philosopho & comite Alexandri sentiendum sit. Hic Aristotelis ex sorore nepos, dum ferre regis insolentiam non posset, qui sibi Ammonem patrem assereret, in odium eius incidens, tanquam coniurationis Macedoniæ concitator, inedia mori coactus est, caueq; cum cane inclusus, & ad ludibrium diu gestatus. Illi uerò excellens ingenii uis, aut historiæ à se condite de Alexandri rebus monumenta parum profuere, Iustino, Seneca, Curtio, & alijs.

Vtq; repertori nocuit pugnacis iambi,

Sic sit in exitium lingua proletrna tuam:

*Non ego is sum, qui Domitii ingenium non probem,
dignumq;*

dignumque viri propositum non maximè admirer, qui, cum ea ætate esset, (qua, tum etiam & trigesimum vitæ annum agens obiit) tota, tantaque edidit, quot quantaq; in hoc genere ad hanc diem nemo: in quibus si ille lapsus est interdum, ut facile omnes labimur, non tamen nõ dignissimus omnium laude & commendatione sit, in his præcipuè, quæ primus aut inuenit, aut explicauit. Fuit ille, quod negare non possumus, aliquanto audacior, quòd comparatam sibi auctoritatem, et gratiam, multorum fauore conciliatam, retinere quauis ratione, & arte contendit, ut multa etiam præcipitare coactus sit, quæ, si diutius vixisset, forsitan emendasset: ut hoc ipsum, de quo agimus. in quo loco partim breuior est, quàm tanta res exposcebat; partim etiam quædam, quæ suslineri non possunt, inculcat. nam de Archilochō intelligi certum est, qui ex Paro insula iambici carminis auctor apud Græcos celebris extitit: qui tanta carminis acerbitate in Lycamben socerum inuectus est, eiusque filias, ut ad laquei mortem utrosque compulerit: sed quòd ab his interfectus sit, quod Domitius addit, non inuenias: quin contra à Calonda quodam, cui Corax cognomentum fuit, in acie fortiter pugnas occiditur, quem Pythium oraculum postea arguit. quod & Plin. lib. 7. prodidit. nec prius expiari à cade potuit, quàm excusata cade, eaque in necessitatem reiecta, illi ad Tenarum parentasset, unde prouerbiū Græcis, ἀρχιλοχον ἰπατῆς, in maledicos. Sed ad hunc locum minus hæc faciunt, cum Ouid. non eius cædē, sed id potius sensisse videatur, quòd Lacedæmonii libros Archilochi è ciuitate sua asportari iusserint, quòd eorum parum pudicam ac verecundam lectionem arbitrabamur plus moribus

ribus obesse, quàm ingeniis prodesse posse. Quòd igitur ille domum sibi inuisam maledictis incessuèrat, ad eò ut nec sibi ipsi parceret, benè ab Ouidio dictis linguam habuisse in suum exitium proteruam.

Utiq; lyra vates fertur peruisse seueræ,

Causa sit exitii dextera lesa tui.

Quid si Philoxenum Cythereum Dithyrāborum poetā intelligas? quod enim de Aristophane nescio quo Domitius commiscitur, perridiculum est. nam & Dithyrambōrum poetæ seueritas lyra congruit: & quæ sequuntur, ab historia non sunt aliena. cum enim apud Dionysium hic ageret, nec eius poemata laudare posset ut inepta, & incōctinnas; in latomias coniectus est: unde precibus amicorū extractus, cum Dionysium recitantem audisset, surrexit; & Dionysio causam percussit, Satius, inquit, est in lapicidinis agere, quàm recitantem tyrannum audire. Cic. in epistola ad Att. lib. 4. Reliqui est: σπάρταν ἐλαχὺς ταύτῃ, νόσση. non mehercule possum; & Philoxeno ignosco, qui reduci in carcerē maluit, quàm talia hic tandē cum Tarentum aufugisset, reuocatus ab eodē Dionysio per litteras, nihil aliud respondit, quā à litterā: vnd ein adagium, Philoxeni libellus, de his, qui rem aliquā facere nolint, vsurpant: & Græci, In latomias, id est, lapicidinas coniici, cum aliquem in malam rem abigendum significare volūt. Sit autem hæc æstimatio, non iudicium nam non satis liquet, an incorrupta sit lectio quid enim sibi velit, quòd lesam dicat dexterā exitii causam, coniectare nō liquidò possum. Illud omittere nō est visum, quod uariæ historiæ quarto Aelianus prodidit, Aeschylū Tragicū ab Atheniēsis impietatis crimine fuisse damna-

damnatum, quem cum lapidibus obruere Athenienses parati iam essent, Aristee minari natu fratri exerenti brachium cui manus abscissa fuerat Salaminia pugna, in qua præcæteris insignem gloriam retulerat, facile ciuitas fratrem donauit, memor uirtutis Aristee in nauali praelio nauatae.

Et tibi coniugii nox prima nouissima uita.

Eupolis hoc perit, & noua nupta modo.

Domitius Eupolim ueteris comædiæ scriptorem falsò putat; ego ex tertio Epigrammaton animaduerti alium fuisse hoc nomine adolescentem Nitie filium, qui Glycerio Euduci filia uxore ducta, recti lapsu cum noua nupta obruita est prima nocte. Græci uersus hi sunt ex 3. lib. duo.

Εὐπολὶς ὡς ἀγατὴν τελευκέρειον, ὡς ὑμέναιον

Ἐσβίσειεν ἐν πρώτῃ νυκτὶ πρὸς αἶν ἑλάμῳ.

Utiq; cothurnatum perüsse Lycophrona narrant. Quare cothurnatum Lycophrona appellauit Ouid. à Domitio prætermisū esse minor; neq; enim quòd Alexandrā opus cōposuerit iābico carmine, quod opus adhuc extat, cothurnatus est dictus, sed quòd & tragædias complures, quarū maxime celebres Marathonios, Oedipus, & Nauplios.

Quodq; suæ passa est pellex inuita sororis. Sic legendum hoc carmen sensu huiusmodi, ut lingua sic illi abscindatur, quemadmodum Philomelæ contingit, quæ inuita pellex sororis fuerit.

Et puer Harpagide. Sic & legendum, & de Harpagi filio, quem Astyages Medorum rex patri epulandum apposuit, intelligendum, Iustino, & Herod.

Utiq; duobus idem dictis modo nomen habenti,

Præfocent animæ noxia mela uiam.

Hunc

*Hunc Higinus Glaucū filiū Minois scribit, qui in va-
sis melle suffocatus, Aesculapii ope reuixit. sed ei Clau-
(re)taque (si verè narratur fabula) vidit (dian.*

Minoum rupto puerum prodire sepulcro.

Quem senior vates auium clangore repertum,

Gramine restituit; miræ nam munere sortis,

Dulcia mella necem, vitam dedit horridus anguis.

Nec tibi, si quid amas, felicius Hæmone cadat.

*Vidit hoc in loco certe Domitius meliora, nec tamē se-
qui potuit. nam quis hic fuerit Hæmon, diligentius ex-
plicandum omnino fuerat. hic verò Hæmon Creontis fi-
lius minor natus fuit, Menæcei, qui se pro patria de-
uouit, frater, cui Antigone, Oepidi filia, desponsata
fuerat. illa verò patrem in exsilium secuta, Hæmon à
Sphinge dilaniatus est, Euripidi & eius interpretibus.*

*Teli genus hæreat illud. Osse. n. marinæ turturis,
Telegonus Ulysses patrem interemit, commentarius
Aristophanis & Dylis.*

*Uq; loquax. Anticulum Polit. in Miscellaneis ex
Homericæ Rhapsodia significari voluit. in quo tamen
Polit. error apparet: neque enim necauit illum Ulysses,
sed eatenus compressit illi labia, quatenus Helena af-
fuit. Error autem ex verbi Græci similitudine facile
ortus: nam quòd πύξαι & πύξαι litteris parum di-
stant, imposuit Politiano.*

*Comicus ut liquidis periit. Scio de Terentio hic esse
quosdam suspicatos: sed quid si Eupolim intelligas, quæ
constat ex Aristophanis commentario ab his, in quos
Baptas acerbissimā comediā scripserat, natri immersū,
suffocatumque? q Comicus p excellentiā appellari potuerit.*

C Utque

Vtique cothurnatum vatem tutela Dianæ

Dilaniet vigilum te quoque turba canum .

*Quod Domitius de Euripide scripsit, bene certè interpre-
tatus est. illud addidisset vellem, quòd Aribeus Mace-
don, & Crateuas Thessalus, poetæ dum invident glo-
riæ, canes à Lysimacho, Archelai seruo, immittendos
curarunt, qui securum illum inuaderent, & laniarent.
non desunt tamen, qui illum à sœminis discerptum pro-
diderint, dum intempestiuè ad Craterum, Archelai ama-
sum, proficiscitur: sed eum aliū, dum Nicodici uxorem
solicitat, interfectum scribunt. Vixit autem annis 75.
cuius ossa Pellam Archelai iussu deportata sunt. sed
& Gellius lib. 15. non pauca.*

Diripiantque tuos insanis unguibus artus

Strimonia matres, Orpheon esse rata.

*Vi illi malè, Hymeneæ, in epistolis quarto emendarant
casu, quod in Heroidib. adnotauimus: ita hic aduersa
rõne error inoleuit. neque. n. video qui quartus hic ca-
sus enuntiari non possit. quod qui prima grammatices
Græcæ rudimēta perceperint, intelligere facile poterūt.
quare ex manuscripto codice, Orphea te esse ratæ, legas.*

*Obstruētusque famem patiaris l.t. Pausaniam La-
cedæmonii Cleombroti filium inuuit, de quo nō plura di-
cā, cū Græcis & Lat. monumētis oīa vulgatissima sūt.*

Nunc quoque pellit 70.

Corripuit hoc in loco, ut superius in Hypermnestra,

Quæ tibi caussa fugæ, quid Iō freta longa pererras?

*Cliniadæque modo. Alcibiadis, Cliniae filii, casum
ex Plutarcho in eius vita accipe, qui miserabili incen-
dio semustus flammis ferroque oppetiit.*

P. OVI.

P. OVIDII NASONIS
EPISTOLARVM
HEROIDVM
LIBER.

IN PRIMAM EPISTOLAM
ARGVMENTVM.

Græcis ad Troiam cum maximo bellorum apparatu ob Helenæ raptum proficiscentibus, Vlysses, Laertis & Anticliæ filius, Penelopes nouæ vxoris detentus amore, insaniam simulans, comitatum negat. verû tãdem fraude viri à Palamede detecta, cum cæteris in Troianam expeditionem ire coactus est. vbi quantum & fraude, & virtute valeret, ostendit. tandem pluribus peractis certaminibus, post decenniũ Troia euerfa, cum in patriã rediturus cum reliquis Græcorum principibus naues cõscenderet, ob læsæ Mineræ indignationem, vastissimis procellis omnes agitati sunt: inter quos Vlysses acerbæ tempestatis impulsu in longissimã vt pote decennem peregrinationem agitatus est. cum igitur Penelope, Icarii & Polycestes filia, hæcenus casta, huiusce tã longæ moræ causam ignoraret, ad illum hanc epistolam scripsit: in qua illum multis rationib. in patriã reducere nititur, sic inquit.

P E N E L O P E V L Y S S I .

Obiectioni occurrat per antipophoram.

Precatur in Paridem.

Lacedæmon Menelaï regia in Laconia, à Lacedæmone Iouis filio.

Quam miser est qui amat.

Antilochus Nestoris filius nō ab Hectore, sed Mennone interceptus, quare verius legeres Amphimachum ab Hectore occisū, ut scribit Homerus.

Tlepolemus, Herculis filius. Patroclus Menēti filius sub Achillis armis ab Hectore occisus.

Hiperbole. Curæ fuisse Himēno qd optabat.

Aliarū fortunā cōmēdādo, que relām suā iustiorē efficit.

Hanc tua Penelope lento tibi mittit Ulysses :
Nil mihi rescribas, attamen ipse veni.

Troia iacet, certè Danaïs inuisa puellis,

Vix Priamus tanti, totaque Troia fuit.

O utinam tunc, cūm Lacedæmona classe petebat,

Obrutus insanis esset adulter aquis.

Non ego deserto iacuissem frigida lecto,

Nec quereretur tardos ire relictā dies.

Nec mihi querenti spatiosam fallere noctem.

Lassaret viduas pendula tela manus.

Quando ego non timui grauiora pericula veris?

Res est solliciti plena timoris amor.

Inte fingebar uiolentos Troas ituros,

Nomine in Hectoreo pallida semper eram.

Siue quis Antilochum narrabat ab Hectore victū,

Antilochus nostri causa timoris erat.

Siue Menētiadem falsis cecidisse sub armis,

Flebam successu posse carere dolos.

Sanguine Tlepolemus Lyciam tepescerat hastam,

Tlepolemi leto cura nouata mea est.

Denique quisquis erat castris ingulatus Achillis,

Frigidius glacie pectus amantis erat.

Sed bene consuluit cælo Deus æquis amori,

Versa est in cineres sospite Troia viro.

Argolici rediere duces, altaria fumant,

Ponitur ad patrios barbara præda deos.

Grata ferunt nymphæ pro saluis dona maritis :

Illi victa suis Troica fata canunt.

Mirantur

Per digressionē
gesta Troiz nar-
rat.
Antitheron.

Simois fluvius
Troianus, Sy-
geus vero pro-
montorium.
Acacides, Achil-
les, ab Acaco
auo.
Alii, Hic lacer
admissos.
Rhœsus Thra-
cū Rex à Dio-
mede, & Vlyssō
occisus.

Ismaris, Thra-
cijs, ab Ismaro
monte.
Ilios Priami re-
gia, ab Ilo Trojs
regis filio.

Phrygia, regio
in qua ē Troia.

*Mirantur iustique senes, trepidæque puellæ;
Narrantis coniux pendet ab ore viri.
Iamq; aliquis posita monstrat fera prælia mensu,
Pingit & exiguo Pergama tota mero.
Hac ibat Simois, hic est Sigeia tellus,
Hic steterat Priami regia celsa senis.
Illic Acacides, illic tendebat Vlysses,
Hic glacer missos terruit Hector equos.
Omnia namque tuo senior te querere misso
Rettulerat nato Nestor, at ille mihi.
Rettulit & ferro Rhæsumque, Dolonæque casos;
Vique sit hic somno proditus, ille dolo.
Ausus es ò nimium nimiumque oblite tuorum
Thracia nocturno tangere castra dolo:
Totque simul mactare viros adiutus ab uno:
At bene cautus eras, & memor antè mei.
Vsq; metu micuere sinus, dum victor amicum
Dilectus es Ismaris isse per agmen equis.
Sed mihi quid prodest vestris disiecta lacertis
Ilios? & mirus quod fuit antè, solum?
Si maneo qualis Troia durante manebam,
Virque mihi dempto fine carendus abest.
Diruta sunt alijs, vni mihi Pergama restant,
Incola captiuo quæ boue victo arat.
Iam seges est vbi Troia fuit, ressecandaque falce,
Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus.
Semisepulta virum curuis feruntur aratris
Ossa, ruinosas oculis verba domos.
Victor abes, nec scire mihi quæ causa morandi,
Aut in quo lateas ferreus orbe, licet.*

*Quisquis ad hæc uertit peregrinam littora puppim,
Ille mihi de te multa rogatus abit.*

*Quamque tibi reddat (si te modò uiderit usquam)
Traditur huic digitis charta notata meis.*

*Nos Pylon antiqui Neleia Nestoris arua
Misimus: incerta est fama remissa Pylo.*

*Misimus & Sparten, Sparte quoque nescia veri.
Quas habitas terras, aut ubi lentus abes ?*

*Vilius flarent etiam nunc mœnia Phœbi:
Irascor votis heu leuis ipsa meis.*

*Scirem ubi pugnares, & tantùm bella timerem,
Et mea cum multis iuncta querela foret.*

Miserarum so-
cietas solatii lo-
co est.

*Quid timeam ignoro : timeo tamen omnia demens,
Et patet in curas area lata meas.*

*Quæcunque equor habet, quæcumq; pericula tellus,
Tam longæ causas suspicor esse moræ.*

Se à pelliceri me
re insinuat. vul-
garis mulierum
suspicio.

*Hæc ego dum stultè medior, quæ vestra libido est,
Esse peregrino captus amore potes.*

*Forfitan & narras, quàm sit tibi rustica coniux,
Quæ tantùm lanas non sinit esse rudes.*

*Fallax, & hoc crimen tenuis vanescat in auras,
Ne ve reuertendi liber abesse velis.*

*Me pater Icarus viduo discedere lecto,
Cogit, & immensas increpat usque moras.*

A constantia se
commendat.
Ab immodestia
procorum suadet.
infale. mari lo-
nio. frue Malia-
co, & Icario.
Ierexornatione
rhetoricâ pro-
cos comemorat.

*Intrepet usque licet : tua sim, tua dicar, oportet :
Penelope coniux semper Ulyssis ero.*

*Ille tamen pietate mea, precibusque pudicis
Frangitur, & vires temperat ipse suas.*

*Dulichii, Samiiq; et quos tulit alta Zacynthos
Turba raui in me luxuriosa Proci.*

Inque

Inque tua regnant nullis prohibentibus aura,

Viscera nostra tuæ dilacerantur opes .

Quid tibi Pisandrum, Polybumque, Medotaque dirum,

Eurimachique avidis, Antinoique manus,

Atque alios referam ? quos omnes turpiter absens

Ipse tuo partis sanguine rebus alis .

Irus egens, pecorisque, Melanthus auctor edendi,

Ultimus accedunt in tua damna pudor .

Tres sumus imbelles numero, sine viribus, vxor,

Laertesque senex, Telemachusque puer .

Ille per insidias pœnè est mihi nuper ademptus,

Dum parat inuitis omnibus ire Pylon .

Dii precor hoc iubeant, ut, euntibus ordine satis,

Ille meos oculos comprimat, ille tuos .

Hoc faciunt custodesque bouum, longænaque nutritrix,

Tertius immundæ cura fidelis haræ .

Sed neque Lacertes, ut qui sit inutilis annis,

Hostibus in mediis regna tenere potest .

Telemacho veniet, viuat modò, fortior ætas ;

Nunc erat auxilium illa tuenda patris .

Nec mihi sunt vires inimicos pellerè teclis ;

Tu citius venias portus, & aura tuis .

Est tibi, sitque precor, natus qui mollibus annis,

In patrias arteis erudiendus erat .

Respice Laerten, ut iam sua lumina condas :

Extremum fati sustinet ille diem .

Certè ego, quæ fueram, te discedente, puella,

Procinus ut redeas, facta videbor anus .

Irus Ithacensis
mendicus, nūc
pro quouis pau
pere .

Melanthus, aut
pastor, aut lo-
nius .

Patros ab ætate
& sexu .

Solebant sangui-
ne propinquo-
res oculos clau-
dere .

Metaphora a
nautis .

Mouet pietatē
à persona filii,
aut, & sua .

Demophon

Demophon, Thesei & Phædræ filius, à bello Troia
no in patriam rediēs, maris tempestatibus in Traciā
delatus, à Phyllide, Licurgi & Crustumenz filia, quæ
tūc Thraciæ imperabat, hospitio & lecto benigne su-
sceptus est: & cū aliquādiu secū fuisset, audita morte
Mnestei, qui post eicctū ex vrbe Athenarū patiē The-
sea imperiū occupauerat, regni cupidine captus, Phil-
lidi fide data, se intra mensem rediturū, fingens se ad
res suas cōponendas ire, resarcitis nauibus, Athenas
petiit: neque de reditu curauit. Quattuor itaque exa-
ctis mensibus, Phyllis epistolā hanc scripsit, in qua sua
det, vt beneficiorum memor, seruatis sponsionibus, in
fide persistat. quod si negligat, violatum pudorem cru-
deli morte compensare minatur.

PHYLLIS DEMOPHOONTI.

Possessuum a
Rhodope mōte
Thraciæ.
Synecdoche.

Hospita Demophon tua te Rodopeia Phyllis
Vltra promissum tempus abesse queror.

Cornua cūm Lunæ pleno semel orbe coissent,
Littoribus nostris anchora pacta tua est.

Luna quater latuit, toto quater orbe recreuit;

Nec uebit Actæas Sithonis vnda rates.

Tēpora si numeres, bene quæ numeramus amātes,

Non venit ante suam nostra querela diem.

Spes quoque lenta fuit: tardè, quæ credita lædunt,

Credimus: inuita nunc & amante nocent.

Sæpe fui mendax pro te, mihi sæpe putavi

Alba procellosos vela referre Notos.

Thesea deuoui, quia te dimittere nollet,

Nec tenuit cursus forsitan ille tuos.

Interdum

Interdum timui, ne diem vada tendis ad Hebrim,

Mersa foret canis naufraga puppis aqua.

Sape deos supplex, ut tu scelerate valeres,

Sum prece turicremis deuenerata focis.

Sape videns ventos caelo, pelagoque fauente,

Ipsa mihi dixit, Si valet, ipse venit.

Denique fidus amor, quicquid properantibus obstat,

Finxit, & ad causas ingeniosa sui.

At tu lentus abes, nec te iurata reducunt

Numina, nec nostro motus amore redis.

Demophoon ventis & verba, & vela dedisti;

Vela quæror reditu, verba carere fide.

Dic mihi, quid feci, nisi non sapienter amavi?

Crimine te potui demeruisse meo.

Vnum in me scelus est, quod te scelerate recepi:

Sed scelus hoc meriti pondus, & instar habet.

Iura, fides, ubi nunc, commissæque dextera dextræ,

Quique erat in falso plurimus ore Deus?

Promissus socios ubi nunc Hymenæus in annos?

Qui mihi coniugii sponsor, & obses erat?

Per mare, quod totum ventis agitur, & undis,

Per quod sæpe ieras, per quod iturus eras;

Perique tuum mihi iurasti (nisi fictus & ille est)

Concita qui ventis æquora mulcet auum:

Per Venerem, nimiumque mihi facientia tela,

Altera tela arcus, altera tela faces:

Iunonemque toris quæ præsidet alma maritis,

Et per tediæræ mistica sacra deæ.

Si de tot læsis sua numina quisque deorum

Vindicet, in pœnas non satis vnus eris.

Hebrus fluvius
Thraciæ rapi-
dissimus.

Ironice simpli-
citatem crimen
vocat.

Cupido amoris
Deus.
Hymenæus Li-
beri, quæ Bacchi
& Veneris fili.
nuptiarum Deus.
Demophoonis
iusiuranda com-
memorat.
Neptunum in-
telligit.
Periphrasis de
Cupidine.

Cetæ tediæræ.

In se culpam re
ijcit.

*Abaceras etiam puppes furiosa refeci,
Ut, qua desererer, firma carina foret.*

Remigiumque dedi, quo me fugiturus abires.

Hen patior telis vulnera facta meis.

Credidimus blandis, quorum tibi copia, verbis:

Credidimus generi, numinibusque tuis.

Credidimus lachrymis: an & hæc simulare docetur?

Hæc quoque habent artes; quaque iubentur, eunt.

Diis quoque credidimus: quid iam tot pignora nobis?

Parte satis potui qualibet inde capi.

Nec moueor, quod te iunni portuque, locoque:

Debuit hæc meriti summa fuisse mei.

Turpiter hospitium lecto cumulasse iugali

Pœnitet, & lateri conseruisse latius.

Quæ fuit ante illam, mallem suprema fuisset

Nox mihi, dum potui Phyllis honesta mori:

Speravi melius, quia te meruisse putavi:

Quæcumque ex merito spes venit, æqua venit.

Fallere credentem est operosa puellam

Gloria, simplicitas digna favore fuit.

Sum decepta tuis, & amans, & femina verbis:

Dii faciant, laudis summa sit ista tuæ.

Inter & Aegidas media statuaris in urbe,

Magnificus titulis stet pater antè suis.

Cum suerit Scyron lectus, toruusque Procrustes,

Et Schynus, & tauri, mistaq; forma viri:

Et domitæ bello Thæbæ, fusique binembres,

Et pulsata nigri regia cæca Dei:

Hoc tua post illos titulo signetur imago,

Huic est cuius amans hospita capta dolo est:

Per coloré Rhe-
toricum benefi-
cia. obiecit.

Quam honestif-
simus verbis re-
verentem expri-
mit.

Sententia credu-
litate excusat.

Imprecatio io-
co vitiosis.

Thæsei gesta.
Larrones in At-
tica.

Minotaurus.
Creontes The-
barum Rex.
Centauri à The-
seo superati.

Ariadne à The-
seo in Naxo in-
sula derelicta
Baccho nupit.

De tanta rerum turba, factisque parentis
Sedit in ingenio Cressa puella tuo.

Quod solum excusat, solum miraris in illo,
Heredem patriæ perfide fraudis agis.

Illa (nec inuideo) fruitur meliore marito,
Inque capistratis tigribus alta sedet.

At mea despecti fugiunt connubia Thraces,
Quod seror externum praposuisse meis.

Atq; aliquis, doctas iâ nunc eat, inquit Athenas;
Armiseram Thracen, qui regat, alter erit.

EXITVS acta probat, careat successibus opto,
Quisquis ab euentu facta notanda putat.

At si nostra tuo spumescant aquora remo;
Iam mihi, iam dicar consuluisse meis.

Sed neque consului, nec te mea regia tangit,
Fessaque Bistonis membra lauabis aqua.

Illa meis oculis species abeuntis inhaeret,
Cum premeret portus classis itura meos.

Ausus es amplecti, colloque infusus amantis
Oscula per longas iungere pressa moras;

Cûq; tuis lachrymis lachrymas cõfundere nostras,
Quodque foret velis aura secunda, queri.

Et mihi discendens suprema dicere voce:
Phylli, fac exspectes Demophoonta tuum.

Exspectem, qui me nunquam visurus abisti?
Exspectem pelago vela negata meo?

Et tamen expecto: redeas modò ferus amanti,
Vi tua sit solo tempore lapsa fides.

Quid precor infelix? iam te tenet altera coniux
Forsitan, & nobis qui malè fauit amor.

Triges Bacchi
curium agunt,
quia sũt anima
lia sitibunda.

Periphrasis.

De teditu despe-
rat
Bistonis, laqueus
Traciz.

Simulatas blan-
ditias arguit.

Vique

Vique tibi excidimus, nullam, puto, Phyllida nosti :

Beneficia in Demophoonem.

Hei mihi, si quæ sim Phyllis, & unde rogas.

Quæ tibi Demophoon longis erroribus æto

Threicios portus, hospitiumque dedi.

Cuius opes auxere meæ, cui diues egenti

Munera multa dedi, multa datura fui.

Regni amplitudo.

Quæ tibi subieci latissima regna Lycurgi,

Nomine sæmineo vix satis apta regi.

Hæmus, mons inter Thraciam & Thessaliam.

Quæ patet umbrosum Rhodope glacialis ad Hæmum,

Et sacer admissas exigit Hebrus aquas.

Cui mea virginitas auibis libata sinistris,

Castaque fallaci zona recincta manu.

Zona cingebant virgines, quæ nuda marito prima nocte soluebatur, hinc solvere zonam, virginitatem amittere. Amoris vis.

Pronuba Tisiphone thalamis ululavit in illis,

Et cæcinit mæstum devia carmen avis.

Affuit Aleto breuibus torquata colubris,

Suntque sepulcrali lumina mota face.

Mæsta tamen scopulos, fruticosaque littora calco,

Quæque patent oculis æquora lata meis.

Siue die laxatur humus, seu frigida lucent

Sydera : prospicio, quis freta ventus agat.

Et quæcunque procul venientia lintea vidi,

Præstans illa meos auguror esse deos.

Augere committere rationem.

In freta procuro, vix me retinentibus undis :

Mobile quæ primas porrigit æquor aquas.

Quò magis accedunt, minus & minus utilis æsto,

Linquor, & ancillis excipienda cado.

Est sinus adductos modicè falcatus in arcus,

Ultima prærupta cornua mole rigent.

Hinc mihi suppositas immittere corpus in undas

Mens fuit : & quoniam fallere pergis, erit.

Ad tua me finētus proiectam littora portent,
 Occurrāque oculis intumulata tuis.
 Duritia ferrum ut superes, adamātaque, teque,
 Non tibi sic, dices, Phylli, sequendus eram.
 Sæpe uenenorum suis est mihi, sæpe cruenta
 Traiectam gladio morte perire iuuat.
 Colla quoque infidis quæ se necēda lacertis
 Præbuerant, laqueis implicuisse iuuat.
 Stat nece matura tenerum pensare pudorem,
 In necis electu parua futura mora est.
 Inscribere meo causa inuidiosa sepulcro,
 Aut hoc, aut simili carmine notus eris:
 Phyllida Demophoon leto dedit hospes amantem:
 Ille necis causam præbuit, ipsa manum.

Varis mortis
 gñibus mortem
 sibi minatur.
 Hoc mortis ge-
 nere perit.

Phyllidis Epita-
 phium.

IN III. EPIST. ARGVM.

Postquam Græci Phrygiā appulerunt, urbes Troiz
 finitimas & præcipue quæ Lesbo insalz erant oppo-
 sitæ, hostili more ceperūt depopulari. inter quos Achil-
 les, Pelei & Thetidis filius, utranque Ciliciā & The-
 banā, atq; Lyrnēsiā inuasit. expugnato itaq; Chryne
 suo oppido, duas isignes secū virgines abduxit, Astinio
 nē, Chryses sacerdotis Smynthei Apollinis filiam, &
 Hippodameiā, Briseis natā, q̄ deinde à paternis no-
 bus fuerunt cognominatæ. Chrysen aut Agamēnoni
 Græcorū Principi, concessit, & Briseida sibi reseruauit.
 sed cū iam deorū iussu cogeretur Agamēnō, Chrysen
 patri restituere, Briseida Achilli surripuit. quōobrem in-
 dignatus Achilles, diu à bello abstinuit, nec ullius sua-
 sione, vel precibus ad arma aduersus Troianos sumē-
 da aīari potuit: nec postea Briseida accipere curauit. q̄
 nīs illi Agamēnō cū maximis munerib. ultro misisset.
 quare Briseis ad eū hāc epist. mittit, ī qua cōquerit̄ de

cuius

Sæpe uenenorum sibi est mihi

eius nimia ira: rogatq; vt sumat arma aduersus Troia
nos, dūmodo iā prius ab Agam. vltro oblatā recipiat.

BRISEIS ACHILLI.

A fortuna com-
misericordia.

Quam legis, à rapta Briseide littera venit,
Vix benè Barbarica Græca notata manu.

Quascunque aspicias, lachrymæ fecere lituras:
Sed tamen hæ lachrymæ pondera vocis habent.

Non licebat ser-
uis de dominis
conqueri.

Si mihi pauca queri de te dominoque, viroque,
Fas est; de domino pauca, viroque querar.

Non ego poscenti quòd sum citò tradita regi,
Culpa tua est. quamuis hæc quoque culpa tua est.

Agamemnonis
ministri.

Nā simul Eurybates me, Thalthybiusq; vocarūt,
Eurybati data sum, Talthybioque comes.

Alter in alterius iactantibus lumina vultum,
Querebant taciti, noster ubi esset amor.

Differri potui, pænæ mora grata fuisset:
Hei mihi, discedens oscula nulla dedi.

At lachrymas sine fine dedi, rupique capillos:
Infelix iterum sum mihi visa rapi.

Sæpe ego decepto volui custode reuerti:
Sed, me qui timidam prenderet, hostis erut.

Si progressa forem; caperer ne nocte timebam,
Quamlibet ad Priami munus itura nurum.

Sed data sum, quia danda fui. tot noctibus absum:
Nec repeto. cessas, iraque lenta tua est.

Ipse Menætiades tunc, cūm tradebar, in aurem,
Quid fles? hic paruo tempore, dixit, eris.

Non repetisse parū est, pugnās, ne reddar, Achille:
Nunc, & cupidi nomen amantis habe.

Patroclus ad
Briseida.
Stomachosa iro-
nia.

Venerunt

Venerunt ad te Telamone, & Amyntore nati;

Ille gradu proprior sanguinis, ille comes;

Laerteque satus, per quos comitata redirem:

Auxerunt blandas grandia dona preces.

Viginti fuluos opcreso ex are lebetes,

Et tripodas septem pondere, & arte pares.

Addita sunt illis auri bis quinque talenta,

Bissen assueti vincere semper equi;

Quodque supernacuum est, forma prestante puella

Lesbides, eversa corpora capta domo.

Cumque tot his (sed nō opus est tibi coniuge) cōiux.

Ex Agamemnoniis una puella tribus.

Si tibi ab Atrida precio redimenda fuissē,

Quæ dare debueras, accipere illa negas.

Qua merui culpa fieri tibi uilis, Achille?

Quò leuis à nobis tam citò fugit amor?

An miseros tristis fortuna tenaciter urget?

Nec venit inceptis mollior aura meis?

Diruta Marte tuo Lyrnessia mania vidi,

Et sueram patriæ pars ego magna meæ.

Vidi consortes pariter generisque, necisque

Treis cecidisse, tribus quæ mihi mater erat:

Vidi (quantus erat) fusum tellure cruenta,

Pectora iactantem sanguinolenta virum:

Tot tamen amissis, te compensauimus unum.

Tu dominus, tu vir, tu mihi frater eras.

Tu mihi iuratus per numina matris aquosæ,

Vile dicebas ipse fuisse capi.

Scilicet ut, quamuis veniam dotata, repellar,

Et mecum fugias quæ tibi dantur opes.

Quinetiam

Aiax Telamone
nis filius, Phe-
nis vero Amyn-
toris, & Vlysses
Agamemnonis
legatis.

Agamemnonis
dona ab Achille
spreta.

Patronymicum
à loco.

A maiori argu-
mentum,
Agamemnon,
Atrei filius.

Lyrnessus Cilli-
eiz oppidum.
Vnde rapta fuit
Briseis.

Minetes Brisei-
dos maritus.

Iuratus ad iue.

Ironia.

Eos
linea vela

A profectione
dissuadet, ab im-
precatione pa-
thos.

Phthia Achillis
Patria in Thessa-
lia.

A facili suadet,
ab extenuatio-
ne fortunæ pa-
thos.

Achaiadas Græ-
cas, ab Achaia re-
gione Græciæ.
Iupner ex Aegi-
na, Aesopi filia,
Acacii Pelei pa-
trem genuit.

Cyrō In nuptiis
Thetidis filia
Nereus vocatus
est.
Commiseratio-
nem anget.

Achillis inexo-
rabilitatē arguit

Quinetiam fama est, cum crastina fulserit hora,
Te dare nubiferis lintea plena notis.
Quod scelus, ut pavidas misera mihi contigit aures,
Sanguinis, atque animi pectus inane fuit.
Ibis, & o miseram cui me violenter relinques?
Quis mihi deserta mite leuaten erit?
Deuorer ante precor subito telluris hiatu,
Aut rutilo missi fulminis igne cremer:
Quam sine me Phthiis canescant æquora remis,
Et videam puppes ire relictæ tuas.
Si tibi iam reditusque placent, patriique penates,
Non ego sum classi sarcina magna tuæ.
Victorem captiua sequar, non nupta, maritum:
Est mihi, quæ lanas molliat, apta manus.
Inter Achaiadas longè pulcherrima matres
Inthalamos coniux ibit, eatque tuos.
Digna nurus socero Iouis, Aeginæque nepote,
Cuique senex Nercus profocer esse velit.
Nos humiles famulæque tuæ data pensa trahemus,
Et minuent plenas flamina nostra colos.
Exigite ne me tantum tua deprecor vxor,
Quæ mihi nescio quo non erit æqua modo.
Nè ve meos coram scindi patiare capillos,
Et leuiter dicas, Hæc quoque nostra fuit.
Vel patiare licet, dum ne contempta relinquir,
Hic mihi vae miserae concutit ossa metus.
Quid tamen expectas? Agamemnona pœnitet iræ,
Et iacet ante tuos Græcia mæsta pedes.
Vince animos, iramque tuam, qui cætera vincis:
Quid lacerat Danaas impiger Hæctor opes?

Arma

Arma cape. Aeacide, sed me tamen ante recepta,

Et preme turbatos, Marte fauente, viros.

Propter me mota est, propter me desinat ira:

Simque ego tristitia causa, modusque tuæ.

Nec tibi turpe puta precibus succumbere nostris,

Coniugis Oenides versus in arma prece est:

Res audita mihi, nota est tibi, fratribus orba

Deuouit nati spemque, caputque parens.

Bello erat ille serox, positus succedit ab armis:

Et patriæ rigida mente negauit opem.

Sola virum flexit coniux, felicitior illa.

At mea pro nullo pondere verba cadunt.

Nec tamen indignor, nec me pro coniuge gessi,

Sæpius in domini serua vocata torum.

Me quædam, memini, dominam captiua vocabat:

Seruitio, dixi, nominis addis onus.

Per tamen ossa viri subito malè tecta sepulcro,

Semper iudicis ossa verenda meis;

Perque trium sortes animas, mea numina, fratrum,

Qui bene pro patria, cum patriaque iacent,

Perque tuum, nostrumque caput, quod iunximus vna;

Perque tuos enses, cognita tela meis:

Nulla Micenæum sociasse cubilia metum

Iuro, fallentem deseruisse velis.

Si tibi nunc dicam, Fortissime tu quoque iura,

Nulla tibi sine me gaudia facta; neges.

At Danai merere putant: tibi plectra mouentur,

Te tenet in tepido mollis amica simi.

Et si quis quærat, quare pugnare recuses?

Pugna nocet: citharæ, noxque, Venusque iuuant.

Argumentatur
ab exemplo Me
teagri, Oenei, &
Altheæ filij:
quem sola con-
iux Cleopatra
flexit in arma
aduersus aprum
Calydonium, pa-
triam suam va-
stantem.

Impudicitia su-
spicionis adia-
tione delet.

Appositio,

Mycenæus, Aga-
ménon à Myce-
nis, vrbe Græ-
ciæ.

Illum contum-
liis ad amorem
uocat.

Alludit ad cy-
tharā Orphei.

*Tutus est iacuisse toro, tenuisse puellam,
Threiciam digitis increpuisse lyram;
Quam manibus clypeos, & acutæ cuspidis hastam,
Et galeam pressa sustinuisse coma.
Sed tibi pro tutis insignia facta placebant,
Partaque bellando gloria dulcis erat.*

Ad Græcos apo-
strophat.

*Antantum, dum me caperes, fera bella probabas,
Cumque mea patria laus tua victa iacet?
Dū melius, validoque precor vibrata lacerto
Transseat Hectorem Pelias hasta latus.
Mitte me Danaï, dominum legata rogabo,
Mistaque mandatis oscula multa feram.
Plus ego quam Phenix, plus quā facūdus Ulysses,
Plus ego, quam Teucri, credite, frater agam.
Est aliquid solitis collum tetigisse lacertis,
Præsente sique oculos admonuisse sinu.*

Ad Achillem re-
dit.

*Sis licet immitis, matrisque ferocior undis,
Ut taceam, lacrymis comminuere meis.
Nunc quoq; (sic omnes Peleus pater impleat annos,
Sic eat auspiciis Pyrrhus ad arma tuis)*

Pyrrhus Achil-
lis filius ex Dei
damia.

Per commiserationem obsecra-
tio.

*Respice sollicitam Briseida fortis Achille,
Nec miseram lenta ferreus ure mora.
Aut si versus amor tuus est in tædia nostri,
Quam sine te cogis vivere, coge mori.
Utque facis, coges: abiit corpusque, colorque:
Sustinet hoc animæ, spes tamen una tui.*

Sic Aeneas apud
Virgilium.
Nullum memo-
rabile nomē for-
minea in pœna
est, nec hēt vi-
ctoria laudem.

*Qua si destituar, repetam fratresque, virumque,
Nec tibi magnificum scæmina iussa mori.
Cur autem iubeas? stricto pete corpora ferro,
Est mihi qui fosso pectore sanguis eat.*

Me petat ille tuis, qui, si Dea passa fuisset,

Ensis in Atride pectus ilurus erat.

At potius serues nostram, tua munera, vitam :

Quod dederas hosti victor, amica rogo.

Perdere quos melius possis, Neptunia præbent

Pergama: materiam cædis ab hoste pete.

Me modò siue paras impellere remige classem,

Siue manes, domini more venire iube.

Pallas Agamemnonem ab Achille liberauit.

A maiori arguit

Vetorū summa

IN V. EPIST. ARGVM.

Theseus, Ægei filius, intercepto Minotauro, Ariadnen, Minois & Pasiphaes filiā, quā ob opē sibi præstitā vxorē accepturum promiserat, simul cū Phædra eius sorore naui imposita, secum abduxit. Verū Bacchi ad monitione in Naxo, siue, ut alii volūt, in Chio insula Ariadne relicta Phædrā duxit, q̄ deinde absente Theseo in Hippoliti priuigni, quē ex Hippolyte Amazone acceperat, amorē exarsit, qui cū cælibē ducens vitā sese venādo exerceret, nec posset vti illius colloquio; hac epistola morē suū indicauit: in qua illū callidis suasionibus ad sui amorē flectere conatur. Et cū turpe sit priuigium à nouerca de stupro interpellari, principium ex insinuatione sumpsit, in hunc modum.

PHÆDRA HIPPOLYTO.

Q*ua, nisi tu dederis, caritura est ipsa, salutem*

Mittit Amazonio Cressa puella viro.

Per lege quodcunq; est: quid epistola lecta nocebit?

Te quoq; in hac aliquid, quod iuuat, esse potest.

His arcana notis terra, pelagoque feruntur,

Inspiciū acceptas hostis ab hoste notas.

A fortiori suadet. Obsecrationi occurrat.

*Ter tecum conata loqui, ter inutilis hæsit
 Lingua; ter in primo destitit ore sonus.
 Quæ licet, & sequitur, pudor est miscendus amor:
 Dicere quæ pudit, scribere iussit amor.
 Quidquid amor iussit, non est contemnere tutum;
 Regnat, & in * dominos ius habet ille deos.
 Ille mihi primò dubitanti scribere, dixit,
 Scribe: dabit victis ferreus ille manus.
 Adsit, & ut nostras auido sonet igne medullas,
 Figat sic animos in mea vota tuos.
 Non ego nequitia socialia fœdera rumpam;
 Fama, velim quæras, crimine nostra vocat.
 Venit amor grauius, quò serius vitimur intus;
 Vitimur, & cecum pectora vulnus habent.
 Scilicet, ut teneros lædunt iuga prima iuuenços,
 Frenaque vix patitur de grege captus equus;
 Sic malè, vixque subit primos rude pectus amores,
 Sarcinaque hæc animo non sedet apta meo.
 Ars fit, ubi à teneris crimen condiscitur annis;
 Quæ venit exacto tempore, peius amat.
 Tu noua seruata carpes libamina famæ,
 Et pariter nostrum fiet vterque nocens.
 Est aliquid, plenis pomaria carpere ramis,
 Et tenui primam deligere vngue rosam.
 Sic tamen ille prior (quo me sine crimine gessi)
 Candor ab insolita labe notandus erat.
 At bene successit, digno quòd adurimur igne;
 Peius adulterio turpis adulter obest.
 Si mihi concedat Iuno fratremque, virumque,
 Hipplytum videor præpositura Ioui.*

In Cupidinem
culpam reiecit.

Superos

Se purgando ad
rem descendit.

Apta' similitu-
do.

In se matrimo-
niale pudicitia
commendat.
Thesei autori-
tate minuit, ab
eodem studio,
atque volutate
Hippolytū sibi
conciliat.
Studiorū. n. con-
formitas multū
ad amorē facit.

Iam quoque (vix credes) ignotas mihi in artes :

Est mihi per senas impetius ire seras .

Iam mihi prima dea est, arcu prae signis adunco ,

Delia; iudicium subsequar ipse tuum .

In nemus ire libet, pressisque in retia ceruis ,

Hortari celeris per iuga summa canes .

Aut tremulum excusso iaculum vibrare lacerto ,

Aut in gramminea ponere corpus humo .

Saepe iuuat versare leues in pulvere currus ,

Torquentem frenis ora fugacis equi .

Nunc seror, ut Bacchi furis Eleleides aetæ ,

Quaeque sub Ideo tympana colle mouent .

Aut quas semideæ Dryades, Faunisque bicornes

Numine contactas attonuere suo .

Namque mihi referunt, cum se furor ille remisit

Omnia: me tacitam conscius urit amor .

Forſitan hunc fato generis reddamus amorem,

Et Venus ex tota gente tributa petit .

Iuppiter Europam (prima est ea gentis origo)

Dilexit, tauro dissimulante Deum .

Pasiphae mater, decepto subdida tauro,

Enixa est utero crimen, onusque suo .

Perfidus Aegides ducentia fila secutus,

Curua meae fugit tecta sororis ope .

En ego nunc, ne fortè parum Minoia credar,

In socias leges ultima gentis eo .

Hoc quoque fatale est: placuit domus una duabus,

Me tua forma capit, capta parente soror .

Thesides, Thesensque duas rapuere sorores.

Ponite de nostra bina trophaea domo .

Diana venationis dea, a Delo isula, in qua nata est, Delia dicta.

Bacchus Eleus, ab Elea vrbe, in qua plurimum colebatur: hinc Eleides Bacchantes Orgia Cybelles sub Ida, monte Phrygiae, ministris tympana pulsantibus discurrendo celebrabantur. culpam reuocant in fatum ob Veneris & Martis adulterium, a Sole indicatum: nefandos. n. amores in omnem Solis progeniem misit Venus. Iuppiter in tauro ex Europa Aegenooris filia, Minoen genuit. Aegides, Theus filius Aegaei

Eleusis in Attica, in qua Cerei sacra celebrantur
Gnoſſia Cretæ oppidum.

Ad habitum & formā tranſit.

Hipp. exercitia probat.

Sententia .
exemplo propoſitum firmat.
Aurora Cephalum, Aeoli filiū,
Tithonæ marito ſuo ſpecto, admauit.

Tempore, quo nobis inita eſt Cerealis Eleuſis,
Gnoſſia me vellem detinuiſſet humus.
Tunc mihi præcipue (nec non tamē antè placebas)
Acer in extremis offibus hæſit amor.
Candida veſtis erat, præcincti flore capilli,
Flaua verecundus tinxerat ora rubor.
Quemque vocant aliæ vultum regidiumq; trucēq;
Pro rigido, Phædra iudice, ſortis erat.
SINT procul à nobis iuuenes, ut ſemina, compti:
Fine coli modico forma virilis amat.
Te tuus iſte rigor, poſitiquo ſine arte capilli,
Et leuis egregio pulvis in ore decet.
Sine ferocis equi luctantia colla recuruas,
Exiguo flexos miror in orbe pedes.
Sen lentum valido torques haſtile lacerto,
Ora ferox in ſe verſa lacertus habet.
Siue tenes lato venabula cornea ferro:
Denique noſtra iuuat lumina quidquid agis.
Tu modo duritiem ſyluis depone iugoſis;
Non ſum materia digna perire tua.
Quid iuuat incinctæ ſtudio exercere Diana,
Et Veneri numeros eripuiſſe ſuos?
QVOD caret alterna requie, durabile non eſt:
Hæc reparat vires, ſeſſaque membra leuat.
Arcus & arma tuæ tibi ſint; mitanda Diana:
Si nunquam ceſſes tendere, mollis erit.
Clarus erat Cephalus ſyluis, multæque per herbas
Conciderant illo percutiente ſeræ:
Nec tamen Aurora malè ſe præbebat amandum.
Ibat ad hunc ſapiens à ſene diua viro.

Sæpe

Sape sub ilicibus Venerem, Cinaraque creatum:

Sustinuit positos qualibet herba duos.

Arfit & Oenides in Menalia Atalanta:

Illam feræ spoliū pignus amoris habet.

Nos quoque iam primum turba numeremur in ista:

Si Venerem tollas, rustica sylva tua est.

Ipsa comes veniam, nec me salebrosa mouebunt

Saxa, nec obliquo dente timendus aper.

Aequora bina suis oppugnant fluctibus Isthmon,

Et tenuis tellus audit utrunque mare.

Hic tecum Troæna colam Pirtheia regna,

Iam nunc & patria carior illa mea est.

Tempore abest, aberitque diu Neptunius heros:

Illum Pirythoi detinet ora sui.

Præposuit Theseus (nisi nos manifesta negamus)

Pirythoum Phædra, Pirythoumque tibi.

Nec sola hæc ad nos iniuria venit ab illo,

In magnis læsi rebus uterque sumus.

Ossa mei fratris claua perfracta trimodi

Sparsit humi, soror est præda relicta feris.

Prima securigeras inter virtute puellas

Te peperit, natū digna fauore parens.

Si quæras, ubi sit: Theseus latus ense peregit:

Nec mater tanto pignore tuta fuit.

At nec nupta quidem, tædæque accepta iugali:

Cur? nisi ne caperes regna paterna nothus?

Addidit & fratres ex me tibi, quos tamen omnes

Non ego tollenda caussa, sed ille fuit.

O utinam nocitura tibi pulcherrime rerum,

In medio nixu viscera rupta forent.

Venus Adonē.
Cinaræ filium,
dilexit.

Oenei filius
Atalantam Ar-
cadicam, Schœ-
nei filiam, dile-
xit: cui apri
Calydonii ca-
put in fidē amo-
ris dedit.

Isthmos insula
inter Ionium,
& Aegzum ma-
re.

Trozen vrbs iux-
ta Isthmon, vbi
Pitheus,

Thesei mater-
nus auus, regna-
uit.

Theseus Neptu-
ni nepos.

Pirithous, &
Theseus nume-
rans inter quat-
tuor amicorum
paria.

Minotaurū in-
telligit.

Ariadne,
Amazones secu-
ri vrebantur.
in Thesei odiū
Hipp. vertere ni-
titur, graues in-
iurias narrādo.

Demophoon. &
Antigonus The-
sei, & Phædra
filii.

Ironia,

*Inunc, & meriti lectum reuerere parentis,
Quem fugit, & factis abdicat ille suis.*

Ad obiectum re
sponso.

Callide suadet.

*Nec, quia priuigno videar coitura nouerca,
Terruerint animos nomina vana tuos.*

*Ista vetus pietas, auro moritura futuro,
Rustica Saturno regna tenente fuit.*

*Saturnus periit; perierunt & sua iura;
Sub Ioue nunc mundus: iussa sequare Iouis.*

*Iuppiter esse pius statuit, quodcunque iuuaret,
Et fas omne facit fratre marita soror.*

*Illam coit firma generis iunctura catena,
Imposuit nodos cui Venus ipsa suos.*

*Nec labor est celare; (licet) pete munus ab illa,
Cognato poterit nomine culpa tegi.*

*Viderit amplexus aliquis: laudabimur ambo;
Dicar priuigno fida nouerca meo.*

*Non tibi per tenebras duri referanda mariti
Ianua, meo custos decipiendus erit.*

A facili.

*Ut tenuit domus una duos, domus una tenebit,
Oscula aperta dabis, oscula aperta dabis.*

*Tutus eris mecum, laudemque merebere culpa,
Tu licet in lecto conspiciare meo.*

*Tolle moras tantum, properataque fœdera iunge;
Qui mihi nunc scuit, sic tibi parcat amor.*

*Non ego dedignor supplex humilisque precari;
Heu, ubi nunc factus, aliaque verba iacent?*

*Et pugnare diu, nec me summittere culpæ,
Certa fui, certi si quid haberet amor.*

commiseratio a
genere.

*Vieta precor, genibusque tuis regalia tendo
Brachia, quid deceat, non videt ullus amans.*

Depuduit,

Depudit, profugusque pudor sua signa reliquit,
Da veniam fassa, duraque corda doma.

Quod mihi sit genitor, qui possidet equora Minos,

Quod veniant proavi sulmina torta manu,

Quod sit avus, radiis frontem vallatus acutis,

Purpureo tepidum qui mouet axe diem;

Nobilitas sub amore iacet: miserere priorum:

Et mihi si non vis parcere, parce meis.

Et mihi dotalis tellus Iouis insula Crete:

Serviat Hippolyto regia tota meo.

Flecte feros animos, potuit corrumpere taurum

Mater: eris tauro senior ipse truci?

Per Vencrem parcas oro, quæ plurima mecum est,

Sic nunquam, quæ te spernere possit, ames.

Sic tibi secretis agilis dea saltibus adsit,

Sylvaque perdendas præbeat alta feras.

Sic faueant Satyri, montanaque numina Panes,

Et cadat aduersa cuspide fossus aper.

Sic tibi dent nymphæ, quamuis odisse puellas

Diceris: arentem quæ leuet vnda suum.

Addimus his precibus lacrymas quoque verba precatis:

Perlegis, & lacrymas finge videre meas.

Iouem intelligit.
Sol.

Ab vili sua se

A maiori.

Adiurationem
comprecationi-
bus ornat.
Diana.

Augēt commissi-
onem,

IN V. EPIST. ARGVMENT.

Cum Hecuba, Cyseï filia, & Priami vxor, grauida ef-
set, ardentē facē, totā Troiā cōburentē, se parere som-
niauit. Territus itaq; Priam⁹, oraculū cōsultū: a quo
cū accepiſſet, oriturū filiū, qui patrie eſſet exitio; quā
primū partus ederetur, iuſſit interfici. Hecuba verā cū
puerū, qui pēſtea Paris dictus eſt, peperiſſet, matre na-
pictatē mota, paſtoribus regiis clā alendū mandauit.

Is au-

is aſſit, cum iam adoleſceret, Oenonem nymphā ada-
mauit, atque, vt aliquibus placer, in vxorem duxit. ſed
cū Iuno, Pallas, & Venus de pulchritudine contence-
rent, propter anteu pomū, in quo ſcriptū erat, Detur
pulchriori; a Ioue ad Paridis arbitriū remiſſæ ſunt cui
cum Iuno rognū, Pallas ſapientiā, Venus voluptatem
& mulierū pulcherrimā promiſiſſet; pro Venere ſentē-
tiam tulit. Qui deinde a patre cognitus, & in gratiā
ſuſceptus, Spartem nauigans, Helenam, Menelai vx-
orem, rapuit: eamque Troiam abduxit. quod cum Oe-
none reſcuiſſet, hac epiſtola de eius perfidia conque-
rendo, Helenam Græcis reddi, & ſe recipi ſuadet.

O E N O N E P A R I D I .

Nympha ſuo Paridi, quāuis ſuus eſſe recuſat,
Mittit ab Idæis verba legenda iugis.

Per legis? an coniux prohibet noua? per lege: nō eſt

Iſta Mycenæa littera ſcripta manu.

Pegæſis Oenone Phrygiis celeberrima ſyluis

Laſa queror de te, ſi ſinis ipſe, meo.

Quis Deus oppoſuit noſtris ſub numina notis?

Nē tua permaneam, quod mihi crimen obeſt?

Leniter, ex merito quidquid patiare, ferendum eſt:

Quæ venit indignè, pœna dolenda venit.

Non-dum tantus eras, cū te contenta marito

Edita de magno flumine nympha fui.

Qui nunc Priamides (adſit reuerentia vero)

Seruus eras, ſeruo nubere nympha tuli.

Sæpe greges inter requieuiſimus arbore teſti,

Miſtaque cum ſoliis præbuit herba torum.

Sæpe ſuper ſtramen, ſœnoque iacentibus alto

Depreſſa eſt humili cana pruina caſa.

Quis tibi monſtrabat ſaltus venatibus aptos,

Et

Mulſi hæc duo
carmina adſcri-
pſit pucia dicunt.

Pegæſis nym-
pha, à Pegæſo
fonte.

In Paridem be-
neſicia.
Xanthus.

Et tegeret catulos qua fera rupe suos?
 Retia saepe comes maculis distincta tetendi,
 Saepe citos egi per iuga summa canes.
 Incisæ seruant à te mea nomina phagi,
 Et legor Oenone falce notata tua.
 Et quantum trunci, tantum mea nomina crescunt;
 Crescite, & in titulos surgite rite meos.
 Populus est (memini) fluminali consita ripa,
 Est in qua nostri littera scripta memor.
 Popule viue precor, quæ consita margine ripæ,
 Hoc in rugoso cortice carmen habes;
 Cum Paris Oenone poterit spirare relicta,
 Ad fontem Xanthi versa recurret aqua.
 Xanthe retrò propera, versa que recurrite lymphæ,
 Sustinet Oenonem deseruisse Paris.
 Illa dies fatum miseræ mihi duxit; ab illa
 Pessima mutati cæpit amoris hyems:
 Qua Venus, & Iuno, sumptisque decentior armis,
 Venit in arbitrium nuda Minerva tuum.
 Attoniti micuere sinus, gelidusque cucurrit,
 Ut mihi narraſti, dura per ossa tremor.
 Consului (neque enim modicè terrebar) anusque,
 Longæuosque senes, constiuit esse nefas.
 Casæ Abies, sectæque trahes, & classe parata,
 Cærulea ceratas accipit vnda rates.
 Fleſti discedens: hoc saltem parte negare,
 Præterito magis est iste pudendus amor.
 Et fleſti, & nostros vidisti flentis ocellos:
 Misceimus lacrymas mæstus uterque suas.
 Non sic appositæ vincitur vitibus ulmus,

Arborem apostrophat.

Paridis carmen

Apostrophe ad Xanthum.
pathos ab origine malorum.

Iudiciū Paridis.

Subita narratio apparatus ad Helenam sapientiam.

A præterito a-
more commise-
ratio.

*Ut tua sunt collo brachia nexa meo .
Ab quoties, cum te uento querere teneri,
Risunt comites, ille secundus erat,
Oscula dimissæ quoties repetita dedisti ,
Quàm vix sustinuit dicere lingua, Vale.*

Paridis disces-
sus.

*Aura levis rigido pendentia lintea malo
Suscitat, & remis eruta canet aqua .
Prosequor infelix oculis obeumia vela,
Quà licet, & lacrymis humet arena meis.*

Nereides nym-
phæ marinæ.

*Utque celer venias, virides Nereidas oro,
Scilicet ut venias in mea damna celer .
Votis ergo meis alii rediture redisti .*

Mons Sigeus.

*Hei mihi, pro dira pellice blanda fui .
Aspicit immensum moles natua profundum ,
Mons fuit, æquoreis illa resistit aquis ,
Hinc ego vela tue . cognoui prima carinæ,
Et mihi per fluctus impetus ire fuit .*

prospexi.

Purpurat Hele-
na .
Climenâ , & E-
thram cum He-
lena rapuit Pa-
ris.

*Dum moror , in summa fulsit mihi purpura prora ;
Pertimui : cultus non erat ille tuus .
Fit propior, terrasque cita ratis attingit aura :
Femineas vidi corde tremente genas .
Non satis id fuerat ; (quid enim furiosa morabar ?)
Hærebat gremio turpis amica tuo .*

*Tunc fleui, rupique sinus & pectora planxi,
Et sæci madidas ungue rigente genas .*

*Implemque sacram querulis ululatibus Idam ,
Illuc has lacrymas in mea saxa tuli .*

in Helenam pre-
catur.

*Sic Helene doleat, desertaque coninge ploret :
Quæ prior & nobis intulit, ipsa ferat .*

*Nunc tecum veniunt , quæ te per aperta sequuntur
Aequora*

Aequora; legitimos deslituuntque viros.

At cum pauper eras, armenta que pastor agebas:

Nulla, nisi Oenone, pauperis vxor erat.

Non ego miror opes, nec me tua regia tangit,

Nec de tot Priami dicar ut una nurus:

Non tamen ut priamus nymphae socer esse recuset.

Aut Hecubae fuerim dissimulanda nurus.

Digna que sum, & cupio fieri matrona potentis,

Sunt mihi, quas possunt sceptrā decere manus

Nec me, faginea quod tecum fronde iacebam,

Despice: purpureo sum magis apta toro.

Denique tutus amor meus est tibi, nulla parantur

Bella, nec ultrices aduehit vnda rates.

Tyndaris infestis fugitiua reposcitur armis,

Hac venit in thalamos dote superba tuos.

Quae si sit Danaïs reddenda, vel Hectora fratrem,

Vel cum Deiphobo Polydamanta roga.

Quid grauis Antenor, Priamus quid suadeat, ipse

Consule: queis aetas longa magistra fuit.

Turpe rudimentum est patriae praepone re raptam,

Causa pudenda tua est: iusta vir arma mouet.

Nec tibi, si cupias, fidam promitte Lacenam,

Quae sit in amplexus tam ciuē versa tuos.

Ut minor Atides temeratis fœdera testis

Clamat, & externo laesus amore dolet:

Tu quoque clamabis. NULLA reparabilis arte

Lesā pudicitia est; deperit illa semel.

Ardet amore tui, sic & Menelaon amauit:

Nunc iacet in viduo credulus ille toro.

Felix Andromache certo bene nupta marito,

Vxor

Ab honesto.

obiectioni re-
sponso.

a tuto suo.

Helena Tynda-
ri filia putatiua
honestā petitiō.

Menelaus.

Lacena Helena

a Laconia regio

ne vbi nata est.

Menelaus intelli-

git, qui Agamé-

none erat infe-

rior.

Verissima sentē-

tia.

Andromache

Hectoris coniux.

cadunt.

In paride leuitatem arguit,

Vxor ad exemplum fratris habenda fui.

*Tu leuior foliis, tunc cum sine pondere succi
Mobilibus ventis arida facta * volant.*

*Et minus est in te, quam in summa pondus arista,
Quæ leuis assiduis solibus vsta riget.*

Hæc tua (nam recolo) quondam germana canebat:

*Cassandra euer
sionis Troianæ
vaticinium.
prouerbiū.*

Sic mihi diffusis vaicinata comis:

Quid facis Oenone? quid arenæ semina mandas?

* Non profecturis litora bobus aras.

*Helenam meta-
phorice intelli-
git.*

Graia iuuenca venit, quæ te patriamque, domumque

Perdet; id prohibe, Graia iuuenca venit.

Dum licet, obscenam ponto permergite puppim:

Hæu quantum Phrygiæ sanguinis illa vebit.

Dixit: at in cursu famulæ rapuere furentem:

At mihi fluentes diriguere comæ.

Ab nimium misera vates mihi vera fuisse:

Possidet an saltus illa iuuenca meos?

Sit facie quamuis insignis, adultera certè est,

Deferunt patrios hospite capta deos.

*Theseus Helenæ
adhuc iuuenis
rapuit.*

Illam de patria Theseus, (nisi nomine fallor)

Nescio quis Theseus abstulit arte sua.

A iuvene, & cupido credatur reddita virgo?

*Omnia cogit
amor.*

Unde hæc compererim tam bene quæris? amo.

Vim licet appelles, & culpam nomine veles:

*Toties, inuidio-
se, cū bis tantū
rapta fueris.*

Quæ toties rapta est, præbuit ipsa rapi.

At manet Oenone fallenti casta marito,

Et poteras falli legibus ipse tuis.

Me Satyri celeres (syluis ego tecta latebam)

Quæsierant rapido, turba proterua, pede.

*a pudicitia se
commendat.*

Cornigerumque caput pinu præcinctus acuta

Faunus

*Faunus in immensis, quâ tumet Ida, iugis.
 Me fide conspicuus Troiæ munitor amavit,
 Ille meæ spoliū virginitatis habet.
 Id quodque luctando; rupi tamen ungue capillos:
 Oraque sunt digitis aspera facta meis.
 Nec precium stupri gemmas, aurumque poposci:
 Turpiter ingenium munera corpus emunt.
 Ipse ratus dignam, medicas mihi tradidit artes,
 Admisitque meas ad sua dona manus.
 Quæcumq; herba potens ad opem, radixq; medēdi,
 Vilis in toto nascitur orbe; mea est.
 Me miseram, quod amor non est medicabilis herbis,
 Destituor prudens artis ab arte mea.
 Ipse repertor opis vaccas pauisse Phææas
 Fertur, & a nostro saucius igne fuit.
 Quod neque graminibus tellus secunda creatis,
 Nec Deus auxilium, tu mihi ferre potes.
 Et potes & merui: dignæ miserere puellæ:
 Non ego cum Danaïs arma cruenta fero.
 Sed tua sum, tecumque fui puerilibus annis,
 Et tua, quod superest temporis, esse precor,*

Phœbus

Præcelebris sen-
 tentia.
 A dono Apollin-
 is se commen-
 dat.

Apollo, amore
 Alceste captus,
 Admeti regis
 Thessaliæ paucis
 armenta.
 Phææ civitas
 Thessaliæ.

IN VI. EPIST. ARGVM.

Monitus oraculo Pelias, Neptuni filius, tūc illi pro-
 pinquam fore mortē, cum patri sacrificāti aliquis pe-
 de nudo sibi superueniret, cui annua sacra peragēti Ia-
 son, Æsonis filius, eiusq; nepos, dimisso in limo Ana-
 uri fluminis calciamēto, ad sacra properans, altero pede
 exuto occurrit. Pelias igit, oraculi memor, Iasoni sua-
 sit, ut Colchō iret, aurū vellus quæsiturus, spectās illic
 eū perire, & audisset op' esse humanis viribus insu-
 perabile

perabile. Iason autē veluti magnanimus expeditionē
libenter assumēs, ac multis Græciæ nobilibus cōno-
cat, Argo hanc ex Pegaso, Thessaliæ sinu, soluens Lem-
non insulam delatus est, ubi cū mulieres virōs omnes
cōmuni consilio vna nocte interemissent, Hypsipyle,
Thoātis filia, quē sub falsa mortis simula-
one salua
uetat, tūc imperiū occupabat, quæ Iasonem & hospi-
tio, & lecto liberalissime excepit. verū iā duob⁹ annis
peractis, oratibus sociis, & exigente tempore, vt prædi-
ctā expeditionem perficeret, Hypsipylem prægnātem
relinquens, Colchos nauigauit, ubi arte Medæ dacro-
ne sopito, taurisque superatis, aureū illud velū adept⁹
illā secū adduxit quare Hypsipyle, Medeā sibi præla-
tam dolens, hac epistola Iasoni de prospero reditu cō-
gratulādo, in contemptū eius, crudelitatem atque in-
cantationes execrans, vertere nititur. postremo in Ia-
sonem, & Medeam imprecatur.

HYPSIPYLE IASONI.

Littoras Thessaliæ reduci tetigisse carina
Diceris, auratæ vellere diues ouis.
Gratulor incolumi, quantum finis; hoc tamen ipso
Deberam scripto certior esse tuo.
Nam, ne pacta tibi præter mea regna redires,
Cum cuperes, ventos non habuisse potes.
Quamlibet aduerso signetur epistola vento:
Hypsipyle missa digna salute fui.
Cur mihi fama prior, quā nuntia littera venit?
Isse sacros Martis sub iuga panda boues;
Seminibus iactis segetes adoleffe virorum,
Inque necem dextra non eguisse tua,
Peraigilem spoliū in pecudis seruasse draconem:
Rapta tamen forti vellera fulua manu?

Hæc

Hæc, ego si possem timida credentibus ista,

Ipse mihi scripsit, dicere, quanta forem?

Quid querar officium leni cessasse mariti,

Obsequium, maneo si tua, grande tuli.

Barbara narratur venisse venifica tecum,

In mihi promissi parte futura tori.

C R E dula res amor est: utinam temeraria dicar

Criminibus falsis insimulasse virum.

Nuper ab Hamoniis hospes mihi Thessalus oris

Venerat, & tactum vix bene limen erat:

Aesonides, dixi, quid agit meus? ille pudore

Hæsit in opposita lumina fixus humo.

Protinus exilui, tunicisque a pectore ruptis,

Viuit, an, exclamo, me quoque fata trahunt?

Viuit, ait. timidumque mihi iurare coegi:

Vix mihi, teste deo, credita vita tua est.

Vique animus rediit, tua facta requirere cæpi.

Rettulit arripedes Martis arasse boues;

Vipereos dentes in humum pro semine iactos,

Et subito natos arma tulisse viros:

Terrigenas populos ciuili Marte peremptos,

Impleffe ætatis fata diurna suæ;

Deuictum serpentem, iterum, si viuat Iason,

Querimus: alternant spesque, timorque fidem.

Singula dum narrat, cursu, studioque loquendi

Detegit ingenio vulnera facta tuo.

Hæu; ubi pacta fides? ubi conubialia iura?

Faxque sub arsueros dignior ire rogos?

Non ego sum furtim tibi cognita, pronuba Iuno

Adsuit, & certis tempora vinctus Hymen.

Medea.

recepta.

a quo acceptat.

synecdoche.

boues arripedes
igniuomi a Iaso
ne domiti.
Draconis den-
tibus seminatis
gigantes nati
mutuis vulneri-
bus ceciderunt.

Iasonis peritiam
arguit.

synecdoche.

*Ac mihi nec Iuno, nec Hymen, sed tristis Erynnis
Prætulit infastas sanguinolenta faces.*

Quid mihi cum minyis? quid cum Tritonide pinu?

Quid tibi cum patria nauita Tiphys mea?

Non erat hic acies villo spectabilis aureo,

Non senis Aeete regia Lemnos erat.

Certa fui primo (sed me mea fata trahebant)

Hospita sœminea pellere castra manu.

Leminadesq; viros nimium quoq; vincere norunt;

Milite tam forti vita tuenda fuit.

Urbe virum vidi, tectoque, animoque recepi,

Hic tibi bisque æstas, bisque cucurrit hyems.

Tertia missis erat, cum tu dare vela coactus,

Implesti lacrymis talia verba tuis:

Abstrahor Hypsipyle: si dent modò fata recursum,

Vir tuus hinc abeo, vir tibi semper ero.

Quod tamen è nobis grauida celatur in aluo,

Viuat, & eiusdem simius uterque parens.

Hactenus, & lacrymis in falsa cadentibus ora,

(cetera te memini non potuisse loqui.

Vlimus ex sociis sacram conscendis in Argon,

Illa volat, ventus concava vela tenet.

Cærule populse subducitur unda carinae,

Terra tibi, nobis aspiciuntur aquæ.

In latus omne patens turris circumspicit undas:

Huc feror, & lacrymis osque sinusq; madent.

Per lacrymas spectro, cupidaeque fauentia menti

Longius assueto lumina nostra vident.

Adde preces castas, immistaque vota timori,

Nunc quoque te saluo persoluenda mihi.

Vota

Minys Argo
nautæ, qui ex
Theſſalia vene-
rant.

Tritonidæ pinu
Argo nauem in-
telligit, arte Pal-
ladis ex pinu cõ-
fectam.
ſynæreſis.

Beneficia ampli-
ſcat.

Iafonis verba.

Argo.

Iafonis profe-
tio in Colchos

Persoluenda pẽ-
taſyllabum.

Vota ego persoluam? votis Medea fructur?

Cor dolet, atque ira mistus abundat amor.

Dona feram templis? viuum quòd Iasona perdam? Cum indigna-
tione ironia.

Hoslia pro damnis concidet ista meis?

Non equidem secura fui, semperque verebar,

Argos vrbs in
Thessalia.

Nepater Argolica sumeret vrbe nurum.

Argolicas timui, nocuit mihi barbara pellex,

Medeam venefi-
cio, & magica
arte accusat.

Non expectato vulnus ab hoste tuli.

Nec facie, meritisque placet, sed carmine mouit,

Diraque cantata pabula falce meit.

Illa reluctantem cursu deducere Lunam

Niuitur, & tenebris abdere Solis equos.

Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit;

Illa loco sylvas, viuaque saxa mouet.

Per tumulos errat sparsit discincta capillis.

Certaue de tepidis colligit ossa rogis,

Deuouet absenteis, simulacraque cerea fingit,

Et miserum tenuis in iecur vrget acus.

Et quæ nescierim melius: Malè queritur herbis, mage.

MORibus, & forma conciliandus amor.

Hanc potes amplecti, thalamoque relictus in uno

Impavidus somno nocte silente frui?

Scilicet vt tauros, ita te iuga ferre coegit,

Quaque feros angues, te quoque mulcet ope.

rem a facto ar-
guit,

Adde, quòd ascribi factis procerumque, tuisque

Se facit, & titulo coniugis vxor obest.

Atque aliquis Pelæ de partibus acta venenis

Imputat, & populum, qui sibi credat, habet.

Non hæc Aesonides, sed filia Phasis Actæ

Aurea Phryxæ terga reuulsit ouis.

Phasis Colcho-
rum fluius.

Phryxus Atha-
mantis filius au-
rei velleris arie-
tem, Helle sorore
submersa,
Marti immola-
uit, & vellus in
téplo suspendit.
Tanais Scythiæ
fluvius ad Sep-
tentrionem,
a genere se com-
mendat.

Thoas Bacchi ex
Arradne filius.
Bacchus Ariad-
nen cum nouè
gemmis fux co-
ronæ in astra
mutauit.

Thoas, & Fu-
meus gemilli.

amplificatio ex
nomine.

Absyrtus Medes
frater.
a fortiori argu-
mentum.
Colchis pro
Colchidis.
Medeam in tē-
téplo adducit.

*Non probat Alcimede mater tua, consule matrem,
Non pater à gelido cui venit axe nurus.
Illa sibi à Tanais, Scythicæque paludibus undæ
Quærat, & a patria Phasidis usque virum.
Mobilis Aesonide, vernaque incertior aura,
Cur tua polliciti pondere verba carent?
Vir meus hinc ieras: cur non meus inde redisti?
Sim reducis coniux, sicut eunus eram.
Si te nobilitas, generosaque nomina tangunt;
En ego Minoos nata Thoante feror.
Bacchus auus, Bacchi coniux redimita corona,
Præradiat stellis signa minora suis.
Dos mihi Lemnos erui terra ingeniosa colenti,
Me quoque iam taleis inter habere potes.
Nunc etiam peperit: gratare ambobus Iason:
Dulce mihi grauidæ fecerat auctor onus.
Felix in numero quoque sum; prolemque gemellâ,
Pignora Lucina bina fauente dedi.
Si quærās, cui sint similes: cognosceris illis:
Fallere non norunt, cætera patris habent.
Legatos quos pænè dedi pro matre ferendos,
Sed tenuit cæptas læua nouerca vias.
Medeam tenui, plus est Medea nouerca;
Medeæ faciunt ad scelus omne manus.
Spargere quæ fratris potuit lacerata per agros
Corpora, pignoribus parceret illa meis?
Hanc tamen ò demens, Colchisque ablatis venenis,
Diceris Hypsipyles præposuisse toro.
Turpiter illa virum cognouit adultera virgo:
Me tibi, teque mihi tæda pudica dedit.*

Prodidit

Prodidit illa patrem, rapui de cæde Thoanta:

Deseruit Colchon, me mea Lemnos habet.

Quid referam? scelerata piam si vincit, & ipso

Crimine dotata est, emeruitque virum;

Lemniadum facinus culpo, non miror Iason:

Quelibet iratis Ies dat arma dolor.

Dic agè, si ventis (ut oportui) actus iniquis

Intrasses portus tuque, comesque meos;

Obuiaque exissem fortu comitata gemello:

Hiscere non ne tibi terra roganda foret?

Quo vultu natos, quo me scelerato videres?

Perfide quo pretio, qua nece dignus eras?

Ipsè quidem per me tutus, sospesque fuisses,

Non quia tu dignus, sed quia mitis ego.

Pellicis ipsa meos implexsem sanguine vultus,

Quosque beneficiis abstulit ipsa suis,

Medea Medea forem, quòd si quis ab alto

Iustus adest precibus Iuppiter ipse meis;

Quòd gemit Hypsipyle, lecti quoque succuba nostri

Mareat, & leges sentiat ipsa suas.

Vique ego destituor coniux, materque duorum,

A totidem natis orba sit, atque viro.

Nec malè parva diu teneat, peiusque relinquat:

Exulet, & toto quærat in orbe fugam.

Quàm fratri germana fuit, miseroque parenti

Filia: tam natis, tam sit acerba viro.

Cum mare, cum terras consumpserit, aera tentet:

Erret inops, expes, cæde cruenta sua.

Hec ego coniugio fraudata Thoantias oro;

Vivite deuoto nuptaque, virque toro.

interrogatio ad
Stomacho.

nempe

concludit per
imprecationē.

subnuba

IN VII. EPIST. ARGVM.

Troia à Græcis euerſa, Aeneas, Anchife & Veneris filius, raptis ab incendio ſecū penatibus, viginti nauibus mare cōſcendit. qui tempeſtate vexatus, magna parte maris perierata, in Lybiā qdem delatus eſt. vbi tunc Dīdo, vt Virgilius finxit, Beli filia, & Sichæi Herculis ſacerdotis vxor, ex Tiro vrbe proſecta, fratris Pygmalionis, qui incautus maritū ob eius diuitias interemerat, & ſcruitā & auaritiā fugiens, urbem nouam Carthaginem cōdebat, a qua Aeneas, cū ſociis liberaſſime ſuſceptus, & amatus, cū ea cōcubuit. Verū cū Mercurii monitu in Italiam ſibi ab oraculo promiſſam nauigare cogeretur: Dido præſentiens, veluti quæ ardentiffimo amoris flagrabat incendio, illū a nauigandi, aut ſaltem diſſerendi propoſito, reuocare tentans, poſt multas tandem fruſtra effuſas preces, ad eū moribūda ſcripſit, quæ nouerat mortis cauſā p̄buiſſe.

D I D O A E N E A E.

de morte delibe-
raſſe compara-
tione indicat
Meander flu-
uius Ioniz tor-
tuofus ex Auo-
lene monte
Oriens.

a p̄ſidia ab vti-
li diſuaſio.

Sic vbi fata vocant, vdis abiectus in herbis
Ad vada Meandri concinū albus olor.
Nec, quia te noſtra ſperem prece poſſe moueri,
Alloquor; aduerſo mouimus iſta Deo.
Sed meriti famam; corpusque animumque pudicū
Cum malè perdiderim, perdere verba leue eſt.
Certus es ire temen, miſeramque relinquere Dīdo,
Atque iudem venti vela, fidemque ferent.
Certus es Aenea cum ſœdere ſoluere naues,
Quæque vbi ſunt neſcis, Itala regna ſequi.
Nec noua Carthago, nec te creſcentia tangunt
Mœnia; nec ſceptro tradita ſumma tuo.

Faſta

Facta fugis, * fugienda petis, querenda per orbem facienda.

Altera, quæ sita est altera terra tibi.

Ut terram inuenias, quis eam tibi tradet habendâ?

Quis sua non notis arua tenenda dabit?

Alter habendus amor tibi restat, & altera Dido,

Quamque iterum fallas, altera danda fides.

Quando erit, ut condas instar Carthaginiæ urbem,

Et videas populos altius ab arce tuos?

Omnia si veniant, nec te tua vota morentur,

Vnde tibi, quæ te sic amet, uxor erit?

Vt ut inducto ceratæ sulphure tedæ,

Ut pia sumosis addita tura rogis,

Æneasque oculis semper vigilantibus hæret,

Æneamque animo noxque diesque refert.

Ille quidem malè gratus, et ad mea munera surdus,

Et quo (si non sim stulta) cavere velim.

Non tamen Æneam, quamuis malè cogitet, odi:

Sed queror infidum, quæstaque, peius amo.

Parce Venus murui: durumque amplectere fratrem

Frater Amor, castris militet ille tuis:

Aut ego quæ cæpi (neque enim dedignor amare)

Materiam cura præbeat ille meæ.

Fallor, & ipsa mihi falso iactatur imago.

Matri ab ingenio dissidet ille suæ.

Telapis, & montes, innataque rupibus altis

Robora, te seuæ pergenere feræ:

Aut mare, quale vides agitari nunc quoque ventis:

Quo tamen aduersis fluctibus ire paras.

Quo fugis? obstat hyems, hyemis mihi gratia profit:

Aspice, ut euersas concitet Furus aquas.

Similitudine
vim amoris au-
get.

Non sine pieta-
te ad Veneram
apostrophet.

Inconstantia
amantium.
In Ænea nimis
duritiâ arguit.

Ab imminenti-
bus auocare la-
borat.

Quod tibi malueram, sine me debere procellis:
Iustior est animo ventus & unda tuo.

Non ego sum tanti, (quamuis crearis inique)
Ut pereas, dum me per freta longa fugis.

Exerces pretiosa odia, & constantia magno:
Si, dum me fugias, est tibi vile mori.

Triton Neptu-
ni filius, & tubi
sen.

Iam venti ponent, strataque aequaliter unda,
Ceruleis Triton per mare curret equis.

Tu quoque cum ventis vinam mutabilis esses,
Et, nisi duritia robora vincis, erisi.

ab experientia
dissuadet.
expertæ passine

Quid? si nescires insana quid æquora possent?
Expertæ toties tam malè credis aquæ?

Ut pelago suadente etiam retinacula soluas.
Multa tamen latus tristitia pontus habet.

Nec violasse fidem tentantibus æquora prodest,
Per fidie pœnas exigui ille locus.

Præcipue cum latus amor, quia mater amorum
Nuda Cytheriacis edita fertur aquis.

Cytherea Venus
a Cythera insu-
la contra Cretâ
ex maris spuma
nata fingitur.
Aeneam sibi cõ-
ciliat.

Perdita ne perdam timeo, noceamue nocenti,
Neu bibat æquoreas naufragus hostis aquas.

Vine precor: sic te melius quàm funere perdam;
Tu potius leti causa ferere mei.

artificiose con-
scientiæ recor-
datione in ma-
gnis periculis
commemorat.

Finge agè te rapido (nullum sit in omine pondus)
Turbine deprehendi: quid tibi mentis erit?

Protinus occurrent false perinuria lingue,
Et Phrygia Dido fraude coacta mori.

Coniugis ante oculos deceptæ stabit imago
Tristis, & effusis sanguinolenta comis.

Quicquid idest, totum merui, concedite, dices:
Quæque cadent, in te fulmina missa putes.

Da breue scuitia spatium, pelagique, tuæque
 Grande moræ pretium, tuta futura via est.
 Nec mihi tu parcas, puero parcaturo Iulo,
 Te satis est titulum mortis habere meæ.
 Quid puer *Ascanius*? quid dii meruere penates?
 Ignibus ereptos obruet unda deos.
 Sed neque sers tecum, nec, quæ mihi perfide iactas,
 Prefferunt humeros sacra, paterque tuos.
 Omnia mentiris: neque enim tua fallere lingua
 Incipit à nobis, primaque plektor ego.
 Si quæras, ubi sit formosi mater Iuli:
 Occidit à duro sola relicta viro.
 Hæc mihi narrabas, at me mouere merentem:
 Illa minor culpa pœna futura mea est.
 Nec mihi mēs dubia est, quin te tua numina dānēt:
 Per mare, per terras, septima iacta hyems:
 Fluctibus eiectum tuta statione recepi,
 Vixque bene audito nomine regna dedi.
 His tamen officiis vtinam contenta fuisset:
 Et mihi concubitus fama sepulta foret.
 Illa dies nocuit, qua nos decline sub antrum
 Ceruleus subitis compulit imber aquis.
 Audieram voces, nymphas ululasse putavi,
 Eumenides fati signa dedere meis:
 Exige læse pudor pœnas violatæ Sichæo,
 Ad quem, me miseram, plena pudoris eo.
 Est mihi marmorea sacratus in æde Sichæus,
 Oppositæ frondes, velleraque alba tegunt.
 Hinc ego me sensi noto quater ore citari,
 Ipse sono tenui dixit, *Elisa veni*.

ab impietate

Crensa.

in Aeneam pro
 merita

a tempore pa-
 thos.
 Eumenides in-
 fœnales furie p
 antiphrasim, q
 benivolæ non
 sint: sed alii pro
 prio nomine ab
 iv, idest bene
 & pœnas, fu-
 rorē significat.
 quasi bene furē
 cæ dictas volūt
 ad pudorē apo-
 strophat.
 Elisa Dido di-
 cta est priori ne
 mine.

Nulla

Ab auctoritate
AEnex suū cri-
men purgat.

Nulla mora est, venio quondam tibi debita coniux:

Sum tamen admissi tarda pudore mei.

Da veniam culpæ, decepit idoneus auctor,

Invidiam noxæ detrahit ille meæ.

Dina parens, seniorque pater, pia sarcina nati,

Spem mihi mansuri vite dedere viri.

Si fuit errandum, causas habet error honestas:

Adde fidem, nulla parte pigendus erit.

Durat in extremum, viteque nouissima nostræ

Prosequitur fati, qui fuit ante, tenor.

Occidit in terras coniux mactatus ad aras,

Et sceleris tanti præmia frater habet.

Exul agor, cineresque viri, patriamque relinquo,

Et feror in duras hostile sequente vias:

Applicor ignotis, fratrique elapsa, fretoque,

Quod tibi donavi perfide, litus emo.

Urbem constitui, lateque patientia fixi

Mænia, finitimis inuidiosa locis.

Bella timent, bellis, peregrina & sæmina tentor,

Vixque rudes portas urbis & arma paro.

Mille procis placui, qui in me coiere, querentes

Nescio quem thalamis præposuisse suis.

Quid dubitas vinctam Getulo tradere Hiarbe?

Præbueram sceleri brachia nostra tuo.

Est etiam frater, cuius manus impia poscit

Respergi nostro sparsa cruore viri.

Pone deos, & quæ tangendo sacra profanas,

Non bene caelestes impia dextra colit.

Si tu cultor eras elapsis igne futuris,

Pœnitet elapsos ignibus esse deos.

Forſitan

A fatis exenſa-
tio. Inſelicitates
ſuas exponit.

ETI MANSURA MI
PATERE

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

ETI MANSURA MI

*Forsitan & gravidam Dido scelerate relinquis,
Parsque tui latitat corpore clausa meo.
Accedet fati matris miserabilis infans,
Et nondum nati funeris auctor eris.
Cumque parente sua frater morietur Iuli,
Pœnaque connexos auferet una duos.
Sed iubet ire Deus: vellem vetuisset adire,
Punica nec Teucris pressa fuisset humus.
Hoc duce nempe Deo, ventis agitaris iniquis,
Et teris in rapido tempora longa freto.
Pergama vix tanto tibi erant repetenda labore,
Hectore si viuo, quanta fuere, forent.
Non patrium Simoenta petis, sed Tybridis undas,
Nempe ut peruenias quod cupis, hospes eris.
Utque latet, refugitque tuas obsrussa carinas,
Vix tibi continget terra petita seni.
Hos populos potius in dotem, ambage remota,
Accipe, & aduectas Pygmalionis opes.
Ilion in Tyriam transfer felicius urbem;
Inque loco regis, sceptrata sacrata tene.
Si tibi mens audax est belli, si querit Iulus
Vnde suo partus Marte triumphus eat:
Quem superet, nequid desit, præbeamus hostem:
Hic pacis leges, hic locus arma capit.
Tu modò per patrem, fraternaue tela sagittas,
Perque fugæ comites, Dardana sacra, deos:
Sic superent quoscunque tua de gente reportas;
Mars ferus, & damni sit modus ille tui;
Ascaniusque suos feliciter impleat annos,
Et senis Anchisa molliter ossa cubent.*

Tægit quod Æ-
neâ flectere de-
beat.

per Ioniam Æ-
neâ discessum
Mercario impu-
tat.

Tybris Italiz
fluvius ex Ap-
pennino monte de-
fluens.

incommodis. cō-
moda subicit.
sacrata sceptrata,
quoniam sub Io-
vis tutela erant
reges.

Adiurationes

Parce

Parce precor domui, quæ se tibi tradit habendam,
 Quod crimen dicis præter amasse meum?
 Non ego sum Phthia, magnisque oriunda Mycenis,
 Nec steterant in te virque, paterque meus.
 Si pudet uxoris: non nupta, sed hospita dicar:
 Dum tua sit Dido, quidlibet esse feret.
 Nota mihi freta sunt Afrum tangentia litus:
 Temporibus certis dantque, negantque viam.
 Cum dabit aura viam, præbebis carbasæ ventis,
 Nunc levis ciecitam continet algæ ratem.
 Tempus ut obseruem, manda mihi; certius ibis:
 Nec te, si cupias, ipsa manere sinam.
 Et socii requiem poscunt, laniataque classis
 Postulat exiguas semirefecta moras.
 Pro meritis, & si qua tibi debebimus ultra,
 Pro spe coniugii tempora parua peto.
 Dum freta mitescunt, & amor dū temperat usum,
 Fortiter ediscam tristitia posse pati.
 Sin minus; est animus nobis effundere vitam:
 In me crudelis non potes esse diu.
 Aspicias vinam quæ sit: scribentis imago:
 Scribimus, & gremio Troicus ensis adest.
 Perque genas lacrymæ strictum labuntur in ensen,
 Qui iam pro lacrymis sanguine tinctus erit.
 Quàm bene conueniunt fato tua munera nostro:
 Instruis impensa nostra sepulchra breui.
 Nec mea nunc primum feriuntur pectora telo:
 Ille locus seui vulnus amoris habet.
 Anna soror, soror Anna meæ malè conscia culpe,
 Iam dabis in cineres ultima dona meos.

Nec

Phthia vrbs

Theſſalia: a qua
Achilles Phthi-
us dicitur.a nomine exte-
nnatio.a peritia disua-
det.differendi alia
ratio.a beneficiis de-
precatio.
hypallage.per commiser-
tionem apostro-
phe.

Nec consumpta rogis inscribar Elisa Sichæi :

Hoc tamen in tumuli marmore carmen erit ;

Præbuit Aeneas & caussam mortis, & ense;

Ipsa sua Dido concidit usa manu .

Didonis epitaphium.

IN VIII. EPIST. ARGVM.

Hermione, Menelai & Helenæ filia, a Tyndaro auo materno, cui domum commendarat Menelaus, dum irer ad Troiam, Orestis, Agamemnonis & Clytemnestræ filio, desponsata est, quam etiam Menelaus, huiusce rei inscius, Pyrrho, Achillis filio, ante Troiam promisit: qui tandem reuersus, Hermionem rapuit. sed cum Pyrrhi connubium maximo odio haberet, & Orestem adamaret, clam per nuntium monuit facile posse à Pyrrhi vinculis liberari. quod quidem est assecuta. nam Orestes post Ægisthi matrisque eadem suore purgatus, Pyrrho in templo Apollinis interfecto, eam recepit.

HERMIONE ORESTI.

Alloquor, Hermione, nuper fratremq; virūq; ,
Nunc fratrem: nomen coniugis alter habet.

Pyrrhus Achilleides, animosus imagine patris,

Inclusam contra iusque, piumque tenet.

Quod potuit renui, ne non inuita tenerer;

Cætera sæmineæ non valere manus.

Quid facis Aeacide? non sum sine vindice, dixi:

Hæc tibi sub domino est, Pyrrhe, puella suo.

Surdior ille freto clamantem nomen Orestis

Traxit inornatis in sua tecta comis.

Quid grauius capta Lacedæmone serua tulissem,

Si raperet Graias barbara turba nutus?

Parcius

verba Hermionæ ad Pyrrhū

regio pro perso
na.

*Parcius Andromachen vexauit Achaia victris,
Cum Danaus Phrygijs vreret ignis opes.*

At tu, cura mei si te pia tangit, Oreste,

Inice non timidas in tua iura manus.

a minori.

An, si quis rapiat stabulis armenta reclusis,

Arma feras? rapta coniuge, lentus eris?

a Menelai exem
plo suadet.

Sit socer exemplo nuptæ repetitor ademptæ,

Cui pia militiæ caussa puella fuit:

sedisset.

Si socer ignauus vacua * stertisset in aula,

Nupta foret Paridi mater, ut antè fuit.

a facili.

Non tu mille rates, sinuosæque vela parabis,

Nec numerum Danaï militis, ipse veni.

Sic quoque erā repetēda tamen: nec turpe marito est

Aspera pro caro bella tulisse toro.

Quid? quod auus nobis idem Pelopeius Atreus?

ab agnatione.
Pelops. Atrei
pater.

Et si non esses vir mihi, frater eras.

Vix precor uxori, frater succurrere sorori;

Instant officio nomina bina tuo.

Pyndarus auus
maternæ Her-
mionæ.

Me tibi Tyndareus vita grauis auctor, & annis,

Tradidit: arbitrium neptis habebat auus.

At pater Aeaciæ promiserat inscius acti,

Plus quoque, qui prior est ordine, possit auus.

Cum tibi nubebam, nulli mea tēda nocebat:

Si iungar Pyrrho, tu mihi læsus eris.

Et pater ignoscet nostro Menelaus amori,

Succumbuit telis præpetis ipse Dei.

Cupido.
Paridi Pyrrhū
comparat.
in generis no-
bilitate Oresthē
Pyrrho præpo-
nit.

Quem sibi permisit, genero concedet amorem,

Proderit exemplo mater amata suo.

Tu mihi, quod matri pater, es: quas gesserat olim

Dardanius parteis aduena, Pyrrhus agit.

Ille

*Ille licet patriis sine fine superbiat actis,
Et tu quæ referas facta parentis habes.*

*Tantalides omnes, ipsumque regebat Achillem,
Hic pars militia, dux erat ille ducum.*

*Tu quoq; habes proavū Pelopē, Pelopisq; parētē:
Si melius muneres, à Ioue quintus eris.*

*Nec virtute cares, arma invidiosa tulisti:
Sed tu quid faceres? induit illa patrem.*

*Materia vellem fortis meliore fuisses:
Non lecta est operi, sed data causa tuo.*

*Hanc tamen implesti, iuguloque Aegyptus aperto
Tecta cruentavit, quæ pater antè tuus.*

*Increpat Aeacides, laudemque in crimina vertit,
Et tamen aspectus sustinet ille meos.*

*Rumpor, & ora mihi pariter cū mente tumescunt,
Pectoraque inclusis ignibus vsta dolent.*

*Hermione coram quisquam ne obiecit Oresti?
Nec mihi sunt vires, nec ferus ensis adest.*

*Flere licet, certè flendo diffundimus iram,
Perque sinus lacrymæ fluminis instar eunt.*

*Has semper solas habeo, semperque profundo,
Hument incultæ fonte perenne genæ.*

*Hoc generis fatum, quod nostros errat in annos :
Tantalides matres apta rapina sumus .*

*Non ego flumine referam mendacia cygni,
Nec querar in plumis delituisse fonem.*

*Quà duo porrectus longè freta diuidit Isthmos,
Vestà peregrinis Hippodameia rotis.*

*Castori Amicleo & Amicleo Polluci,
Reddita Mopsopia Tyndaris urbis soror.*

Tantalid. Agamemnona Tantaloproquo.

Iupiter Tantalū, Tantalus Pelopem, Pelops
Phylistē Phylistenes Agamēnonem Orestis
patrem genuit.

Achillis
 a paxide
 hinc rem
 remittit
 tot
 domus
 Pyrrhus
 Neptunus

*Ac mihi nec Iuno, nec Hymen, sed tristis Erymnis
Prætulit infauſtas ſanguinolenta faces.*

Quid mihi cum minyis? quid cum Tritonide pinu?

Quid tibi cum patria nauita Tiphymea?

Non erat hic acies villo ſpectabilis aureo,

Non ſenis Aeete regia Lemnos erat.

Certa fui primo (ſed me mea fata trahebant)

Hospita ſæminea pellere caſtra manu.

Leminadesq; viros nimium quoq; vincere norunt;

Milite tam forti vita tuenda fuit.

Vrbe virum vidi, teſtoque, animoque recepi,

Hic tibi bisque æſtas, bisque cucurrit hyems.

Tertia miſſis erat, cùm tu dare vela coactus,

Impleſti lacrymis talia verba tuis:

Abſtrahor Hypſipyle: ſi dent modò fata recurſum,

Vir tuus hinc abeo, vir tibi ſemper ero.

Quod tamen è nobis grauida celatur in aluo,

Viuat, & eiſdem ſimius uterque parens.

Hactenus, & lacrymis in falſa cadentibus ora,

(ætera te memini non potuiſſe loqui.

Vltimus ex ſociis ſacram conſcendis in Argon,

Illa volat, ventus concava vela tenet.

Cærule popuſæ ſubducitur vnda carinæ,

Terra tibi, nobis aſpiciuntur aquæ.

In latus omne patens turris circumſpicit undas:

Huc ſeror, & lacrymis oſque ſinusq; madent.

Per lacrymas ſpecto, cupideque ſauentia menti

Longius aſſueto lumina noſtra vident.

Adde preces caſtas, immiſtaque vota timori,

Nunc quoque te ſaluo perſoluenda mihi.

Vota

Minyæ Argo
nautæ, qui ex
Theſſalia vene-
rant.

Tritonidæ pinu
Argo nauem in-
telligit, arte Pal-
ladis ex pinu cõ-
feſtam.
ſynæreſis.

Beneficia ampli-
ficat.

Iaſonis verba.

Argo.

Iaſonis profe-
tio in Colchos

Perſoluenda pẽ-
ſyllabum.

Vota ego persoluam? votis Medea fructur?

Cor dolet, atque ira mislus abundat amor.

Dona feram templis? viuum quod Iasona perdam? Cum indignatione ironia.

Hoslia pro damnis concidet ista meis?

Non equidem secura fui, semperque verebar, Argos vrbs in Thessalia.

Nepater Argolica sumeret vrbe nurum.

Argolicas timui, nocuit mihi barbara pellex, Medeam veneficio, & magica arte accusat.

Non expectato vulnus ab hoste tuli.

Nec facie, meritisque placet, sed carmine mouit,

Diraque cantata pabula falce meit.

Illa reluctantem cursu deducere Lunam

Niuitur, & tenebris abdere Solis equos.

Illa refrenat aquas, obliquaque flumina sistit;

Illa loco syluas, viuaque saxa mouet.

Per tumulos errat sparsit discincta capillis.

Certaque de tepidis colligit ossa rogis,

Deuouet absenteis, simulacraque cerea fingit,

Et miserum tenuis in iecur vrget acus.

Et quæ nescierim melius: Male queritur herbis, mage.

MO Ribus, & forma conciliandus amor.

Hanc potes amplecti, thalamoque relictus in vno

Impavidus somno nocte silente frui?

Scilicet vt tauros, ita te iuga ferre coegit,

Quaque feros angues, te quoque mulcet ope.

Adde, quod ascribi factis procerumque, tuisque rem a facto arguit,

Se facit, & titulo coniugis vxor obest.

Atque aliquis Pelia de partibus acta venenis

Imputat, & populum, qui sibi credat, habet.

Non hæc Aesonides, sed filia Phasis Actæ

Aurea Phryxæ terga reuulsit ouis.

Phasis Colchorum fluuius.

Phryxus Atha-
mantis filius au-
rei velleris arie-
tem, Helle sorore
submersa,
Marti immola-
uit, & vellus in
tēplo suspendit.
Tanais Scythiæ
fluvius ad Sep-
tentrionem.
a genere se com-
mendat.

Thoas Bacchi ex
Ariadne filius.
Bacchus Ariad-
nen cum novæ
gemmis fux co-
ronæ in astra
mutavit.

Thoas, & Fu-
meus gemilli.

amplificatio ex
nomine.

Absyrtus Medæ
frater.
a fortiori argu-
mentum.
Colchis pro
Colchidis.
Medeam in tē-
tēpō adducit.

*Non probat Alcimede mater tua, consule matrem,
Non pater à gelido cui venit axe nurus.
Illa sibi à Tanais, Scythicæque paludibus undæ
Quærat, & a patria Phasidis usque virum.
Mobilis Aesonide, vernaque incertior aura,
Cur tua polliciti pondere verba carent?
Vir meus hinc ieras: cur non meus inde redisti?
Sim reducis coniux, sicut euntis eram.
Si te nobilitas, generosaque nomina tangunt;
En ego Minoo nata Thoante feror.
Bacchus avus, Bacchi coniux redimita corona,
Præradiat stellis signa minora suis.
Dos mihi Lemnos erit terra ingeniosa colenti,
Me quoque iam taleis inter habere potes.
Nunc etiam peperit: gratare ambobus Iason:
Dulce mihi gravidæ fecerat auctor onus.
Felix in numero quoque sum; prolemque gemellâ,
Pignora Lucina bina favente dedi.
Si quæras, cui sint similes: cognosceris illis:
Fallere non norunt, cætera patris habent.
Legatos quos pænè dedi pro matre ferendos,
Sed tenuit captas læva nouerca vias.
Medeam tenui, plus est Medea nouerca;
Medæ faciunt ad scelus omne manus.
Spargere quæ fratris potuit lacerata per agros
Corpora, pignoribus parceret illa meis?
Hanc tamen ò demens, Colchisque ablatis venenis,
Diceris Hypsipyles præposuisse toro.
Turpiter illa virum cognovit adultera virgo:
Me tibi, teque mihi tēda pudica dedit.*

Prodidit

Prodidit illa patrem, rapui de cæde Thoanta:

Deseruit Colchon, me mea Lemnos habet.

Quid referam? scelerata piam si vincit, & ipso

Crimine dotata est, emeruitque virum;

Lemniadum facinus culpo, non miror Iason:

Quelibet iratis Ipsæ dat arma dolor.

Dic agè, si ventis (ut oportuit) actus iniquis

Intrasses portus tuque, comesque meos;

Obuiaque exissem factu comitata gemello:

Hiscere non ne tibi terra roganda foret?

Quo vultu natos, quo me scelerato videres?

Perfide quo pretio, qua nece dignus eras?

Ipsæ quidem per me tutus, sospesque fuisses,

Non quia tu dignus, sed quia mitis ego.

Pellicis ipsa meos implexsem sanguine vultus,

Quosque beneficiis abstulit ipsa suis,

Medea Medea forem. quod si quis ab alto

Iustus adest precibus Iuppiter ipse meis;

Quod gemit Hypsipyle, lecti quoque succuba nostri

Mareat, & leges sentiat ipsa suas.

Vique ego destituor coniux, materque duorum,

At totidem natis orba sit, atque viro.

Nec malè paria diu teneat, peiusque relinquat:

Exulet, & toto quærat in orbe fugam.

Quàm fratri germana fuit, miseroque parenti

Filia: tam natis, tam sit acerba viro.

Cum mare, cum terras consumpserit, æra tentet:

Erret inops, expes, cæde cruenta sua.

Hec ego coniugio fraudata Thoantis oro;

Vivite deuoto nuptiaque, virque toro.

interrogatio ad
Stomacho.

nempe

concludit per
imprecationē.

subnuba

IN VII. EPIST. ARGVM.

Troia à Græcis euerſa, Aeneas, Anchifæ & Venetis
 filius, raptis ab incendio ſecū penatibus, viginti nauī
 bus mare cōſcendit. qui tempeſtate vexatus, magna
 parte maris pererrata, in Lybiā q̄dem delatus eſt. vbi
 tunc Dido, vt Virgilius finxit, Beli filia, & Sichæi Her
 culis ſacerdotis vxor, ex Tiro vrbe proſecta, fratris Py
 gmalionis, qui incautus maritū ob eius diuitias inte
 remerat, & ſeuitiā & auaritiā fugiens, urbem nouam
 Carthaginem cōdebat, a qua Aeneas, cū ſociis libera
 liſſime ſuſceptus, & amatus, cū ea cōcubuit. Verū cū
 Mercurii monitu in Italiam ſibi ab oraculo promiſ
 ſam nauigare cogeretur: Dido præſentiens, veluti quę
 ardentiffimo amoris flagrabat incendio, illū a nauig
 andi, aut ſaltem diſſerendi propoſito reuocare ten
 tans, poſt multas tandem fruſtra effuſas preces, ad eū
 moribūda ſcripſit, quę nouerat mortis cauſā p̄buiſſe.

D I D O A E N E A E.

de morte delibe
 raſſe compara
 tione indicat
 Meander flu
 uius Ioniz tor
 tuofus ex Auo
 ſtene monte
 Oriens.

a p̄ſidia ab vti
 li diſuaſio.

Sic vbi fata vocant, vdis abiectus in herbis
 Ad vada Meandri concinit albus olor.
 Nec, quia te noſtra ſperem prece poſſe moueri,
 Alloquor; aduerſo mouimus iſta Deo.
 Sed meriti famam, corpusque animūque pudicū
 Cum malè perdiderm, perdere verba leue eſt.
 Certus es ire temen, miſeramque relinquere Dido,
 Atque iūdem venti vela, fidemque ferent.
 Certus es Aenea cum ſœdere ſoluere naues,
 Quæque vbi ſunt neſcis, Itala regna ſequi.
 Nec noua Carthago, nec te creſcentia tangunt
 Mania; nec ſceptro tradita ſumma tuo.

Faſta

Facta fugis, * fugienda petis, querenda per orbem *facienda.*
Altera, quæ sita est altera terra tibi.

Ut terram inuenias, quis eam tibi tradet habendâ?

Quis sua non notis arua tenenda dabit?

*Alter habendus amor tibi restat, & altera Dido,
 Quamque iterum fallas, altera danda fides.*

*Quando erit, ut condas instar Carthaginiæ urbem,
 Et videas populos altius ab arce tuos?*

Omnia si veniant, nec te tua vota moventur,

Vnde tibi, quæ te sic amet, uxor erit?

*Similitudine
 vim amoris au-
 get.*

Vxor ut inducto ceratæ sulphure tede,

Ut pia fumosis addita tura rogis,

Acneasque oculis semper vigilantibus hæret,

Acneamque animo noxque diesque refert.

Ille quidem malè gratus, et ad mea munera surdus,

Et quo (si non sim stulta) carere velim.

Non tamen Acneam, quamuis malè cogitet, odi:

Sed queror infidum, quæ sitaque, peius amo.

*Non sine pieta-
 te ad Veneram
 apostrophat.*

Parce Venus nurui: durumque amplectere fratrem

Frater Amor, castris militet ille tuis:

Aut ego quæ cæpi (neque enim dedignor amare)

Materiam curæ præbeat ille meæ.

*Inconstantia
 amantium.
 In Aenea nimis
 duritiâ arguit.*

Fallor, & ipsa mihi falsò iactatur imago.

Matris ab ingenio dissidet ille suæ.

Telapis, & montes, innataque rupibus altis

Robora, te saue pergenere fera:

Aut mare, quale vides agitari nunc quoque ventis:

Quo tamen aduersis fluctibus ire paras.

*Ab imminenti-
 bus auocare la-
 borat.*

Quo fugis? obstat hyems, hyemis mihi gratia profuit:

Aspice, ut euersas conchæ Furus aquas.

Da breue scuitie spatium, pelagique, tuæque
 Grande moræ pretium, tuta futura via est.
 Nec mihi tu parcas, puero parcatur Iulo,
 Te satis est titulum mortis habere mea.
 Quid puer Ascanius? quid dii meruere penates?
 Ignibus ereptos obruet unda deos.
 Sed neque sers tecum, nec, quæ mihi perfide iactas,
 Prefferunt humeros sacra, paterque tuos.
 Omnia mentiris: neque enim tua fallere lingua
 Incipit à nobis, primaque plektor ego.
 Si quæras, ubi sit formosi mater Iuli:
 Occidit à duro sola relicta viro.

Hæc mihi narrabas, at me mouere merentem:
 Illa minor culpa pœna futura mea est.

Nec mihi mēs dubia est, quin te tua numina dānēt:

Per mare, per terras, septima iacta hyems:

Fluctibus eiectum tuta statione recepi,
 Vixque bene audio nomine regna dedi.

His tamen officiis vtinam contenta fuisset:

Et mihi concubitus fama sepulta foret.

Illā dies nocuit, quā nos decline sub antrum

Caruleus subitis compulit imber aquis.

Audieram voces, nymphas vlulasse putavi,

Eumenides fati signa dedere meis:

Exige læse pudor pœnas violate Sichæo,

Ad quem, me miseram, plena pudoris eo.

Est mihi marmorea sacratus in æde Sichæus,

Oppositæ frondes, velleraque alba tegunt.

Hinc ego me sensi noto quater ore citari,

Ipse sono tenui dixit, Elisa veni.

ab impietate

Crensa.

in Aeneam pro
 merita

a tempore pa-
 thos.
 Eumenides in-
 fernes furæ p
 antiphrasim, q
 beniuolæ non
 sint: sed alii pro
 prio nomine ab
 iv, id est bene,
 & pariter, fu-
 rorē significat,
 quasi bene furē
 r-: dicitur volūt
 ad pudorē apo-
 strophat.
 Elisa Dido di-
 cta est priori no-
 mine.

Nulla

Ab auctoritate
AENEÆ suū ori-
men purgat.

Nulla mora est, venio quondam tibi debita coniux:

Sum tamen admissi tarda pudore mei.

Da veniam culpæ, decepit idoneus auctor,

Invidiam noxæ detrahit ille meæ.

Diva parens, seniorque pater, pia sarcina nati,

Spem mihi mansuri vite dedere viri.

Si fuit errandum, causas habet error honestas:

Adde fidem, nulla parte pigendus erit.

Durat in extremum, vitæque novissima nostræ

Prosequitur fati, qui fuit antè, tenor.

Occidit in terras coniux mactatus ad aras,

Et sceleris tanti præmia frater habet.

Exul agor, cineresque viri, patriamque relinquo,

Et feror in duras hoste sequente vias:

Applicor ignotis, fratrique elapsa, fretoque,

Quod tibi donavi perfide, litus emo.

Urbe[m] constitui, lateque patientia fixi

Mœnia, finitimis inuidiosa locis.

Bella timent, bellis, peregrina & sæmina tentor,

Vixque rudes portas urbis & arma paro.

Mille procis placui, qui in me coiere, querentes.

Nescio quem thalamis præposuisse suis.

Quid dubitas vincitæm Getulo tradere Hiarbe?

Præbueram sceleri brachia nostra tuo.

Est etiam frater, cuius manus impia poscit

Respergi nostro sparsa cruore viri.

Pone deos, & quæ tangendo sacra profanas,

Non bene caelestes impia dextra colit.

Si tu cultor eras elapsis igne futurus,

Pœnitet elapsos ignibus esse deos.

Forsitan

A fatis excusa-
tio. Aeneas de
infelicitates
suas exponit.

Getulia pars
des Africae.

Infelicitatū am-
plificatio.

Cartholice sen-
tentia.

*Forsitan & grauidam Dido scelerate relinquis,
 Parsque tui latitat corpore clausa meo.
 Accedet fatis matris miserabilis infans,
 Et nondum nati funeris auctor eris.
 Cumque parente sua frater morietur Iuli,
 Pœnaque connexos auferet vna duos.
 Sed iubet ire Deus: vellem vetuisset adire,
 Punica nec Teucris pressa fuisset humus.
 Hoc duce nempe Deo, ventis agitaris iniquis,
 Et teris in rapido tempora longa freto.
 Pergama vix tanto tibi erant repetenda labore,
 Hectore si viuo, quanta fuere, forent.
 Non patrium Simoenta petis, sed Tybridis undas,
 Nempe ut peruenias quod cupis, hospes eris.
 Utque latet, refugitque tuas obscura carinas,
 Vix tibi continget terra petita seni.
 Hos populos potius in dotem, ambage remota,
 Accipe, & aduectas Pygmalionis opes.
 Ilion in Tyriam transfer felicius urbem,
 Inque loco regis, sceptrâ sacrata tene.
 Si tibi mens anida est belli, si querit Iulus
 Vnde suo partus Marte triumphus eat:
 Quem superet, nequid desit, præbeamus hostem:
 Hic pacis leges, hic locus arma capit.
 Tu modò per patrem, fraternaue tela sagittas,
 Perque fugæ comites, Dardana sacra, deos:
 Sic superent quoscunque tua de gente reportas;
 Mars ferus, & damni sit modus ille tui;
 Ascaniusque suos feliciter impleat annos,
 Et senis Anchisæ molliter ossa cubent.*

Tigit quod Aeneas flectere debeat.

per Ioniam Aeneas discessum Mercario interpretat.

Tybris Italici fluminis ex Apennino monte defluens.

incommodis, comoda subicit. sacra sceptrâ, quoniam sub Iouis tutela erant reges.

Adiurationes

Parce

*Parce precor domui, quæ se tibi tradit habendam,
Quod crimen dicis præter amasse meum?*

*Non ego sum Phthia, magnisque oriunda Mycenis,
Nec steterant in te virque, paterque meus.*

Si pudet uxoris: non nupta, sed hospita dicar:

Dum tua sit Dido, quidlibet esse feret.

Nota mihi freta sunt Afrum tangentia litus:

Temporibus certis dantque, negantque viam.

Cum dabit aura viam, præbebis carbasa ventis,

Nunc leuis eiectam continet alga ratem.

Tempus ut obseruem, manda mihi; certius ibis:

Nec te, si cupias, ipsa manere sinam.

Et socii requiem poscunt, laniataque classis

Postulat exiguas semirefecta moras.

Pro meritis, & si qua tibi debebimus ultra,

Pro spe coniugii tempora parua peto.

Dum freta mitescunt, & amor dum temperat usum,

Fortiter ediscam tristitia posse pati.

Sin minus; est animus nobis effundere vitam:

In me crudelis non potes esse diu.

Aspicias utinam quæ sit: scribentis imago:

Scribimus, & gremio Troicus ensis adest.

Perque genas lacrymæ strictum labuntur in ensen,

Qui iam pro lacrymis sanguine tinctus erit.

Quam bene conueniunt fato tua munera nostro:

Instruis impensa nostra sepulchra breui.

Nec mea nunc primum feriuntur pectora telo:

Ille locus sæui vulnus amoris habet.

Anna soror, soror Anna meæ malè conscia culpe,

Iam dabis in cineres ultima dona meos.

Nec

Phthia vrbs

Thessalia: a qua

Achilles Phthi-

us dicitur.

a nomine exte-

nnatio.

a peritis disua-

det.

differendi alia

ratio.

a beneficiis de-

precatio.

hypallage.

per commiser-

tionem apostro-

phe.

Nec consumpta rogis inscribar Elisa Sichæi:

Hoc tamen in tumuli marmore carmen erit;

Præbuit Aeneas & caussam mortis, & enssem;

Ipsa sua Dido concidit usa manu.

Didonis epitaphium.

IN VIII. EPIST. ARGVM.

Hermione, Menelai & Helenæ filia, a Tyndaro aucto materno, cui domum commendarat Menelaus, dum iret ad Troiam, Orestis, Agamemnonis & Clytemnestræ filio, desponsata est, quam etiam Menelaus, huiusce rei inscius, Pyrrho, Achillis filio, ante Troiam promisit: qui tandem reuersus, Hermionem rapuit. sed cum Pyrrhi connubium maximo odio haberet, & Orestem adamaret, clam per nuntium monuit facile posse à Pyrrhi vinculis liberari. quod quidem est assecuta. nam Orestes post Ægisthi matrisque eadem suorum purgatus, Pyrrho in templo Apollinis interfecto, eam recepit.

HERMIONE ORESTI.

Alloquor, Hermione, nuper fratremq; virūq;
Nunc fratrem: nomen coniugis alter habet.

Pyrrhus Achilleides, animosus imagine patris,
Inclusam contra iusque, piumque tenet.

Quod potuit renui, ne non inuita tenerer;

Cætera sæmineæ non valere manus.

Quid facis Æacide? non sum sine vindice, dixi:

Hæc tibi sub domino est, Pyrrhe, puella suo.

Surdior ille freto clamantem nomen Orestis

Traxit inornatis in sua tecta comis.

Quid grauius capta Lacedæmone serua tulissem,

Si raperet Graias barbara turba nurus?

verba Hermiones ad Pyrrhū

Parcius

regio pro perso
na.

*Parcius Andromachen vexauit Achaia victis,
Cum Danaus Phrygijs vrerei ignis opes.*

At tu, cura mei si te pia tangit, Oreste,

Iniuce non timidas in tua iura maris.

a minori.

An, si quis rapiat stabulis armenta reclusis,

Arma ferus? rapta coniuge, lentus eris?

a Menelai exem
plo suadet.

Sit socer exemplo nuptæ repetitor ademptæ,

Cui pia militiæ caussa puella fuit:

sedisset.

Si socer ignauus vacua * stertisset in aula,

Nupta foret Paridi mater, ut antè fuit.

a facili.

Non tu mille rates, sinuosaque vela parabis,

Nec numerum Danaï militis, ipse veni.

Sic quoque erā repetēda tamen: nec turpe marito est

Aspera pro caro bella tulisse toro.

Quid? quod auus nobis idem Pelopeius Atreus?

ab agnatione.
Pelops. Atrei
pater.

Et si non esses vir mihi, frater eras.

Vir precor uxori, frater succurrere sorori:

Instant officio nomina bina tuo.

Pyndarus auus
maternue Her-
mione.

Me tibi Tyndareus vita grauis auctor, & annis,

Tradidit: arbitrium neptis habebat auus.

At pater Aeacidae promiserat inscius acti,

Plus quoque, qui prior est ordine, possit auus.

Cum tibi nubebam, nulli mea tēda nocebat:

Si iungar Pyrrho, tu mihi laesus eris.

Et pater ignoscet nostro Menelaus amori,

Succumbuit telis præpetis ipse Dei.

Cupido.

Paridi Pyrrhū
comparat.

Quem sibi permisit, genero concedet amorem,

Proderit exemplo mater amata suo.

in generis no-
bilitate Oresthe
Pyrrho præpo-
nit.

Tu mihi, quod matri pater, es: quas gesserat olim

Dardanius parteis aduena, Pyrrhus agit.

Ille

Ille licet patriis sine fine superbiat actis,
Et tu quæ referas facta parentis habes.

Tantalides omnes, ipsumque regebat Achillem,
Hic pars militiae, dux erat ille ducum.

Tu quoque habes proavum Pelopem, Pelopisq; parentem:
Si melius muneres, à Ione quintus eris.

Nec virtute cares, arma inuidiosa tulisti:
Sed tu quid faceres? induit illa patrem.

Materia vellem fortis meliore fuisses:

Non lecta est operi, sed data causa tuo.

Hanc tamen implesti, iuguloque Aegyſtus aperto
Teſta cruentavit, quæ pater ante tuus.

Increpat Æacides, laudemque in crimina vertit,
Et tamen affectus sustinet ille meos.

Rumpor, & ora mihi pariter cū mente tumescunt,
Pectoraque inclusis ignibus vſta dolent.

Hermione coram quisquam ne obiecit Orestī?
Nec mihi sunt vires, nec ferus ensis adest.

Flere licet, certè flendo diffundimus iram,
Perque sinus lacrymæ fluminis instar eunt.

Has semper solas habeo, semperque profundo,
Hument incultæ fonte perenne genæ.

Hoc generis fatum, quod nostros errat in annos:
Tantalides matres apta rapina sumus.

Non ego flumine referam mendacia cygni,
Nec querar in plumis delituisse Jonem.

Quà duo porrectus longè freta diuidit ſſthmos,
Veſta peregrinis Hippodameia rotis.

Castori Amicleo & Amicleo Polluci,
Reddita Mopsopia Tyndaris vrbe soror.

Tyndaris

Tantalid. Agamemnona Tantaloproavo.

Iupiter Tantalum, Tantalus Pelopem, Pelops Phylistene Phylistenes Agamemnonem Orestis patrem genuit.

perenne propere
genni,
in fatum culpā
vertit.
rethorica, occu-
patione, inſiſtē-
tibus Castore, &
Polluce occupat ut
raturæſt pollucis axil
Pataſtan rapinam
Amicleæ vrbs La-
conia.

Mopsopia Atti-
ez urbi à Mo-
psopo rege.

Tyndaris Idæo trans æquora ab hospite raptâ,
Argolicas pro se vertit in arma manus.
Vix equidem memini, memini tamen: omnia luctus,
Omnia solliciti plena timoris erant.

Flebat avus, flebatque soror, fratresque gemelli,
Orabat superos Leda, suumque Iouem.

Ipsa ego non longos etiam tunc scissa capillos,
Clamabam, Sine me, me sine mater abis?

Nam coniux aberat, ne non Pelopeia credar,
Ecce Neoptolemo præda parata sui.

Pelides vinam vitasset Apollinis arcus:
Damnaret nati facta proterua parens.

Nec quondam placuit, nec nunc placuisset Achilli,
Abducta viduum coniuge flere virum.

Quæ mea cælestis iniuria fecit iniquos?
Quòd me mihi miserae sidus obesse querar?

Parua mea sine matre fui, pater arma gerebat;
Et duo cum viuam, orba duobus eram.

Non tibi blanditias primis mea mater in annis
Incerto dictas ore puella tuli.

Non ego captavi breuibus tuâ colla lacertis,
Non sedi gremio sarcina grata tuo.

Non cultus tibi cura mei, nec pacta marito
Intraui thalamos matre parante novos.

Obuia prodieram reduci tibi, (vera fatebor)
Nec facies nobis nota parentis erat.

Te tamē esse Helenā, quòd eras pulcherrima, sensi,
Ipsa requirebas, quæ tua nata foret.

Pars hæc una mihi coniux bene cessit Orestes:
Hic quoque, ni pro se pugnet, ademptus erit.

Pyrus

Neoptolemus
Pyrus quasi
nouus pugna-
tor.
directa in pedē
Achillis sagitta
a paride in apol-
linis templo in-
serimur.

ad matrem apo-
strophat.

in hoc tantū fe-
lix, q. Orestem
maritum nacta
sit.

*Pyrrhus habet captam reduce, & victore parente,
Munus & hoc nobis diruta Troia dedit.*

*Cum tamen alius equis Titan radiantibus instat,
Perfruo infelix liberiore malo.*

*Nox ubi me thalamis ululante, & acerba gemēte
Condidit, in mæsto procubuique toro.*

*Pro somno lacrymis oculi funguntur obortis:
Quaque licet, fugio, sicut ab hoste, viro.*

*Sæpe malis stupēs, rerumque oblita, locique,
Da fœnata tetigi Scyria membra manu.*

*Utque nefas sensi, malè corpora tacta relinquo,
Et mihi pollutas credor habere manus.*

*Sæpe Neoptolemi pro nomine nomen Orestis
Exit, & errorem vocis, ut omē, amo.*

*Per genus infelix iuro, generisque parentem,
Qui freta, qui terras, & sua regna quatit;*

*Per patris ossa tui, patrui mihi, quæ tibi debent,
Quod se sub tumultu fortiter ultra iacent;*

*Aut ego præmoriar, primoque extinguar in ævo,
Aut ego Tantalidæ Tantalus vxor ero.*

IN IX. EPIST. ARGUMENTVM.

Herculem Iupiter ex Alcūmena, sub forma Amphitrionis matris oppressa, tribus noctibus in vnam iunctis genuit: quem Eurystheus Rex Mycenarum, Iunonis astutia, ut sic ille periret, ad arduos labores incitauit sed, cum robore corporeo, atque ingenio valeret, semper victor euasit inter quos Achelou, Actoliæ fluiū, in varias sese vertentem figuras, ob Deianiræ coniugium, in taurum randē debellauit. & profecto, quā uis reliqua mōstra viriliter superauit, amor muliebri succubuit nam cū Euritus, Rex Ocha

F lie,

In Scyro Lyeo-
medis isula fur-
tuo concubitu
natus est Pyr-
rhus.

Iureiurando in-
tentum colligit

liæ Iolen filiam ei promissam denegasset, vrbe capta, & Eurito occiso, Iolem obtinuit cuius amore ita ceca-
tus est, vt, ea iubente, leonis spoliū & clauam depo-
suerit; &, quod turpius est, inter Iolæ pedisequas cul-
tu femineo indutus nere non erubuit. denique quid-
quid prius sub Omphalæ Lydiæ regina, ex qua genu-
erat Lamum, tolerauerat, ea sub Iole perpeſsus est. Cū
igitur Deianeira, Oenci regis Calydoniæ filia, eius
vxor, illum tam illecebri amore captum reſciſſet, ex
voluntate aduerſariorum factum vituperans, ad eum
ſcripſit poni; autem illi ante oculos egregia illa ſua
priora faciat. ſed cum inter ſcribendum accepiſſet nū-
cium de Herculis calamitate ob veſtem Neſſi Centau-
ri ſanguine intoxicatam, a ſe miſſam; in qua vim re-
nocādi ab alienis amoribus ineſſe credebat: ſid enim
Neſſus illi in traiectu Eueni ſtūij ſuaſerat, cum ab
Hercule ſagitta, Lernæo veneno infecta, conſoſſus eſ-
ſet) grauiſſimo dolore compreſſa, facinus ſuum pur-
gando, vt non vltro, ſed vt illum in ſui amore retine-
ret, feciſſe videatur, de ſuſpentione deliberat.

D E I A N E I R A H E R C V L I.

alij hæc duo car-
mina nō legūt.

Mittor ad Alciden è coniuge conſcia mentis
Littera; ſi coniux Deianeira ſua eſt,
Gratulor Oechaliæ titulis accedere noſtris;
Victorem victæ ſuccubuiſſe queror.
Fama Pelasgiadas ſubito peruenit in vrbes
Decolor, & factis inſicianda tuis.
Quem nunquam Iuno, ſeriesq; immenſa laborum
Fregerit, huic Iolen impoſuiſſe iugum.
Hoc velit Eurifteus, velit hoc germana tonantis,
Lataq; ſit vitæ labe nouerca tuæ.
At non ille venis, cui nox, ſi creditur, vna
Non tanti, vt tantus concipere, fuit.

taxat Hercule,
q̃ non reſpon-
deat ſpei.

Plus

Plus tibi, quàm Iuno, nocuū Venus: illa premendo
Sustulit; hæc humili sub pede colla tenet.

Respice vindicibus pacatum viribus orbem,
Quæ latam Nereus cæculus ambit humum.

Se tibi pars terræ, tibi se tota æquora debent:
Implestri meritis Solis utranque domum.

Quod, te laturum est, calum prius ipse tulisti:
Hercule supposito sidera fulsit Atlas.

Quid, nisi notitia est misero quæsitâ pudori,
Si cumulas stupri facta priora novi?

Te nesciunt geminos pressisse tenaciter angues,
Cum teneri in cunis iam Ioue dignus eras?

Cæpisti melius, quàm desinis: ultima primis
Cedunt: dissimiles hic vir, & ille puer.

Quem non mille feræ, quem nō Stheneleius hostis,
Non potuit Iuno vincere, vicit amor.

At bene nupta feror, quia nominor Herculis vxor:
Sitq; socer, rapidis qui tonat altus equis.

Quàm malè inæquales veniunt ætæ iuueni,
Tam premitur magno coniuge nupta minor.

Non honor est, sed onus, species læsura ferentes,
Si qua voles aptè nubere, nube pari.

Vir mihi semper abest, & coniuge notior hospes:
Monstraq; terribiles persequiturq; feræ.

Ip̄sa domo vidua votis operata pudicis
Torqueor, infesto ne vir ab hoste cadat.

Inter serpentes, aprosque, auidosque leones
Factor, & hæneos cerno per ossa canes.

Me pecudum fibræ, simulacraque inania somni,
Omniaque arcana nocte petita mouent.

Orientē & Occi-
dentem intelli-
git.

fesso Atlanti
Hercules præsti-
tue vicem.

angues immisi-
it lunone.

attende amoris
potentiam.

Species pro di-
gnitate
generalis sentē-
tia.

ab arte haruspi-
cæ na pathos
quoniā illos in
exiliū miserat
Eurystheus ar-
bitret, dispētor
Herculis.

Eurystheus ar-
biter, dispēator
Herculis.
Adulteria p̄ the-
toricam occupa-
tionem detegit.
Parthenius mōs
Arcadiæ virgini-
bus illic venera-
tus. Parthenice
n. virgo dicitur.
Auges Aloei re-
gis Arcadia fi-
lia: ex Hercule
Thelephū genuit
licet. Alti-
damia Ormeni
filia Tethypum
Hercules quin-
quaginta Theo-
spis Erythei A-
theniensis filias
vna nocte stu-
prauit, ex quib.
quingenta fi-
lios genuit, qui
Thelpiades sūt
cognominati.
Teuthrātus At-
ticę oppidum.
vna recens,
Omphalē Mæo-
niz siue Lytię
reginā intelligit
Diomedes Rex
Thraciæ carni-
bus aduenatum
suos equos ale-
bat: quē Hercu-
les tandem ipsi
equis devoran-
dum obiecit.
Busiris rex Aeg-
ypti, qui horas
Nilo adiacentes
cructa forensi
ho p̄itum cæde
infestabat.

*Aucupor infelix incerta murmurat amæ,
Speque timor dubia, spesque timore cadit.
Mater abest, queriturque Deo placuisse potenti,
Nec pater Amphiryo, nec pater Hyllus adest.
Arbiter Eurystheus iræ Iunonis iniquæ,
Sentitur nobis, iraque longa deæ est.
Hæc mihi ferre parū est, peregrinos addis amores,
Et mater de te qualibet esse potest.
Non ego Parthenia temeratam vallibus Augem,
Nec referam partus Ormeni nymphea tuos.
Nec tibi crimen erunt Teuthrantia turba sorores,
Quarum de populo nulla relicta tibi est,
Vna recens crimen desertur adultera nobis,
Vnde ego sum Lydo facta nouerca Lamo.
Mæander, toties qui terris errat in iisdem,
Qui lapsas in se sæpe retorquet aquas;
Vidit in Herculeo suspensa monilia collo,
Illo, cui cælum sarcina parua fuit.
Non puduit forteis auro cohibere lacertos?
Et solidis gemmas apposuisse toris?
Nempe sub his animam pestis Nemeæa lacertis
Edidit, unde humerus tegmina laeuis habet.
Ausus es hirsutos mitra redimire capillos,
Aptior Herculeæ populus alba comæ.
Nec te Mæonia lasciuæ more puella
Incingi zona dedecuisse pudet?
Non tibi succurrit crudi Diomedis imago,
Efferus humana qui dape paut equos?
Si te vidisset cultu Busiris in isto,
Huic victor victo nempe pudendus eras.*

Detrahas

*Detrahat Antæus duro redimicula collo,
Ne pigeat molli succubuisse viro.*

*Meonias inter calathum tenuisse puellas
Diceris: & domina pertimuisse minas.*

*Non pudet Alcide nutricem mille laborum,
Rasilibus calathis imposuisse manum?*

*Crassaque robusto deducis pollice fila,
Æquaque formosæ pensa rependis heræ.*

*Ah quoties, digni dum torques stamina duris,
Prævalide fusos comminuere manus.*

*Diceris infelix scuticæ tremefactus habenis,
Ante pedes dominæ pertimuisse minas.*

*Exuuiis positis, meritatum semina laudum,
Factaque narrabas dissimulanda tibi.*

*Scilicet immanes elisis faucibus hydros,
Infantem nuda dilacerasse manu.*

*Ut Tegeæus aper cupressifero Erymantho
Incubat, & vasto pondere lædit humum.*

*Non tibi Thraëcus affixa penatibus ora,
Non hominum pingues cæde tacentur equæ.*

*Prodigiumque triplex armeni diues fæberi
Geryones, quamvis in tribus unus erat.*

*Inque canes totidem trunco digestus ab uno
Cerberus, implicitis angue minante comis;*

*Quæque redundabat secundo vulnere serpens
Fertilis, & damnis diuior ipsa suis;*

*Quodq; inter lenumq; latus, dextræque lacertum,
Prægrauæ compressa fauce pependit onus:*

*Et male confisum pedibus, formaque bimembri,
Pulsus Thessalicis agmen equestre iugis:*

Antæus terræ &
lius altius suble
uatus mactatur
lonia Græciæ
regio Mæandro
finitima.

Scuticæ flagellæ
ex corio, quæ
verberabantur
serui: οὐρόν
enim coriū, vel
pellis.

Tegeæus Arca
dicus à Tegeo
Arcadiæ oppi
do.

Erymanthus
mons Arcadiæ,
in quo aprum
agrorum vastas
torem Hercule
domuit.

Geryon tricor
por in Hispania
regnabat.

Cerberus tri
ceps.

Hydra.
Antæus.
Centauri.

Sidō vrbs Phœ-
niciz: vbi opri-
ma infeiebatur
purpur.
Omphale Iarda-
hi filia.
ironia.

*Hæc tu Sidonio potes insignitus amictu
Dicere? nympha cultu lingua retenta silet?
Se quoque nympha tuis ornavit Iardanis armis,
Et tulit è capto nota trophæa viro.
¶ nunc, tolle animos, & sortia facta recense,
Quod tu non esses iure, vir illa fuit.
Qua tantò minor es, quàm te maxime rerum,
Quàm quos vicisti, vincere maius erat.
Illi procedit rerum mensura tuarum,
Cede bonis, hæres laudis amica tuæ est.
O pudor, hirsuti costis exuta leonis
Aspera texerunt vellera molle latus.
Falleris, & nescis; non sunt spolia ista leonis,
Sed tua; tuque feræ victor es, illa tui.
Fœmina tela tulit Lerneis atra venenis,
Ferre grauem lana vix satis apta colum.
¶ Instruxitque manum claua domitrice ferarum,
Vidit & in speculo coniugis arma sui.
Hæc tamen audieram, licuit non credere famæ,
En venit ad sensus mollis ab aure dolor.
¶ Ante meos oculos adducitur aduena pellex:
Nec mihi, quæ patior, dissimulare licet.
Non sinis auerti, mediam captiua per urbem
¶ Inuitis oculis aspicienda venit.
Non venit incultis captarum more capillis,
Fortunam vultus fassa tegendo suos,
Ingreditur latè multo spectabilis auro,
Qualiter in Phrygia tu quoque cultus eras.
¶ Dat vultum populo sublimis, ut Hercule victo,
Oechaliæ vino stare parente putes.*

caute arguit,

claua a Vulca-
no ad domâdas
feras Herculi
tradita.

Iolè intelligit.

per urbem Ty-
rinthi vbi Deia-
neira degebat.
côiecturam fir-
mat,

Forsitan

Patronymicum
a patria Aeto-
lia, regio Græ-
ciæ, dicta ab Ae-
tolo, Endymio-
nis filio.

Achelous flu-
uius Oceani, &
Tertæ filius.

Nessus Centau-
rus,

Oeta'mōs inter
Thessaliam &
Macedoniā, ro-
go sepulcroque
Herculis insi-
gnis, a quo Her-
cules, oetus na-
minatur.

Meleagrus da-
os auunculo-
interfecit qua res
mater illum in
fatali stipite ex-
tinxit; se quoq;
tādem occidit,
Tydeus fratrem
Menalippū ve-
nādo imprudēs
occidit, & ob i.
patriam fugit

*Forſitan expulſa Aetolide Deianeira,
Nomine depoſito pellicis, uxor erit.
Eurytidos Ioles, atque infani Alcide,
Turpia famoſus corpora iunget Hymen.
Mens fugit admonitu, friguſq; perambulat artus,
Et iacet in gremio languida facta manus.
Me quoq; cū multis (ſed me ſine crimine amaſti)
Ne pigeat, pugnae bis tibi cauſa fui.
Cornua flens legit rapidis Acheolus in undis,
Truncaque limoſa tempora merſit aqua.
Semiuir occubuit vi, Lerniferoque veneno
Nefus, & infecit ſanguis equinus aquas.
Sed quid ego hæc reſero? ſcribenti nuncia venit
Fama, virum tunicae labe perire meae;
Hei mihi quid feci? quò me furor egit amantem?
Impia quid dubitas Deianeira mori?
An tuus in media coniux lacerabitur Oeta?
Tu ſcleris tanti cauſſa ſuperſtes eris?
Et quid adhuc habeo facti, cur Herculis uxor
Credar? coniugii mors mea pignus erit.
Tu quoque cognoſces in me Meleagre ſororem:
Impia quid dubitas Deianeira mori?
Heu deuota domus, ſolio ſedet acrior alto,
Oenea deſertum nuda ſeneſcra premit.
Exulat ignotis Tydeus germanus in oris:
Alter fatali viuus in igne fuit:
Exegit ferrum ſua per præcordia mater:
Impia quid dubitas Deianeira mori?
Deprecor hoc vnum periura ſacerrima lecti,
Ne videar thalamis inſidiata tuis.*

88 *DEI ANEIRRA HERCVLI,*
Nessus, ut est audum percussus arundine pectus,
Hic, dixit, vires sanguis amoris habet.

Ille a Nessæo nisi tibi texta veneno:

Impia quid dubitas Deianeira mori?

Iamque vale seniorque pater, germanaque Gorge,
Et patria, & patriæ frater adempte meæ:

Et tu, lux oculis hodierna nouissima nostris,
Virq; , (sed o possis) & puer Hylle vale.

IN X. EPIST. ARGVMENTVM.

Minos, Iouis & Europæ filius, Crætensis rex ob Androgeum filium, ab Atheniensibus dolose occisum, illos tandem post acria bella coegit, vt sibi pœnas penderent, quotannis pueros septem. & totidem virgines mittere, vt Minotauro (quæ arte Dedali Pasiphæ ex tauro genuerat, dum eius maritus Minos cum Atheniensibus bellum gereret) deuorandi traderentur. Cû uero sors Theseo contigisset, ab Ariadne edoctus est, quoniam pacto, interfecto Minotauro, ex labyrinthis ambagibus egrederetur, Errabunda reges tenui vestigia filio, vt ait Catullus. Theseus autem Creta cû Ariadne & Phædra discedens, in Naxos insulam delatus est, ubi a Baccho monitus, vt Ariadnen relinqueret, qui Dei timore percussus, dum altissimo sompo pressam animaduerneret, puellam dimisit. Quamprimû igitur expege facta est, hanc epistolam scripsit, in qua de crudelitate, & duritia Thesei, ac beneficiorum ingratitudine conqueritur, eum post multas lamentationes, & querelas rogando, vt nauem ad eam flectat.

ARIADNE THESEO.

multi hæc duo carmina nō habent.

Illa relicta feris etiam nunc, improbe Theseu,
Viuat, & hac æqua mente tulisse velis.

Mitius

Milius inueni, quàm te genus omne ferarum;
 Credita non ulli, quàm tibi, peius eram.
 Quæ legis, ex illo Theseu tibi littore mitto,
 Vnde tuam sine me vela tulere ratem.
 In quo me somnusque meus malè prodidit, & tu,
 Prohi facinus, somnis insidiate meis.
 Tempus erat, vitrea quo primam terra pruina
 Spargitur, & teclæ fronde queruntur aues:
 Incertum vigilans, an somno languida, moui
 Thesea prensuras semisopita manus:
 Nullus erat. referoque manus, iterumque retento,
 Perque torum moneo brachia: nullus erat.
 Excussere metus somnum: conterrita surgo,
 Membraque sunt viduo præcipitata toro.
 Protinus adductis sonuerunt pectora palmis,
 Utque erat è somno turbida, rupta coma est.
 Luna fuit: specto, si quid, nisi littora, cernam:
 Quod videant oculi, nil nisi litus habent.
 Nunc huc, nunc illuc, et utroque sine ordine curro,
 Alta puellares tardat arena pedes.
 Interea toto clamanti littore, Theseu,
 Reddebant nomen concava saxa tuum.
 Et quoties ego te, toties locus ipse vocabat,
 Ille locus miseræ ferre volebat opem.
 Mors fuit, apparent frutices in vertice rari,
 Nunc scopulus raucis pendet adesus aquis.
 Ascendo, vires animus dabat, atque ita latè
 Aequora prospectu metior alta meo.
 Inde ego (nam ventis quoque sum crudelibus usa)
 Vidi præcipiti carbasa tensa Noto:

a tempore pa-
thos.

videtur Drye-
nè montè signi-
ficare: in quæ a
Baccho delata
Ariadne nun-
quam deinceps
comparuit.

Aut

*Aut vidi, aut certè cum me vidisse putarem,
Frigidior glacie, semianimisque fui.*

apta conduplicatio.

*Nec languere diu patitur dolor, excitor illo,
Excitor, & summa Thesèa voce voco.*

*Quo fugis, exclamo, scelerate reuertere Thesèu,
Flecte ratem: numerum non habet illa suum.*

*Hoc ego, quod voci deerat, plangore replebam:
Verbera cum verbis mista fuere meis.*

relictorum a sociis nautarum morem exprimit.

*Si non audires, ut saltem cernere posses,
Factatae latè signa dedere manus.*

*Candidaque imposui longæ velamina virgæ,
Scilicet oblitos admonitura mei.*

*Iamque oculis ereptus eras, tunc denique fleui,
Torpuerant molles antè dolore genæ.*

*Quid potius facerent, quàm me mea lumina flerent,
Postquam desierant vala videre tua?*

*Aut ego diffusis erravi sola capillis,
Qualis ab Ogygio concita baccha Deo:*

Ogyges Thesèi
hæc rex: hinc
Ogygius Bacchus,
id est Thebanus.

*Aut mare prospiciens in saxo frigida sedi,
Quamq; lapis sedes, tam lapis ipsa fui.*

*Sæpe torum repeto, qui nos acceperat ambos,
Sed non acceptos exhibiturus erat.*

*Et tua, quæ possum, pro te vestigia tango,
Strataque, quæ membris intepuere tuis.*

ad lectum apothrophe.

*Incumbo, lacrymisque toro manante profusus,
Pressimus, exclamo, te duo, redde duos.*

*Venimus huc ambo, cur non discedimus ambo?
Perfide pars nostri lectule maior ubi est?*

*Quid faciam? quò sola ferar? vacat insula cultu,
Non hominum video, non ego factio boum.*

Omne

Omne latus terra cingit mare: nauita nusquam est,

Nulla per ambiguas puppis itura vias.

Finge dari comitesq; mihi, ventosque, ratemque;

Quid sequar? accessus terra paterna negat.

Ut rate felici pacata per æquora labar,

Temperet & ventos Acolus: exul ero.

Non ego te, Crete, centum digesta per vrbes,

Asspiciam, puero cognita terra Ioui.

Nam pater & tellus iusto regnata parente,

Proditæ sunt factæ nomina cara meo.

Cum tibi, ne victor tectæ morerere recurro,

Quæ regerent passus, pro duce fila dedi.

Cum mihi, dicebas, Per ego ipsa pericula iuro,

T e fore, dum nostrum viuet uterque, meam.

Viuimus, & non sum, Theseu, tua, si modò viuist

Fæmina, periuri fraude sepulta viri.

Me quoque, qua fratrem, mactasses improbe claua:

Esset, quam dederas, morte sepulta fides,

Nunc ego non tantum quæ, sum passura, recordor,

Sed quæcunque potest vlla relicta pati.

Occurrunt animo pereundi mille figurae,

Mosq; minus pænæ, quàm mora mortis, habet.

¶ Jam iam venturos aut hæc, aut suspicor illuc,

Qui lanient anido viscera dente lupos.

Forssitan & fuluos tellus alit ista leones.

Quis scit, an hæc sanas insula tigres habet?

Et freta dicuntur magnas expellere phocas,

Quis vetat & gladius per latus ire meum?

Tantum ne religer dura captiua catena,

Ne ve traham serua grandia pensa manu.

comiseratione
auget.

Crete insula in
medio ponto
in qua Iupiter
nutritus est,

periphrasis La-
byrinthi.
vt honestius
perfidiam offen-
dat, iniurianda
repperit;

Minoraturus,
Ariadnes fra-
ter.

quamuis nec
leones, nec ti-
gres habeat insu-
la Naxos ap-
te tamen vt fe-
mina dubitat,

Cui pater est Minos, cui mater filia Phœbi
 Quodque magis memini, quæ tibi pacta fui.
 Si mare, si terras, porreſtaque litora vidi;
 Multa mihi terræ, multa minantur aquæ.
 Cælum reſtabat, timeo ſimulacra deorum;
 Deſtinor rapidis præda, cibusque ſeris.
 Siue colunt, habitantque viri, diſſidimus illis:
 Externos didici leſa timere viros.

Viueret Androgeos vtinam, nec fata tuliſſes
 Impia funeribus Cecropi terra tuis;
 Nec tua maſtaſſet nodoſo ſtipite Theſeus,
 Ardua * parte virum, dextera parte bouem.
 Nec tibi, quæ reſtitus monſtrarent, ſila dediſſem,
 Fila per adductas ſæpe recepta manus.
 Non equidem miror, ſi ſtat victoria tecum,
 Strataque Cretæam bellua ſtrauit humum.
 Non poterant ſigi præcordia ferrea cornu,
 Vt te non tegeres, pectore tutus eras.
 Illuc tu ſilices, illuc adamanta tuliſti,
 Illic qui ſilices Theſea vincat, habes.

(rudeles ſomni quid me tenuiſtis inertem?
 At ſemel æterna nocte premenda fui.
 Vos quoque crudeles venti, nimiumque parati,
 Flaminaque in lacrymas officioſa meas.
 Dextera crudelis, quæ me, fratremque necauit,
 Et data poſcenti nomen inane fides.
 In me inſarunt ſomnus, ventuſque, fideſque:
 Proſcita ſum cauſſis vna puella tribus.
 Ergo ego ne lacrymas matris moritura videbo,
 Nec mea qui digitis lumnina condant erit.

Spiritus

exoptatio ad cō
 miſerationem
 maxime apta.
 a Cecrope, pri-
 mo Athenarum
 rege, Ceropidæ
 vocantur Athe-
 nienſes.
 Minotaurum in-
 telligit.

ad ſomnos, &
 ventos apoſtro-
 phat,

officium fune-
 bre vbi defutu-
 rû conqueritur,

Spiritus infelix peregrinas ibit in auras,

Nec positos artus unget amica manus.

Ossa super stabunt volucres inhumata marina:

Hæc sunt officiis digna sepulcra meis.

Ibis Cecropios portus; patriaque receptus,

Cum steteris turbæ celsus honore tuæ,

Et bene narraris letum taurique, virique,

Secta que per dubias saxea testæ vias:

Me quoque narrato solam tellure relictam:

Non ego sum titulis surripenda tuis.

Nec pater est Ægeus, nec tu Ptheidos Aelbræ

Filius, auctores saxa, fretumque tui.

Dii facerent, ut me summa de puppe videres:

Mouisset vultus mæsta figura tuos.

Nunc quoque non oculis, sed qua potes, aspice mēte

Harentem scopulo, quem vaga pulsat aqua.

Aspice demissos ligentis more capillos,

Et tunicas lacrymis, sicut ab imbre, græueis.

Corpus, ut impulse segetes Aquilonibus, horret,

Litteraque articulo pressa tremente labat.

Non te per meritum, quoniam malè cessit, adoro:

Debita sit factio gratia nulla meo.

Sed ne pœna quidem, si non ego causâ salutis;

Non tamen est, cur tu sis mihi causâ necis.

Has tibi plangendo lugubria pectora, lassas

Infelix tendo transfreta longa manus.

Hos tibi, qui superant, ostendo mæsta capillos,

Per lacrymas oro, quas tua facta mouent.

Flecte ratem Theseu, versoq; relabere vento:

Si prius occidero, tu tamen ossa feres:

ex Aethra, Pl-
thei filia, natus
est Theseus.

solita deprec-
atione epistolam
claudit.

IN XI. EPIST. ARGVMENTVM

Machareus & Canace, Aeoli regis venorum filij, cū turpiter se amarent, & consanguinitatis pretextu culpam regentes concubeterent, Canace filium peperit: quem dum clam e regia per nutricē emitteret, vt aleretur, infelix infans suo vagitu se auo prodidit, qui, filiorū incensus scelere, innocuū infantē iussit, canibus exponi: & per satellitem Canace gladiū misit, quo illa pro meritis vteretur: ex quo se interfecisse creditur, Sed prius, quā moreretur, Machareo, quī iā in templū Apollinis Delphici aufugerat, hac epistola casum suum narrauit, illum precando vt expositi infantis ossa legat, & vna cum suis vna componat.

CANACE MACHAREO.

aliqui hae duo
carmina non le-
gunt.

libellus pro epi-
stola.

patris crudelita-
tem exponit.

acerba irrisio,
Scythion mons
Thraeiae iuxta
Septentrionem,
perpetuis dam-
natus niuib.

A *Eolis Aeolidae, quam non habet ipsa salutem
Mittit, & armata verba notata manu,
Si qua tamen caecis errabunt scripta lituris,
Oblitus a dominae cade libellus erit.
Dextra tenet calamū, strictā tenet altera ferrum,
Et iacet in gremio charta notata meo.
Hae est Aeolidos fratri sribentis imago,
Sic videor duro posse placere patri.
Ipse necis cuperem nostra spectator adesset,
Auctorisque oculis exigere opus.
Ut ferus est, multoque suis truculentior Euris,
Spectaret siccis vulnera nostra genis.
Scilicet est aliquid cum saenis viuere ventis,
Ingenuo populi conuenit ille sui.
Ille Noto, Zephyroque, & Scythionio Aquiloni
Imperat, & pennis Eure proterue tuis.*

Impera

Imperat heu ventis, tumida non imperat ira,

Possidet & vitius regna minora suis.

Quid iuuat admotam per anorum nomina caelo,

Inter cognatos posse referre Iouem?

Iupiter auus Ca-
naces.

Num minus infastum, funebria munera, ferrum

Fœminea teneo non mea tela manu?

O utinam, Machareu, quæ nos * coniunxit in unū commisit.

Venisset leto senior hora meo.

Cur unquam plus me frater, quàm frater, amasti?

pathos a facta
pœnitentia.

Et tipi, non debet quod soror esse, fui?

Ipse quoque incalui, qualemque audire solebam,

Cupidinem si-
gnificat.

Nescio quem sensi corde tepente Deum.

Fugerat ore color, macies obduxerat artus,

Sumebant minimos ora coacta cibos.

Nec somni faciles, & nox erat annua nobis,

signa amantiæ.

Et gemitum nullo læsa dolore dabam.

Nec cur hoc facerē, poterā mihi reddere caussam:

Nec noram quid amans esset, at illud eram.

Prima malum nutrix animo præsensit anili:

Prima mihi nutrix, Aeoli, dixit, Amas.

Erubui, gremioque pudor deiecit ocellos:

Hec satis in tacita signa fatentis erant.

Iamque tumescebant vitati pondera ventris,

Aegraque furtiuum membra grauabat onus.

Quas mihi nō herbas, quæ nō medicamina nutrix

Attulit, audaci supposuitque manu

Et penitus nostris (hoc te celauimus unum)

Visceribus trespiciens excuteretur onus?

Ab nimium vinax admotis restitit infans

Artibus, & tectus tutus ab hoste fuit.

Iam

Iam nouies erat orta soror pulcherrima Phæbi,
 Denaque luciferos Luna uehebat equos:
 Nescia quæ faceret subitos mihi caussa dolores,
 Et rudis ad partus, & noua miles eram.
 Nec tenui vocem: Quid ait: tua crimina prodis?
 Oraque clamantis conscia pressit annus.
 Quid faciam infelix. gemitus dolor edcre cogit:
 Sed timor, & nutrix, & pudor ipse vetant.
 Continuo gemitus, elapsaque verba repetendo:
 Et cogor lacrymas combibere ipsa meas.
 Mors erat ante oculos, & opem Lucina negabat:
 Et graue, si morerer, mors quoque crimen erat.
 Cum super incumbens, scissa tunicaque comaque,
 Pressa resonisti pectora nostra tuis.
 Et mihi, Viue soror, soror o clarissima, dixti,
 Viue, nec unius corpore perde duos.
 Spes bona det vires, fratri nam nuptia futura es;
 Illius, de quo mater es, uxor eris.
 Mortua, crede mihi, tamen ad tua verba reuixi,
 Et positum est uteri crimen, onusque mei.
 Quid tibi grataris? media sed & Aeolus aula;
 Crimina sunt oculis surripienda patris.
 Frondibus infantem, ramisque albensis oliuæ,
 Et leuibus vittis sedula celat annus.
 Fictaque sacra facit, dicitque precantia verba;
 Dat populus sacris, dat pater ipse viam.
 Iam prope limen erat, patris vagitus ad aures
 Venit, & indicio proditur ille suo.
 Eripit infantem, mentitaque sacra reuelat
 Aeolus; insana regia voce sonat.

syncope.

Lucina, Dea
partus.facinus cogni-
tum a patre.

Ut mare sit tremulum, tenui cum stringitur aëra : comparatio.

Ut quatitur tepido fraxina virga Noto:

Sic mea vibrari pallentia membra videres :

Quassus ab imposito corpore lectus erat .

Irruit, & nostrum vulgat clamore pudorem ,

Et vix à misero continet ora manus.

Ipsa nihil præter lacrymas pudibunda profudi :

Torpuerat gelido lingua retenta metu .

Iamq; dari paruum canibusq; , anibusq; nepotem

Iusserat, in solis destititque locis .

Vagitus dedit ille miser, sensisse putares,

Quaq; suum poterat voce rogabat aium.

Quid mihi tunc animi credis germane fuisse?

Tu potes ex animo colligere ipse tuo.

Nam

Cum mea me coram sylvas inimicus in altas

Viscera montanis ferret edenda lupis .

Exierat thalamo, tunc demum pectora planxi,

Contigit inq; meas unguibus ire genas.

Interea patrius vultu mœrente satelles

Venit, & indignos edidit ore sonos.

Aeolus hunc ensẽ mittit tibi; tradidit ensẽ:

Et iubet ex merito scire, quid iste velit.

satelles ad Canacem.

Scimus, & veniunt violento foriter ense,

Pectoribus condam dona paterna meis .

Canace respondet.

His mea muneribus genitor connubia donas?

Hac tua dote, pater, filia diues erit?

ad patrem.

Tolle procul decepte faces Hymenæe maritas,

Et fuge turbato testula nefanda pede,

ad Hymenem,

Ferte faces in me (quas fertis) Erinnyes atræ,

Ut meus ex isto luceat igne rogas .

ad Erinnyes infernales furias.

Parca meliore,
ideft, fortunatio
ri augurio.

Nubite felices, Parca meliore, sorores:

Admiffi memores fed tamen efte mei.

Quid puer admiffit tam paucis editus horis?

Quo laefit factio vix bene natus auum?

Si potuit meruiffe necem, meruiffe putetur:

Ah mifer admiffio, plectitur ille meo.

nate, fine dolo-
ris amplificatio
ne ad natū apo-
ftrophat.

Nate, dolor matris, rapidarum praedaferarum,

Hei mihi natali dilacerate tuo;

Nata parum fauſti miferabile pignus amoris,

Hæc tibi prima dies, hæc tibi ſumma fuit.

Non mihi te licuit lacrymis perfundere iuſtis,

In tua nec tonſas ferre ſepulchra comas.

Non ſuper incubui, non oſcula frigida carpiſi:

Diripiunt auidæ viscera noſtra feræ,

Ipsa quoq; infantis cū vulnere perſequar umbras,

Nec mater ſuero dicta, nec orba diu.

Tu tamen ò fruſtra miſeræ ſperate ſorori,

Sparsa, precor, nati collige membra tui.

Et reſer ad matrem, ſocioq; impone ſepulchro,

Vrnaq; nos habeat quamlibet arcta duos.

Viue memor noſtri, lacrimasq; in ſunere funde,

Neue reformida corpus amantis amans.

Tu, rogo, proiectæ nimum mandata ſororis

Perfer, mandatis perfruar ipſa patris.

IN XII. EPIST. ARGVM.

Cum florida iuuetute & formoſitate valeret Iafon,
quàm primū Colchon attingit, a Medea Acetæ Col-
chorum regis & Ecates filia, receptus eſt, & amatus:
habitaq; coniugij ſponſione illum edocuit, quonam
pacto in optatam deſcenderet prædā. Aureo igitur vel-

lere

lere rapto, clam cum Medea fugam arripuit. quos cū insequeretur Aceta, illa Absyrti fratris, quem secum ducebat, membra disparuit, ut ita patrem, ossa filii legentem, remoraretur, & sic incolumes in Thessaliam tandem deueniunt, ubi Aesonem, Iasonis patrem, annis iam decrepitum, in robustiorem ætatem reduxit Medea. præterea in Peliz mortem suas filias armavit, fingēs. n. ei iuventutē restituere velle, quæadmodum Aesoni fecerat, filiabus persuasit, omnē sanguinē frigidum atque veterem cultis exhaustit, ut novum atque, floridum posset infundere. quod cum fecissent puellæ, statim expiravit Pelias. Iason vero siue criminis enormitate, seu ex alia causa. Medeam repudiavit, & Creusam, Creontis regis Corinthiorum filiam, in uxorem assumpsit. Furibunda igitur Medea ad Iasonem scripsit, ingratiitudinem in eo expostulando, præsentemq; ultionem, nisi recipiatur, minitādo.

MEDÆA IASONI.

EXul, inops, contempta nouo Medea marito
Dicit, & an regni tempora nulla vacant?
Ut tibi Colchorum memini regina vacauit,
Ars mea, cum peteres, ut tibi ferret opem:
Tunc quæ dispensant mortalia fata sorores,
Debuerant fusos euoluisse suos.
Tunc potui Medea mori bene, quidquid ab illo
Produxit vitæ tempore, pœna fuit.
Hei mihi, cur unquam iuuenilibus acta lacertis
Phryxeam petit Pelias arbor ouem?
Cur unquam Colchi Magnetula vidimus Argon?
Turbaque Phasiacam Graia biviſtis aquam?
Cur mihi plus aquo flani placuere capilli?
Et decor, & linguae gratia flecta tuæ?

aliqui hæc duo carmina adulterina dicunt. parca fatales, Cloto, Lachesis & Atropos.

Argon nūim intelligit in Pelio Thessaliæ mōte natam, & in Magnetida regione Thessaliæ proxima fabricatam.

præmedica-
tus

Aut saltē (in nostras quoniam noua puppis arenas
Venerat, audaces attuleratq; viros)

ſſet anhelatos non præmeditatus in ignes
Immemor Aesonides, oraq; adunca boum.

Semina iecisset, totidem sumpsisset & hostes,
Et caderet cultu cultor ab ipse suo.

Quantum perfidię tecum, scelerate, perisset;
Dempta forem capiti quā mala multa meo?
Est aliqua ingrato meritum exprobrare voluptas:
Hac fruar, hæc de te gaudia sola feram.

Iussus in expertam Colchos aduertere puppim,
Intrasti patrię regna beata meæ,

Hoc illi Medea fui, noua nupta quod hic est;
Quā pater est illi, tam mihi diues erat.

Hic Ephyren bimarem, Scythiā tenet ille niuosam,
Omne tenet ponti quā plaga læua iacet.

Excipit hospitio iuuenes pater Aeta Pelasgōs,
Et premitis pictos corpora Graia toros.

Tunc ego te vidi, tunc cœpi scire, quis esses
Illa fuit mentis prima ruina meæ.

Vt vidi, ut perii, nec noctis ignibus arsi,
Ardet ut ad magnos pinea teda deos.

Et formosus eras, & me mea fata trahebant,
Abstulerant oculi lumina nostra tui.

Perfide sensisti: quis enim bene celat amorem?
Eminet indicio prodita flamma suo.

Dixerat interea tibi rex, ut dura ferorum
Insolito premeres vomere colla boum.

Martis erant tauri plus quā per cornua sæui,
Quorum terribilis spiritus ignis erat.

officia sua com-
médando Creu-
sam Creontis fi-
liam secum con-
fert.

Ephyrem, id est
Corinthus, ab
Ephyre, Oceani
filia inter Ionii
& Aegæi mare
sit.

primum ut, tem-
pus, reliquum
quo modo signi-
ficat.

rex Acestes.

pericula com-
memorat.

Aere pedes solidi, prætentaque naribus æra,
 Nigra per afflatus hæc quoque facta suos.
 Semina præterea populos genitura iuberis
 Spargere deuota lata per arua manu:
 Qui peterent natis secum tua corpora telis,
 Illa erat agricolæ messis iniqua suo.
 Luminæ custodis succumbere noscitur somno,
 Ultimis est, aliqua decipere arte, labor.
 Dixerat Aetes mæsti consurgitis omnes,
 Mensaque purpureos deserit altæ toros.
 Quam tibi tunc longè regnum dotale Creusæ,
 (Et socer, & magni nata Creontis erat?)
 Tristis abis: oculis abeuntem prosequor vdis;
 Et dixit tenui murmure lingua, Vale.
 Vi positum tetigi thalamo malè saucia lectum,
 Acta est per lacrymas nox mihi, quanta fuit.
 Ante oculos taurique meos, segetesq; nefandæ,
 Ante meos oculos peruigil anguis erat. (rem.
 Hinc amor, hinc timor est: ipsum timor auget amo-
 Manè erat, & thalamo cara recepta soror.
 Disiectamque comas, auersaq; in ora iacentem
 Inuenit, & lacrymis omnia plena meis.
 Orat opem Minyis, petit attera, & altera habebit,
 Aesonio iuueni, quod rogat illa, damus.
 Est nemus, & piceis, & frondibus ilicis atrum:
 Vix illuc radiis Solis adire licet.
 Sunt in eo (fuerant certè delubra Dianæ,
 Aurea barbarica stat dea facta manu.
 Nescio, an exciderint mecum loca: venimus illuc:
 Ausus es infido sic prior ore loqui:

Draco peruigil.

quod est amara

-peruigil me n

ob

Chalciope* so-

ror.

synecdoche.

-peruigil me n

ob

templum Dia-

na,

o ni mæsti

a dubitatione

pathos.

*Ius tibi, & arbitrium nostræ fortuna salutis
 Tradidit, inque tua est itaque morsque manu.
 Perdere posse sat est, si quem inuat ista potestas:
 Sed tibi seruatus gloria maior ero.*

*fol Medec auus Per mala nostra precor, quorū potes esse leuamen,
 Per genus, & numen cuncta videntis aui;*

*Diana triplici Per triplicis vultus, arcanaque sacra Diane,
 vultu depinge- Et si fortè aliquos gens habet ista deos:
 batur.*

*O virgo miserere mei, miserere meorum,
 Effice me meritis tempus in omne tuum.*

*Quod si fortè virum non dedignare Pelasgum.
 (Sed mihi tam facileis vnde meosque deos?)*

*firmat sponsio
 nem iureiuran-
 do,*

*Spiritus antè meus tenuis vanescat in auras,
 Quàm thalamo, nisi tu, nupta sit vlla meo.*

*Conscia sit Iuno sacris præfeta maritis,
 Et dea, marmorea cuius in æde sumus.*

*Hæc animū, & quota pars possent mouere puella
 Simplicis, & dextræ dextera iuncta meæ.*

*Vidi etiam lacrymas, an et est pars fraudis in illis?
 Sic ciud sum verbis capta puella tuis.*

*auget pericula,
 vt sua beneficia
 maiora appa-
 reant,*

*Iungis & aripides in adusto corpore tauros,
 Et solidam iusso vomere findis humum.*

*Arua venenatis pro semine dentibus implex,
 Nascitur & gladios, scutaque miles habens.*

*Ipsa ego, quæ dederam medicamina, pallida sedi,
 Cum vidi subitos arma tenere viros.*

*Donec terrigenæ, facinus miserabile, fratres
 In se constrictas conseruere manus.*

*Crensam in o-
 dium verrere
 nititur, offi.*

*Pervigil ecce draco, squāuis crepitantibus horrens,
 Sibilat, & torto pectore verrit humum.*

Dotis opes ubi erant? ubi erat tua regia coniux, officia officiis
 Quique maris gemini distinet Isthmos aquas? comparando.

Illa ego, quæ tibi sum nunc denique barbara facta,
 Nunc tibi sum pauper, nunc tibi visa nocens.

Flammea subduxi medicato lumina somno,

Et tibi, quæ raperes vellera, tuta dedi.

Proditus est gentior: regnum, patriamque reliquit;

Munus in exilio quodlibet esse tuli.

quodlibet

Virginitas facta est peregrini præda latronis,

Optima cum carâ matre relicta soror.

At te non fugiens sine me, germane, reliqui;

Deficit hoc vno littera nostra loco.

fratrem Absyrtum interfecisse dolet.

Quod facere ausa mea est, nō audet scribere dextra.

Sic ego, sic tecum dilaceranda fui.

Nec tamē extimui (quid enim post illa timerem?)

Credere me pelago sæmina, iamque nocens.

Numen ubi est? ubi dii? meritas subeamus in alto;

Tu fraudis pœnas, credulitatis ego.

Compressos utinam Symplegades elisissent,

Nostraque adhererent ossibus ossa tuis.

Symplegades
 duo scopuli Bo-
 sphoro in Thra-
 cio

Aut nos Scylla rapax canibus misisset edendos:

Debuit ingratis Scylla nocere viris.

Scylla, & Cha-
 rybdis pericula
 in mari Siculo
 siue Trinaerio.

Quæque vomit totidem fluctus, totidemq; resorbet,

Nos quoque Trinaeria supposuisset aqua.

Sospes ad Aemonias, victorque reuertes urbes:

Ponitur ad patrios aurea lana deos.

Quid referam Peliaë natas pietate nocentes?

Cæsaque virginea membra paterna manu?

Ut culpent alii, tibi me laudare necesse est,

Pro quo sum toties esse coacta nocens.

Aufus es, d' (iusto desunt sua verba dolori).

Aufus es, Aesonia dicere cede domo.

Iussa domo cessi, natis comitata duobus,

Et, qui me sequitur semper, amore tui.

At subito nostras ut Hymen cantatus ad aures

Venit, & accenso lampades igne micant:

Tibiaque effudit socialia carmina vobis,

At mihi funesta flebiliora tuba:

Pertinui, nec adhuc tantum scelus esse putabam,

Sed tamen in toto pectore frigus erat.

Turba ruunt, & Hymen clamant, Hymenaea, frequen-

Quò propior vox est, hoc mihi peius erat:

Diuersi flebant serui, lacrymasque tegebant,

Quis vellet tanti nuntius esse mali?

Me quoque, quidquid erat, potius nescire iuuabat,

Sed tanquam scirem, mens mea tristis erat.

Cum minor è pueris insus, studioque videndi

Constitit ad gemina limina prima foris

Hinc mihi, Mater abi, pompâ pater, inquit, Iason

Ducit, & adiunctos aureus urget equos.

Protinus abscissa planxi mea pectora veste,

Tuta nec à digitis ora fuere meis.

Fremitu medice suadebat in agmina turbae,

Sertaque compositis demere rapta comis.

Vix me continui, quin sic laniata capillos

Clamarem, Meus est, iniiceremque manus.

Lase pater gaude, Colchi gaudete relict,

Inferis umbrae fratris habete mei.

Deseror amissis regno, patriaque, domoque,

Coninge, qui nobis omnia solus erat:

Serpentes

Hymen pro nup-
tias, quibus
præst.

quinque lampades sine faces in
nuptiis accende-
bantur,

tuba funeribus
adhibebatur.

Hymenæa, scilicet
est festa,

verba pueri ad
matrem.

synecdoche.

pathos a gau-
dio.

inferas, id est,
sacra, quæ alicuius
occisione he-
bant.

Serpentes igitur domui, taurosque furentes,
 Vnum non potui perdomuisse virum.
 Quaeque feros repuli doctis medicatibus ignes,
 Non valeo flammās effugere ipsa meas.
 Ipsi me cantus, artes, herbaeque relinquunt:
 Nil dea, nil Hecates sacra potentis agunt.
 Non mihi grata dies, noctes vigilantur amarae:
 Nec tener in misero pectore somnus adest.
 Quae me non possum, potui sopire draconem:
 Vilius cuius, quam mihi, cura mea est.
 Quos ego seruavi, pellex amplectitur artus,
 Et nostri fructus illa laboris habet,
 Forsitan & stultae dum te iactare marito
 Queris, & iniustis auribus apta loqui:
 In faciem, moresque meos noua crimina fingis,
 Rideat, & vitis leta sit illa meis.
 Rideat, & Tyrio iaceat sublimis in ostro:
 Flebit, & ardores vincet adusta meos.
 Dum ferrum, flammæque aderunt, succusque ueneni,
 Hostis Medæ nullus in ultus erit.
 Quod si fortè preces præcordia ferrea tangunt;
 Nunc animis audi verba minoris mei.
 Nam tibi sum supplex, quod tu mihi sæpe fuisti,
 Nec moror ante tuos procubuisse pedes.
 Si tibi sum vilis, communeis respice natos,
 Sæuici in partus dira nouerca meos.
 Et nimium similes tibi sunt, & imagine tangor,
 Et quoties video, lumina nostra madent.
 Per superos oro, per auitæ numina flammæ,
 Per meritum, & natos pignora nostra tuos.

Dea Proserpina
 quæ magicis
 præest.
 Hecate Persees fi-
 lia crudelissi-
 ma, quæ aconi-
 ton iuenit, quo
 patrem interem-
 nit est etiam
 Hecate. Tritium
 potestati Deæ,
 vel quod cen-
 tum hostis pla-
 cetur, vel quod
 centum annos
 errare faciat in-
 sepultos. ipsa
 autem Lucina,
 Diana, & Proser-
 pina.

amara conces-
 fio.

Medea Cren-
 sam cum patre
 & domo exul-
 sit.

a natorum in-
 commoditate qua
 relata.

duos

Redde

Redde torum, pro quo tot res insana reliqui,

Adde fidem dictis, auxiliumque refer.

a facili.

Non ego te imploro contra taurosque, virosque,

Vique tua serpens victa quiescat ope:

T e peto, quem merui, quem nobis ipse dedisti,

Cum quo sum pariter facta, parente parens.

beneficia pro
dore obicit.

Dos ubi sit, quæris? campo numeravimus illo,

Qui tibi laturus vellus arandus erat.

syncretis.

Aureus ille aries, villo spectabilis aureo,

Dos mea, quam, dicam si tibi, redde, neges.

Dos mea, tu sospes, dos est mea Graia inuentus:

I nunc, Sisyphias improbe confer opes.

Sisyphus Creb-
tis patet
eclipsis indigna
tioni apta.
statum, confe-
ctum.

Quod vivis, q habes nuptâ, socerumq; potentem,

Hoc ipsum, ingratus quod potes esse, meum est.

Quos equidem ætutum: sed quid prædicere pœnâ

Attinet? ingentes parturit ira minas.

Quò feret ira, sequar, facti fortasse pigebit,

Et piget infido consuluisse viro.

Cupido.

Viderit ista Deus, qui nunc mea pectora versat:

Nescio quid certè mens mea maius agit.

IN XIII. EPIS. ARGUMENTVM.

Protesilaus, Iphicli filius, ad Troiâ quadraginta na-
nibus, ut ait Homerus, nauigans, cum cæteris Græcis
Aulide portu Boetiz ob tempestatē clausus est, quod
dum intellexisset Laodemeia, Acasti ex Landothea fi-
lia, atque eius vxor, sincere maritum amans, multis
somnia sollicitata, hanc epistolam ad eū scripsit, qua
suadet, ut oraculi memor, a belli periculis abstineat-
datum, enim Græcis fuerat responsum, eum, qui pri-
mus ex classe in terram Troianorum descendiſſet, pe-
riturum. at Protesilaus magnanimus primus in ter-
ram descendit, & ab Hectore occisus est.

LAODEMEIA PROTESILAO.

Mittit, et optat amans, quò mittitur, ire salutē,
Hæmonis Hæmonio Laodameia viro.

Aulide te fama est, vento retinente, morari.

Ah, me cùm fugeres, hic ubi ventus erat?

Tunc freta debuerant vestris obsistere remis:

Illud erat sævis utile tempus aquis.

Oscula plura viro, mandataq; plura dedissem:

Et sunt, quæ volui dicere, plura tibi.

Raptus es hinc præceps: Et, qui tua vela vocaret,

Quem cuperent nautæ, non ego, ventus erat.

Ventus erat nautis aptus, non apius amanti;

Solutor ab amplexu, Protesilæ, tuo.

Linguaq; mandantis verba imperfecta reliquit,

Vix illud potui dicere triste, Vale.

Incubuit Boreas, arreptaque vela tetendit,

Iamque meus longè Protesilaus erat.

Dum potui spectare virum, spectare iuvabat;

Sumque tuos oculos usque secuta meis.

Ut te non poteram, poteram tua vela videre.

Vela diu vultus detinuerunt meos.

At postquam nec te, nec vela fugacia vidi,

Et, quod spectarem, nil nisi pontus erat:

Lux quoque tecum abiit, tenebrisque ex æguis obortis

Succiduo dicor procubuisse genu.

Vix socer Iphiclus, vix me grandævus Acastus,

Vix mater gelida mæsta refecit aqua.

Officium fecere pium, sed inutile nobis:

Indignor misera non licuisse mori.

Vique

Aulide pro Au-
lidi, Seruio te-
re.

multa

Vique animus rediit, pariter redire dolores,

Pectora legitimus casta momordit amor.

Nec mihi pestendos cura est præbere capillos,

Nec libet aurata corpora veste tegi.

Ut quas pampinea tetigisse bicorniger hasta

Creditur: huc illuc quâ furor egit, eo.

Conueniunt matres Phylaceides, & mihi clamant,

Indue regales Laodameia sinus.

Scilicet ipsa feram saturatas murice vestes,

Bella sub Iliacis manibus ille geret?

Ipsa comas pectam, galea caput ille premetur?

Ipsa non is vestes: dura vir arma ferat?

Quo possum squallore tuos imitata labores

Dicar, & hæc belli tempora tristis agam.

Dux Pavi Priamide damno formosæ tuorum,

Tam sis hostis iners, quàm malus hospes eras,

Aut te Tanarise faciem culpasset maritæ,

Aut illi vellem displicuisse tuam.

Tu, qui pro rapta nimium Menelae laboras,

Hei mihi quàm multis flebilis ultior eris?

Dii, precor, a nobis omèn remouete sinistrum,

Et sua det reduci vir meus arma Ioui.

Sed timeo, & quoties subiit miserabile bellum,

More niuis lacrymæ sole madentis eunt.

Ilium, & Tenedos, Simoisq;, & Xantus, & Ide,

Nomina sunt ipso pæne timenda sono.

Nec rapere ausurus, nisi se defendere posset,

Hospes erat: vires nouerat ille suas.

Venerat, ut fama est, multo spectabilis auro,

Quique suo Phrygiæ corpore ferret opes.

Classe

a cultus negli-
gentia pathos.
Bacchus corni-
bus effigiatur
ob elationem,
quam feruor vi-
ni inducit.
Phylace vrbs
Theſſaliæ, cui
Proteſilaus im-
perabat.

ad Paridē apo-
strophat.

Tanarus Laco-
nix promonto-
rium, vnde He-
lena fuit.

Proteſilaus pe-
de in limine of-
fenſio omen de-
derat.

Tenedos inſula
contra Troiam

Classe, virisq; potens, per quæ fera bella geruntur,

Et sequitur regni pars quota quenque fui.

ad Helenam.

His ego te victam consors Ledaëa gemellis

Suspicio, hæc Danaïs posse nocere puto,

Hæctora nescio quem timeo, Paris Hæctora dixit

Ferrea sanguinea bella mouere manu.

Hæctora, quisquis is est, si sum tibi cara, caueto:

Signatum hoc memori pectore nomen habe.

Hunc, ubi vitaris, alios vitare memento,

Et multos illic Hæctoras esse puta.

Et facito, ut dicas, quoties pugnare parabis,

Parcere me iussit Laodameia sibi.

Si cadere Argolico fas est sub milite Troiam,

Te quoque non ullum vulnus habente cadat.

Pugnet, & aduersos tendat Menelaus in hostes,

Ut rapiat Paridi, quam Paris antè sibi.

Irruat, & caussa quem vincit, vincat & armis,

a iusto arguitur.

Hostibus è mediis rupta petenda viro est.

Caussa tua est dispar, tu tantum viuere pugna,

Inque pios domine posse redire sinus.

apostrophe pathos augeatur.

Parcite Dardaniæ de tot, precor, hostibus uni,

Ne meus ex illo corpore sanguis erat.

Non est, quem deceat nudo concurrere ferro,

Sæuaque in oppositos pectora ferre viros.

Fortius ille potest multo qui pugnat amore;

Bella gerant alii, Protesilaus amet.

Hunc, fateor, volui reuocare, animusque ferebat,

Substitit auspicii lingua timore mali.

Cum foribus velles ad Troiam exire paternis,

Pes tuus offenso limine signa dedit.

pedum offensio-
nes mala fere-
bant præsagia :
vnde Tibullus,
O quoties igres-
sus iter mihi tri-
stia dixi, Offensum
in porta si-
gna dedisse pe-
dem.
mouet, vt sibi
prospiciat, ne
præsagia mor-
tis effectum sor-
tiantur.

*Vt vidi, ingemui, tacitoque in pectore dixi,
Signa reuersuri sint, precor, ista viri.
Hæc tibi aunc refero, ne sis animosus in armis :
Fac meus in ventos hic timor omnis eat .
Sors quoque nescio quem fato designat iniquo,
Qui primus Danaum Troada tanget humum.
Infelix quæ prima virum lugebit ademptum,
Dû faciant, ne tu strenuus esse velis.
Inter mille rates tua sit millesima puppis,
Iamque fatigatas vltima verset aquas.
Hoc quoque præmoneo, de naue nouissimus exi.
Non est, quò properes, terra paterna tibi.
Cum venies, remoque moue, veloque carinam,
Inque tuo celerem littore siste gradum.
Siue latet Phæbus, seu terris altior extat ;
Tu mihi luce dolor, tu mihi nocte venis :
Nocte tamen, quàm luce, magis nox grata puellis,
Quarum suppositus colla lacertus habet.
Aucupor in lecto mendaces cœlibe somnos ;
Dum careo veris, gaudia falsa iuuant .
Sed tua cur nobis pallens occurrit imago ?
Cur venit a verbis multa querela tuis ?
Excitior somno, simulacraque noctis adoro ;
Nulla caret fumo Thessalis ara meo .
Pura damus, lacrymasque super : quæ sparsa relu-
Ut solet à fuso surgere flamma mero . (cent,
Quando ego te reducem cupidis amplexa lacertis,
Languida letitia soluar ab ipsa mea ?
Quando erit, vt lecto mecum bene iunctus in vno
Militiæ referas splendida facta tuæ ?*

futurum Prote-
filai interitum
præsagit.

*Quæ mihi dum referes, quamuis audire iuuebit,
Multa tamen rapies oscula, multa dabis.*

Semper in his aptè narrantis verba resistunt,

Promptior est dulci lingua referre mora.

retenta.

Sed cum Troia subit, subeunt ventique, fretumque:

Spes bona sollicito viستا timore cadit.

Hoc quoque, quod ventu prohibent exire carinas, a maiori argu-
Me mouet, inuitis ire paratis aquis. mentum.

Quis velit in patriam, vento prohibente, reuerti?

A patria pelago vela vetante datis.

Ipsæ suam non præbet iter Neptunus ad urbem.

a deorum volū-
tate nauigatio-
nem dissuadet.

Quò ruitis? vestras quisque redite domos.

Quò ruitis Danaï? ventos audite vetantes,

Non subiti casus, numinis ista mora est,

Quid petitur tanto, nisi turpis adultera, bello?

a causa dissua-
do.

Dum licet, Inachiae veritate vela rates.

Sed quid ego hæc reuoco? reuocantis omen abesto,

Blanda que compositas aura secundet aquas.

ab Inacho ve-
rustissimo Argi-
uorū rege Graeci
Inachii dicti
sunt.

Troadas inuideo, quæ sic lacrymosa suorum

Funera conspicient, nec procul hostis erit.

inuideo cum ac-
cusatio.

Ipsa suis manibus sorti noua nupta marito

Imponet galeam, barbaraque arma dabit.

Arma dabit: dūq; armæ dabit, simul oscula sumet:

Hoc genus officii dulce duobus erit.

Producetq; virum, dabit & mandata reuerti:

Et dicet, Referas arma fac ista Ioui.

Ille ferens dominæ mandata recentia secum,

Pugnabit cautè, respicietque domum.

Exuet & reduci galeam, clypeumque resoluet,

Excipietque suo corpora laxa sinu.

Nos

Nos sumus incerta, nos anxius omnia cogit,

Quæ possunt fieri, facta putare timor.

Asiam signifi-
cat. quæ ab Euro-
pa diuersa est.
bellum a Græ-
cis gerebatur,
qui Europæie-
rant.

Dum tamen arma geris diuerso miles in orbe,

Quæ referat vultus, est mihi cera, tuos.

illi blanditias, illi tibi debita verba

Dicimus, amplexus accipit illa meos.

Crede mihi, plus est, quàm quod videatur, imago:

Adde sonum ceræ, Protefilaus erit.

Hanc specto, teneoque sinu pro coniuge vero,

Ei tanquam possit verba referre, queror.

iureiuratio epi-
stolâ terminat.

Per reditus, corpusque tuum, mea numina, iuro,

Perque pares animi, coniugii que faces,

Perque (quod ut videam canis albere capillis)

Quod tecum possis ipse referre caput:

suppres sit mor-
tus.

Me tibi venturam comitem quocunque vocaris,

Siue, quod heu timeo, siue superstes eris.

Ultima mandato claudatur epistola paruo,

Sit tibi cura mei, sit tibi cura tui.

IN XIII. EPIST. ARGVMEN.

Danaus, Beli Prisci filius, ex pluribus coniugibus quinquaginta filias suscepit: quas dum Ægistus eius frater, cui totidem erant filij, postulasset in nurus: Danaus, oraculi responso comperto, se manibus generi moriturum, volens periculum euitare, cōscensus nauibus Argos venit. Indignatos autē Ægistus eo quod spre- tus esset, filios cum exercitu ad illum oppugnandū misit, hac lege, ut non nisi interēpto Danao ad se redirent, aut filiarum connubiā iuissent. Ille autē obsidione coactus, filias se daturum spondit. sed puellæ accepto a patre gladio, ut iussū erat, prima nocte cū vino lætitiâq; calentes iuuenes in profundissimū so- pore descendissent, vnaquæq; suum iugulauit: sola

Hyper-

HYPERMNESTRA LINO. 113

Hypermnestra excepta, quæ Lino, quæ Eusebius Lyncæum appellat, marito suo miserta, peperit: suavitq; ut ad patrem Agistum, detecto facinore, quamprimû fugeret. sed cum pater Danaus ab omnibus perfectû facinus intellexisset, præterquam ab Hypermnestra, eam crudelissime vinctam in carcere seruandâ tradidit. quare Linum patruelem, eundemq; maritû, quæ seruauerat, hac epistola rogat, ut vel opem ferat, captiuitatq; liberet; vel si mori contingat, sepulchri honore non careat. A Lino tandem, Danao trucidato, fuit liberata.

HYPERMNESTRA LINO.

Misit Hypermnestra de tot modò fratrib. uni:

Cætera nuptiarum crimine turba iacet,
Clausâ domo teneor, grauiusq; coercita vinclis:

Est mihi supplicii causa, fuisse piam.

Quod manus extimuit iugulo demittere ferrum,

Sum rea: laudarer, si scelus ausa forem.

Esse ream præstat, quam sic placuisse parenti:

Non piget immuneis cædis habere manus.

Me paucis igne licet (quem non violauimus) vrat,

Quosq; adierant sacris, tendat in ora faces:

Aut illo iugulet (quem non bene tradidit) ense,

Ut qua non cecidit vir nece, nupta cadam:

Non tamen, ut dicant morientia, Pænitet, ora,

Efficiet. non est, quam piget esse piam.

Pæniteat sceleris Danaum, seuasq; sorores:

Hic solet euentus facta nefanda sequi.

Cor pauet admonitu temerata sanguine noctis,

Et subitus dextræ præpedit ossa tremor.

Quam tu cæde putesungi potuisse mariti,

Scribere de facta non sibi cæde timet.

H

Sed

a facti constan-
tia Linum sibi
conciliat,

præscidit

crepusculum .

*Sed tamē experiar. Modò facta crepuscula terris,
Ultima pars lucis, primaque noctis erat :*

Inachides pro-
neptes Inachi,
Dinaus arcē a
Pelaſgo Iouis
& Niobes filio
prius inhabita-
tam incoluit.

Ducimur Inachides sub magni teſtā Pelasgi,

Et ſocer armatas accipit ipſe nurus:

Vndique collucent præcinctæ lampades auro :

Dantur in inuitos impia turā focos .

Vulguſ Hymē Hymenæe vocāt, fugit ille vocātes,

Ipſa Iouis coniux ceſſit ab urbe ſua .

Ecce mero dubiū comitum clamore frequentes,

Iunonem Argis
natam ſcribit
Strabo .

Florē nouo madidas impediēte comas ,

In thalamos læti, thalamos ſua buſta, feruntur,

Strataq; corporibus funere digna premunt.

Iamq; cibo, vinoq; graues, ſomnoq; iacebant.

hos Argus , vel
hi Argi, vrbs in
Achaia, non lō-
ge a Mycenis.

Securumq; quies alta per Argos erat :

Circum me gemitus morientum audire videbar,

Et tamen audieram , quodq; verebar , erat.

Sanguis abiit, mentemq; calor, corpusq; reliquit,

Inque nouo iacui frigida facta toro,

Utq; leui zephyro graciles vibrantur ariſtæ,

Frigida populeas ut quatit aura comas :

Aut ſic, aut etiam tremui magis. ipſe iacebas:

Quæque tibi dederam, vina ſoporis erant.

Excuisse metum violenti iuſſa parentis ,

Erigor, & capio tela tremēte manu .

Non ego falſa loquar : ter acutum ſuſtulit enſem,

Ter malè ſublato decedit enſe manus .

At riuſus monitis, iuſſuque coacta parentis,

Admoui iugulo tela paterna tuo :

Sed timor, & pietas crudelibus obſtuit auſis,

Caſtaque mandatum dextra reſupit opus .

Purpureos

*Purpureos laniata sinus, laniata capillos,
 Exiguo dixit alia verba sono:
 Sæuus Hypermnestra pater est tibi, iussa parentis
 Effice, germanis sit comes iste suis.
 Fœmina sum, & virgo, natura mitis, & annis;
 Non faciunt molles ad feratela manus.
 Quin age; dumque licet, sorteis imitare sorores,
 Credibile est casos omnibus esse viros.
 Si manus hæc aliquam posset committere cædem,
 Morte foret dominæ sanguinolenta suæ.
 Quid meruere necem patruelia regna tenendo,
 Quæ tamen externis danda forent generis?
 Finge viros meruisse mori: quid fecimus ipse?
 Quo mihi commissò non licet esse piam?
 Quid mihi cum ferro? quid bellica tela puellæ?
 Aptior est digitis lana, colusque meis.
 Hæc ego dūq; quæror, lacrymæ sua uerba sequuntur,
 Deque meis oculis in tua membra cadunt.
 Dum petis amplexus, sopitaque brachia iactas,
 Pænè manus telo saucia facta tua est.
 Itaque patrē, famulosque patris, lucemque timebam:
 Expulerant somnos hæc mea verba tuos:
 Surge age Belide de tot modò fratribus unus,
 Nox tibi, ni propere, ista perennis erit.
 Territus exurgis, fugit omnis inertia somni,
 Aspicias in timida fortia tela manu.
 Quærenti causam, Dum nox finit, effuge, dixi,
 Dum nox atra finit, tu fugis, ipsa moror.
 Manè erat, & Danaus generos ex cæde iacentes
 Dinumerat; summæ criminis unus abest.*

disputat in vcrâ
que partē quid
agendum sit.

more mullebrī
mentem variat.

contra patrem
argumentatur.

patronymicum
a Besc̃o auo.

antithesis.

Fert malè cognata iacturam mortis in vno,

Et queritur factum sanguinis esse parum.

Abstrahor à patriis manibus; raptamq; capillis,

(Hæc meruit pietas præmia) carcer habet.

Scilicet ex illo Iunonia permanet ira,

Quo bos ex homine est, ex boue facta dea.

Ala satis est pœnæ, teneram mugisse puellam,

Nec modo formosam posse placere Ioui.

Assiit in ripa liquidi noua vacca parentis;

Cornuaq; in patriis non sua vidit aquis;

Et contra loqui, mugitus edidit ore,

Territaque est forma, territa voce sua.

Quid sis infelix? quid te miraris in vnda?

Quid numeras factos ad noua membra pedes?

Ipsa Iouis magni pellex metuenda sorori

Fronde leuas nimiam cespitibusq; famem.

Fonte bilis, spectasq; tuam stupefacta figuram:

Et te ne feriant, quæ geris, arma times.

Quæq; modo, ut posses etiam Ioue digna videri,

Diues eras, nuda nuda recumbis humo.

Per move, per terras, cognataq; flumina curris;

Dat mare, dant omnes, dat tibi terra viam.

Quæ tibi caussa fugæ? quid Io freta lōga pererras?

Non poteris vultus effugere ipsa tuos.

Inachi quò properas? eadem sequerisq; fugisque;

Tu tibi dux comiti, tu comes ipsa duci.

Per septem Nilus portus emissus in aquor,

Exiit insana pellicis ora bouis.

Ultima quid referam, quorum mihi cana senectus

Auctor? dant anni, quod querar, ecce mei.

Bella

a Iunonis ira fa-
cinus excusat.
Io Inachi fluii
filia, a Ioue cō-
pressa, subito Iu-
nonis interuen-
tu in vacca ver-
sa, tandē furiis
acta ad Aegy-
pium deuenit:
vbi in pristina
formam, reda-
cta, illis dea vo-
cata est.

Inachus fluius
Io pater.

sei temporis in
felicitates ape-
rit.

Bella pater, patruusq; gerunt; regnoq; domoque

Pellimur; eis Etas ultimus orbis habet.

Ille ferox solus solio, sceptrisq; potitur,

Cum sene nos inopi turba vagamur inops.

De fratrum turba pars exiguissima restat:

Quiq; dati leto, quaq; dedere, fleo.

Nam mihi quot fratres, totidem periere sorores;

Accipiat lacrymas utraque turba meas.

En ego, quod viuis, pœnae crucianda reseruo;

Quid fiet fonti, cum rea laudis agar?

Et consanguineæ quondam centesima turbae,

Infelix, vno fratre manente, cadam.

At tu, si qua pie, Line, est tibi cura sororis:

Quæque tibi tribui munera, dignus habes:

Vel ser opem, vel dede neci; defunctæque vita

Corpora furtivis insuper adde rogis:

Et sepeli lacrymis persusa fidelibus ossa,

Sculptaq; sint titulo nostra sepulchra breui:

Exul Hypermnestra, precium pietatis iniquum,

Quam mortem fratri depulit, ipsa tulit.

Scribere pluralibet, sed pondere lassæ catenæ

Est manus; & vires subtrahit ipse timor.

deprecatione
e pistolam tibi
datisibusque

Hypermnestra
epitaphium

IN XV. EPIST. ARGVM.

Paris qui alio nomine Alexander dictus est, ob Helenam sibi a venere promissam, Lacedæmonia navigans, a Menelao honorificentissime susceptus est, & honoratus, sed cum per id tempus oportuisset Menelaum, omnesque Minois propepotes ad diuidendas Atrei opes Cretam adire, Paridem domi dimittente, Helenæ mandauit, vt non minorem hospitis, quam sui ipsius curâ gereret verum Paris, dum datâ

sibi opportunitatem videret, Helenam in amorē sui, quantum potuit, sollicitare conatus est. Hac autē artificiosa epistola detegit, quāto amoris aestu ardeat, se ab omnibus commendādo, quibus amatores laudari solent. Et quia nouerat muliebrem sexum esse fragile & glorię, & laudis, & forma atque genere cupidissimū omnia affert Paris, quę sibi Helenes animum conciliare possunt, & quę odium mariti atque contemptū excitent. fugam itaque suadet, quam Troianis viribus rueri posse asserit.

P A R I S H E L E N A E.

Hanc tibi Priamides mitto, Ledeā, salutem,
 Quę tribui, sola te mihi dante, potest.
 Eloquar? an flammę non est opus indice notę?
 Et plus, quā velle, iam meus extat amor.
 Ille quidem lateat malim, dum tempora dentur
 Lętię, mistos non habitura metus.
 Sed malę dissimulo. quis enim celauerit ignem,
 Lumine qui semper proditur ipse suo?
 Si tamen expectas, vocem quoque rebus ut addam,
 Uror: habes animi nunciā verba mei.
 Parce precor fasso, nec duro cętera vultu
 Perlege, sed formę conueniente tuę.
 Fadudū gratū est, quod epistola nostra recepta est,
 Spem facit hoc recipi me quoque posse modo.
 Quę rata sit, nec te frustra promiserit, opto,
 Hoc mihi quę suāsit mater Amoris iter.
 Nanque ego diuino monitu, ne nescia pecces,
 Aduerbor, & capto non leue numen adest.
 Pręmia magna quidem, sed non indebita posce:
 Pollicita est thalamo te Cytherea meo.

Hac

dubitatio ex
 turpitudine.

Cytherea insula
contra Cretam,
in qua primū
aduecta est Ve-
nus.
possessionum a
Pherecla, nauis
Paridis fabrica-
tore.

Laeoniam intel-
ligit a Tenaro
promontorio.
Scindere

*Hæc duce, Sigæo dubias à litore feci
Longa Phereclea per freta puppe vias.
Illa dedit facileis auras ventosque secundos:
In mare, nil mirum, ius habet orta mari.
Perstet, & ut pelagi, sic pectoris adiuuet astus,
Deserat in portus & mea vota suos.
Attilimus flammæ, non hic inuenimus illas:
Hæc mihi tam longæ causæ fuere viæ.
Nam nec tristis hyems, nec nos huc appulit error:
Tanaris est classi terra petita meæ.
Nec me crede fretum merces portante carina
Findere, quas habeo, dii tueantur opes,
Nec venio Graias veluti spectator ad vrbes;
Oppida sunt regni diuinitiora mei.
Te peto, quam pepigit lecto Venus aurea nostro:
Te prius optavi, quàm mihi nota fores.
Antè tuos animo vidi, quàm lumine, vultus.
Prima fuit vultus nuncia fama tui.
Nec tamen est mirum, si sic, ut oporteat, arcu
Missilibus telis eminus ictus amo.
Sic placuit satis: quæ ne conuellere tentes;
Accipe cum vera dicta relata fide.
Matris adhuc utero, partu remorante, tenebar;
Iam gravidus iusto pondere venter erat;
Illosibi ingentem visa est sub imagine somni
Flammiferam pleno reddere ventre facem,
Territa consurgit, metuendaque noctis opaca
Visa seni Priamo, vatibus ille refert.
Arsurum Paridis, vates canit Ilion igni,
Pectoris, ut nunc est, fax fuit illa mei.*

Forma, vigorque animi, quamuis de plebe videbar,
 Indicium testæ nobilitatis erat.
 Est locus in media nemorosis vallibus Idæ
 Denius, & piceis, ilicibusque frequens:
 Qui nec ouis placida, nec amantis saxa capellæ,
 Nec paulo tarda carpitur ore bouis;
 Hinc ego Dardaniæ muros, excelsaque testæ,
 Et freta conspiciens, arbore nixus eram.
 Ecce pedum pulsa visa est mihi terra moueri:
 (Vera loquor, verò vix habitura fidem)
 Constitit ante oculos ætus velocibus alis
 Atlantis magni, Pleionesq; nepos.
 Fas vidisse fuit, fas sit mihi visa referre;
 Inque Dei digitis aurea virga fuit.
 Tresq; simul diuæ, Venus, & cū Pallade, Iuno,
 Graminibus teneros imposuere pedes.
 Obstupui, gelidusq; comas erexerat horror,
 Cū mihi, Pone metum, nuncijs alcs ait.
 Arbitr es forma, certamina siste dearum,
 Vincere quæ forma digna sit una diuās.
 Neue recusarem, verbis Iouis imperat: & se
 Protinus æthereâ tollit in astra via.
 Mens mea conualuit, subitoq; audacia venit,
 Nec timui vultu quanque notare meo.
 Vincere erant omnes dignæ, iudexq; verebar
 Non omneis causam vincere posse suam.
 Sed tamen ex illis iam tunc magis una placebat:
 Hanc esse vt scires, vnde mouetur amor.
 Tantaq; vincendi cura est, ingentibus ardent
 Indicium donis sollicitare meum.

Regna Iouis coniux, virtutem filia iactat
 Ipse potens dubio, fortis an esse velim.
 Dulce Venus visū: Nec te, Pari, munera tangant,
 Viraque suspensi plena timoris, ait.
 Nos dabimus quod ames, & pulchrae filia Ledaē
 Ibit in amplexus pulchrior illa tuos.
 Dixit, & ex aquo donis, formaq; probata,
 Victorem caelo rettulit illa pedem.
 Interea (crepo versus ad prospera fatia)
 Regius agnoscor per vata signa puer.
 Laeta domus natus per tempora longa recepto:
 Addit & ad festos hinc quoque Troia diem.
 Vtq; ego te cupio, sic me cupiere puella:
 Multarum votum sola tenere potes.
 Nec tantum regum nata petiere, ducumque,
 Sed nymphis etiam curaq; amorq; sui.
 At mihi cunctarum subeunt fastidia, postquam
 Coniugii spes est Tyndari facta tui.
 Te vigilans oculis, animo te nocte videbam,
 Luminā cū placido victa sopore iacent.
 Quid facies praesens, quae nondum visa placebas?
 Ardebam, quamvis hic procul ignis erat.
 Nec potui debere mihi spem longius istam
 Carulea peterem quin mea vota via.
 Troia caduntur Phrygia pineta secuti,
 Quaeq; erat aequoreis utilis arbor aquis.
 Ardua proceris spoliatur Gargara sylvis,
 Innumerasque mihi longa dat Ida trabes.
 Fundatur a citas stectuntur robora hiaes,
 Textur & costis panda carina suis.

Addimus

Addimus antennas, & vela sequentia malos,
Accipit & pictos puppis adunca deos.
Quà tamen ipse vehor, comitata Cupidine paruo,
Sponsor coniugii stat Dea picta sui.
Imposita est facta postquam manus ultima classi,
Protinus Aegæis ire inbebar equis.
Et pater, & genitrix inhihent mea vota rogando:
Proposicūque viæ voce morantur iter.
Et soror effusis ut erat Cassandræ capillis,
Cum vellent nostræ iam dare vela rates,
Quò ruis? exclamat: reseres incendia tecum,
Quanta per has, nescis, flamma petatur aquas.
Vera fuit vates, dictos inuenimus ignes,
Et ferus in molli pectore flagrat amor.
Portubus egredior, ventisque ferentibus usus,
Applicior in terras Oebali nympha tuas.
Excipit hospitio vir me tuus, hoc quoque factum
Non sine consilio, numinibusque deum.
Ille quidem ostendit, quidquid Lacedæmone tota
Ostendi dignum, conspicuumque fuit:
Sed mihi laudatam cupienti cernere formam,
Lumina nil aliud, quo caperentur, erat.
Ut vidui, obstupui, præcordiaque intima sensi
Attonitus curis intonuisse nouis.
His simileis vultus, quantum reminiscor, habeba
Venit in arbitrium cum Cytherea meum.
Si tu venisses pariter certamen in illud,
In dubium Veneris palma futura fuit.
Magna quidem de te rumor præconia fecit,
Nullaque de facie nescia terra tua est.

*Nec tibi par usquam Phrygiæ, nec Solis ab ortu
Inter formosas altera nomen habet.*

*Credis & hoc nobis? minor est tua gloria uero,
Famaque de forma panè maligna tua est,
Plus hic inuenio, quàm quod promiserat illa:
Et tua materia gloria uicta sua est.*

a pulchritudi-
nis laude Hele-
nam allicit.

*Ergo arsit merito, qui nouerat omnia, Theseus
Et uisa est tanto digna rapina uiro.*

More tuæ gentis niuida dum nuda palestra

Ludis: & es nudis sæmina mista uiris:

palestra luctan-
di certamen di-
citur, cuius in-
uentores credi-
tur Laedæmo-
nij. Propertius,
Multa tuæ Spar-
te mirantur do-
na palæstræ.

*Quòd rapuit, laudo: miror, quòd reddidit unquā;
Tam bonà constanter præda tenenda fuit.*

*Antè recessisset caput hoc ceruice cruenta,
Quàm tu de thalamis abstraherere meis.*

*Tè ne manus unquam nostræ dimittere uellent?
Tè ne meo paterer uiuus abire sinu?*

*Si reddenda fores, aliquid tamen antè tulissem,
Nec Venus ex toto nostra fuisset iners.*

*Vel tua uirginitas esset libata, uel illud
Quod poterat, salua uirginitate, rapi.*

*Da modò te Paridi, quæ sit constantia, nosces;
Flamma rogi flammæ finiet una meas.*

constantiam sua
laudat.

*Præposuit regnis ego te, quæ maxima quondam
Pollicita est nobis nupta, sororque Iouis.*

*Dumque tuo possem circumdare brachia collo,
Contempta est uirtus Pallade dante mihi.*

*Cùm Venus, & Iuno, Pallasq; in montibus Idæ vallibus
Corpora iudicio supposuere meo.*

*Nec piget, haud unquam stultè elegisse uidebor,
Permanet in uoto mēns mea firma suo*

Spem

*Spem modò ne nostram fieri patiàre caducam,
Deprecor,ò tanto digna labore peti.*

a genere, & po-
tèria se laudat,
ex Eleäro. Atlä-
tis ex Pleione
nympä filia,
Iuppiter genuit
Dardanum Tro-
ianorum prog-
nitorem.

*Non ego coniugium generosa degener opto,
Nec mea, crede mihi, turpiter uxor eris.*

*Pleiada, si queras, in nostra gente, Iouemque,
Inuenies, medios ut taceamus auos.*

*Sceptra parens Asiæ, qua nulla beatior ora est,
Finibus immensis vix obeunda tenet.*

*Innumeras urbes, atque aurea tellus videbis;
Quæque suos dicas templa decere deos.*

*Ilion aspicias, firmataque turribus altis
Mœnia Phœbææ structa canore lyre.*

*Quid tibi de turba narrem, numeroque virorum?
Vix populum tellus sustinet illa suum.*

*Occurrent denso tibi Troades agmine matres,
Nec capient Phrygias atria nostra nurus.*

*O quoties dices, Quam pauper Achaia nostra est.
Vna domus quæuis urbis habebit opes.*

*Nec mihi fas fuerit, Sparten contemnere vestram,
In qua tu nata es, terra beata mihi est.*

*Parca sed est Sparte, tu cultu diuite digna:
Ad talem formam non facit iste locus.*

*Hanc faciem largis sine fine paratibus uti,
Deliciisque decet luxuriare nouis.*

*Cum videas cultus nostra de gente virorum;
Qualeis Dardanias credis habere nurus?*

*Da modò te facilem, nec dedignare matritum,
Rure Terapneo nata puella, Phrygem.*

*Phryx erat, & nostro genitus de sanguine: qui nunc
Cum diis, potando nectare miscet aquas.*

Phryx

Terapne Laco-
niz oppidum,
in quo nata est
Helenæ.

Canymedes ve-
nando in Idæa

Phryx erat Aurora coniux; tamen abstulit illum
 Extremum noctis quæ dea finit iter.
 Phryx etiam Anchises; volucrum cui mater amorū
 Gaudet in Idæis concubuisse iugis.
 Nec puto collatis forma Menelaus, & armis,
 Indice te, nobis antè ferendus erit.
 Non dabimus certè socerum tibi clara fugantem
 Lumina, qui trepidos à dape vertat equos:
 Nec pater est Priamo soceri de cæde cruentus,
 Et qui Myrtoas crimine signet aquas:
 Nec proauo Stygia nostro captantur in vnda
 Poma; nec in mediis quaritur humor aquis.
 Quid tamen hoc refert? si te tenet ortus ab illis:
 Cogitur huic domini Iuppiter esse socer.
 Heu facinus, totis indignus noctibus ille
 Te tenet, amplexu perfruiurque tuo.
 At mihi conspiceris posita vix denique mensa:
 Multaque, quæ lædât, hoc quoque tempus habet.
 Hostibus eueniant conuiuia talia nostris,
 Experior posito qualia sepe mero.
 Pœniet hospitii; cùm me spectante, lacertos
 Imponit collo rusticus ille tuo. (rem?)
 Rumpor, & inuideo (quid nunc tamen omnia nar-
 Membra supericeta cum tua veste fouet.
 Oscula cùm verò coram non dura daretis,
 Ante oculos posui pocula sumpta meos.
 Lumina demitto, cùm te tenet arctius ille.
 Crescit & inuiuo lentus in ore cibus.
 Sæpe dedi gemitus; & te, lasciuia, notaui
 In gemitu risum non tenuisse meo.

Ioue, in formâ
 aquilæ verso, ra-
 ptus, deorū pia
 cerna factus est.
 Tithonum Laô-
 medontis fratrem
 & Ménéon's pa-
 trem intelligit.
 Anchites ad Si-
 moëia fluuium
 cum Venere oc-
 cubuit, unde na-
 tus Aeneas.

Atreus filios
 Thyestis fratris
 ob scelus quod
 dâ ipsi epulan-
 do, apposuit, a
 quo tanto faci-
 nore Sol abor-
 rens radios ab-
 scondit.

Pelops, Mene-
 lai auus, Myr-
 thū Hippoda-
 miæ aurigam in
 mare præcipita-
 uit, a quo mare
 Myrthoum.
 ecce quod auge-
 bat Paridem.

Cum veneris
puero nō male
Bacche fapis
Ouid. in Arte.

communicatio
hac commiserat
tionem excitat.

hæc omnia ab
amatore esse faci-
enda ostendit
Ouid. in 1j. de
Arte.

alludit ad cy-
gnum, in quem
Iupiter uertis
cum Leda con-
cubuit.

hæc Aethra cre-
ditur fuisse ma-
ter Thefei.

Sæpe mero volui flammam compescere, at illa
Crenit, & ebrietas ignis in igne fuit.
Multaq; ne videam, versa ceruice recumbo:
Sed renocas oculos protinus ipsa meos.
Quid faciam? dubito, dolor est meus ista videre:
Sed dolor a facie maior abesse tua est.
Quā licet, & possum, nitor celare furorem,
Sed tamen apparet dissimulatus amor,
Nec tibi verba damus, sentis mea vulnera, sentis,
Atque utinam soli sint ea nota tibi.
Ab quoties lacrymis venientibus ora reflexi,
Ne causam sletus quæreret ille mei.
Ah quoties aliquem narraui potus amorem,
Ad vultus referens singula verba tuos.
Indiciumq; mei ficto sub nomine feci,
Ille ego, si nescis, verus amator eram.
Quin etiam ut possem verbis petulantius uti,
Non semel ebrietas est simulata mihi.
Prostita sunt, memini, tunica tua pectora laxa,
Atque oculis aditum nuda dedere meis.
Pectora vel nuibus puris, vel lacte, tuamq;
Complexo matrem candidiora Ioue.
Dum stupeo visis, (nam pocula fortē tenebam)
Tortilis à digitis excidit ansa meis.
Oscula si natæ dederas, ego protinus illa
Hermiones tenero lætus ab ore tuli.
Et modò cantabam veteres resupinus amores,
Et modò per nutum signa tegenda dabam.
Et comitū primas, Clymenēq; Aethrāq; tuarum,
Ausus sum blandis nuper adire sonis.

Quæ

Quæ mihi non aliud, quàm formidare, locuta,
 Orantis medias deseruere preces.
 Dii facerent, præcium magni certaminis esses,
 Teque suo posset victor habere toro.
 Ut tulit Hippomenes Schœnecida præmia cursus,
 Quæ propero cursu vicerat antè procos:
 Sic & tu Phrygias venies regina per urbes,
 Venit ut in Phrygios Hippodameia sinus,
 Ut ferus Alcides Achelœida cornua fregit,
 Dum petit amplexus deianeira tuos.
 Nostra per hos leges audacia fortiter isset,
 Teque mei scires esse laboris opus.
 Nunc mihi nil superest, nisi te formosa precari,
 Amplectiq; tuos si, patiære, pedes.
 O decus, o præsens geminorum gloria fratrum,
 O Ioue digna viro, in Ioue nata fores.
 Aut ego Sigæos repetam te coniuge portus,
 Aut hic Tanarea contegar exul humo.
 Non mea sunt summa leuiter districta sagitta
 Pectora, descendit vulnus ad ossa meum.
 Hoc mihi (nam recolo) fore ut à caeleste sagitta
 Figar, erat verax vaticinata soror.
 Parce datum fatiis Helena contemnere amorem,
 Sic habeas facileis in tua vota deos.
 Multa quidē subeunt, sed corā ut plura loquamur,
 Excipe me lecto, nocte silente, tuo.
 An pudet, et mentuis Venerem temerare maritam,
 Castaq; legitimi fallere iura tori?
 Ah nimium simplex Helena, ne rustica dicam,
 Hanc faciem culpa posse carere putas?

Hippomenes
 Megarei filius

Atalanta Schœ-
 nei filiam, He-
 speridū pomis
 a Venere datis
 retardatam, cur-
 su superauit.

Tanarea Laco-
 nica a Tanaro
 quodam loco
 umbroso in ra-
 dice Maleæ pro-
 montorii iuxta
 Spartē, per quā
 creditur esse de-
 scensus ad infe-
 ros, Virg. Ta-
 nareas etiā fau-
 ces alta ostia Di-
 tis.
 caeleste pro ex-
 lesti: more an-
 tiquo.

Aut

Iuuen. Rara a
deo est concor-
dia formæ atq;
pudicitiz.

natos a suis pa-
rentibus mores
trahere ostendit.

per ironiâ pro-
bat Menelaum
indignū iâ for-
mosa coniuge.

tiranni

Menelaum du-
cit in contem-
ptum, cum ta-
xando.

Aut faciem mutes, aut sis non dura necesse est:

Lis est cum Forma magna pudicitiz.

Iuppiter his gaudet Venus aurea furtis:

Hæc tibi nempe patrem furta dedere Iouem.

Vix fieri, si sint vires in semine amorum,

Et Iouis & Læde filia, casta potes.

Casta tamen tunc sis, cum te mea Troia tenebit;

Et tua sim, quæ so, crimina solus ego.

Nunc ea peccemus, quæ corriget hora iugalis,

Si modo promisit non mihi vana Venus.

Sed tibi & hoc suadet rebus, non voce, maritus:

Neue sui furtis hospititis obset, abest.

Non habuit tempus, quo Cressia regna videret

Aptius, o mira calliditate virum.

Ille abit, Idæi mando tibi dixit iurur

Curam pro nobis hospitibus vxor agas.

Negligis absens, testor, mandata mariti:

Cura tibi non est hospitibus vlla tui.

Huncine tu speras hominem sine pectore, dotes

Posse satis formæ, Tyndari, nosse iuæ?

Falleris: ignorat: nec, si bona magna putaret,

Quæ tenet, externo crederet illa viro?

Ut te nec mea vox, nec te meus incitet ardor,

Cogimur ipsius commoditate frui.

Aut erimus stulti, sic ut superemus & ipsum:

Si tam securum tempus abibit iners.

Pænè suis manibus ad te deduxit amantem:

Uttere mandantis simplicitate viri.

Sola iaces viduo tam longa nocte cubili;

Inuiduo iaceo solus & ipse toro:

*Te mihi meque tibi communia gaudia iungant ;
Candidior medio nox erit illa die.*

*Tunc ego iurabo quævis tibi numina, meque
Astringam verbis in sacra iura meis.*

*Tunc ego, si non est fallax fiducia nostri,
Efficiam præsens ut mea regna petas.*

*Si pudet, aut metuis, neme videre secuta ;
Ipse reus sine te criminis huius ero.*

*Non sequar Aegidæ factum, fratrumque tuorum ;
Exemplo tangi non propiore potes.*

*Te rapuit Theseus, geminas Leucippidas illi,
Quartus in exemplis annumerabor ego.*

*Troica classis adest armis instructa, virisque ;
Iam facient celeres remus, & aura vias.*

*Ibis Dardanias ingens regina per vires,
Teque nouam credet vulgus adesse deam.*

*Quaque feres, gressus adolebunt cinnama stamma,
Cassaque sanguineam victima planget humum.*

*Dona pater, fratresque, & cum genitrice sorores,
Illia desque omnes, totaque Troia dabit.*

*Hei mihi, vix à me pars dicitur vlla futuri :
Plura feres, quam quæ littera nostra refert.*

*Nec tu rapta time, ne nos feros bella sequantur :
Concitet & vires, Gracia tota suas.*

*Tot prius abductis, quæ nam est repetita per auras ;
Crede mihi, varios res habet ista metus.*

*Nomine cæperunt Aquilonis Erichthida Thraces :
Tuta tamen bello Bistonis ora fuit.*

*Phasida puppe noua vexit Pegaseus Iason :
Læsa nec est Colcha Thesala terra manu.*

pudoris culpâ
in se transfert
ab exêplo The-
sei atque fratru
arguit
Phœbem & Ela-
xam Leucippi
filias, rapuerūt
Castor & Pol-
lux.

Cinnamum idē
quod cinnamo-
mū, genus aro-
matis odoriferū
ex frutice vide
Plin. libro 20.
cap. 30.

exêplis timorē
eximit.
Orithyia Erich-
thi Athenien-
sis regis filia a
Borea, rege
Thraciæ, rapta
est.

Te quoque qui rapuit, rapuit Minoida Theseus:
 Nulla tamen Minos Cretas ad arma vocat.
 Terror in his ipso maior solet esse periclo:
 Quæq; timere libet, perituisse pudet.
 Finge tamen, si vis, ingens consurgere bellum:
 Et mihi sunt vires, & mea tela nocent.
 Nec minor est Asia, quam vestra copia terræ:
 Illa viris diues, diues abundat equis.
 Nec plus Atrides animi Menelaus habebit,
 Quam Paris, aut armis anteferendus erit.
 Pænè puer cæsis abducta armenta recepi
 Hostibus, & causam nominis inde tuli.
 Pænè puer iuuenes vario certamine vici:
 In quibus Ilioneus, Deiphobusq; fuit.
 Neue putes, non me nisi comminus esse timendum,
 Figitur in iusso nostra sagitta loco.
 Non potes hæc illi primæ dare facta iuuenta:
 Instruere Atridem non potes arte mea.
 Omnia si dederis, nunquam dabis Hectora fratrem,
 Vnus is innumeri militis instar erit.
 Quid valeat, nescis, & te mea robora fallunt:
 Ignoras, cui sis nupta futura viro.
 Aut igitur nullo belli repetere tumultu,
 Aut cedent Marti Dorica castra meo.
 Nec tamen indignor pro tanta sumere bellum
 Coniuge: Certamen præmia magna mouent.
 Tu quoque si totus de te contenderit orbis,
 Nomen ab æterna posteritate feres.
 Spe modò non timida diis hinc egressa secundis,
 Exige cum plena munera pacta fide.

Paris Alexander vocatus est,
 quasi auxilia-
 tor, eo q. armen-
 ta, a Cilicibus
 abacta, recupe-
 rauerit.
 Ilioneus & Del-
 phobus Paridis
 fratres.

colligit episto-
 la, abigens quid
 quid Helenam
 terrere possit.

IN XVI. EPIST. ARGV M.

Mulci hanc epistolam non esse Ouidij contendū,
asserentes Sabinum omnes responsales litteras cōfixis
se. quod ipse Ouidij testimonio cōprobare nitun-
tur, cū in secundo Elegiatum ita ad Marcum scribat:

Quam cito de toto rediit meus orbe Sabinus;

Scriptaq; diuersis rettulit ille locis?

Candida Penelope signum cognouit Vlyssis:

Legit ab Hyppolito scripta nouerca suo.

Iam pius Aeneas miseræ relescriptis Elissæ:

Quodq; legat Phyllis, si modo vivit, habet.

Tristis ad Hypsipylum ab Iasone littera venit:

Dat notam Phœbo Lesbis amica lyram.

Quod quidem nihil ad rem facere videtur, cum nullā
interim de Helena mentionem faciat. verum statim
subiunxit hos duos versus:

Et Paris est illic, & adultera nobile crimen.

Et comes extincto Laodameia viro.

quibus facile conuincuntur, nisi ad Sabinum referre
malint. sed cum Ouidianis epistolis responderit, quo
modo possunt esse Sabini? non enim Paris, nec Lao-
dameia respondent, sed scribunt. nimirum hæc quoq;
Ouidianæ sunt, & eodem pæne stylo scriptæ, quo re-
liquæ. Helena autem, lecta Paridis epistola, quasi of-
fensa, primum respondens obiurgat: deinde ut pūdo-
rem tutetur, Paridis suasionem insingere conatur, quæ
dam semina spargendo, ne omnino illius amorem ne-
gligere videatur. & sic aperte ostendit, muliebre inge-
nium variū esse, atque mutabile iuxta illud Ouidia-
nū in Arte amandi: Forsitan & primo veniet tibi li-
tera tristis, Quæq; roget, ne se sollicitare velis. Quod
rogat, illa timet: quod non rogat, optat ut instes. Po-
stremo Paridis voluntatem impletura, ut honestius,
ita tutius visum est, si quid in desiderio erit, non litte-
ris mandare sed ut Clymene & Aethra, connites fidissi-
mæ, exponerent: idq; cum fecissent, cum Paride & He-
lena ad Troiam aduectæ sunt.

HELENA PARIDI RESPONDET.

Ironice hospita-
litatem expro-
brat.

Nunc oculos tua cum violarit epistola nostros;
Non rescribendi gloria visa lenis.

Ausus es hospitii temeratis aduena sacris
Legitimam nuptæ sollicitare fidem?

Scilicet iccirco ventosa per æquora vectum
Excepit portu Tænaris ora suo:

Nec tibi, diuersa quamuis à gente venires,
Oppositas habuit regia nostra fores:

Esset ut officii merces iniuria tanti?

Qui sic intrabas, hospes an hostis eras?

refutat obiecta,
suos mores tuè
do.

Nec dubito, quin hæc, cum sit tam iusta, vocetur
Rustica iudicio nostra querela tuo.

Rustica sim sanè, dum non oblita pudoris,

Dumque tenor vitæ sit sine labe meæ.

Si non est vitio vultus mihi tristis in ore.

Nec sedeo duris torua superciliis.

Fama tamen clara est, & adhuc sine crimine vixi,
Et laudem de me nullus adulter habet.

Quò magis admiror, quæ sit fiducia cæpto,
Spemq; tori dederit quæ tibi caussa mei.

hoc exëplo Pa-
ridem increpat

An quia vim nobis Neptunius attulit heros.

Rapta semel, videor bis quoque digna rapi?

delinita, id est
blâdiis capta-
ta & illecta,

Crimen erat nostrum, si delinita fuisssem,

Cum sinu rapta, meum quid nisi nolle fuit?

Non tamen ex facto fructum tulit ille peiutum,
Excepto redii passa timore nihil.

Oscula luctando tantummodo pauca proteruua
Abstulit, ulterius nil habet ille mei.

Quæ

Quæ tua nequitia est, non his contenta fuisset:

Dii melius, similis non fuit ille tui.

Reddidit intactam, minuitque modestia crimen;

Et iuuenem facti pœnituisse patet.

Thesæa pœnituit: Paris ut succederet illi,

Ne quando nomen non sit in ore meum.

Nec tamen irascor: quis enim succenset amanti? Incipit condes-

Si modò, quem præfers, non simulatur amor. scendere.

Hoc quoque enim dubito: non quòd fiducia desit,

Aut mea sit facies non bene nota mihi:

Sed quia credulitas damno solet esse puellis,

Verbaq; dicuntur vestra carere fide.

At peccant aliæ, matronaq; rara pudica est:

Quis prohibet raris nomen inesse meum?

Nam mea quòd visa est tibi mater idonea, cuius

Exemplo flecti me quoque posse putes:

Matris in admissò falsa sub imagine luse

Error inest: pluma testis adulter erat.

Nil ego, si peccem, possum nescisse; nec ullus

Error, qui facti crimen obumbret, erit.

Illæ bene errauit, vitiumque auctore redemit:

Felix in culpa quo Ioue dicar ego?

Et genus, & proauos, & regia nomina iactas:

Clara domus satis hæc nobilitate sua est.

Iuppiter, ut soceri proauus taceatur, & omne

Tantalidæ Pelopis, Tyndareique genus,

Dat mihi Leda Iouem, cygno decepta, parem;

Quæ falsam gremio credula souit autem.

Inunc, & Phrygiæ claræ primordia gentis,

Cumque suo Priamo Laomedonta refer.

*sui generis com-
mendatio.*

*Paridis iactan-
tiam obtemnit*

quintus a Ioue
Priamus: nam
Iup. Dardanum
Dardan Erych
thonium, Eryc.
Troem, Tros
Laomedonta,
Priami patrem
genuit.

per reccrimina-
tionem refellit
Troianorū im-
perium.

amoris signa re
censet, vt a caus-
sa arguat se alli
ei posse ad amā-
dum,

Oui. in l. de Ar.
Iac primus ca-
piat illius tacta
labellis Pocu-
la, quāq; bibit
parte puella, bi-
bas.

Romæ pretio-
siores mēse ro-
tundæ fuerūt ex
citro arbore no-
bilissima ī Mau-
ritania apud
Atlantem mon-
tē sola nascēte.

Quos ego suspicio: sed qui tibi gloria magna est
Quintus, is a nostro sanguine primus erit.

Sceptra tuæ quamuis reat esse potentia Troiæ,
Non tamen hæc illis esse minora puto.

Si iam diuitiis locus hic; numeroq; virorum
Vincitur, at ceriè barbara terra tua est.

Munera tanta quidem promittit epistola diues,
Ut possint ipsas illa mouere deas.

Sed si iam vellem fines transire pudoris,
Tu maior culpæ causa futurus eras.

Aut ego perpetuò famam sine labe tenebo,
Aut ego te potius, quàm tua dona, sequar.

Utq; ea non sperno: S I C acceptissima semper
Munera sunt, auctor quæ pretiosa facit.

Plus multo est, q̃ amas, q̃ sum tibi causa laboris,
Quòd tam per longas spes tua venit aquas.

Illa quoq; apposita, quæ nūc facis improbe, mensa,
Quamuis experiar dissimulare, noto.

Tu modò me spectas oculis lasciuie proteruis,
Quos vix instantes lumina nostra ferunt.

Et modò suspiras, modò pocula proxima nobis
Sumis; quaq; bibi, tu quoque parte bibis.

Ah quoties digitis, quoties ego testā notauī
Signa supercilio penè loquente dari.

Et sæpe extimui, ne vir meus illa videret,
Non satis occultis erubuiq; genis.

Sæpa vel exiguo, vel longo murmure dixi,
Nil pudet hunc: nec vox hæc mea falsa fuit.

Orbe quoque in mensæ legi sub nomine nostro,
Quod deducta mero littera fecit, AMO.

Credere

Credere me tamen hæc oculo renuente negavi,
 Hæc mihi, iam didici sic quoque posse loqui.
 His ego blandiuiis, si peccatura fuisset,
 Fleclerem, his poterant pectora nostra copi.
 Est quoque, confiteor, facies tibi rara, potestque
 Velle sub amplexus ire puella tuos:
 Altera sed potius felix sine crimine fiat,
 Quàm cadat externo nosler amore pudor.
 Disce meo exemplo formosis posse carere,
 EST virtus placitis abstinuisse bonis.
 Quàm multos credis iuvenes optare, quod optas?
 Qui sapiunt, oculos an Paris vnus habes?
 Non tu plus cernis, sed plus temerarius audes;
 Nec tibi plus cordis, sed minus oris inest.
 Tunc ego te vellem celeri venisse carina,
 Cum mea virginitas mille petita procis.
 Si te vidissem; primus de mille fuisses;
 Iudicio peniam vir dabit ipse meo.
 Ad possessa venis, præreptaque gaudia serus:
 Spes tua lenta fuit: quod petis, alter habet;
 Vt tamen optarem fieri tua Troica coniux,
 Inuitam sic me non Menelaus habet.
 Desine molle precor verbis conuellere pectus,
 Ne ve mihi, quam te dicis amare noce.
 Sed sine, quam tribuit sortem fortuna, tueri:
 Nec spoliū nostrī turpe pudoris habe.
 At Venus hoc pacta est, & in altæ vallibus Idæ
 Tres tibi se nudas exhibuere deæ:
 Vnaque cum regnum, belli daret altera laudem:
 Tyndaridis coniux, tertia dixit, eris.

ire enim contra
 appetitum fortis
 tudo est.

oris, idest vere-
 cundiz, cuius
 hoc testis est,

quoniā, Variū
 & mutabile sē-
 per fœmina,

Credere vix equidem caelestia numina possum

Arbitrio formam supposuisse tuo.

Utque sit hoc verum, certè pars altera ficta est,

Indicii pretium qua data dicar ego.

Non est tanta mei fiducia corporis, ut me

Maximè, teste dea, dona fuisse putem.

Contenta est oculis hominum mea forma probari,

Laudatrix Venus est insidiosa mihi.

Sed nihil infirmo, faueo quoque laudibus istis,

Nam mea vox quare, quod cupit, esse neget?

Nec tu succense nimium mihi creditus ægrè,

T A R da solet magnis rebus inesse fides.

Prima mea est igitur Veneri placuisse voluptas,

Proxima, me visam præmia summa tibi,

Nec te Palladios, nec te Iunonis honores,

Auditis Helenes præposuisse bonis.

Ergo ego sum virtus, ego sum tibi nobile regnum,

Ferrea sim, si non hoc ego pectus amem.

Ferrea, crede mihi, non sum; sed amare recusò

Illum, quem fieri vix puto posse meum.

Quid bibulum curuo proscindere lituus aratro,

Spemq; sequi coner, quam locus ipse negat?

Sunt rudis ad Veneris furtum, nullaq; fidelem

(Dii mihi sunt testes) lusimus arte virum.

Nunt quoque quòd tacito mando mea uerba libello,

Fungitur officio littera nostra nouo.

Felices, quibus usus adest, ego nescia rerum

Difficilem culpæ suspicor esse viam.

Ipse malo metus est, iam nunc confundor, & omnes

In nostris oculos vultibus esse reor.

hac diglione
quidquid infi-
nuauerit, dete-
git.

a nouitate diffi-
cultatem affert.

In amorem ad-
ducta rei facili-
tatem exoptat
a sinistro rumo-
re timor.

Nec reor hoc falsò: sensi mala marmura vulgi;

Et quasdam voces rettulit Aethra mihi.

At tu dissimula, nisi si desistere manus:

Sed cur desistas? dissimulare licet.

Lude, sed occultè: maior, non maxima nobis

Est data libertas, quòd Menelaus abest.

Ille quidem procul est, ita re cogente, profectus:

Magna fuit subitæ iustaque caussa via.

At mihi sic visum est: ego, cùm dubitaret, an iret,

Quàm primum dixi, fac rediturus eas.

Omne letatus dedit oscula: resque, domusque,

Et tibi sit curæ Troicus hospes, ait.

Vix tenui risum, quem dum compescere luctor,

Nil illi potui dicere præter, erit.

Vela quidem ventis Creten dedit ille secundis:

Sed tu non ideo cuncta licere puta.

Sic meus hinc vir abest, ut me custodiat absens;

A N nescis longas regibus esse manus?

Fama quoque est oneri: nam quòd constantius ore

Laudamur vestro, iustius ille timet.

Quæ iuuat, ut nūc est, eadem mihi gloria damno est,

Et melius famæ verba dedisse fuit.

Nec quòd abest, hic me tecum mirare relictam:

Moribus, & vitæ credidit ille meæ.

De facie metuit, vitæ confidit; & illum

Securum probitas, forma timere facit,

Tempora ne pereant ulro data præcipis, utque

Simplicis utamur commoditate viri.

Et libet, & timeo: nec adhuc exacta voluntas

Est satis: in dubio pectora nostra labant.

potes

*apertius exulit
quid animi ha-
beret.*

*Menelai disces-
sum à necessita-
te tuetur, quem
Paris simplici-
tate damnaue-
rat.*

*suasionem con-
cedit, & dis-
ferendo.*

Et

Et vir abest nobis, & tu sine coniuge dormis,
Inque vicem tua me, te mea forma capit.

Et longæ noctes, & iam sermone coimus,
Et tu, me miseram, blandus, & una domus,
Et peream, si non inuitent omnia culpam:

Nescio quo tardor sed tamen ipsa metu.

Quod malè persuades, utinam bene cogere posses:

Sic mea rusticitas excutienda foret.

VT I L I S interdum est ipsis iniuria passis,
Sic certè felix ipsa coacta forem.

Dum nouus est, cæpto potius pugnemus amori,
Flamma recens parua sparsa resedit aqua.

Certus in hospitibus non est amor: errat, ut ipsi:

Cumque nihil speres firmitus esse, fugit.

Hypsipyle testis, testis Minoia virgo,

In non exhibitis utraque iuncta toris.

Tu quoque dilectam multos infide per annos

Diceris Oenonem deseruisse tuam,

Nec tamen ipse negas, & nobis omnia de te

Quærere, si nescis, maxima cura fuit.

Adde, quod ut cupias constans in amore manere,

Non potes; expediunt iam tua vela Phryges.

Dum loqueris mecum, dum nox sperata paratur,

Qui ferat in patriam, iam tibi ventus erit.

Cursibus in mediis nouitatis plena relinques

Gaudia: cum ventis noster abibit amor.

An sequar, ut suades, laudataque Pergama visam?

Pronurus & magni Laomedontis ero?

Non ita contemno volucris præconia fama,

Vt probris terras impleat illa meis.

ad culpæ recor-
dationem sulpi-
rat.

anceps in Pari-
dis fide adhuc
amori repugnat

probatio a simi-
li.

inconstantiam
a necessitate ar-
guit.

Quid

Quid de me poterit Sparte? quid Achaia tota?
 Quid gentes Asia? quid tua Troia loqui?
 Quid Priamus de me? Priami quid sentiet uxor?
 Totque tui fratres, Dardaniæq; nurus?
 Tu quoque qui poteris fore me sperare fidelem?

verissimum ar-
 gumentum.

Et non exemplis anxius esse tuis?
 Quicumque Iliacos intraverit aduena portus,
 Is tibi solliciti causa timoris erit.
 Ipse mihi quoties iratus, Adultera, dices?
 Oblitus nostro crimen inesse tuum.
 Delicti fies idem reprehensor, & auctor:
 Terra precor, vultus obruat ante meos.
 At fruar Iliacos opibus, cultuque beato;
 Dona; promissis uberiora feram;
 Purpura nempe mihi, pretiosaq; texta dabuntur;
 Congestoq; auri pondere diues ero:

Da veniam fassæ, non sunt tua munera tanti,
 Nescio quo tellus me tenet ista modo.
 Quis mihi si lædar, Phrygiis succurre in oris?
 Vnde petam fratris, vnde parentis opem?
 Omnia Medea fallax promisit Iason:

Ouidius de pon-
 to, Nescio qua
 natale solū dul-
 cedine cunctos
 Ducit, & imme-
 mores nō finit
 esse sui.
 exemplo auge-
 incommoda.

Pulsa est Aesoniam non minus illa domo.
 Non erat Aetes, ad quem despecta veniret,
 Non Ipsea parens, Chalciopeque soror.
 Tale nihil timeo, sed nec Medea timebat:
 F A Litur augurio spes bona sæpe suo.
 Omnibus inuenies, quæ nunc iactantur in alto,
 Nauibus à portu lene fuisse fretum.
 Fax quoque me terret, quam se peperisse cruentam
 Ante diem partus est tua visa parens.

adagium.
 metaphorice.
 ostendit maxi-
 mum amorem
 in odium posse
 verti.
 a somniis & va-
 ticiiniis rapinā
 dissuadet.

Et vatum timco monitus, quos igne Pelasgo

Ilion arsurum præmonuisse ferunt.

Vique fauet Cytherea tibi, quia vicit, habetque

Paria per arbitrium bina trophæa tuum:

Sic illas vercor, quæ (si tua gloria vera est)

Iudicè te causam non tenuere deæ.

Nec dubito, quin, te si persequar, arma parentur,

Ibit per gladios, hei mihi, noster amor.

An fera Centauris indicere bella coegit

Athracis Hæmonios Hippodamia viros?

Tu fore tam lentum iusta Menelæi in ira,

Et geminos fratres, Tyndareumque putas?

Quòd bene te iactes, & fortia facta laquaris,

A verbis facies * dissidet illa tuis.

Apta magis Veneri, quàm sunt tua corpora Marti,

Bella gerant sortes, tu Pari semper ama.

Hæclora, quem laudas, pro te pugnare iubeto,

Militia est operis altera digna tuis.

His ego, si saperem, pauloque audacior essem,

Viderer, videretur, si qua puella sapit.

Aut ego deposito faciam fortasse pudore,

Et dabo conuictas tempore victa manus.

Quòd petis, ut furtim præsentès ista loquamur:

Scimus, quid captes, colloquiumque voces.

Sed nimium properas, et adhuc tua messis in herba est.

Hæc mora sit volo forsàn amica tuo.

Hæc lenus arcanum furtivæ conscia mentis

Littera iam lassò pollice sistat opus.

Cætera per socias Clymenè, Aethræq; loquemur;

Quæ mihi sunt comites, consiliumque duæ.

Junonè et Pal-
ladi intelliges.
Athra- . Stra-
bone tsste, urbs
Theffalix, ex
qua fuit Hippo-
damia Pyrrhoi
vxo- . propter
quam acre bel-
lum morum est
inter Centauros
& Lapithas.
recense
decidet

plus spei, quam
timoris Paridi
reliquit.

pulcherrima
metaphora.

IN XVII. EPIST. ARGVM.

Hellepontia cum mare septem tantū stadijs, teste Plinio, Europam ab Asia diuidens, Seston in Europa, Herus patriam, & Abydon in Asia, ex qua fuit Leander, aduersus urbes habet. cum autem Leander Abydenus Sestiam puellam Hero misere deperiret, per Hellepontum noctu ad eam natare cōsueuerat, sed maris tempestate interclusus, iam prateritis septem diebus, ad amicam, Hero per audacem uenturam, ea tempestate Seston nauigantem, hanc epistolam misit: in qua primum amorem suum fixum & stabilem esse ostendit, deinde queritur, quod natandi facultas, ob feruentissimum maris æstum, ei sit ablata, demum uero pollicetur se breui iturum. & quāuis mare non fuerit tranquillum, se tamen periculis potius commissurum, quā illius iucundissimo cōspectu atque colloquio cariturum. unde de eo sic cecinit Martialis.

Cum peteret dulces audax Leander amores,
Et fessus tumidis iam premeretur aquis:
Sic miser instantes effatus dicitur undas;
Parcite dum propero, meigite dum redeo.

LEANDER HERONI.

Misit Abydenus, quā mallet ferre, salutem,
Si cadat unda maris, Sesta puella tibi.

Si mihi dii faciles, & sunt in amore secundi,
Inuitis oculis hæc mea verba leges.

Sed non sunt faciles: nam cur mea vota morantur?

Currere me nota non patiuntur aqua.

Ipsa vides calum pice nigrius, & freta ventis

Turbida, perque cauas vix adeunda ratus.

Unus

synecdoche.

Vnus, & hic audax, à quo tibi littera nostra.

Redditur, à portu nauita fecit ier.

Ascensurus eram, nisi quòd dum vincula prore

Solueret, in speculis omnis Abydos erat.

Non poteram celare meos, velut antè, parentes:

Quemque tegi volumus, non latuisset amor.

Sermocinatio
hæc cum re in
animata ad mo-
uendum aptissi-
ma est, teste
Fabio.

Protinus hæc scribens, Felix i littera, dixi,

Ipse tibi formosam porriget illa manum.

Forsitan admotis etiam tangere labellis,

Rumpere dum nixeo vincula dente volet.

Talibus exiguo dictis mihi murmure verbis,

Cætera cum charta dextra locuta mea est.

Ab quanto mallet, quàm scriberet, illa nataret,

Meque per assuetas sedula ferret aquas.

appositio pa-
thos continens.

Aptior illa quidem placido dare verbera ponto,

Est tamen & sensus apta ministra mei.

Septima nox agitur, (spatium mihi longius anno)

Sollicitum raucis quòd mare seruet aquis.

His ego si vidi mulcentem pectora somnum

Noctibus, insani sit mora longa freti.

dura amantis
imprecatio.

Rupe sedens aliqua spectro tua litora tristis,

Et, quòd non possum corpore, mente feror.

solebat Hero fa-
cem ardentem
in summa turri
erigere, ut ad il-
lam Leander na-
tationem dirige-
ret.

Lumina quinetiam summa vigilantia turre

Aut videt, aut acies nostra videre putat.

Ter mihi deposita est in sicca vestis arena,

Ter graue tentavi carpere nudus iter,

Obstitit inceptis tumidum iuuenilibus equor,

Mersit & aduersis ora natantis aquis.

At tu de rapidis immansuetissime ventis,

Quid mecum certa prælia mente geris?

*In me, si nescis Borea, non æquora, senis,
 Quid faceres, esset ni tibi notus amor?
 Tam gelidus cum sis, non te tam improbe quondam
 Ignibus Aethæis incaluisse negas.
 Gaudia rapturo si quis tibi claudere vellet
 Aerios aditus, quo paterere modo?
 Parce precor, facilemque move moderantius auram,
 Imperet Hippotades sic tibi triste nihil.
 Vana peto, precibusque meis obmurmurat ipse,
 Quasque quatit, nulla parte coercet aquas.
 Nunc daret audaces utinam mihi Dædalus alas,
 Icarium quamvis hic prope litus adest.
 Quidquid erit, patiamur, liceat modò corpus in auras
 Tollere, quod dubia sæpe pependit aqua.
 Interea dum cuncta negant ventique fretumque,
 Mente agito furti tempora prima mei.
 Nox erat incipiens (namque est meminisse voluptas)
 Cum foribus patriis egrediebar amans.
 Nec mora, deposito pariter cum veste timore,
 Iactabam liquido brachia lenta mari.
 Luna mihi tremulum lumen prebebat eunti,
 Ut comes in nostra officiosa vires.
 Hanc ego suspiciens, Faucas ò candida, dixi,
 Et subeant animo Lathmia saxa tuo.
 Non finit Endymion te pectoris esse scueri,
 Fleste precor, vultus ad mea furtiva tuos.
 Tu dea mortalem calo delapsa petebas,
 (Vera loqui liceat) quam sequor, ipsa dea est.
 Neu referam mores celesti pectore dignos,
 Forma nisi veras non cadit illa deas.*

ad Boream apostrophat.

nec in

Orithias Aethra a Borea amat fuit, & rapta. Aeolus filius Iouis & Egestæ filiz Hippotis Troiani, a quo dicitur Hippotades.

Dædalus; Minos irā fugiens, alas sibi & filio coaptavit: sed filius Icarus decidit in mare, quod ab eo Icarium vocatus est tempus commemorat, in quo primū Hero potius est.

Endymionē pastorem Luna adamavit, quem ut eum dormientem posset deosculari, in Lathymo monte Cariz sopiuit: quō ideo huius, quia assidue meditationibus primus rationem curtus Lunæ deprehendit. ut ait Fulgencius.

A Veneris facie non est prior ulla, tuaq;
 Neue meis credas uocibus, ipsa uide.
 Quando cum radiis fulges argenta puris;
 Concedunt. flammis sidera cuncta tuis:
 Tantò formosis formosior omnibus illa est.
 Si dubitas, cæcum Cynthis lumen habes.
 Hæc ego, uel certè non his diuersa locutus,
 Per mihi cedentes nocte ferebar aquas,
 Vnda repercussæ radiabat imagine Lunæ,
 Et nitior in tacita nocte diurnus erat.
 Nullaque uox unquam nostras ueniebat ad aures,
 Præter dimotæ corpore murmur aquæ
 Alcyones solæ memores Ceycis amati
 Nescio quid uise sunt mihi dulce queri.
 Iamque fatigatis humero ab utroque lacertis,
 Fortiter in summas erigor altus aquas.
 Ut procul aspexi lumen, meus ignis in illo est;
 Illa meum, dixi, littora * lumen habent.
 Et subito lassas vires rediere lacertis:
 Visaque, quàm fuerat, mollior vnda mihi.
 Frigora ne possim gelidi sentire profundi,
 Qui calet in cupido pectore, præstat amor.
 Quò magis accedo, propioraque littora fiunt,
 Quoque minus restat, plus libet ire mihi.
 Cum verò possum cerni quoque, protinus addis
 Spectatrix animos: ut valeamque, facis.
 Tunc etiam nando dominæ placuisse laboro;
 Atque oculis iactò brachia nostra tuis.
 Te tua vix prohibet nutrix descendere in altum:
 Hoc quoque enim vidi; nec mihi verba dabas.

alludit ad fabu-
 lam Alcyones,
 quæ, nisi cada-
 uere Ceycis ma-
 riti in litus eie-
 cto, se in mare
 præcipitavit; sed
 iussu Amphy-
 trites ambo in
 Alcyones aues
 sunt conuersæ,
 quæ tranquillita-
 tem naturis pro-
 mittunt, & præ-
 cipue eum nidi-
 ficant,
 numen

etenim

Nec

Nec tamen effecit, quamuis retinebat euntem,

Ne fieret prima pes tuus uetus aqua.

Excipis amplexu, feliciaq; oscula iungis:

Oscula diis magnis trans mare digna peti.

Deq; tuis demptos humeris mihi tradis amictus,

Et madidam siccas aquoris imbre comam.

Cetera nox, & nos, & turris conscia nouit,

Quodq; mihi monstrat per uada lumen iter.

Non magis illius numerari gaudia noctis,

Hellepontiaci quam maris alga potest.

Quò breuius spatium nobis ad furta dabatur,

Hoc magis est cautum, ne foret illud iners.

Iamq; fugatura Tibroni coniuge noctem,

Præuius Auroræ Lucifer ortus erat.

Oscula congerimus properata sine ordine rapiti,

Et querimur paruis noctibus esse moras.

Atque ita contactus montu nutricis amaro,

Frigida deserta littora turre peto,

Digredimur flentes, repetoq; ego uirginis aquor,

Respiciens dominam dum licet usque meam.

Si qua fides uerò est, uenies hic esse natator,

Cum redeo, uideor naufragus esse mihi.

Hoc quoque si credis, ad te nix prona uidetur;

A te cum redeo, cliuius inertiis aquæ.

Inuitus patriam repeto; quis credere posset?

Inuitus certe nunc moror urbem meam.

Hei mihi, cur animis iuncti secernimur undis?

Unaq; mens, tellus non habet uia duos?

Vel tuam me Sestos, uel te mea sumat Abydos:

Tam tua terra mihi, quam tibi nostra placet.

K

Cur

unda

Hellepontiacū,
quæ a mare, dictū
est ab Helle,
phryxi torore,
illic submersa.

alludit ad fabu-
lā Helles Puel-
læ.

cluius, i. ascen-
sus, seu moticu-
lus, & est meta-
phora ab auri-
gis.

Cur ego confundor, quoties confunditur æquor?

Cur mihi caussa levis, uentus obesse potest?

hyperboles

ſam nostros curui narunt Delphines amores,

ſgnotum nec me piſcibus eſſe reor.

ſam pater attritus ſolitarum limes aquarum,

Non aliter multa quàm uia preſſa rota.

Quod mihi non eſſet, niſi ſic iterare querebar:

deſſe diſſylla-
bum.

At nunc per uentos hoc quoque deſſe queror.

Fluctibus immodiciſ Alhamãtidos æquora canet:

Vixq; manet portu tuta carina ſuo.

Hoc mare, cum primùm de uirgine nomine merſa,

Quæ tenet, eſt naſctum, tale fuiſſe puto.

auget querelam
alienz tortunz
memoria.

Eſt ſatis amiſſa locus hic infamis ab Helle,

Viq; mihi parca, crimine nomen habet.

Phryxus Helles
frater.

Inuideo Phryxo, quem per freta triſtia tutum

Aurea lanigero uellere uexit ouis.

Helice ursa ma-
ior, Arctos ue-
ro minor. quam

Nec tamen officiũ pecoris, nauisq; requiro:

Dummodo, quas ſindam corpore, dentur aqua

Tytij obſeruant
ſicuti Græci He-

Arte ego nulla, detur modò copia nandi:

licen: iunt au-
tem in noſtro

Idem nauigium, nauita, ueſtor ero.

polo.

Nec ſequar aut Helicẽ, aut, qua Tyrus utitur, Ar

Andromede,
Perſei uxor, in

Publica non curat ſidera noſter amor. (Eton:

ſidera translata
ſicut corona.

Andromeden aliũ ſpectet, claramq; coronam,

Ariadnes, in
qua una præ-
fulget ſtella.

Quæq; micat gelido Parrhaſis ursa polo.

At mihi quod Perſeus, & cũ Ioue Liber amarũt,

Indiciũ dubie non placet eſſe uie

numen

Eſt aliud lumen multo mihi certius iſtis:

Non erit in tenebris quo duce noſter amor.

Hũc ego dum ſpectem, Colchos, atque ultima Põti,

Quæq; uiam fecit Theſſala puppis, eam.

Et iuuenem possum superare Palæmona nando.

Miraq; quem subito reddidit herba deum.

Sape per assiduos languent mea brachia motus.

Vixq; per immensas sessa trahuntur aquas.

His ego cum dixi pretium non uile laboris,

Iam dominae uobis colla tenenda dabo:

Protinus illa ualent, atq; ad sua præmia tendunt,

Ut celer Eleo carere missus equus.

Ipse meos igitur seruo, quibus uror, amores,

T eq; magis cælo digna puella sequor.

Digna quidem cælo, sed adhuc tellure morare:

Aut dic ad superos, hinc mihi qua sit iter.

Hinc est quod raro misero contingis amanti,

Cumq; mea fiunt turbida, mente freta.

Quid mihi, quod lato nō separor æquore prodest?

Nō minus hæc nobis tam breuis obstat aqua.

Non malim, dubito toto procul orbe remotus

Cum domina longè spem quoque habere meam.

Quo propius nunc est, flamma propiore caleſco;

Et res non semper, spes mihi semper adest.

Panè manu, quod amo, tanta est uicinia tango:

Sape, sed, heu, lacrymas hoc mihi panè mouet.

Velle quid est aliud fugentia prendere poma?

Spemq; suo refugi fluminis ore sequi?

Ergo ego te nunquam, nisi cum uolet unda, tenebo?

Et me felicem nulla uidebit hyems?

Cumq; minus firmum nil sit, quā uentus & unda.

In uentis, & aqua spes mea semper erit.

Æstus adhuc tamē est, qd, cū mihi læserit æquor.

Pleias, & Arctophylax, Oleniumq; pecus?

Palæmon deus
marinus, qui
etiam Melicer-
ta dictus est.

Glaucus mari-
nus deus ex pi-
ſcatore, grami-
ne gustato, in
deū conuersus:
Eliis oppidū in
Acarnania in cā-
pis Eleis, ubi lo-
ui ludi o'ym-
piaci quinq; na-
les uarijs certa-
minibus, sed equo-
rum cursu præ-
celebres, fiebāt.

a Tantali similē
tudine auget di-
ſcultatem. Ple-
iades ortus &
occafus tempe-
ſtates faciūt. ſūt
autē ſtellæ, quæ
Taurum perfici-
ciunt præter ca-
put græce πλει-
άδες latine
Virgiliz Arcto-
phylax ſtella tē-
peſtoſa, quæ &
Bootes dicitur,
latine bubulcus
eo quod more
bubulci plau-
ſtrum ſequatur,

Aut ego non, noui, quàm sim temerarius, aut me

In freta non cautus tunc quoque mittet amor.

Ne. ue putes id me, quod abest, promittere tempus.

Pignora polliciti non tibi tarda dabo.

Sit tumidum paucis etiam nunc noctibus æquor:

Ire per inuitas experiemur aquas.

Aut mihi continget felix audacia saluo,

Aut mors solliciti finis amoris erit.

Optabo tamen, ut partes expellar in illas,

Et teneant portus naufraga membra tuos,

Flebis enim, tactuq; meum dignabere corpus,

Et mortis, dices, huic ego causa fui.

Scilicet interitus offenderis omine nostri,

Litteraque, inuisa est hac mea parte tibi.

Desine parte queri, sed, & ut mare finiat iram,

Accedant queso, fac tua nota meis.

Pace breui nobis opus est, dum transferor istuc:

Cum tua contigero litora, perstet hyems.

Istic est aptum nostræ nauale carina,

Et melius nulla stat mea puppis aqua,

Istic me claudat Boreas, ubi dulce morari est,

Tunc piger ad nandum, tunc ego cautus ero.

Nec faciam surdis conuiuia fluctibus ulla,

Triste nataturo nec querar esse fretum.

Mè pariter uenti teneant; tenerique; lacerti,

Per causas istic impediaturque; duas.

Cùm patietur hyems, remis ego corporis utar:

Lumen in aspectu tu modò semper habe.

Interea pro me pernoctet epistola tecum:

Quà precor ut minima persequar ipse mora.

O P E R A

149

IN XVIII. EPIST. ARGUMENTVM.

Non satis constat, cuius sit hæc epistola cum præcedere duabusq; sequentibus. nam nec quæ legitur Leandri ad Heronem, nec quæ Herus ad Leandrum, nec quæ Acourij ad Cydippen, nec quæ Cydippes ad Acourium, ab Ouidio unquam scriptas fuisse, aut à Sabino, ipsemet comprobatur in secundo Elegiarum, sic scribens ad Marcum,

Et quod Penelopes uerbis reddatur Ulyssi,

Scribimus, & lacrimas Philli relicta tuas,

Quod Paris, & Machareus, & quæ male gratus Iason.

Hippolytique parens, Hippolytusque legant,

Quodque tenens strictum Dido miserabilis enssem

Dicit, & Aoniæ Lesbis amica lyra &c.

reliqua studiosis illi legenda reliquimus. satis est admonuisse, Hero accepta Leandri epistola respondet, id agens ut se ardentem redamare significet, & ad mutuos amplexus amatorem adnocet. desidia uero interdum accusat, ut ostendat, quæ sincero & continuo amore semper amet. aliquando in mare inuehitur; nonnumquam timet ne ob aliam fuerit destituta. uerum statim amoris suspicionem in amantium consuetudinem, qui omnia timet, transferendo, coniecturam imminuit. demum suadet, ut non nisi tranquillo frecto se committat.

HERO LEANDRO.

Quam mihi misisti uerbis, Leandre, salutem,

Ut possim missam rebus habere, ueni.

Longa mora est nobis omnis, quæ gaudia differt:

Da ueniat fassæ, non patienter amo.

Vrimur igne pari, sed sum tibi uiri impar;

Fortius ingenium suspicor esse uiris.

Ut corpus teneris, sic mens infirma, puellis:

Deficiam: parui temporis adde moram.

desiderium augeret a temporis momento.

se maiorem patitur cruciarum, a se xii arguit: ratio ne physicali probat intentum.

Vos modò uenando, modòrus geniale colendo.

Ponitis in uaria tempora longa mora.

Aut fora uos retinent, aut unctæ dona palestra,

Flebilis aut freno colla fugacis equi.

Nunc uolucrem laqueo, nunc picem ducitis hamo;

Diluitur posito serior hora mero.

semotis

His mihi submotis, uel si minus acriter urar:

Quod faciam, superest, præter amare, nihil.

Quod superest, facio, teq; ò mea sola uoluptas,

Plus quoq; quam credi quòd mihi possit, amo.

Aut ego cum cara de te nutrice susurro;

Quæq; tuum miror cāussa moretur iter.

Aut mare prospicient, odioso concita uento,

Corripio uerbis æquora sæpe tuis.

scuitiæ

Aut ubi scuitiam paulum grauis unda remisit,

Posse quidem, sed te nolle uenire queror.

Dūq; queror, lacrymæ per amātia lumina manāt,

Pollice quas tremulo conscia siccāt anus.

Sæpe tui specto si sint in litore passus,

Impositas tanquam seruet arena notas.

Utiq; rogem de te, & scribam tibi, si quis Abydo

Venerit, aut quero, si quis Abydon eat.

Quid referam, quoties do uestibus oscula, quas tu

Hellepontica ponis iturus aqua?

a tempore pa-
thos,

Sic ubi lux acta est, & noctis amicioꝝ hora

Exibiti pulsa sidera clara die;

Protinus in summa uigilantia lumina turre

Ponimus, assuetæ signa, notamq; uia:

Tortaq; uersato ducentes stamina fuso,

Faminea tardas fallimus arte moras.

facem necēsam
subintelligit.

Quid

Quid loquar interea tam longo tempore, quæris?

Nil nisi Leandri nomen, in ore meo est.

Iam ne putas exisse domo mea gaudia nutrit?

An uigilant omnes, & timet ille suos?

Iam ne suas humeris illum deponere uestes,

Tingere iam pingui Pallade membra putas?

Annuat illa ferè, non nostra quod oscula curet,

Sed mouet obrepens somnus anile caput.

Postq; moræ minimū, Iā certe nauigat, inquam

Lentaq; dimotis brachia iactat aquis.

Paucaque cum tacta perfeci stamina terra,

An medio possis, quærimus esse freto.

Ei modò prospicimus timida modò voce precamur,

Ut tibi det faciles utilis aura vias.

Auribus interdum voces captamus, & omnem

Aduentus strepitum credimus esse tui.

Sic ubi deceptæ pars est mihi maxima noctis

Acta, subit furim lumina fessa sopor.

Forsitan inuitus, mecum tamen improbe dormis,

Ei quamuis non viā ipse venire, venis.

Nam modò te videor propè iam spectare natantem,

Brachia nunc humeris humida ferre meis,

Nunc dare quæ soleo madidis velamina membris,

Pectora nunc iuncto nostra fouere sinu.

Multaque præterea lingua relicenda modesta,

Quæ fecisse inuat, facta referre pudet.

Me miseram brevis est hæc, & non vera voluptas,

Nam tu cum somno semper abire soles.

Firmius ò cupidi tandem coeamus amantes,

Nec careant vera gaudia nostra fide.

ad nutritæ apo-
strophat.

pingi Pallade
id est oliua, eu-
ius inuentrix
fuit Pallas,
fore

nī inhoneſta
exprimere de-
deceſt puellam.

perasta demon-
stratione ad que
reclam redit.

Cur ego tot uiduas exegi frigida noctes?

Cur toties à me lente natator abes?

Est mare, confiteor, nondum tractabile nanti:

Nocte sed hesternæ lenior aura fuit.

Cur ea præterita est? cur non uentura timebas?

Tam bona cur perit nec tibi capta uita est?

Protinus ut similis detur tibi copia cursus.

Hoc melior certe, quo prior illa fuit.

At cito mutata est iactati forma profundi,

Tempore, cum properas, sape minore uenis,

Hic puto depressus, nil, quod querereris, haberes?

Meque tibi amplexo nulla noceret hyems.

Cerè ego tunc uentos audirem læta sonantes,

Et nunquam placidas esse precarer aquas.

Quid tamen euenit, cur sis metuentior unda?

Contemptumque prius, nunc uereare fretum?

Nam memini, cum te sanum ueniente, minaxq;

Non minus, aut multo non minus, æquor erat.

Cum tibi clamabam, Sic tu temerarius esto,

Ne misera uirtus sit tua flenda mihi.

Vnde nouus timor hic? quoq; illa audacia fugit?

Magnus ubi est spretis ille natator aquis?

Sis tamē hoc potius, quā quod prius esse solebas,

Et facias placidum per mare tutus iter,

Dummodo sis idem, dum sic, ut scribis, amemur,

Flammaque non fiat frigidus illa cinis.

Non ego tam uentos timeo mea uota morantes,

Quam similis uento ne tuus erret amor:

Et ne sim tanti, superentque pericula caussam,

Et uidear merces esse labore minor.

Leandri uerba
obicitur.

pellicis suspicio
nem ingerit.

uirtus, id est ani-
mositas, sine na-
tandi audacia.

quo ue

quicquid in oc-
cultâ suspitione
erat, aperit.

Interdum

Interdum metuo, patria me ladar, & impar
 Dicar Abydeno seſſa puella viro.
 Ferre tamen poſſum patientius omnia, quàm ſi
 Otia neſcio qua pellice captus agas.
 In tua ſi veniant alieni colla lacerti:
 Sitq; nouus noſtri finis amoris amor.
 Ah potius peream, quàm crimine vulnere iſto,
 Fataq; ſint culpa noſtra priora tua.
 Nec quia venturi dederis mihi ſigna doloris,
 Hac loquor, aut fama ſollicita tua noua.
 Omnia ſed uereor: Quid enim ſecurus amauit?
 Cogit & abſentes multa timere locus.
 Felices illas, quas ſua præſentia noſſe
 Crimina uerâ iunat, falſa timere uetat.
 Nos tam uana mouet, quàm facta iniuria fallit:
 Incitat & morſus error uterque pares.
 Outinam venias, aut hic uentus ue, paterue.
 Cauſſa ſit, aut tantæ ſæmina nulla moræ.
 Quid ſi quam ſciero: moriar, mihi crede dolendo:
 Iamdudum peccas, ſi mea fata petis.
 Sed neque peccabis, fruſtraq; ego tereor iſtis:
 Quoq; minus venias, inuida pugnat byems.
 Me miſeram quanto planguntur litora fluctu,
 Et latet obſcura condita nube dies.
 Forſitan ad pontum mater pia uenerit Helles,
 Merſaq; turbatis nata fleatur aquis.
 Aut mare, ab inuiſo priuigna nomine dictum.
 Vexat in æquoream verſa nouerca deam.
 Non fauet, ut nunc iſt, teneris locus iſte puellis:
 Hac Helle perit, hac ego lador aqua.

a loci diſtanti
auget timorem.

pares morſus,
id eſt, pares
curas.

ſuſpiciones pur
gat, in tēpeſta
tem cauſam de
ſidæ referens.

Nepheles mater
Helles, & maris
nimpha.

portum

ingeniosa inue-
tio exēplis cor-
roborata.

Quod timeas, non est: auso Venus ipsa fauebit:

Sternet, & aequoreis aequore nata vias.

Ire libet medias ipsi mihi saepe per undas,

Sed solet huc maribus tutius esse fretum.

Nam cur, huc veētis Phryxo, Phryxique sorores,

Sola dedit vastis semina nomen aquis?

Forstā ad reditum metuis ne roborā desint,

Aut nequeas gemini ferre laboris onus.

Aut nos diuersi medium coeamus in aequor,

Obuiaq; in summis oscula demus aquis;

Atque ita quisque suas iterum redeamus ad vrbes:

Exiguum, sed plus, quā nihil, illud erit.

Vel pudor hic vlinam, qui nos clam cogit amare,

Vel timidus famae cedere vellet amor.

Nūc malē res iunctae, calor, & reuerētia pugnant,

Quid sequar, in dubio est, haec decet, ille iuvat.

Vi semel intrauit Colchos Pagasaeus Iason;

Impositam celeri Phasida puppe tulit.

Vi semel Idæus Lacedaemona venit adulter,

Cum praeda rediit protinus ille sua.

Tu quā saepe petis quod amas, tā saepe relinquis:

Et quoties graue sit puppibus ire, natas.

Sic tamen ò iuuenis tumidarum victor aquarum,

Sic facito spernas, ut vereare fretum.

Arte laborata merguntur in aequore puppes,

Tu tua plus remis brachia posse putas?

Quod cupis, hoc nautae metuunt, Leandre, natare.

Exitus hic fractis puppibus esse solet.

Me miseram, cupio non persuadere, quod bortore

Sisque, precor, monitus fortior ipse meis.

nam & alibi
Quid. Nō bene
conueniunt, nec
in una sede
moritur maie-
stas & amor
Pagasus mons
Thessalix
Medeam signi-
ficat a Phaside
Choleorum
fluuiō.

a maioribus:

*Dummodo peruenias, excussaq; saepe per undas
Iniciis humeris brachia lassa meis.*

Sed mihi caeruleas quoties obuersor ad undas,

submersi Lean-
dri praesagium.

Nescio quod

pavidum pe-

ctora frigus

habent.

Nescio quid pavidum frigore pectus habet.

Nec minus besternae confundor imagine noctis,

Quamuis est sacris illa piata meis.

Nonque sub aurora, iam dormitante lucerna,

Tempore, quo cerni somnia vera solent,

Stamina de digitis cecidere sopore remissis,

Collaq; puluino nostra ferenda dedi

Hæc ego ventosas nantem delphina per undas

Cernere non dubia sum mihi uisa fide.

Hic

recte a Delphi-

no praesagit, quo-

niam hominia-

micus est, teste

Plinio.

Quem postquam bibulis iniecit fluctus arenis,

Unda simul miserum, uitaq; deseruit.

Quicquid id est, timeo: nec tu mea somnia ride.

Nec nisi tranquillo brachia crede mari.

Si tibi non parci: dilectæ parce puellæ,

Quæ nunquam, nisi te sospite, sospes erit,

Spes tamen est fractis uicinæ pacis in undis:

Tu placidas tuto pectore finde uias.

scinde

Interæa quoniam nanti freta peruia non sunt,

Leniat inuisas littera missa moras.

IN XIX. EPIST. ARGV M.

Profectus ad sacra Dianæ Acontius, quæ in Delo, insula maris Aegæi, omnium Cycladum clarissima, ex frequenti uirginum conuentu celebrabatur, in amorem uisæ Cydippes, puellæ nobilis, exaluit; sed cum illa ob generis imparitatem non audiret in suum

amorem

amorem sollicitare; nouam commentus fraudem, in pulcherrimo pomo scripsit duos hosce uersus.

Iuro tibi sanæ per mystica sacra Dianæ.

Me tibi uenturam comitem, sponsamq; futuram.

atq; illud ad pedes puellæ proiecit: quæ fraudis inscia cū imprudens legeret, uisa est se uxorem Acontio pacisci. nam quæ ante deos in templo Deliz Dianæ dicerentur, rata esset debere lex erat. Cum autē paulo post pater, huiusce rei inscius, illam alii desponderet, subita febre correpta est. Quare hæc epistola Acontius conatur persuadere hunc morbum a Dianâ immistum esse, eo quod non impleuerit quæ dea præ sente promiserit. Ne uero dubitet iterum decipi; ab ea exorditur parte, qua maxime hæsitare poterat. adducit deinde eum in odium, cui sponsata fuerat, cum dicat, omnem ægritudinem accidere illius causa.

ACONTIVS CYDIPPE.

Accipe Cydippe despecti nomen Aconti,
Illius, in pomo qui tibi uerba dedit.

Pone metum, nihil hic iterum iurabis amanti:

Promissam satis est te semel esse mihi.

Perlege: discedat sic corpore languor ab isto,

Qui meus est, ulla parte dolente tui.

Quid pudor ora subit? nam sicut in æde Dianæ

Suspicio ingenuas erubuisse genas.

Coniugium, pactamq; fidem, non crimina, posco:

Debitus ut coniux, non ut adulter amo.

Verba licet repetas, quæ demptus ab arbore fetus

Pertulit ad castas me iacente manus:

Inuenies

alii hæc duo
prima carmina
non habent.

a pacto epistolâ
legi suadet.

periphrasis de
pomo.

Inuenies illic id te spondere, quod opto ;

Nitibi cum verbis excidit illa fides .

Id metui ; diuæ diffusa est ire : dicebat

Te potius virgo, quàm meminisse deam .

Nunc quoq; idē timeo ; sed idē tamen acrius illud

Assumpsit uires , auctaq; flamina mora est ,

Quiq; fuit nunquam paruus , uel tempore longo ,

Ex spe , quam dederas tu mihi , crescit amor .

Spē mihi tu dederas , meus hic tibi creditur ardor

Non potes hoc factum teste negare dea .

* Me tibi nupturam felix eat omen Aconti

Iuro , quam colimus , numina magna deæ .

Adfuit, & , præsens ut erat , tua uerba notauit .

Et uisa est mota dicta tulisse coma .

Deceptam dicas nostra te fraude licebit ,

Dum fraudis nostræ causa feratur amor .

Fraus mea quid petiit , nisi quod tibi iungerer uni ?

Id me , quod quereris , conciliare potest .

Non ego natura, nec sum tam callidus usu :

Solertem tu me , crede , puella facis .

Te mihi compositis (si quid tamen egimus) arte

Astrinxit uerbis ingeniosus amor .

Dictatis ab eo feci sponsalia uerbis :

Consultoq; fui iuris amore uaser .

Sit fraus huic facto nomen , dicarq; dolosus :

Si tamen est , quod ames , uelle tenere , dolus .

En iterum scribo , mittoq; rogantia uerba ,

Altera fraus hæc est ; quodq; queraris , habes

Si noceo , quod amo ; fateor , sine sine noceto ;

Seq; petam ; caueas tu licet , ipse petam .

Per

iurare

hos duos uer-
sus alij non ha-
bent ,

erime a causa
quam in amo-
rem transfert
diluic ,

Per gladios alii * placitas rapuere puellas:

Scripta mihi cautè littera crimine erit.

Dii faciant possim plures imponere nodes

Vt tua sit nulla libera parte fides.

Mille modi restant, cliuo sudamus in uno,

Ardor inexpertum nil finit esse meus.

Sit dubium, possis ne capi: captabere certe:

Exitus in diis est, sed capiere tamen.

Vt partem effugias, non omnia retia falles,

Quæ tibi, quàm credis, plura tetendit Amor.

Si non proficient artes, veniemus ad arma,

Inque tui cupido rapta ferere sinis.

Non sum, qui soleam Paridis reprehendere factum,

Nec, quenquam qui vir, posset ut esse fuit.

Nos quoque, sed taceo, mors huius pœnarapinæ

Ut sit, erit, quàm te non habuisse, miror.

Si esses tu formosa minus, peterere modestè:

Audaces facie cogimur esse tua.

Tu facis hoc, oculiq; tui, quibus ignea cedunt

Sidera, qui flammæ caussa fuere meæ.

Hoc faciunt flauī crines, & eburnea ceruix,

Quæq; precor, venient in mea colla manus:

Et decor & vultus sine rusticitate pudentes,

Et Thetidis quales vix reor esse pedes.

Cætera si possem laudare, beator essem,

Nec dubito, totum quin * tua pars sit opus.

Hac ego compulsus, non est mirabile forma,

Si pignus volui vocis habere tuæ.

Denique dum captam tute cogare fateri,

Insidiis esto capta puella meis.

rigidas

metaphora ab auriga.

exemplo audaciam commendat, occupatione uoluntatem uehementiorem efficit.

oculus, ut ait Albertus Magnus, uertus est cordis nuncius,

& in oculis animus inhabitat: suntque in his maxima amoris indicia:

iuxta illud propertianæ Cynthia prima suis miseris me cepit oculis.

Homerus argenteis Pedibus

Tetiden commendat, Statius uero niueis.

tibi par

Inui-

Inuidiam patior: passo sua præmia dentur;

Cursus a tanto crimine fructus abest?

exemplo facti
suum colorat.
Hesione Laome-
dontis filia Te-
lamoni ab Her-
cule data est, eo
quid primus
Pergama con-
secundisset.

Hesionem Telamon, Briseida cepit Achilles,

Utraque uictorem nempe secuta uirum.

Quamlibet accuses, & sis irata licebit,

Irata liceat dum mihi posse frui.

Iidem, qui facimus, factam tenuabimus iram;

Sit modò placandæ copia parua tui.

Ante tuos flentem liceat consistere uultus,

Et liceat lacrymis addere uerba meis.

Uiq; solent famuli, cum uerbera seua uerentur,

Tendere submissas sub tua crura manus.

Ignoras tua iura, uoca: cur arguor absens?

Iamdudum dominæ more uenire iube.

Ipsa meos scindas licet imperiosa capillos,

Oraq; sint digitis linida nostra tuis:

Omnia perpetiar: tantum fortasse timebo,

Corpore ledatur ne manus ista meo

Sed neque compedibus, nec me compesce catenis:

Seruabor firmo uinctus amore tui.

Cum bene se, quantumq; uolet, satiauerit ira;

Ipsa tui dices, Quàm patienter amat.

Ipsa tibi dices, cum uideris omnia ferre,

Tam bene qui serui, seruiat iste mihi.

Cur reus infelix absens agor? & mea cum sit

Optima, non illo caussa tuente perit;

Hoc, quod amor iussit, scriptum est iniuria nostra:

Quod de me solùm nempe queraris, habes.

Non meruit falli mecum quoque Delia, si non

Vis mihi promissum reddere, redde deæ.

Affuit

facta

que sunt in ser-
uo incommoda,
includit.

Affuit, & uidit cum tu decepta rubebas ;
Et uocem memori condidit ante tuam .
Omniare careant , nihil est uiolentius illa :
Tum sua , quæ nolit , numina læsa uidet .
Testis erit Calydonis aper ; nam scimus , ut illo
Sit magis in natum saua reperta parens .
Testis & Actæon , quondam fera creditus illis ,
Ipse dedit leto cum quibus ante feras .
Quæq; superba parens saxo per corpus oborto
Nunc quoque Mygdoniæ flebilis astat humo .
Hei mihi , Cydippe , timeo tibi dicere uerum ,
Ne videar caussa falsa monere mea .
Dicendum tamen est , hoc est , mihi crede , quod ægra
Ipso nubendi tempore saepe iaces .
Consulit ipsa tibi ; neu sis periura , laborat ,
Et saluam salua te cupit esse fide .
Inde fit ; ut quoties obsistere perfida tentas ,
Peccatum toties corrigat illa tuum .
Parce mouere feros animosæ virginis arcus ;
Mitis adhuc fieri , si patiare , potest .
Parce , precor , teneros corrumpere febris artus ;
Seruetur facies ista fruenda mihi .
Seruentur vultus ad nostra incendia nati ,
Quiq; subest niueo lenis in ore rubor .
Hostibus , & si quis ne fias nostra , repugnat ;
Sic sit , ut inualidat te solet esse mihi .
Torqueor ex æquo uel te nubente , uel ægra ;
Dicere nec possum , quid minus esse uelim .
Maceror interdum , quod sim tibi caussa doloris ,
Tæq; mea lædi calliditate puto .

Dianæ iræ exem-
plis ostendit.

in scius Actæon
vidit sine veste
Dianam , præ-
da suis canibus
non minus illo
fuit.

Niobe, Tantalus
& Tageres Plei-
ados filia , ex
Amphione ma-
rito septē filios
totidemq; filias
suscepit: quibus
ab Apolline in-
terfectis , eo qd
Dianam spre-
uisset.

Niobe in saxo
iuxta Sipillum
Mygdoniæ mor-
tem versa est, ex
quo etiam nūc
manant lacry-
mæ.

Inq; caput nostrum domine periuria quæso
 Eueniant; pœna tuta sit illa mea.
 Ne tamen ignorem, quid agas; ad limina crebro
 Anxius huc illuc dissimulanter eo.
 Subsequor ancillam furtim, famulumq; requirens,
 Profuerint somni quid tibi, quidue cibi.
 Me miserum, quod non medicorum iussa ministro,
 Astringoq; manus, insideoq; toro.
 Et rursus miserum, quod me procul inde remoui.
 Quem minimè uellem, forsitan alter adest.
 Ille manus istas astringit, & asidet agræ,
 Inuisus superis, cum superisq; mihi.
 Dumq; suo tentat salientem pollice uenam,
 Candida per causam brachia sæpe tenet.
 Contrectatq; sinus, & forsitan oscula iungit:
 Officio merces plenior ista suo est.
 Quis tibi permisit nostras decerpere messes?
 Ad spes alterius quis tibi fecit iter?
 Iste sinus meus est, mea turpiter oscula sumis,
 A mihi promisso corpore tolle manus.
 Improbe tolle manus: quā tangis, nostra futura est:
 Postmodo, si facies istud, adulter eris.
 Elige de uacuis, quam non sibi uendicet alter:
 Sine scis, dominum res habet ista suum.
 Nec mihi credideris: recinetur formula pacti:
 Neu falsam dicas esse, face ipsa legat.
 Alterius thalamo tibi nos, tibi dicimus, exi:
 Quid facis hic? exi: non uacat iste torus.
 Nā quod habes & tu humani uerba altera pacti:
 Non erit iccirco par tua causa mee.

Hæc

mors tui tui Q
 auctori

mors tui tui Q
 auctori

Ilum suspica-
 tur; cui Cydip-
 pe erat nuptura

auctori

auctori

auctori

metaphora cū
 apostrophe ad
 aduersarium.

stomachosa re-
 petitio.

ad obiectum
 respondet.

Hæc mihi se pepigit, pater hæc tibi primus ab illa:
 Sed propior certe, quàm pater, ipsa sibi est.
 Promisit pater hæc; hæc adiuravit amanti:
 Ille homines, hæc est testificata deam.
 Hic metuit mendax; sed & hæc periura uocari.
 Num dubitas; hic sit maior; an ille metus?
 Denique, ut amborum conferre pericula possis;
 Respice ad euentus, hæc cubat, ille ualet.
 Nos quoque dissimili certamina mente subimus;
 Nec spes par nobis, nec timor æquus adest.
 Tu petis ex tuto, grauior mihi morte repulsa est.
 Idq; ego iam; quod tu forsam amabis, amo.
 Si tibi insitita, si recti cura fuisset:
 Credere debueras ignibus ipse meis.
 Nunc quoniã serus hic pro caussa pugnat iniqua:
 Ad quid, Cydippe, lintera nostra redit?
 Hic facit ut iaceas, ut sis suspecta Diane:
 Hunc tu, si sapias, limen adire uetes.
 Hoc faciente, subis tam saua pericula uitæ;
 Atque utinam pro te, qui mouet illa, cadat.
 Quem si reppuleris, nec quæ dea damnat, amaris;
 Et tu continuò, certè ego saluus ero
 Sis te metum uirgo, stabili potiere salute:
 Fac modò polliciti conscia templa colas.
 NON boue maestato cælestia numina gaudent,
 Sed, quæ præstanda est & sine teste, fide.
 Ut ualeant, aliæ ferrum patiuntur & ignes:
 Fert aliis tristem succus amarus opem.
 Nil opus est istis: tantum periuria uitæ
 Teq; simul serua, meq; datamq; fidem.

in odium ver-
 tit aduersariū.

catholica sen-
 tentia.
 a maiori.

Vos modò uenando, modòrus geniale colendo.

Ponitis in uaria tempora longa mora.

Aut fora nos retinent, aut unctæ dona palestræ,

Flebilis aut fræno colla fugacis equi.

Nunc uolucrem laqueo, nunc picem ducitis hamo:

Diluitur posito serior hora mero.

semotis

His mihi submotis, uel si minus acriter urar:

Quod faciam, superest, præter amare, nihil.

Quod superest, facio, teq; ò mea sola uoluptas,

Plus quoq; quam credi quòd mihi possit, amo.

Aut ego cum cara de te nutrice susurro;

Quæq; tuum miror causâ moretur iter.

Aut mare prospicient, odioso concita uento,

Corripio uerbis æquora sæpe tuis.

scuitiæ

Aut ubi scuitiam paulum grauis unda remisit,

Posse quidem, sed te nolle uenire queror.

Dûq; queror, lacrymæ per amantia lumina manant,

Pollice quas tremulo conscia siccant anus.

Sæpe tui specto si sint in litore passus,

Impositas tanquam seruet arena notas.

Utiq; rogem de te, & scribam tibi, si quis Abydo

Venerit, aut quero, si quis Abydon eat.

Quid referam, quoties do uestibus oscula, quas in

Hellepontica ponis iturus aqua?

a tempore pa-
thos,

Sic ubi lux acta est, & noctis amicior hora

Exibiti pulsa sidera clara die;

Protinus in summa, uigilantia lumina turæ

Ponimus, assuetæ signa, notamq; uia:

facem accensam
subintelligit.

Tortaq; uersato ducentes stamina fuso,

Faminea tardas fallimus arte moras.

Quid

Quid loquar interea tam longo tempore, quæris?

Nil nisi Leandri nomen, in ore meo est.

Iam ne putas exisse domo mea gaudia nutrix?

An uigilant omnes, & timet ille suos?

Iam ne suas humeris illum deponere uestes,

Tingere iam pingui Pallade membra putas?

Annuat illa serè, non nostra quod oscula curet,

Sed mouet obrepens somnus anile caput.

Postq; moræ minimū, Iā certe nauigat, inquam

Lentaq; dimotis brachia iactat aquis.

Paucaque cum tacla perfeci stamina terra,

An medio possis, quærimus esse freto.

Et modò prospicimus timida modò voce præcamur,

Ut tibi det faciles utilis aura vias.

Auribus interdum voces captamus, & omnem

Aduentus strepitum credimus esse tui.

Sic ubi deceptæ pars est mihi maxima noctis

Acta, subit furtim lumina sessa sopor.

Forstā inuitus, mecum tamen improbe dormis,

Et quamuis non vis ipse venire, venis.

Nam modò te videor propè iam spectare natantem,

Brachia nunc humeris humida ferre meis,

Nunc dare quæ soleo madidis velamina membris,

Pectora nunc iuncto nostra fouere sinu.

Multaque præterea lingua reticenda modesta,

Quæ fecisse inuat, facta referre pudet.

Me miseram brevis est hæc, & non vera voluptas,

Nam tu cum somno semper abire soles.

Firmius ò cupidi tandem coeamus amantes,

Nec careant vera gaudia nostra fide.

ad nutrices apo-
strophat.

pingi Pallade
id est oliua, cu-
ius inuentrix
fuit Pallas.

fore

nā inhonestè
exprimere de-
debet puellam.

Interdum metuo, patria me ledar, & impar

Dicar Abydeno secta puella viro.

Ferre tamen possum patientius omnia, quam si

Otia nescio qua pellice captus egas.

In tua si veniant alieni colla lacerti:

Sitq; nouus nostri finis amoris amor.

Ab potius peream, quam crimine vulnere isto,

Fataq; sint culpa nostra priora tua.

Nec quia venturi dederis mihi signa doloris,

Hæc loquor, aut fama sollicita nona.

Omnia sed vereor: Quis enim secretus amavit?

Cogit & absentes multa timere locus.

Felices illas, quas sua præsentia nosse

Crimina uera iuvat, falsa timere uetat.

Nos tam uana mouet, quam facta iniuria fallit:

Incitat & morsus error uterque pares.

O utinam venias, aut hic uentus ue, paterue.

Causa sit, aut tantæ sæmina nulla moræ.

Quod si quam sciero: moriar, mihi crede dolendo:

Iamdudum peccas, si mea fata petis.

Sed neque peccabis, frustra q; ego tereor istis:

Quoq; minus venias, inuida pugnat byems.

Me miseram quanto planguntur litora fluctu,

Et latet obscura condita nube dies.

Forsthan ad pontum mater pia venerit Helles,

Mersaq; turbatis nata fleatur aquis.

Aut mare, ab inuiso priuigna nomine dictum.

Vexat in æquoream uersa nouerca deam.

Non fauet, ut nunc ist, teneris locus iste puellis:

Hæc Helle perit, hæc ego ledor aqua.

a loci distant.
auget timorem.

pares morsus,
id est, pares
curas.

suspiciones pur-
gat, in tēpta-
tem causam de-
fide referens.

Nepheles mater
Helles, & maris
nimpha.

portum.

ingeniosa inue-
tio exēplis cor-
roborata.

nam & alibi
Quid. Nō bene
conueniunt, nec
in una sede
morantur male-
stas & amor
Pagatus mons
Thessalix
Medeam signi-
ficat a Phasido
Choleorum
fluuio.

a maioribus

Quod timeas, non est: auso Venus ipsa fauebit:
Sternet, & æquoreas æquore nata vias.
Ire libet medias ipsi mihi sæpe per undas,
Sed solet huc maribus tutius esse fretum.
Nam cur, huc uelitis Phryxo, Phryxique sorores,
Sola dedit vastis sæmina nomen aquis?
Forsitan ad reditum metuis ne robor a defint,
Aut nequeas gemini ferre laboris onus.
Aut nos diuersi medium coeamus in æquor,
Obuiaq; in summis oscula demis aquis:
Atque ita quisque suas iterum redeamus ad vrbes:
Exiguum, sed plus, quàm nihil, illud erit.
Vel pudor hic v linam, qui nos clam cogit amare,
Vel timidus famæ cedere vellet amor.
Nūc malè res iunctæ, calor, & reuerētia pugnant,
Quid sequar, in dubio est, hæc decet, ille inuat.
Vi semel intrauit Colchos Pagasæus Iason:
Impositam celeri Phasida puppe tulit.
Vi semel Idæus Lacedæmona venit adulter,
Cum præda rediit protinus ille sua.
Tu quàm sæpe petis quod amas, tã sæpe relinquis:
Et quoties graue sit puppibus ire, natas.
Sic tamen ò iuuenis tumidarum victor aquarum,
Sic facilio spernas, ut vereare fretum.
Arte laborata merguntur in æquore puppes,
Tu tua plus remis brachia posse putas?
Quod cupis, hoc nautæ metuunt, Leandre, natare.
Exitus hic fractis puppibus esse solet.
Me miseram, cupio non persuadere, quod hortor
Sisque, precor, monitis fortior ipse meis.

Dimmodo

amorem sollicitare; nouam commentus fraudem, in pulcherrimo pomo scripsit duos hosce uersus.

Iuro tibi sanæ per mystica sacra Dianæ.

Me tibi uenturam comitem, sponsamq; futuram.

atq; illud ad pedes puellæ proiecit: quæ fraudis inscia cū imprudens legeret, uisa est se uxorem Acontio pacisci. nam quæ ante deos in templo Deliz Dianæ dicerentur, rata esset debere lex erat. Cum autē paulo post pater, huiusce rei inscius, illam alii desponderet, subita febre correpta est. Quare hac epistola Acontius conatur persuadere hunc morbum a Dianā immistum esse, eo quod non impleuerit quæ dea præsentē promiserit. Ne uero dubitet iterum decipi; ab ea exorditur parte, qua maxime hasitare poterat. adducit deinde eum in odium, cui sponsata fuerat, cum dicat, omnem ægritudinem accidere illius causa.

ACONTIVS CYDIPPE.

Accipe Cydippe despecti nomen Aconti,
Illius, in pomo qui tibi uerba dedit:

Pone metum, nihil hic iterum iurabis amanti:

Promissam satis est te semel esse mihi.

Perlege: discedat sic corpore languor ab isto,

Qui meus est, ulla parte dolente tui.

Quid pudor ora subiit nam sicut in æde Dianæ

Suspisor ingenuas erubuisse genas.

Coniugium, pactamq; fidem, non crimina, posco:

Debitus ut coniux, non ut adulter amo.

Verba licet repetas, quæ demptus ab arbore fetus

Pertulit ad castas me iacente manus:

Inuenies

alii hæc duo
prima carmina
non habent.

a pacto epistolæ
legi suadet.

periphrasis de
pomo.

Inuenies illic id te spondere, quod opto;

Nitibi cum verbis excidit illa fides.

Id metui; diuæ diffusa est ire: dicebat

Te potius virgo, quàm meminisse deam.

Nunc quoq; idē timeo; sed idē tamen acrius illud

Assumpsit uires, auctaq; flamina mora est,

Quiq; fuit nunquam paruus, uel tempore longo,

Ex spe, quam dederas tu mihi, crescit amor.

Spē mihi tu dederas, meus hic tibi creditur ardor

Non potes hoc factum teste. negare dea.

Me tibi nupturam felix eat omen Aconti

Iuro, quam colimus, numina magna deæ.

Adfuit, & præsens ut erat, tua uerba notauit.

Et uisa est mota dicta tulisse coma.

Deceptam dicas nostra te fraude licebit,

Dum fraudis nostræ causa feratur amor.

Fraus mea quid petiit, nisi quod tibi iungerer uni?

Id me, quod quereris, conciliare potest.

Non ego natura, nec sum tam callidus usu:

Solertem tu me, crede, puella facis.

Te mihi compositis (si quid tamen egimus) arte

Astrinxit uerbis ingeniosus amor.

Dictatis ab eo feci sponsalia uerbis:

Consultoq; fui iuris amore uaser.

Sit fraus huic facto nomen, dicarq; dolosus:

Si tamen est, quod ames, uelle tenere, dolus.

En iterum scribo, mittoq; rogantia uerba,

Alteri fraus hæc est; quodq; queraris, habes

Si noceo, quod amo; fateor, sine sine noceto;

Seq; petam; caueas tu licet, ipse petam.

Per

iurare

hos duos uer-
sus alij non ha-
bent,

erime a causa
quam in amo-
rem transfert
diluic,

Per gladios alii * placitas rapuere puellas:

Scripta mihi cautè littera crimine erit.

Dii faciant possim plures imponere nodes

Ut tua sit nulla libera parte fides.

Mille modi restant, cliuo sudamus in uno,

Ardor inexpertum nil finit esse meus.

Sit dubium, possis ne capi: captabere certe:

Exitus in diis est, sed capiere tamen.

Ut partem effugias, non omnia retia falles,

Quæ tibi, quàm credis, plura tetendit Amor.

Si non proficient artes, veniemus ad arma,

Inque tui cupido raptia ferere sinis.

Non sum, qui soleam Paridis reprehendere factum,

Nec, quenquam qui vir, posset ut esse fuit.

Nos quoque, sed taceo, mors huius pœnarapinæ

Ut sit, erit, quàm te non habuisse, miror.

Si esses tu formosa minus, peterere modeste:

Audaces facie cogimur esse tua.

Tu facis hoc, oculiq; tui, quibus ignea cedunt

Sidera, qui flammæ caussa fuisse meæ.

Hoc faciunt flauî crines, & eburnea ceruix,

Quæq; precor, venient in mea colla manus:

Et decor & vultus sine rusticitate pudentes,

Et Thetidis quales vix reor esse pedes.

Cætera si possem laudare, beatior essem,

Nec dubito, totum quin * tua pars sit opus.

Hac ego compulsus, non est mirabile forma,

Si pignus volui vocis habere tuæ.

Denique dum captam tute cogare fateri,

Insidiis esto capta puella meis.

metaphora ab
auriga.

exemplo auda-
ciam cōmendat.
occupatione uo-
luntatem uehe-
mētione efficit.
oculus, ut ait
Albertus Ma-
gnus, uertus est
cordis nuncius,
& in oculis a-
nimus inhabi-
tat: suntque in
his maxima a-
moris indicia:
iuxta illud pro-
pertianū Cyn-
thia prima suis
miserū mo ce-
pit oculis.

Homerus argen-
teis Pedibus
Tetiden com-
mēdat. Statius
uero niueis.

tibi par

exemplo factū
suū colorat.
Hesione Laome-
dontis filia Te-
lamoni ab Her-
cule data est, eo
quid primus
Pergama con-
secundisset.

facta
quæ sunt in ser-
uo incōmoda,
includit.

Inuidiam patior: passio sua præmia dentur;
Cursus a tanto crimine fructus abest?
Hesionem Telamon, Briseida cepit Achilles,
Utique uictorem nempe secuta uirum.
Quamlibet accuses, & si irata licebit,
Irata liceat dum mihi posse frui.
Iidem, qui facimus, factam tenuabimus iram;
Sit modò placandæ copia parua tui.
Ante tuos flentem liceat consistere uultus,
Et liceat lacrymis addere uerba meis.
Viq; solent famuli, cum uerbera seua uerentur,
Tendere submissas sub tua crura manus.
Ignoras tua iura, uoca: cur arguor absens?
Iamdudum dominæ more uenire iube.
Ipsa meos scindas licet imperiosa capillos,
Oraq; sint digitis linida nostra tuis:
Omnia perpetiar: tantum fortasse timebo,
Corpore lædatur ne manus ista meo
Sed neque compedibus, nec me compesce catenis:
Seruabor firmo uinctus amore tui.
Cum bene se, quantumq; uolet, satiauerit ira;
Ipsa tibi dices, Quam patienter amat.
Ipsa tibi dices, cum uideris omnia ferre,
Tam bene qui serui, seruiat iste mihi.
Cur reus infelix absens agor? & mea cum sit
Optima, non ullo caussa tuente perit;
Hoc, quod amor iussit, scriptum est iniuria nostra:
Quod de me solum nempe queraris, habes.
Non meruit falli mecum quoque Delia, si non
Vis mihi promissum reddere, redde dea.

Assuit

Affuit, & uidit cum tu decepta rubebas,
 Et uocem memori condidit anre tuam.
 Omnia re careant, nihil est uiolentius illa:
 Tum sua, quæ nolit, numina læsa uidet.
 Testis erit Calydonis aper; nam scimus, ut illo
 Sit magis in natum saua reperta parens.
 Testis & Actæon, quondam fera creditus illis,
 Ipse dedit leto cum quibus antè feras.
 Quæq; superba parens saxo per corpus oborto
 Nunc quoque Mygdonia flebilis astat humo.
 Hei mihi, Cydippe, timeo tibi dicere uerum,
 Ne videar caussa falsa monere mea.
 Dicendum tamen est, hoc est, mihi crede, quod agra
 Ipso nubendi tempore sape iaces.
 Consulit ipsa tibi; neu sis periura, laborat,
 Et saluam salua te cupit esse fide.
 Inde fit, ut quoties obsistere perfida tentas,
 Peccatum toties corrigit illa tuum.
 Parce mouere feros animosa virginis arcus:
 Mitis adhuc fieri, si patiare, potest.
 Parce, precor, teneros corrumpere febris artus;
 Seruetur facies ista fruenda mihi.
 Seruentur vultus ad nostra incendia nati,
 Quiq; subest inueo lenis in ore rubor.
 Hostibus, & si quis ne fias nostra, repugnat;
 Sic fit, ut inualidat te solet esse mihi.
 Torqueor ex æquo uel te nubente, uel agra;
 Dicere nec possum, quid minus esse uelim.
 Maceror interdum, quod sim tibi caussa doloris,
 Tæq; mea lædi calliditate puto.

Dianæ ita exem-
 plis ostendit.

in scius Aëzon
 vidit sine veste
 Dianam, Præ-
 da suis canibus
 non minus illa
 fuit.

Niobe, Tantalus
 & Tægetes Ple-
 iados filia, ex
 Amphione ma-
 rito septem filios
 totidemq; filias
 suscepit: quibus
 ab Apolline in-
 terfectis, eo qd
 Dianam spre-
 uisset.

Niobe in saxo
 iuxta Sipillum
 Mygdonia mō-
 tem versa est, ex
 quo etiam nūc
 manant lacry-
 mæ.

Inq; caput nostrum dominae peritura quæso
Eueniant; pena tuta sit illa mea.

Ne tamen ignorem, quid agas; ad limina crebro
Anxius huc illuc dissimulanter eo.

Subsequor ancillam furtim, famulumq; requirens,
Profuerint somni quid tibi, quidue cibi.

Me miserum, quod non medicorum iussa ministro,
Astringoq; manus, insideoq; toro.

Et rursus miserum, quod me procul inde remouit,
Quem minimè uellem, forsitan alter adest.

Ille manus istas astringit, & asidet agræ,
Inuisus superis, cum superisq; mihi.

Dumq; suo tentat salientem pollice uenam,
Candida per causam brachia saepe tenet.

Contrectatq; sinus, & forsitan oscula iungit:
Officio merces plenior ista suo est.

Quis tibi permisit nostras decerpere messes?
Ad spes alterius quis tibi fecit iter?

Iste sinus meus est, meaturpiter oscula sumis,
A mihi promisso corpore tolle manus.

Improbe tolle manus: quā tangis, nostra futura est;
Postmodo, si facies istud, adulter eris.

Elige de uacuis, quam non sibi uendicet alter:
Sine scis, dominum res habet ista suum.

Nec mihi credideris: recitetur formula pacti:
Neu falsam dicas esse, face ipsa legat.

Alterius thalamo tibi nos, tibi dicimus, exi;
Quid facis hic? exi: non uacat iste torus.

Nā quod habes & tu humani uerba altera pacti:
Non erit iccirco par tua causa mea.

Hæc

Ilum suspica-
tur; cui Cydip-
pe erat nuptura

metaphora cū
apostrophe ad
aduersarium.

Stomachosa re-
petitio.

ad obiectum
responsio.

Hæc mihi se pepigit, pater hanc tibi primus ab illa:

Sed propior certe, quàm pater, ipsa sibi est.

Promisit pater hanc; hæc adiuravit amanti:

Ille homines, hæc est testificata deam.

Hic metuit mendax; sed & hæc periura uocari.

Num dubitas; hic sit maior; an ille metus?

Denique, ut amborum conferre pericula possis;

Respice ad euentus; hæc cubat, ille ualet.

Nos quoque dissimili certamina mente subimus;

Nec spes par nobis, nec timor æquus adest.

Tu petis ex tuto, grauior mihi morte repulsa est.

Idq; ego iam, quod tu forsam amabis, amo.

Si tibi iustitia, si recti cura fuisset:

Credere debueras ignibus ipse meis.

Nunc quoniã serus hic pro caussa pugnat iniqua:

Ad quid, Cydippe, litera nostra redit?

Hic facit ut iaceas, ut sis suspecta Diana:

Hunc tu, si sapias, limen adire uetes.

Hoc faciente, subis tam saua pericula uitæ;

Atque utinam pro te, qui mouet illa, cadat.

Quem si reppuleris, nec quæ dea damniat, amaris;

Et tu continuò, certè ego saluus ero.

Siste metum uirgo, stabili potiere salute:

Fac modò polliciti conscia templa colas.

NON boue maculato cælestia numina gaudent,

Sed, quæ præstanda est & sine teste, fide.

Ut ualeant, aliæ ferrum patiuntur & ignes:

Fert aliis tristem succus amarus opem.

Nil opus est istis: tantum periuria uita

T eq; simul serua, me q;, datamq; fidem.

in odium ver-
tit aduersariū.

catholica sen-
tentia.
a maiori.

nostra

Diana Lucina
nūcupatur : qđ
parturientibus
præst , vt ait
Varro.
truncat obie-
cta.

Præterita veniam dabit ignorantia culpæ :
 Exciderant animo fœdera læta tuo :
 Admonita es modò uoce mea , modò casibus istis :
 Quos quoties tentas fallere , ferre soles
 His quoque uitatis , in partu nempe rogabis ,
 Vt tibi luciferas afferat illa manus .
 Audiet hæc : repetens , quæ sunt audita , requiret :
 Ipsa , tibi de quo coniuge partus eat .
 Promittes votum , scit te promittere falsò
 Iurabis , scit te fallere posse deos .
 Non agitur de me : cura maiore laboro :
 Anxia sunt uitæ pectora nostra tuæ .
 Cur modò te dubii pauidam fleuere parentes ,
 Ignaros culpæ quos facis esse tuæ ?
 Et cur ignorant ? matri licet omnia narres :
 Nil tua , Cydippe , facta ruboris habent .
 Ordine fac referas , ut sis mihi cognita primùm ,
 Sacra pharetrata dum facis ipsa dea .
 Vt te conspecta , subitò , si sortè notasti ,
 Refluerim fixis in tua membra genis .
 Et te dum nimium miror , nota certa furoris ,
 Deciderint humero pallia lapsa meo .
 Postmodò , nescio quā venisse uolubile malum ,
 Verba ferens doctis insidiosa notis .
 Quod quia sit lectum , sancta præsentè Diana ,
 Esse tuam uinclam , numine teste , fidem .
 Ne tamen ignoret , scripti sententia quæ sit :
 Læta tibi quondam nunc quoque uerba refer .
 Nube , precor , dicet , cui te bona numina iungunt ,
 Quem fore iurasti , sit gener ille mihi .

Quis-

Quisquis is est, placeat; quoniā placet antē Dianæ:

Talis erit mater, si modò mater erit.

Si tamen & querat, quis sim, qualisq; videto:

Inueniet nobis consuluisse deam.

Insula Coryciis quondam celeberrima nymphis

Cingitur Aegæo nomine Cæa mari.

Illa mihi patria est: nec si generosa probaris

Nomina, despectis arguor ortus auis.

Sunt & opes nobis, sunt & sine crimine mores,

Amplius utq; nihil, me tibi iungit amor.

Appeteres talem uel non iurata maritum:

Iurata uel non talis habendus erat.

Hec tibi me insomnis iaculatrix scribere Phœbe,

Hæc tibi me vigilans scribere iussit Amor.

Equibus, alterius mihi iam nocuere sagittæ:

Alterius noceant ne tibi tela, caue.

Iuncta salus nostra est, miserere meiq; , tuique:

Quid dubitas unam ferre duobus opem?

Quod si contigerit, cum iam data signa sonabunt;

Tintaq; notini sanguine Delos erit.

Aurea ponetur mali felicitis imago,

Caussa q; versiculis scripta duobus erit.

Effige pomi testatur Acontius huius,

Quæ fuerint in eo scripta, fuisse rata.

Longior infirmum ne lasset epistola corpus,

Clausa q; consueti sit tibi sine, vale.

Coryciâ nym-
pharum antro
in Parnaso.

Cæa insula in-
ter Cyclades in
mari Aegæo, a
Cæo Titani fi-
lio.

Dianæ & Cupi-
dinis monitu
epistolæ dat au-
thoritatem.

tubarum soni-
tu conuocaban-
tur ad sacra
Dianæ.

IN XX. EPISTO. ARGVMENTVM.

Cū excepisset Cydippe hæc sibi sebrē Dianæ Idigna-
tione cōiugisse, in Acontii uota cōtra paterna uolūta-

tem condescendere maluit, quàm diutius torqueri.
 in primis respōdet se nō ausam fuisse epistolam suam
 clara uoce exprimere, ne, ut in pomo, iterum iuraret.
 deinde narrādo qualiter insidiosum illud Pomum ac-
 ceperit, in iptum Acontium inuehitur. Verū illud
 nō dūxi silentio prætereundum, in hac epist. addidit
 se aliquem quiddid sequitur post illum versiculum.
 Quos vereor paucos ne velit esse mihi. quod non so-
 lum videtur adulterinum, immo tota epistola, cum
 nusquam constet, ut iam diximus, Ouidium, neque
 Sabinum scripsisse epistolas Lzandri, Herus, Acontii,
 Cydippes, quas si Ouidius composuisset, ne suo labo-
 re priuaretur certe meminisset, sicut de reliquis. Si de
 Sabino contendas, uideas, quāso, si bene cum Sabini
 stylo conueniant.

CYDIPPE ACONTIO.

Perimui. scriptumq; tuum sine murmure legi.
 Iuraret ne quos inscia lingua deos.
 Et puto captasses iterum, nisi, ut ipse fateris,
 Promissam scires me satis esse semel.
 Nec lectura fui, sed si tibi dura fuisset,
 Aucta foret seuæ forsitan ira deæ.
 Omnia cūm faciam, cūm dem pia tura Dianæ:
 Illa tamen iusta plus tibi parte fauet.
 Utq; cupis credi, memori te vindicat ira:
 Talis in Hippolyto vix fuit illa suo.
 At melius virgo fauisset virginis annis:
 Quos vereor paucos ne velit esse mihi.
 Languor enim causis non apparentibus hæret,
 Adiunor & nulla fessa medentis ope.
 Quān tibi nunc gracile vix hæc rescribere, quāq;
 Pallida vix cubito membra lanare putas?

Nunc

Aesculapius,
 Dianæ Preci-
 bus Hippolytū
 ab equis lacera-
 tum, ad uitam
 reduxit.

monet pietatē.

Nunc timor accedit, ne quis, nisi conscia nutrix,
Colloqui nobis sentiat esse vices.

Ante fores sedet hæc; quid agamq; rogantibus inter
Ut possim tuò scribere, Dormit, ait.

Max, ubi secreti longè causa optima somnus
Credibilis tarda desinit esse mora;

Jamq; uenire uidet, quos non admittere durum est.
Excreat, & fletu dat mihi signa nota.

Sicut eram, properans uerba imperfecta relinquo:
Et tegitur trepido lintera cuncta sinu.

Inde meos digitos iterum repitina fatigat.
Quantus sit nobis, aspicias ipse, labor.

Quæ peream, si dignus eras, ut vera loquamur:
Sed melior iusto, quamq; mereris, ero.

Ergo te propter toties incerta salutis,
Commentis pœnas doq; , dedi; tuis.

Hæc nobis formæ te laudatore superbæ.
Contingit merces, & placuisse nocet.

Si tibi deformis (quod mallem) uisa fuisset:
Culpatum nulla corpus egeret ope.

Nunc laudata gemo, nunc me certamine uestro
Proditis, & proprio uulnera ipsa bono,

Dum neque tu cedis, nec se putat ille secundum;
Tu votis obstas illius, ille tuis.

Ipsa uelut nauis iactor, quam certus in altum
Propellit Boreas, æstus & unda refert.

Cumq; dies clavis optata parentibus instat,
Immodicus pariter corporis ardor inest.

Et mihi coniugii tempus crudelis ad ipsum
Persephone nostras pulsas acerba fores.

nutricis affectum
exprimit.
excreare est
quodam ui x
spuere.

aduersarium ei
Aconcio con-
fent.
comparatio.

Persephone.
Proserpina,

*Iam pudet, & timeo, quāuis mihi conscia non sim,
Offensos uidear ne meruisse deos.*

diversas homi-
num sententias
effert de morbi
causa.

Accidere hoc aliquis casu contendit: & alter

Acceptum superis hunc negat esse uirum.

Neuē mihi credas in te quoque dicere famam,

Facta ueneficiis pars putat ista meis.

Causa latet; mala nostra patent: uos pace mouetis

Aspera summotā praelia: plektor ego.

Dicam nunc, solitoque tibi ne despice more;

Quid facies odio, sic ubi amore nocēs?

Si ladis quod amas, hostem sapienter amabis:

Me precor ut serues, perdere uelle uelis.

Aut tibi iam nulla est sperata cura puellae:

Quam ferus indigna labe perire sinis.

Aut Dea si frustra pro me tibi sacra rogatur;

Quid mihi te iactas? gratia nulla tua est.

Elige quid fingas: non uis placare Dianam:

Immemor es nostri: non potes; illa tui est.

a tempore pa-
thos.

Vel nunquam mallet, uel nō mihi tempore in illo.

Esset in Aegæis cognita Delos aquis.

Tunc mea difficili deducta est aequore nauis,

Et fuit ad captas hora sinistra uias.

Quo pede processit? quo me pede limine mouit?

Picta mea tetigi quo pede texta ratis?

Bis tamen aduerso redierunt carbasa uento:

Mentior ab demens, ille secundus erat.

Ille secundus erat, qui me referebat euntem;

Quiq; parum felix impediēbat iter.

Atq; utinam constans contra mea uela fuisset:

Sed stultum est ueniri de leuitate queri.

more amantiū
mentem uariat.

*Mota loci fama properabam uisere Delon ,
 Et facere ignaua puppe uidebar iter .
 Quàm saepe, ut tardis feci conuicia remis:
 Quæstiaq; sum uento linthea parca dari.
 Et iam transierā Myconē, iam Tenon, & Andron,
 Inq; meis oculis candida Delos erat:
 Quā procul ut vidi, Quid me fugis insula, dixi?
 Laberis in magnò nunquid, ut antè, mari?
 Institeram terræ, cùm iam propè luce peracta
 Demere purpureis Sol iuga uellet equis .
 Quos idem solitos post quam reuocavit ad ortus,
 Comuntur nostræ, matre iubente, comæ.
 Ipsa dedit gemmas digitis, & crinibus aurum,
 Et uestes humeris induit ipsa meis.
 Protinus egressæ superis, quibus insula sacra est,
 Flaua salutatis iura, merunq; damus :
 Dumq; parens aras uotiuo sanguine tingit,
 Festaq; fumosis ingerit exta focis
 Sedula me nutritrix alias quoque ducit in aedes:
 Erramusq; uago per loca sacra pede .
 Et modò porticibus spatior, modò munera regum
 Miror , & incunetis stantia signa locis .
 Miror & innumeris structam de cornibus aram,
 Et de qua pariens arbore nixa dea est .
 Et quæ preterea (neq; enim meminisse, libetue
 Quidquid ibi vidi, dicere) Delos habet.
 Forsitan hæc spectans à te spectabar, Acontis
 Visaq; simpli itas est mea posse capi .
 In templum redeo gradibus sublime Dianæ:
 Tuior hoc ecquis debuit esse locus?*

Mycone insula
 una ex Cycladibus, sicut Tenos, quæ ab Aristotele propter aquarum abundantiam Hydruſa appellatur. Andros insula. Samo propinqua, quæ Asiæ adiacet ex opposito ad Ephesum.

Dianæ templi apparatus.

aram Dianæ intelligit, venationis Deæ, cuius indicia erant cornua ferarum, quæ sit arbor, de qua Dea pactionis est enixa, aperte declarat Ouidius lib. 6. Mat. his versibus: illo incubens cum Palladis arbore palmæ. Edidit inuicta geminos Latona nouerca, Arborem itaque palmæ, & olerum dicit, sub quibus Latona Diana & Apollinem peperit.

Minuitur

Mittitur ante pedes malum cum carmine tali.

Hei mihi, iuravi nunc quoque pænè tibi.

Sustulit hoc nutrix, mirataque, Perlege, dixit.

Insidias legi, magne poeta, tuas,

Nomine coniugii dicto, confusa pudore,

Sensi me totis erubuisse genis.

Luminaque in gremio veluti defixa tenebram,

Lumina propositi facta ministra tui.

Improbe quid gaudes? aut quæ tibi gloria parta est?

Quidue vir elusa virgine laudis habes?

Non ego consiteram sumpta peltata secure,

Qualis in Iliaco Penthesilea solo.

Nullus Amazonio calatus balteus auro,

Sic ab Hyppolito præda relata tibi est.

Verba, quid exultas, tua si mihi verba dederunt?

Sumq; parum prudens capta puella dolis?

Cydiffen pomum Schœneida cepit:

Tu nunc Hippomenes scilicet alter eris.

At fuerat melius, si te puer iste tenebat,

Quem tu nescio quas dicis habere faces.

More bonis solito spem non corrumpere fraude,

Exoranda tibi, non capienda fui.

Cur, me cum peteres, ea non profitenda putabas,

Propter quæ nobis ipse petendus eras?

Cogere cur potius, quàm persuadere, volebas,

Si poteram audita conditione capi?

Quid tibi nunc prodest iurandi formula iuris,

Linguaq; præsentem testificata deam?

Quæ iurat, mens est: nul coniuravimus illa;

Illà fidem dictis addere sola potest.

Consilium,

alutit enotat

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Y 3 30 30

Consilium, prudensque animi sententia iurat.

Et nisi iudicii vincula nostra valent.

Si tibi coniugium volui promittere nostrum,

Exige polliciti debita iura tori.

Sed, si nil dedimus, præter sine pectore vocem;

Verba suis frustra viribus orba tenes.

Non ego iuraui: legi iurantia verba:

Vix mihi non isto more legendus eras.

Decipe, sic alios; succedat epistola pomo:

Si valet hoc; magnas diuitiis aufer opes.

Fac iurent reges sua se tibi regna daturus;

Sitque tuum toto quidquid in ore placet.

callide arguit,

Maior es hac ipsa multo, mihi crede, Diana,

Si tua tam præsens littera numen habet.

Cum tamen hæc dixi, cum me tibi firma negavi,

(Cum bene promissi causa peracta mei est.

Confiteor, timeo seuæ Latoidos iram,

Et corpus lædi suspicor inde meum.

Nam quare, quoties socialia sacra parantur,

Nupturæ toties languida membra cadunt?

Ter mihi iam veniens positas Hymenæus ad aures

Fugit, & è thalami limine terga dedit.

Vixque manus pigra toties infusa resurgunt

Lumina, vix moto corripit igne faces.

Sæpe coronatis stillant unguenta capillis,

Et trahitur multo splendida palla croco.

Cum tetigit limen; lacrymas, mortisque timorem

Cernit, & à cultu multa remota suo.

Proicit ipse suas deducta fronte coronas,

Spissaque de nitidis tergit amoma comis.

Et pudet in tristi letum consurgere turba;
 Quique erat in palla, transit in ora rubor.
 At mihi ueh miserae torrentur febris artus,
 Et grauius in flo pallia pondus habent.
 Nostrique plorantes uideo super ora parentes,
 Et face pro thalami fax mihi mortis adest.
 Parce laboranti picta dea lata pharetra,
 Daque salutiferam iam mihi fratris opem.
 Turpe tibi est, illum causas depellere leti,
 Te contra titulum mortis habere meae.
 Nunquid in umbroso cum uelles fonte lauare,
 Imprudens uultus ad tua labra tuli?
 Præterit ne tuas de tot celestibus auras?
 Atque tua est nostra sprete parente parens?
 Nil ego peccaui, nisi quod periuria legi,
 Inque parum fausto carmine docta fui.
 Tu quoque pro nobis, si non mentiris amorem,
 Tura seras: profint, quæ nocere, manus,
 Cur, quæ succenset, quod adhuc tibi pacta puella.
 Non tua sit, fieri ne tua possit, agit?
 Omnia de uiua tibi sunt speranda: quid aufert.
 Sena mihi uitam, spem tibi diua mei?
 Nec tu credideris illum, cui destinor uxor,
 Aegra super posita membra fouere manu.
 Assidet ille quidem, quantum permittitur ipsi;
 Sed meminit nostrum uirginis esse torum.
 Et quoque nescio quid de me sensisse uidetur:
 Nam lacrymæ causa sepe latente cadunt.
 Et minns audacter blanditur, & osculara.
 Accipit, & umido me uocat ore suam.

ad Dianam
apostrophat.

ut Actæon se-
cit.

Aconcium, sibi
conciliat.

Nec

Nec miror sensisse, notis cum prodar apertis :

In laeuum uersor, cum uenit ille, latus .

Nec loquor, & tectis simulatur lumine somnus,

Captantem tactus eui ioque manum .

Ingemit, & tacito suspirat pectore ; meque .

Offensam, quamuis non mereatur, habet .

Si mihi, quod gaudes, & te iuuat ista uoluptas ;

Si mihi, quod sensus sum tibi sassa meos ;

Si mihi lingua foret : tu nostra iustus ira,

Qui mihi tendebas retia, dignus eras .

Scribis, ut inualidum liceat tibi uisere corpus :

Es procul à nobis, & tamen inde nocet .

Mirabar, quare tibi nomen Acontius esset :

Quod faciat longè vulnus, acumen habes .

Certè ego conualui non dum de uulnere tali,

Ut raculo scriptis eminus ista tuis .

Quid tamen huc uenias ? sanè miserabile corpus,

Ingenii uideas bina trophæa tui .

Concidimus macie: color est sine sanguine; qualem

In pomo refecto mente fuisse tuo .

Candida nec misto sublucent ora rubore :

Forma nouit talis marmoris esse solet .

Argenti color est inter coniugia talis ;

Quod tactum gelidæ frigore pallet aquæ .

Si me nunc uideas, uisam prius esse negabis :

Arte nec est, dices, ista petenda mea .

Promissique fidem, ne sim tibi iuncta, remittes :

Et cupides illud non meminisse deam .

Forsitan & facies, iurem ut contraria rursus .

Quæque legam, mittes altera uerba mihi .

Sed

atque commise-
rationem.

*Sed tamen aspiceres vellem prout ipse rogabas ;
 Et discas sponsæ languida membra tuæ .
 Durius & ferro cū sit tibi pectus , Aconti ;
 Tu veniam nostris uocibus ipse petas .
 Ne tamen ignores , ope quæ reualefcere possim ,
 Quæritur à Delphis fata conente Deo .
 Et quoq; nescio , quantum nunc uaga fama susurriat :
 Negle&am queritur testis habere fidem .
 Hoc Deus & uates , hoc & mea carmina dicunt ;
 At desunt vota carmina nulla tuo .
 Vnde tibi fauor hic ? nisi q̃ noua sortè reperta est ,
 Quæ capiat magnos littera lecta deos .
 Teq; tenente deos nomen sequor ipsa deorum ,
 Doq; libens uictas in tua uota manus .
 Fassaq; sum matri deceptæ sædera linguae ;
 Lumina fixa tenet plena pudoris humo .
 Cætera cura tua est : plus hoc quoq; uirgine factū :
 Non timuit tecum quod mea charta loqui .
 Iam satis inualidos calamo lassauimus artus ,
 Et manus officium longius agra negat .
 Quid , nisi quod cupio me iam coniungere tecum ,
 Restat , ut ascribat littera nostra ? uale .*

A R G V M E N T V M .

Tradunt Suidas & Ælianus, Græci scriptores, duas hoc nomine Sappho extitisse, quarum altera Erexia poetria per celebris, quæ Aleçi & Pittaci atque Tarquinij Prisci tempore claruit, quæ etiam plectrum prima adinuenit. huic nonnulli carmen Lyricū tribuunt. altera Mytilena longe iunior, quæ psalteria, & meretrix fuit, scripsit multa & præclarā apud Græcos poemata,

adeo

Delphi, et pro oppido, quam pro oppidanis sumitur, in Par nati radicibus.

in Acontij sententiam accedit.

adeo ut decima mufa dicta fit. Quare autem in Phao-
nis amorem inciderit, Plinius, herbæ tribuit, lib. xxx.
Sed Baptista Egnatius, vir noſtræ tempeſtatis linguæ
Græcæ, atque Latinæ ſtudioſiſſimus, hanc fabulam ab
eodem e Græco in Latinum nuper traductam recitat.
Ælianus omnimodæ hiftoriæ li. xij. deſcribit pulcher-
rimum mortalium omnium. Thaonē a Venere olim
laſtucis occultatum eſſe vero & alios aliter, qui ſcrip-
ſerint fuiſſe Phaonem ex eorum hominū genere, qui
traſciendis ultio citroque viatoribus, nauigiolis im-
penſiorem dantes operam, victum ſibi diurnum que-
rarent: acceſſiſſe tandem & Venerem, quæ, ſe ut in
alteram transportaret ripam, nulla interim promiſſa
ſtiſe, rogaret. quod cum ille libentius effeciſſet, ne-
ſcius, quam tranſueheret, deam eſſe: tum vero a Ve-
nere longe pretioſius accepiſſe munus, quàm ſi vel am-
pliſſimum manu pretium exegiſſet. alabaſtrum nanq;
cum accepiſſet vnguinē quodam plenum, (quo ſemel
perunctus, formoſiſſimus repente mortalium cuncto-
rum apparuit) mulieres omnes Lesbias in eius exarſiſſe
cupidinem, præ cæteris vero impatientiſſime atque ar-
dentiffime à Sappho adamatum. Hæc ille. Cum vero
Phaon in Siciliam ſorte diſceſſiſſet. Sappho, amoris
ignibus incenſa, & plane ardens, ſe ab illo ſperui ti-
mens, ſtatuit etiam capitis periculo furorem lenire,
demiſſo in mare corpore ex Leucate Epiri promonto-
rio: ſed antequam illuc accedat, per inconstantiam
muliebrem tentans quod deſperauerat, hac epiſtola
cum aduocare ſtudet ſequens abſenti inuidiâ ſuæ con-
ditionis & calamitatis, quam omnibus incommodis
miſerabilem oſtendit. denique omnes miſericordiæ
angulos excurrit, nec aliquid, quod moueat, præter-
mittit. Nulla autem in epiſtola miſtiores, ac laſciuio-
res amoris affectus, quàm in iſta expreſſit Ouid, eo
quod ſupra muliebrem cōditionem in amorem aſerit
Sappho, cum non modo virum petdiſe amauerit, ſed
aliarum quoque mulierum tribas fuerit, id eſt, in ſul-
mando illas fricaret. unde ab Horatio maſcula Sappho
vocata

uocata est: multi tamen putant hanc esse Sappho,
quam diuinus Plato sapientem uocat. de ea autem sic
ceciuit Antipater Sidonius.

Dulcia Mnemosyne demitans carmina Sapphus,
Quæsiuit decima Pieris unde foret.

Ausonius,
Lesbia Pierijs Sappho soror addita musis, &c.

Papinius,
Stesichorusq; ferox, saltusq; ingressa uiriles,
Non formidata temeraria Leucade Sappho.

Horatius,
Viuuntq; commissi calores
Aoliz fidibus puellæ.

S A P P H O P H A O N I.

Ironice interro-
gat.

NUnquid ubi aspecta est studiosæ intera dextra,
Protinus est oculis cognita nostra tuis?

An, nisi legisses auctoris nomina Sapphus,
Hoc breue, nescires, unde mouetur opus?

Forsitane & quare mea sint alterna requiris.

Carmina, cum Lyricis sim magis apta modis.

Flendus amor meus est, Elegeia flebile carmen,
Non facit ad lacrymas barbitos ulla meas.

Uror, ut indomitis ignem exercentibus Euris.

Fertilis accensis messibus ardet ager.

Arua Phaon celebrat diuersa Typhoidos Aetnae,
Me calor Actneo non minor igne tenet.

Nec mihi, dispositis iungam quæ carmina nervis,
Proueniunt, uacua carmina mentis opus.

Nec mihi Pierides subeunt, Driadesue puellæ,
Nec me Lesbiadum cætera turba inuat.

his puellis ad li-
bidinē usa est,
Sappho.

Utilis

Uilis Amythone, uilis mihi candida Cydno:

Non oculis grata est Atthis, ut ante, meis.

Atq; alie centum, * quas hic sine crimine amauit;

Improbe, multarum quod fuit, unus habes.

Est in te facies, sunt apti lusibus anni:

O facies oculis infidiosa meis.

Sumo fidem, & pharetrā; fies manifestus Apollo:

Accedant capiti cornua; Bacchus eris

Et Phæbus Daphnē et Gnoſſida Bacchus amauit;

Nec norat lyricos illa, uel illa modos.

At mihi Pegasides blandissima carmina dictant:

Iam canitur tota nomen in orbe meum.

Nec plus Alcæus, consors patrieq; lyraeq;

Laudis habet, quamuis grandius ille sonet.

Si mihi difficilis formam natura negauit:

Ingenio formæ damna rependo mea.

Nec me despicias, si sum tibi corpore parua:

Mensuramq; breuis nominis ipsa sero

Candida si non sum: placuit Cepheia Perseo

Andromede patriæ fusca colore suæ.

Et uariis albæ iunguntur saepe columbæ;

Et niger à uiridi turtur amatur aue.

Si, nisi quæ facie poterit te digna uideri,

Nulla futura tua est: nulla futura tua est.

At * me cum legeres, etiam formosa uidebar;

Vnam iurabas usque decere loqui.

Cantabam, memini, (meminerunt omnia amâtes)

Oscula cantanti tu mihi rapta dabas.

Hec quoque laudabas, omniq; à parte placebam;

Sed tunc præcipue, cum sit amoris opus.

*quas non si-
ne crimine*

*patronymicum
a patria.*

*Alcæus, poeta
lyricus Mityle-
nzus.*

*nam bisyllabâ
est Sappho.
Andromede Ce-
phæi, Aethiopum
regis filia, ama-
ta a Perseo.
turtures & plu-
taci, pauones
& columbæ, me-
rula & turdi
aues amicæ in-
ter se, ut ait Pla-
nius.
mea*

Tunc te plus solito lasciuia nostra iuuabat,
 Crebraq; mobilitas, aptaq; uerba ioco:
 Et quòd, ubi amborum fuerat confusa uoluptas,
 Plurimus in lasso corpore languor erat.
 Nunc tibi Sicelides veniunt noua præda puellæ,
 Quid mihi cum Lesbo? Sicelis esse uolo.

Nisi a regio mō
 tana iuxta Aet
 nam.

O uos erronem tellure remittite nostrum
 Nisiades matres, Sicelidesq; nurus.
 Nec vos decipiam blandæ mendacia linguæ:

Erycina Venus
 ab Eryce mon-
 te Cieiliæ, ubi
 præclarum tem-
 plum habebat.

Quæ dicit uobis, dixerat antè mihi.
 Tu quoq; quæ immites celebras Erycina Sicanos,
 Nam tua sum, uati consule diua tuæ.
 An grauis inceptum peragit fortuna tenorem?
 Et manet in cursu semper acerba suo?

fratrem Coraxē
 intelligit, qui
 Rhodopē Thra-
 ciæ meretricem
 Aescopi cōsertā
 maximā pecu-
 nia redemit.

Sex mihi natales ierant, cum lecta parentis
 Antè diem lacrymas ossa bibere meas.
 Arsit inops frater, uictus meretricis amore,
 Mistaq; cum turpi damna pudore tulit.
 Faustus inops, agili peragit freta carula remo;
 Quasq; male amisit, nunc male querit opes
 Me quoque, quòd monui bene multa fideliter, odit.

Clæis filia.

Hoc mihi libertas, hoc pia lingua dedit.
 Et tanquam desint quæ me sine fine fatigent,
 Accumulat curas filia parua meas
 Vltima tu nostris accedis causa querelis:

myrrham Ara-
 bica significat,
 cuius stasce, id
 est, gutta myr-
 rhæ ad erines
 ungendos erat
 potissima,

Non agitur uento nostra carina suo.
 Ecce iacent collo sparsi sine lege capilli,
 Nec premit articulos lucida gemma meos.
 Veste tegor uili, nullum est in crinibus aurum,
 Non Arabo noster rore capillus olet.

Cui colar infelix? aut cui placuisse laborem?

Ille mei cultus unicus auctor abest.

Molle meum leuibus cor est uiolabile telis;

Et semper causa est cur ego semper amem.

Sive ita nascenti legem dixere sorores,

Et data sunt uitæ fila seuera meæ,

Sive abeunt studia in mores, artesq; magistras:

Ingenium nobis molle Thaleia dedit.

Quid mirum, si me primæ lanuginis ætas

Abstulit, atque anni quos vir amare potest?

Hunc ne pro Cephalo raperes Aurora, timebam: apostrophat ad Auroram.

Et faceres: sed te prima rapina tenet.

Hunc si conspiciat, quæ conspicit omnia, Phœbe;

Iussus. erit somnos continuare Phaon.

Hunc Venus in cælum curru vexisset eburno:

Sed uidet & Marti posse placere suos

O nec adhuc iuuenis, nec iam puer, utilis ætas:

O decus, atque cui gloria magna tui.

Huc ades, inq; sinus formosæ relabere nostros:

Non, ut ames, oro; sed te ut amare sinas.

Scribimus, & lacrymis oculi rorantur obortis:

Aspice, quàm sit in hoc multa litura loco.

Si tam certus eras hinc ire; modestius isses,

Si: modò dixisses, Lesbi puella uale.

Non tecum lacrymas, non oscula summa tulisti:

Denique non timui quod doluitra fui.

Nil de te mecum est, nisi tantum iniuria: nec te

Admonuit, quod tu pignus amantis habes.

Non mandata dedi: neque enim mandata dedissem: admoneat,

Vlla, nisi ut noles immemor esse mei.

quod tu munus

Per tibi qui nunquam longè discedit amorem,
 Perq; nouem iuro numina nostra deas,
 Cum mihi nescio quis, Fugiant tua gaudia, dixit,
 Nec me flere diu, nec potuisse loqui.
 Et lacrymæ deerant oculis, & lingua palato;
 Astrictum gelido frigore pectus erat.
 Postquam se dolor imminuit, mea pectora planxi;
 Nec puduit ruptis exululare comis.
 Non aliter, quàm si nati pia mater adempti
 Portet ad exstructos corpus inane rogos.
 Gaudet, & è nostro crescit mærore Charaxus,
 Frater & ante oculos itq; , reditq; meos.
 Utq; pudenda mei uideatur causa doloris,
 Quid dolet hæc? Certè filia uiuit, ait.
 Non ueniūt in idē pudor, atq; amor: omne uidebat
 Vulgus: eram lacero pectus aperta sinu.
 Tu mihi cura Phaon, te somnia nostra reducunt;
 Somnia formosa candidiora die.
 Illic te inuenio, quanquàm regionibus absis:
 Sed non longa satis gaudia somnus habet.
 Sæpe tuos nostra ceruice onerare lacertos,
 Sæpe tuæ uideor supposuisse meos.
 Oscula cognosco, quæ tu committere lingua,
 Aptaq; consueas accipere, apta dare.
 Blandior interdum, verisq; simillima uerba
 Eloquor, & uigilant sensibus ora meis.
 Ulterius pudet hic narrare; sed omnia fiunt:
 Et iuuat, & sine te non licet esse mihi.
 At cum se Titan ostendit, & omnia secum:
 Tam cūdo me somnos destituisse queror.

scisci.
 finititudine
 dolorem augeat.

synecdoche.

Antra nemusq; peto, tâquâ nemus antraq; profint: pathos a loco,
Conscia deliciis illa fuere meis.
Illuc mentis inops, ut quam furialis Erichtho
Impulit, in collo crimine iacente feror.
Antra vident oculi scabro pendentia topho,
Quæ mihi Lydonii marmoris instar erant.
Inuenio syluam, quæ sæpe cubilia nobis
Præbuit, & multa textit opaca coma.
Sed non inuenio syluæ dominumq; meumque;
Vile solum locus est, & dos erat ille loci.
Cognoui pressas noui mihi cæspitis herbas:
De nostro curuum pondere gramen erat.
Incubui, tetigiq; locum, quæ parte fuisti:
Grata prius lacrymas combibit herba meas.
Quin etiam rami positis lugere videntur
Frondeb; & nullæ dulcè queruntur aues.
Sola virum non ulta piè mæstissima mater,
Concinit Ismarium Daulias ales Iryn.
Ales Iryn, Sappho miseros decantat amores,
Hætenus, ut media cætera nocte silent.
Est niidus, vitreoq; magis perlucidus annis,
Fons sacer: hunc multi numen habere putant.
Quem supra ramos extendit aquatica Lotos,
Vna nemus, tenero cæspite terra vires.
Hic ego cum lassos posuissem flebilis artus,
Formosus puer est visus adesse mihi.
Constitit, & dixit, Quid nunc non ignibus equis
Vreres? Ambracia est terra petenda tibi.
Phæbus ab excelso, quantum patet, aspicit æquor,
Actæum populi, Leucadiumq; vocant.

tophus lapis
 asper, qui facti-
 lè in arenam
 resoluitur.
 alias, multis
 pressit opaca co-
 mis.

a mutatione for-
 te misericordiæ
 excitat.

alludit ad fabu-
 lam prognos.

Daulias oppidū
 Phocidis, cui
 præfuit, Tereus
 rex Thraciæ &c
 Prognos mari-
 tus. hinc Dau-
 lias ales, id est
 Progne.

Lotos, Neptu-
 ni filia, Pria-
 pum fugiens, in
 arborem sui no-
 minis uersa est,
 cuius fructus ad-
 uenis incurrit pa-
 triæ obliuionē.
 Vmbracia urbs
 in epiro, Pyr-
 rhi regia, ab
 Ambra e rege.
 hanc Augustus
 Nicopolin ab
 Antonio illie
 nauali prælio
 deuicto nomi-
 nauit.

allas, Nec mo-
ra: versus amor
fugit lentissima
mors

Hinc se Deucalion, Pyrrha succensus amore,

Misit, & illeso corpore pressit aquas.

* Nec mora, iussus amans tetigit lætissima Pyrrha
Pectora; Deucalion igne leuatus erat.

Hanc legem locus ille tenet: pete protinus altam
Leucada, nec saxo desiluisse time.

Vt monuit, cum uoce abiit; ego territa surgo;

Nec grauidæ lacrymas continere gene.

Ibimus o nymphae: monstrataq; saxa petemus:

Sit procul insano * mistus amore timor.

Quidquid erit, melius, quam nunc, erit; aura subind,

Et mea non magnum corpora pondus habent.

Tu quoq; mollis Amor penas suppone cadenti,

Ne sim Leucadiæ mortua crimine aquæ.

Inde chelyn Phæbo, communia numera, ponam;

Et sub ea uersus unus, & alter erit.

Grata lyram posuit tibi, Phæbe, poetria Sappho:

Conuenit illa mihi; conuenit illa tibi.

Cur non Ætiacas miseram me mittis ad oras;

Cum profugum dos sis ipse referre pedem?

Tu mihi Leucadia potes esse salubrior unda,

Et formæ meritis tu mihi Phæbus eris.

An potes o scopulis, undaq; ferocior illa,

St moriar, titulum mortis habere mea?

Ah quanto melius iungi mea pectora tecum,

Quàm poterant saxis præcipitanda dari.

Hæc sunt illa, Phaon, quæ tu laudare solebas:

Visaq; sunt toties ingeniosa tibi.

Nunc uellem facunda forem: dolor artibus obstat,

Ingeniumq; meis substituit omne malis.

Non

Non mihi respondent veteres in carmina vires,
 Pleetra dolore iacent, muta dolore lyra est.
 Lesbides aquoræ nupturæ, nuptaq; proles,
 Lesbides Aeolia nomina dicta lyra,
 Lesbides, infamem quæ me fecistis amare,
 Desinite ad citharas turba uenire meas.
 Abstulit omne Phaon, quod vobis antè placebat,
 Me miseram, dixi, quàm modò panè, meus.
 Efficiè ut redeat; vates quoque nēstra redibit;
 Ingenio vires ille dat, ille rapit.
 Ecquid ago precibus? pectusq; agreste mouetur?
 An riget? & Zephyri verba caduca ferunt?
 Qui mea verba ferunt, uellem tua vela referrent:
 Hoc te si sapes, lente decebat opus.
 Siue redis, puppiq; tuæ uotiuā parantur
 Munera, quid laceras pectora nostra mora?
 Solue ratem; Venus orta mari mare præstat eunti;
 Aura dabit cursum: tu modò solue ratem.
 Ipse gubernabit residens in puppe cupido,
 Ipse dabit tenera uela, legeiq; manu.
 Siue iuuat longè fugisse Pelasgida Sappho,
 (Non tamen inuenies, cur ego digna fuga)
 O saltem misera crudelis epistola dicat,
 Vi mihi Leucadiæ fata petantur aquæ.

appellat discipulas. quas olim erudiebat.

Aeolia, id est, Lesbia: nam Lesbos insula Aeolica est: immo Aeolicarum ferme urbium metropolis. ut ait Strabo. cœcubinas suas aduocat.

supra, Hæc, Quid timeas non est, auso Venus ipsa fauebit, Sternet & æqueas æquore nata vias. Pelasgida, id est, Lesbiam,

F. I N I S.

* * * * *
 * * * * *
 AVLISABINI
 POETAE,
 EPISTOLAE TRES
 AD OVIDIANAS EPISTOLAS
 RESPONSORIAE.

IN I. EPIST. ARGVMENTVM.

Aulus Sabinus imperante Octavio, atq; Ovidij tē
 poribus clauit, ad Trisenam amicam Elegiarum li-
 brum dedit: Pastorū inchoatos reliquit: scripsit etiā
 epistolas, quibus Vlysses Penelope, Hippolytus Phae-
 dræ, Æneas Didoni, Demophoon Phyllidi, Iason Hip-
 pilyle, Phaon Sapphoni respondent: quæ omnes,
 præter has tres, quas nunc præ manibus habemus se-
 culorum ignauia perierunt Vlysses, lecta Penelopes
 epist. responder, occurrens ad omnia, quæ illa obie-
 ctauerat. narrat insuper uarios labores. quos omnes
 mira fortitudine tolerauerat. demū a Tiresia uate &
 Pallade de futuris certificatus. Ithacam patriam sub
 mendici habitu se breui uenturū prædicat. Quod cū
 fecisset, in propria domo incognitus a procis, amato-
 ribus Penelopes, ignominiosa quædam perpeffus est.
 uerum a Telemacho filio & duobus subulis adiutus
 graui pugna eos omnes interemit tandē a Telegono
 filio, quem ex Circe genuerat, immisso in eum
 letifero telo, occisus est.

VLTS.

VLYSSIS AD PENELOPEN

R E S C R I P T I O .

Pertulit ad miserum tandem tua casus Ulyssēm
Penelope chartis uerba notata piis .

Agnoui caramq; manum , gemmasq; fideles :
Solamen longis illa fuere malis .

Arguis ut lentum : mallet quoque forsitan esse ,
Quàm tibi quæq; tuli dicere quæq; feram .

Non hoc obiecit mihi Græcia , cùm mea fletus
Detinuit patrio littore uela furor .

Sed thalamis nec uelle tuis , nec posse carere ,
Causaq; fingendæ tu mihi mentis eras .

Nil tibi rescribam , curas , properemq; uenire :
Dum propero , aduersi uela tulere Noti .

Non me Troia tenet Gratiis odiosa puellis :
Iam cinis , & tantum flebile Troia solum .

Deiphobusq; iacet , iacet Asius , & iacet Hector ,
Et quicumque tui causæ timoris erant .

Eua si & Thracum cæso duce prælia Rheseo ,
In mea captiuis castra reuelus equis .

Tutus & è media Phrygiæ Trionidos arce ,
Fatalis palmæ pignora capta tuli .

Nec timui cõmissus equo : * malè sedula quamuis
Clamabat uates , Vrite Troes equum ;

Vrite , mendaci cælantur robore Achiui ,
Et Phrygiæ miseros ultima bella ferunt .

Perdiderat tumuli supremum munus Achilles :
Sed Tbetidi est humeris redditus ille meis .

Nec

Vlysses una cõ
Diomede fatale
Palladium sur-
ripuit.

Cassandra

Vlysses Achil-
lis arma sua fa-
ciliâ aduersa
Aiace Telame-
niâ obtinuit.

Et pudet in tristi letum consurgere turba;
 Quique erat in palla, transit in ora rubor.
 At mihi nebulæ miserae torrentur febribus artus,
 Et grauius iusto pallia pondus habent.
 Nostrique plorantes uideo super ora parentes,
 Et face pro thalami fax mihi mortis adest.
 Parce laboranti pietæ dea læta pharetra,
 Daque salutiferam iam mihi fratris opem.
 Turpe tibi est, illum causas depellere leti,
 Te contra titulum mortis habere meæ.
 Nunquid in umbroso cum uelles fonte lauari,
 Imprudens uultus ad tua labra tuli?
 Præterit ne tuas de tot celestibus aras?
 Atque tua est nostra spreta parente parens?
 Nil ego peccaui, nisi quod periuria legi,
 Inque parum fausto carmine docta fui.
 Tu quoque pro nobis, si non mentiris amorem,
 Tura feras: profint, quæ nocuere, manus,
 Cur, quæ succenset, quod adhuc tibi pacta puella.
 Non tua sit, fieri ne tua possit, agi?
 Omnia de uiua tibi sunt speranda: quid aufert.
 Seu a mihi uitam, spem tibi diua mei?
 Nec tu credideris illum, cui destinor uxor,
 Aegra super posita membra fouere manu.
 Assidet ille quidem, quantum permittitur ipsi;
 Sed meministi nostrum uirginis esse torum.
 Et quoque nescio quid de me sensisse uidetur:
 Nam lacrymæ causæ sepe latente cadunt.
 Et minns audacter blanditur, & osculara.
 Accipit, & umido me uocat ore suam.

ad Dianam
apostrophet.

ut Actæon se-
cit.

Aconcium, sibi
conciliat.

Nec

Nec miror sensisse, notis cum prodar apertis :

In laeuum uersor, cum uenit ille, latus .

Nec loquor, & testis simulatur lumine somnus,

Captantem tactus euius ioque manum .

Ingemit, & tacito suspirat pectore; meque .

Offensam, quamuis non mereatur, habet .

Si mihi, quod gaudes, & te iuuat ista uoluptas;

Si mihi, quod sensus sum tibi sassa meos;

Si mihi lingua foret: tu nostra iustius ira,

Qui mihi tendebas retia, dignus eras .

Scribis, ut inualidum liceat tibi uisere corpus:

Es procul à nobis, & tamen inde noces .

Mirabar, quare tibi nomen Acontius esset:

Quod faciat longè vulnus, acumen habes .

Certè ego conualui non dum de uulnere tali,

Ut raculo scriptis eminus ista tuis .

auget commise-
rationem.

Quid tamen huc uenias? sanè miserabile corpus,

Ingeniū uideas bina trophæa tui .

Concidimus macie: color est sine sanguine; qualens

In pomo refero mente fuisse tuo .

Candida nec misto sublucent ora rubore:

Forma nouit talis marmoris esse solet .

Argenti color est inter coniugia talis;

Quod tactum gelidæ frigore pallet aquæ .

Si me nunc uideas, uisam prius esse negabis:

Ate nec est, dices, ista petenda mea .

Promissique fidem, ne sim tibi iuncta, remittes:

Et cupides illud non meminisse deam .

Forsitan & facies, iurem ut contraria rursus .

Quæque legam, mittes altera uerba mihi .

Sed

Sed tamen aspiceres vellem prout ipse rogabas ;

Et discas sponsæ languida membra tuæ.

Durius & ferro cū sit tibi pectus, Aconti ;

Tu veniam nostris uocibus ipse petas.

Delphi, tñ pro
oppido, quam
pro oppidanis
sumitur, in Par
nass radicibus.

Ne tamen ignores, ope qua reualefcere possim ;

Quæritur à Delphis fata conente Deo.

Et quoq; nescio, quantum nunc uaga fama susurrat:

Negle&am queritur testis habere fidem.

Hoc Deus & uates, hoc & mea carmina dicunt ;

At desunt vota carmina nulla tuo.

Vnde tibi fauor hic? nisi q; noua fortè reperta est,

Quæ capiat magnos littera lecta deos.

in Acontij sen-
tentiâ accedit.

T eq; tenente deos nomen sequor ipsa deorum,

Doq; libens uictas in tua uota manus.

Fassaq; sum matri deceptæ fœdera linguae ;

Lumina fixa tenet plena pudoris humo.

Cætera cura tua est: plus hoc quoq; uirgine factū:

Non timuit tecum quòd mea charta loqui.

Iam satis inualidos calamo lassauimus artus,

Et manus officium longius ægra negat.

Quid, nisi quòd cupio me iam coniungere tecum,

Restat, ut ascribat littera nostra ? uale.

ARGVMENTVM.

Tradunt Suidas & Ælianus, Græci scriptores, duas hoc nomine Sappho extitisse, quarum altera Erezia poetria per celebris, quæ Aleçi & Pittaci atque Tarquinij Prisci tempore claruit, quæ etiam plectrum prima adinuenit. huic nonnulli carmen Lyricū tribuunt. altera Mytilena longe iunior, quæ psalteria, & meretrix fuit, scripsit multa & præclarâ apud Græcos poemata,

adeo

adeo ut decima Musa dicta sit. Quare autem in Phao-
nis amorem inciderit, Plinius, herbæ tribuit, lib. xxx.
Sed Baptista Egnatius, vir nostræ tempestatis linguæ
Græcæ, atque Latine studiosissimus, hanc fabulam ab
eodem e Græco in Latinum nuper traductam recitat.
Ælianus omnimodæ historiæ li. xij. describit pulcher-
rimum mortalium omnium Thaonē a Venere olim
lactucis occultatum esse vero & alios aliter, qui scri-
pserint fuisse Phaonem ex eorum hominū genere, qui
traiciendis vltro citroque viatoribus, nauigiolis im-
pensiores dantes operam, victum sibi diurnum que-
rarent: accessisse tandem & Venerem, quæ, se ut in
alteram transportaret ripam, nulla interim promissa
stipe, rogaret. quod cum ille libentius effecisset, ne-
scius, quam transiret, deam esse: tum vero a Ve-
nere longe pretiosius accepisse munus, quàm si vel am-
plissimum manu pretium exegisset. alabastrum nanq;
cum accepisset vnguinis quodam plenum, (quo semel
perunctus, formosissimus repente mortalium cuncto-
rū apparuit) mulieres omnes Lesbias in eius exarsisse
cupidinem, præ ceteris vero impatientissime atque ar-
dentissime à Sappho adamatum. Hæc ille. Cum vero
Phaon in Siciliam forte discessisset, Sappho, amoris
ignibus incensa, & plane ardens, se ab illo sperni ti-
dens, statuit etiam capitis periculo furorem lenire,
demisso in mare corpore ex Leucate Epiri promonto-
rio: sed antequam illuc accedat, per inconstantiam
muliebrem tentans quod desperauerat, hæc epistola
cum aduocare studet sequens absenti inuidiæ suæ con-
ditionis & calamitatis, quam omnibus incommodis
miserabilem ostendit. denique omnes misericordiz
angulos excurret, nec aliquid, quod moneat, præter-
mittit. Nulla autem in epistola mitiores, ac lasciuio-
res amoris affectus, quàm in ista expressit Ouid. eo
quod supra muliebrem cōditionem in amores arserit
Sappho, cum non modo virum perditæ amauerit, sed
aliarum quoque mulierum tribas fuerit, idest, intul-
tando illas fricaret. unde ab Horatio mascula Sappho
vocata

uocata est: multi tamen putant hanc esse Sappho,
quam diuinus Plato sapientem uocat. de ea autem sic
ceciuit Antipater Sidonius,
Dulcia Mnemosyne demirans carmina Sapphus,
Quæsiuit decima Pieris unde foret.

Ausonius,
Lesbia Pierijs Sappho soror addita musis, &c.

Papinius,
Stefichorusq; ferox, saltusq; ingressa uiriles,
Non formidata temeraria Leucade Sappho.

Horatius,
Viunneq; commissi calores
Aoliz fidibus puellæ.

SAPPHO PHAONI.

Ironice interro-
gat.

NUnquid ubi aspecta est studiose iuera dextra,
Protinus est oculis cognita nostra tuis?

An, nisi legisses auctoris nomina Sapphus,
Hoc breue, nescires, unde mouetur opus?

Forsitan & quare mea sint æterna requiris.

Carmina, cum Lyricis sim magis apta modis.

Flendus amor meus est, Elegeia flebile carmen,

Non facit ad lacrymas barbitos ulla meas.

Uror, ut indomitis ignem exercentibus Euris.

Fertilis accensis messibus ardet ager.

Ærui Phaon celebrat diuersa Typhoidos Aetna,

Me calor Actneo non minor igne tenet.

Nec mihi, dispositis iungam quæ carmina nervis,

Proueniunt, uacuae carmina mentis opus.

Nec mihi Pierides subeunt, Driadesue puellæ,

Nec me Lesbium cætera turba inuat.

Uilis

Elegia alibi du-
as primas pro-
ducit,
Barbitos ulla,
id est ullum car-
men lyricum
Subactus Ty-
phæus gigas
Titani & Ter-
æ filius a Ioue
ictus est.

his puellis ad li-
bidinē usa est,
Sappho.

Uilis Amythone, uilis mihi candida Cydno :

Non oculis grata est Atthis, ut ante, meis.

Atq; aliæ centum, * quas hic sine crimine amauit;

Improbe, multarum quod fuit, unus habes.

Est in te facies, sunt apti lusibus anni :

O facies oculis insidiosa meis.

Sumo fidem, & pharetrā ; fies manifestus Apollo :

Accedant capiti cornua ; Bacchus eris

Et Phæbus Daphnē et Gnoſſida Bacchus amauit ;

Nec norat lyricos illa, uel illa modos.

At mihi Pegasides blandissima carmina dictant ;

Iam canitur tota nomen in orbe meum.

Nec plus Alcæus, consors patriæq; , lyraeq;

Laudis habet, quamuis grandius ille sonet.

Si mihi difficilis formam natura negauit ;

Ingenio formæ damna rependo mee.

Nec me despicias, si sum tibi corpore parua :

Mensuramq; breuis nominis ipsa sero

Candida si non sum : placuit Cepheia Perseo

Andromede patriæ fusca colore suæ.

Et uariis albæ iunguntur saepe columbæ ;

Et niger à uiridi turtur amatur aue.

Si, nisi quæ facie poterit te digna uideri,

Nulla futura tua est : nulla futura tua est.

At * me cū legeres, etiā formosa uidebar ;

Vnam iurabas usque decere loqui.

Cantabam, memini, (meminerunt omnia amātes)

Oscula cantanti tu mihi rapta dabas.

Hæc quoque laudabas, omniq; à parte placebam ;

Sed tunc præcipue, cū sit amoris opus.

*quas non si-
ne crimine*

*patronymicum
a patria.*

*Alcæus, poeta
lyricus Mityle-
nus.*

*nam bisyllabū
est Sappho.
Andromede Ce-
phæi, Aethiopum
regis filia, ama-
ta a Perseo.
turtures & pū-
taci, pauones
& columbæ, me-
ru & turdi
aues amicæ in-
ter se, ut ait Pla-
nius.
mea*

Cui colar infelix? aut cui placuisse laborem?
 Ille mei cultus unicus auctor abest.
 Molle meum leuibus cor est uiolabile telis;
 Et semper causa est cur ego semper amem.
 Siue ita nascenti legem dixere sorores,
 Et data sunt uitæ fila seuera meæ,
 Siue abeunt studia in mores, artesq; magistras:
 Ingenium nobis molle Thaleia dedit.
 Quid mirum, si me primæ lanuginis ætas
 Abstulit, atque anni quos vir amare potest?
 Hunc ne pro Cephalo raperes Aurora, timebam:
 Et faceres: sed te prima rapina tenet.
 Hunc si conspiciat, quæ conspicit omnia, Phœbe;
 Iussus. erit somnos continuare Phaon.
 Hunc Venus in cælum curru vexisset eburno:
 Sed uidet & Marti posse placere suos
 O nec adhuc iuuenis, nec iam puer, utilis ætas:
 O decus, atque æui gloria magna tui.
 Huc ades, inq; sinus formose relabere nostros:
 Non, ut ames, oro; sed te ut amare sinas.
 Scribimus, & lacrymis oculi rorantur obortis:
 Aspice, quàm sit in hoc multa litura loco.
 Si tam certus eras hinc ire; modestius isse,
 Si: modò dixisses, Lesbi puella uale.
 Non tecum lacrymas, non oscula summa tulisti:
 Denique non timui quod dolitura fui.
 Nil de te mecum est, nisi tantum iniuria: nec te
 Admonuit, quod tu pignus amantis habes.
 Non mandata dedi: neque enim mandata dedissem.
 Vlla, nisi ut noles immemor esse mei.

hoc est, siue for-
 mamus mores
 studijs; in qui-
 bus versamur.

apostrophat ad
 Auroram.

ebur Veneri, si-
 cut argentum
 Lunæ dedica-
 tum est.

mibi

admoneat,
 quod tu mu-
 nus

Per tibi qui nunquam longè discedit amorem ,
 Perq; nouem iuro numina nostra deas ,
 Cum mihi nescio quis, Fugiant tua gaudia, dixit ,
 Nec me flere diu , nec potuisse loqui .
 Et lacrymæ, deerant oculis , & lingua palato ;
 Astrictum gelido frigore pectus erat .
 Postquam se dolor imminuit, mea pectora planxi ;
 Nec puduit ruptis exululare comis .
 Non aliter , quàm si nati pia mater adempti
 Portet ad exstructos corpus inane rogos .
 Gaudet , & è nostro crescit mæore Charaxus ,
 Frater & ante oculos itq; , reditq; meos .
 Utq; pudenda mei uideatur caussa doloris ,
 Quid dolet hæc ? Certè filia uiuit , ait .
 Non ueniit in idè pudor, atq; amor: omne uidebat
 Vulgus: eram lacero pectus aperta sinu .
 Tu mihi cura Phaon, te somnia nostra reducant ,
 Somnia formosa candidiora die .
 Illic te inuenio , quanquàm regionibus absis :
 Sed non longa satis gaudia somnus habet .
 Sæpe tuos nostra ceruice onerare lacertos ,
 Sæpe tuæ uideor supposuisse meos .
 Oscula cognosco , quæ tu committere linguae ,
 Aptaq; consueras accipere , apta dare .
 Blandior interdum , verisq; simillima uerba
 Eloquor , & uigilant sensibus ora meis .
 Uterius pudet hic narrare; sed omnia fiunt :
 Et inuat, & sine te non licet esse mihi .
 At cum se Titan ostendit , & omnia secum :
 Tam cùm me somnos destituisse queror ,

scisci
 similitudine
 dolorem auge.

synecdoche.

Antra nemusq; peto, tāquā nemus antraq; prosint: pathos a loco.
Conscia deliciis illa fuere meis.

Illuc mentis inops, ut quam furialis Erichtho
Impulit, in collo crine iacente feror.

Antra vident oculi scabro pendentia topho,
Quæ mihi Lydonii marmoris instar erant.

Inuenio syluam, quæ sæpe cubilia nobis
Præbuit, & multa texit opaca coma.

Sed non inuenio sylvæ dominumq; meumque;
Vtile solum locus est, & dos erat ille loci.

Cognoui pressas noui mihi cæspitis verbas:
De nostro curium pondere gramen erat.

Incubui, tetigiq; locum, quæ parte fuisti:
Grata prius lacrymas combibit herba meas.

Quin etiam rami positis lugere videntur
Frondebuz, & nullæ dulcè queruntur aues.

Sola virum non ulta piè mæstissima mater,
Concinit Ismarium Daulias ales Iryn.

Ales Iryn, Sappho miseros decantat amores,
Hactenus, ut media cætera nocte silent.

Est nitidus, vitreoq; magis perlucidus annis,
Fons sacer: hunc multi numen habere putant.

Quem suprà ramos extendit aquatica Lotos,
Vna nemus, tenero cæspite terra viret.

Hic ego cùm lassos posuissem flebilis artus,
Formosus puer est visus adesse mihi.

Constitit, & dixit, Quid nunc non ignibus æquis
Vreris? Ambracia est terra petenda tibi.

Phæbus ab excelso, quantum patet, aspicit æquor,
Ætæum populi, Leucadiumq; vocant.

tophus lapis
 asper, qui fac-
 lè in arenam
 resoluatur.
 alias, multis
 pressit opaca co-
 mis.

a mutatione sor-
 te misericordiæ
 excitat.

alludit ad fabu-
 lam prognos.

Daulias oppidū
 Phocidis, cui

præfuit, Tereus
 rex Thraciæ &c

Prognos mari-
 tus. hinc Dauli-
 as ales, id est

Progne.

Lotos, Neptu-
 ni filia, Pria-
 pum fugiens, in

arborem sui no-
 minis versa est,

cuius fructus ad
 uenis incurrit pa-
 triæ obliuionē.

Vmbracia urbs
 in epiro, Pyr-
 rhi regia, ab

Ambra e rege.

hanc Augustus
 Nicopolin ab

Antonio illic
 nauali prælio

deuicto nomi-
 nauit.

alias, Nec mo-
ra: versus amor
fugit lentissima
merci

Hinc se Deucalion, Pyrrha succensus amore,

Misit, & illaeso corpore pressit aquas.

Nec mora, iussus amans tetigit laetissima: Pyrrha
Pectora; Deucalion igne leuatus erat.

Hanc legem locus ille tenet: pete protinus altam
Leucada, nec saxo desiluisse time.

Ut monuit, cum uoce abiit: ego territa surgo:

Nec granidae lacrymas continere genae.

Ibimus o nymphae: monstrataq; saxa petemus:

Sit procul insano mistus amore timor.

Quidquid erit, melius, quam nunc, erit: aura subind,

Et mea non magnum corpora pondus habent.

Tu quoq; mollis Amor penas suppone cadenti,

Ne sim Leucadiae mortua crimine aque.

Inde chelyn Phæbo, communia numera, ponam;

Et sub ea uersus unus, & alter erit.

Grata lyram posuit tibi, Phæbe, poetria Sappho:

Conuenit illa mihi, conuenit illa tibi.

Cur non Aetiacas miseram me mittis ad oras;

Cum profugum dos sis ipse referre pedem?

Tu mihi Leucadia potes esse salubrior unda,

Et formæ meritis tu mihi Phæbus eris.

An potes o scopulis, undaq; ferocior illa,

St moriar, titulum mortis habere mea?

Ah quanto melius iungi mea pectora tecum,

Quam poterant saxis præcipitanda dari.

Hæc sunt illa, Phaon, quæ tu laudare solebas:

Usq; sunt toties ingeniosa tibi.

Nunc uellem facunda forem: dolor artibus obstat,

Ingeniumq; meis substituit omne malis.

Non

Non mihi respondent veteres in carmina vires,
 Pleetra dolore iacent, muta dolore lyra est.
 Lesbides aquoræ nupturæ, nuptaq; proles,
 Lesbides Aeolia nomina dicta lyra,
 Lesbides, infamem quæ me fecistis amare,
 Desinite ad citharas turba uenire meas.
 Absulit omne Phaon, quod vobis antè placebat,
 Me miseram, dixi, quàm modò panè, meus.
 Efficiè ut redeat; vates quoque uestra redibit;
 Ingenio vires ille dat, ille rapit.
 Ecquid ago precibus? pectusq; agreste mouetur?
 An riget? & Zephyri verba caduca ferunt?
 Qui mea verba ferunt, vellem tua vela reserrent:
 Hoc te si sciperes, lente decebat opus
 Siue redis, puppiq; tuæ votina parantur
 Munera, quid laceras pectora nostra mora?
 Solue ratem; Venus orta mari mare præstat eunti;
 Aura dabit cursum: tu modò solue ratem.
 Ipse gubernabit residens in puppe cupido,
 Ipse dabit tenera uela, legeiq; manu.
 Siue iuuat longè fugisse Pelasgida Sappho,
 (Non tamen inuenies, cur ego digna fuga)
 O saltem misera crudelis epistola dicat,
 Vt mihi Leucadiæ fata petantur aquæ.

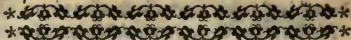
appellat discipu-
 las. quas olim
 erudiebat.

Aeolia, id est,
 Lesbia: nam Les-
 bos in sula Aeo-
 lica est: immo
 Aeolicarum fer-
 me vrbiu[m] me-
 tropolis. vt ait
 Strabo.
 cœubinas suas
 aduocat.

supra, Hæc
 Qd timeas non
 est, auso Venus
 ipsa fauebit,
 Sternet & æque
 reas æquore na-
 ta vias.
 Pelasgida, id est,
 Lesbiam,

F. I N I S.

AVLISABINI,

POETAE,

EPISTOLAE TRES

AD OVIDIANAS EPISTOLAS

RESPONSORIAE.

IN I. EPIST. ARGVMENTVM.

Aulus Sabinus imperante Octavio, atq; Ovidij tēporibus claruit, ad Trisenam amicam Elegiarum librum dedit: Pastorū inchoatos reliquit: scripsit etiā epistolas, quibus Vlysses Penelope, Hippolytus Phædræ, Æneas Didoni, Demophoō Phyllidi, Iason Hippolyte, Phaon Sapphoni respondent: quæ omnes, præter has tres, quas nunc præ manibus habemus sculorum ignavia perierunt Vlysses, lecta Penelopes epist. respondet, occurrens ad omnia, quæ illa obiectauerat. narrat insuper varios labores. quos omnes mira fortitudine tolerauerat. demū a Tiresia uate & Pallade de futuris certificatus. Ithacam patriam sub mendici habitu se breui uenturū prædicat. Quod cū fecisset, in propria domo incognitus a procis, amato ribus Penelopes, ignominiosa quædam perpeffus est. uerum a Telemacho filio & duobus subulcis adiutus graui pugna eos omnes interemit tandē a Telegono filio, quem ex Circe genuerat, immisso iu eum letifero telo, occisus est.

VLTS.

VLYSSIS AD PENELOPEN

R E S C R I P T I O.

Pertulit ad miserum tandem tua casus Ulyßem
 Penelope chartis uerba notata piis.

Agnoui caramq; manum, gemmasq; fideles:
 Solamen longis illa fuere malis.

Arguis ut lentum: mallet quoque forsitan esse,
 Quàm tibi quæq; tui dicere quæq; feram.

Non hoc obiecit mihi Græcia, cum mea fletus
 Detinuit patrio littore uela furor.

Sed thalamis nec uelle tuis, nec posse carere,
 Causaq; fingendæ tu mihi mentis eras.

Nil tibi rescribam, curas, properemq; uenire:
 Dum propero, aduersi uela tulere Noti.

Non me Troia tenet Gratiis odiosa puellis:
 Iam cinis, & tantum flebile Troia solum.

Deiphobusq; iacet, iacet Asius, & iacet Hector,
 Et quicumque tui causa timoris erant.

Euasi & Thracum caeso duce prælia Rheseo,
 In mea captiuis castra reuolutus equis.

Tutus & è media Phrygiæ Tritonidos arce,
 Fatalis palmæ pignora capta tuli.

Nec timui commissus equo: * malè sedula quamuis
 Clamabat uates, Vrite Troes equum;

Vrite, mendaci cælantur robore Achiui,
 Et Phrygias miseros ultima bella ferunt.

Perdiderat tumuli supremum munus Achilles:
 Sed Thetidi est humeris redditus ille meus.

Nec

Vlyßes una cū
 Diomede fatale
 Palladium fur-
 ripuit.

Cassandra

Vlyßes Achil-
 lis arma sua fa-
 talia aduersus
 Atacē Telame-
 niū obtinuit.

Antiphates Le-
strygonum rex
vnum ex sociis
Vlyssis com-
edit, ac naues uir-
rosque merfit,
præterquā quam
Vlysses uehe-
bat,
Parthenope,
unā Sirenum.
Peractis sacris
Circes modo
monstratis Vly.
ad inferos ha-
buit aditum, ab
eadē etiam im-
mortalitatem te-
nuit. Circe. So-
lis & Perseæ fil.
Vlyssianum de-
tenuit, & ex eo
Telegonum fi-
lium peperit.
Calypso Vlyssē
præ annis in in-
sula Ogygia mo-
rata est,
de Penelopes Pu-
dictia diffidit.
Penelope pro-
prios hac condi-
cione delavit, ut
tunc se nupturā
promitteret, ubi
telam absolvit-
set verum quod
interdum texis-
set, d noctu re-
texebat.

*Nec laudem Danaï tanto rennere labori :
Erepti pretium corporis arma tuli .
Quid refert ? pelago sunt obruta non mihi classes ,
Non socii superant : omnia pontus habet .
Solus adhuc mecum , qui me tot casibus unus .
Durauit , patiens ad mala perstat amor ,
Illum non audis canibus Nereia uirgo
Fregit , nec tumidis torta Charymbdis aquis .
Non ferus Antiphates , nec in uno corpore discors
Parthenope blandis insidiosa modis .
Non quod Colchiacas artes tentauerit herbis
Non quod solennes altera diua toros .
Utraque se nobis mortalia demere fila
Spondebat , Stygias utraque posse uias .
Te tamen hac etiam sprete mercede petiui ,
Passurus terra tot mala totque mari .
Sed tu femineo nunc forsā nomine tacta ,
Non secūra leges cætera uerba mea .
Quæque mihi Circe , quæ sit mihi caussa Calypso ,
Iam dudum ignoto sollicitere metu .
Certe ego cū Antinoū , Polybū , Medōtaque legi
Heu toto sanguis corpore nullus erat .
Tot iuuenes inter tot uina liquentia semper ,
Hei mihi quid credam ? pignore casta manes .
Curne placent ulli , si sunt in stertibus ora ?
Deperit & lacrymis non decor iste tibi .
Pacta quoque es thalamo , nisi mendax tela , moretur
Et captum reuocas pallida semper opus .
Ars pia sed quoties oculos frustrabere lana ,
Successum toties ars dabit ista tibi .*

Ah melius , Polypheme , tuo superatus in antro ,
 Finissem ingratos ad mala tanta dies .
 Threicio melius cecidissem milite uictus ,
 Ismaron errantes cum tenuere rates ;
 Crudelemue illo satiassem tempore Diem ,
 Quo redii Stigiis fata moratus aquis .
 Vidi ubi nequidquam , quod me tua littera celat ,
 Sospes digresso quæ mihi mater erat .
 Rettulit illa domus eadem mala , neq; querentem ,
 Fugit ab amplexu ter resoluta meo .
 Phylacidem uidi : contemptis sordibus , ille
 Primus in Hecloreas intulit arma domos .
 Felix laudata cum coniuge , leta per umbras
 Illa suum sortè sit comitata uirum .
 Nec dum illi Lachesis dictos manerauerat annos
 Sed inuat ante suum sic cecidisse diem .
 Vidi , nec lacrimas oculi tenuere cadentes ,
 Deformem Atriden , heu mihi , cæde noua .
 Illum Troia uirum non læserat ; ille furentem
 Nauplion , Euboicos transieratq; sinus
 Quid referi ? animam per uulnera mille profudit ,
 Iam reduci soluens debita nota Ioui .
 Tyndaris has illi latus pro fœdere pœnas
 Struxerat , externos ipse secuta uiros .
 Ah mihi quid prodest , captiuas Tencridas inter ,
 Cum staret coniux Heclores , atque , soror ?
 Defectis Hecubam potui legisse sub annis ,
 Ne tibi suspectus pellicis esset amor .
 Prima meis omen metuendum puppibus illa
 Fecit , non membris ipsa reperta suis .

quid apud inferos uiderit.

Protesilaum in-
telligit a Phyla-
ce uibe Thesila-
liz , cui præ-
fuit.

Laodameia, lau-
dothea filia , se
ob maritū Prote-
silaum occidit.

Agamemnonem
significat.

Caphareum mō-
tem Eubææ in-
telligit, apud
quem plurimi
Græcorū , Troia
redeuntis, frau-
de Nauplii, cu-
pientis vlcisci
mortem Pala-
medis filij. per-
clitanti sunt,

Latratu miseras finivit mæsta querelas,
 Et stetit in ravidam protinus æsta canem.
 Prodigio tali placidum Thetis abstulit æquor,
 Aeolus infusis incubuitq; Notis.
 Peruagus hinc totum non felix differor orbem:
 Et quacunque uocat fluctus & aura, feror.
 Sed si Tiresias tam læti prouidus augur,
 Quàm uerax uates in mala nostra fuit:
 Et terra & pelago, quidquid mihi triste canebat
 Emensus, fato iam meliore uagor.
 Iam mihi nescio quo comitem se in littore iungit
 Pallas, & hospitibus per loca tuta trahit.
 Nunc primum Pallas uersæ post funera Troia
 Visa mihi, medium temporis ira tulit.
 Quidquid & Oenides commiserat, omnibus unus
 Peccauit, Danaïs omnibus ira nocens.
 Nec te, Tydide, cuius modò nouerat arma,
 Eximit, errato tu quoque ab orbe uenis.
 Non Telamonè satum capta de coniuge Teucrum,
 Non ipsum, pro quo mille fuere rates.
 Felix Plistenides quacunque in sorte fuisti,
 Coniuge cum cara, non grauis illa fuit.
 Seu uenti secere moras siue æquora nobis:
 Ad nulla est uester damna retentus amor.
 Oscula nec uenti certè tenuere, nec undæ,
 Promptaq; in amplexus brachia semper erāt.
 Sic utinam errarem: faceres tu mollia coniux
 Aequora: te socia nil mihi triste foret.
 Nunc quoq; Telemacho tecum mihi sospite tecto,
 Omnia sunt animo iam leuiora mala.

Quem

Tiresias uates
 Thebanus apud
 Horatium ita
 Vlysem allo-
 quitur.
 O Laertiade,
 quidquid dies,
 aut erit, aut nō:
 diuinare etenī
 magnus mihi
 donat Apollo
 Pallas Vlysis
 duxrix,

*Quem tamen infestas rursus queror ire per undas
Herculeam Sparten, Nestoreamq; Pylon.*

Ingrata est pietas, cui tanta pericula subsumt:

Nam malè commissus fluctibus ipse fuit.

Sed labor in fine est, occursum in litore uates

Dixit, in amplexus care serere tuos.

Noscendus soli ueniam tibi: tu preme solers

Letitiam, & tacito gaudia conde sinu.

Non ui certandum, nec aperta in bella ruendum:

Sic cecinit laurus ille monere suas.

Forsthan ante dapes, interq; uacantia uina

Utoris pharetris utile tempus erit.

Et modò despectum subitò mirentur Ulysses:

Heu precor, ut properet ille uenire dies;

Antiqui renouet qui latus fœdera lecti,

Et tandem incipias coniuge cara frui:

*sui aduētus mo-
dum prædicat.*

*Laurus pro
Apolline.*

IN II. EPIST. ARGVMENTVM.

Hæc epistola Demophoon suam perfidiam purgare nititur. & reditum, quem longe ultra promissum retardauerat, excusare, uarias causas afferendo. interdum enim dicit se a suis arceri, & ob moram, quam in Thracia cum Phillide fecerat, redargui. ponnunquam a nauigandi importunitate sed defendit. se autem breui etiam contra omnem maris tempestatem ad Phyllida nauigaturum promittit quod quidem adimpleuit. sed tamen Phyllis amoris impatientia laqueo uitam finierat, & deorum miseratione in amygdalum sine foliis conuersa quæ Demophoontis amplexu, ueluti sponsi sentiret aduentum, folia emisit. Quod ideo fingitur, quia amygdalus Græce Phylla vocatur, in qua morientis Phyllidis nomen remansit: quæ scilicet Zephyro, qui occidēialis est ventus

*potius ob folia
quæ amygdali
arborē, inditū
nomen credide-
rim: nā φύλλα
folia dicuntur.*

& in

& in Thracas uadens per Atticam regionem transi-
tū facit, floret: cum Zephyrus dicatur quasi *zephyrus*,
id est uitam ferens: quoniam habet plantis & grami-
nibus fauere, ut germinant & pullulent. & hinc fabu-
la datus est locus. Phyllida scilicet lætari & florere re-
deunte ab Athenis amasio.

DEMOPHOON PHYLLIDI.

Phyllidi Demophoon patria dimittit ab urbe,
Et patriam meminit muneris esse tui.

Nec face Demophoon alia, nec coniuge captus;
Sed tam non felix, quàm tibi notus erat.

Mnestheus.

Thesea, quo socero nequidquam Phylli timebas,
Impuleritq; ignes forsitan ille tuos.

Turpe pati nobis, regno serus expulit boves:
Hunc illi finem longa senectū dedit.

Qui modò peltiferas fudit Mæotidas armis,
Alcidæ magni non minor esse comes:

Qui socerum Minoæ graui sibi fecit ab hoste,
Mirantem monstri cornua uicta sui.

Arguor exiliū, quem credis, caussa fuisse;
Nec tacitum frater, nec finit esse reum.

Dum thalamos, inquit, dilectæ Phyllidos urges,
Et tuus externo cessat in igne furor:

Fluxere interea pede tempora lapsa fugaci,
Præuenitq; tuas flebilis hora moras.

Forsitan & nondum factis occurrere rebus,
At poteras factis utilis esse tamen:

Cum potiora mihi Rodopea regna fuerent,
Quæq; magis regnis cara puella fuit.

Mænis palus
Scythica, quam
incoluerunt A-
mazones, a pel-
tis, breuissimis
scutis, in modū
Lunæ iam me-
dix, quibus vsq;
sunt Amazones,
peltiferæ dix
sunt.

Intonat his Athamas, eadem mox obiicit Aethra,
 Infelix functæ iam propè sortis anus.
 Et quòd non condant nati sua lumina palmae,
 Fecisse hic nostras arguit usque moras.
 Non equidem infiteor, multum clamauit interq;
 Staret Threiciis cùm mihi puppis aquis.
 Postunt, Demophoon, (quid cessas) carbasa uenti
 Demophoon patrios respice iure deos.
 Respice: & exemplū, qua gaudes, Phyllida sume:
 Sic amat, ut terra nolit abire sua.
 Vique redire uelis, non ut comitetur euntem,
 Te rogat, & præsert barbaræ regna tuis.
 Me tamen hæc inter tacitum conuicia sæpe
 Aduersis memini uota tulisse notis.
 Sæpe abitura tuo ponentem brachia collo,
 Gausum influxus æquora mota truces.
 Nec metuam hoc ipso coram genitore fateri,
 Libertas meritis est mihi facta tuis.
 Dices, Non diro dilectum Phyllida liqui
 Pectore, nec præceps uela ferenda dedi:
 Et fleui, & flentem solando sæpe remansi.
 Cùm staret & cursus iam mihi certa dies.
 Denique Threicia ueniræ, non dare Phyllis
 Quam potuit, iussit tardius ire ratem.
 Ignosce & fasso, memores Minoidos: ipse
 Antiquus nec dum pectore cessit amor.
 Et quoties oculis circumdat sidera dicis:
 Quæ fulget calo, nostra puella fuit.
 Illum dilectæ Bacchus sibi cedere iussit
 Loniuge: desertæ crimen ille subit.

Ariadne.

excusat The-
 seum, & Ariad-
 nen reliqueris.

Exemploq;

Exemploq; patris periurus dicor & ipse :
 Nec quæris caussas Sithoni dura moræ .
 Nec satis ampla putas redituri pignora , si me
 Non amor alterius , non amor ullus habet .
 Nulla'ne fama tibi turbatos , Phylli , penates ,
 Theseos , & misera rettulit acta domus ?
 Non laqueos audis cari me flere parentis ?
 Flebilior laqueis hei mihi causa subest .
 Non fratrē Hippolytum ? ceti dit miserabilis ille ,
 Præceps ætonitis per freta raptus equis .
 Non tamen excuso reditus : licet undique fata
 Accumulent causas , tempora parua peto .
 Thesea (quod superest) patrem tumulabimus ante:
 Succedat tumulo non sine honore decens .
 Da spatium , ueniamq; peto : non perfidus absum ,
 Nec mihi iam terra tutior ulla tua est .
 Quidquid mite fuit post diruta Pergama ; quidquid
 Aut bella , aut pelagi detnuere moræ :
 Sola fuit Thræce : patria quoque iactor in illa :
 Auxilium super est casibus una meis .
 Si modò mens eadem , nec quòd sit iam mihi diues
 Regia Cecropia non minor arce mouet .
 Nec patris offendunt casus , nec crimina matris ,
 Nec iam non felix omine Demophoon .
 Quid si Phæbeam peterem te coniuge Troiam ?
 Perq; annos sequerer bella gerenda decem ?
 Penelopen audis , toto laudamur in orbe ,
 Exemplum fidi non leue facta tori .
 Illa pie (sic rumor ait) mendacia telæ
 Struxit , & instantes distulit arte toros :

Phædra seipsa
interemit.

Penelope casti
satis exemplū
quod Horatio
non placet.

Cum properata palam reuocaret flamina noctu,
Atque iterum in lanas omne rediret opus.

At, tua ne fugiant spreti connubia Thracas,

Phylli times; ulli nubere dura potes?

Estq; tibi pectus cuiusquam accedere tedas?

Obstat perfidiae nec metus iste tuae.

O tibi quantus erit factus rubor? ah tibi quantus

Tum dolor, aspicias ciam mea uela procul?

Damnabisq; tuos serò temeraria questus:

Demophoon, dices, hei mihi fidus erat.

Demophoon rediit, & saeuos forsitan Euros.

Passus, & hybernas dum quoq; currit aquas.

Ah cur nescio quā properauimus, hei mihi, culpā

Rupi, quam ruptam sum mihi quæsta fidem

Si tamen ah potius sic perstes, quàm mihi de te

Uterior tangat pectore, Phylli, dolor.

Quos tibi, me miserū, laqueos, quæ fata minaris?

Et nimis audaces gens habet ista deos.

Parce precor: flammāq; domus mihi crimē habentis

Perfidiae, gemina ne preme dura nota.

Excuset patrem fatis in parte relicta

Gnossis: non merui, cur ferar ipse nocens.

Nunc uenti mea uerba ferant, qui uela tulerunt:

Est animus reditus; sed pia caussa tenet.

Penelopes telā retexere, pro adagio refert Plauto, pro eo quod est, inanem operam sumere.

Ariadæ.

IN III. EPIST. ARGVMEN.

Epistola hæc responsiua Paridis non multum in rebus difficultatis habet, eo quòd argumentum ex Oenones epist. dependet. Paris autē quia coniugij iura uiolauerat, dum uxore dimissa Helenā duxerat, i

N principio

principio statim iniuriā Oenone se fecisse fatetur. deinde cum sui excusatione crimen reicit in Cupidem cui non facile resistitur, sed qui sine ulla ratione in ea quæ cupit amantes trahit: & in fatorum seriem, quæ sibi Helenam, ut antequam illam nouisset, destinauerant. Ferunt autem Oenonem tanto Paridis amore flagrasse, ut cum a Philoctete sagittis Herculeis confossus ad eam ferretur, ipsa cadauer complexa fouens uulnera expirauerit: & in Cebria, Troadis urbe, sepultos fuisse.

P A R I S O E N O N E.

Quæ satis apta tibi tā iuste, nympa, querenti
 Rescribam, fateor quærere uerba manu.
 Querit, nec subeunt: sentit sua crimina tantum:
 Soluere quæ sentit, non finit alter amor.
 Si leuat hic iras, ipso me iudice damnor:
 Quid refert? caussa tu meliore cares.
 Damnatumq; tibi me sub sua iura Cupido
 Retrahit: alterius sic quoque præda sumus.
 Prima meis tu pacta toris, fassusq; inuentam
 Te primum accepta est coniuge noster amor.
 Nondum tantus eram, quo me genitore superbum
 Arguis, hoc dominus tunc retinendus eram.
 Non ego Deiphobū sperabā, aut Hectora fratrem
 Cum pastos agerem te comitante greges.
 Reginamq; Hecubem nisi matris nomine noram,
 Et fueras illi digna manere nurus.
 SED non est rationis amor, te consule nympa,
 Læsa es, & læsam scribis amare tamen.
 Cumq; petant Satyri connubia, cum tua Panes,
 Deiectæ memor es tu tamen usque facis.

Adde

ad objecta re-
 sponder.

Adde quòd his fatis amor est adiutus, & illum
Præscia uenturi uiderat antè soror.
Nondum Tyndaridos nomen mihi federat aure,
Nec cecinit Graios illa vocare viros.
Omnia uera uides: superant mea uulnera, tantùm
Vtq; tnam supplex poscere cogar opem.
Te penes arbitrium nostræ uitæq; necisq;
Victuri iam nunc pectora sume tibi.
Fleuisti, memini tamen hac in uoce canentis:
Et mala, dixisti, sint precor ista procul.
Nec si fata ferant, tulerint sic cætera quamuis,
Vt possim Oenone perdere læsa Parim.
Tot superare metus qui me nec credere cogit,
Ignoscas, idem te quoque fallit amor.
Imperat ille Deus: cum uult in cornua tauri,
Cum uult in pennas destruxit ille Iouem.
Non foret in terris tanto miranda decore
Tyndaris; (heu flammis nata puella meis.)
Si sua non cygno mutasset Iuppiter ora:
Fluxerat in Danaes aureus antè sinus.
Pini feramq; Iden falsus lustrauerat ales;
Inter Agénoreas constitueratq; bones.
Victorem Alcidem dominæ quis pensa tenere
Crederet? at lanas nere coegit amor.
Dicitur & Coe sedisse in ueste puellæ,
Illa (leonæo testâ leone fuit.
Te memini Phæbum, Oenones, (mea crimina di
Fugisse, & nostros præposuisse toros. (co)
Non ego præstabam Phæbo, sed tela Cupido:
His in te uoluit legibus ire sua.

Cassandra.

Oenones uerba.

Cupidinis potè
tiam exprimit.

Danae, Acrisij
 filia e Ioue sub
 specie imbris
 aurei grauida
 Perseum.

Cleone medio-
 cre oppidum di-
 stans ab Argo
 stadijs cxx. a
 Corintho xc.
 hinc Cleonæus
 leo, qui & Ne-
 mexus dicitur.

Consolere tamen digna tua pellice damna :
 Quam tibi prætulimus , nata puella Ioue est .
 Sed quòd nata Ioue est , minimum me tãgit : in illa
 Quòd non est facies pulchrior ulla , nocet .
 Atque utinam forma iudex incallidus essem ,
 Creditus Idæis Pegasi nympha iugis .
 Non mihi Iunonis , nec obesset Pallados ira ,
 Laudato est oculis quòd Cytherea meis .
 Diuidit hæc aliis flammæ , celeresq; paresq;
 Vt libitum est , nati temperat ipsa faces .
 Non tamen eualluit uitare domestica tela ,
 Quos aliis arcus , & sibi dura tulit .

Venus in adul-
 terio deprehen-
 sa cum Marte.

Deprensam coniux illam in Mauorte dolebat ,
 Testibus hic diuis cum Ioue quæstus erat .
 Jam dolet & Mauors , terras ultroq; reliquit ,
 Prætulit Anchisen hinc abitura suum .
 Anchisen propter uoluit formosa uideri ,
 Visaq; post lata iacuit ultra deam .
 Quid mirum est potuisse pari succurrere amorì ,
 Immunis sub quo non fuit ipse Paris ?
 Quam læsus Menelaus amat , non læsus amaui ,
 Adice non læso quòd comes ipse fuit .

ex Hecate O-
 ceani filia Phœ-
 bus genuit Oe-
 tam , & Circe ,
 vt placet Hesio-
 do . Homerus
 vult ex Perfa
 Oceani filia .
 Xanthus , seu
 Yphite patet
 Oenonei ,

Et magnos uideo cogi mihi rapta tumultus ,
 Armataeq; petunt Pergama mille rates .
 Non uereor , belli ne non sit caussa probanda :
 Est illi facies pigna mouere duces .
 Si mihi nulla fides : armatos respice Atidas :
 Quam sibi sic repetunt , sic retinenda mihi est .
 Quòd si uertendæ spem mentis concipis huius ;
 Cur cessant herbæ ? carmina curue tua ?

Cum

Cum te nec Phæbei solertior artibus ulla est,

Phæbeæq; Hecates somnia uera uides .

Tecum sideribus , tecum deducere Lunam ,

Nubibus & memini surripuisse diem .

Pascebam tauros , interq; armenta leones

Obstupui placidos uocibus ire tuis .

Quid retrò Xanthum ? retrò Simoenta uocatum

Adiiciam cursus non tenuisse suos ?

Ipse pater , ceu rem natæ malè tutus haberet ,

Cantatas quoties restitit inter aquas ?

Nunc locus Oenone est , nunc illas tende ; parabis

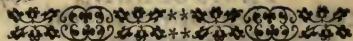
Sive tuos ignes pellere , siue meos .

RESPONSIONVM AVLI

SABINI FINIS.

D'Anton Micheli

P. OVIDII NASONIS
IN QVENDAM,
QVEM VOCAT IBIN.

LIBER.

ARGVMENTVM.

Annum agens Naso quinquagesimum, ab Augusto Imperatore in Pontum relegatus est, cuius quidē exilij causa nō facile deprehendi potest, cum & ipse multis in locis quodā carminis inuolucro diuersam inter pretibus coniecturam afferat, satis tamen constat duas fuisse causas, quarum alteram ubiq; fatetur; alteram uero, ne Augustum offensiozem reddat, semper subicit. sic enim ait in secundum de Trist. Perdiderint cum me duo crimina, crimen & error: Alterius facti causa silenda mihi. Persæpe itaque libros de arte amandi composuisse dolet: quod propterea Augusto odio esse cæperit, & aliquid uidisse per errorem, ut ob id in Scythiam propulsus fuerit. sic enim scribit in ij. de Ponto; Neueroges quæ sit, stultā quā scripsimus artem, Innocuas nobis hæc uerat esse manus. Et quid præterea peccaui, quærere noli; Vt pateat sola culpa sub arte mea & paulo post, Naso parum prudens artem dum scribit amandi, Doctrinæ pretiū triste magister habet, hoc idem ait in iij. ad Amore, & in iij. ad Carum, item j. de Tristibus. Cyl aliquid uidi? cur noxia lumina feci? Cur imprudēti cognita causa mihi est? Inscius Actæō uidit sine ueste Diana, Præda suis canibus non minus ille fuit. Verum si quis hæc curiosius scire affectat, eius & de tristibus, & de Ponto libros legat. Dum autem exularet, inter reliqua

reliqua sua opera, inuictuam in quendam edidit, quæ proprio nomine suppresso, Ibin appellat. sicut Callimachus, qui etiam sub hoc nomine Apolloniū Rhodum, eius discipulum, diris imprecationibus deuotuit. De Ibide autē ita scribit Plin. lib. viij. cap. xxxij. Simile quiddam & volucris in eadem Ægypto monstrauit, quæ uocatur Ibis, rostri aduncitate per eam partem se proluens, qua reddi ciborum onera maxime salubre est. Herodotus uero duplicem esse dicit, alteram nigram, alteram ciconiæ non ab similem. sed tamen diuersam. De hac etiam Cic. lib. 2. de natur. deorum sic ait; Ibes maximam uim serpentum conficiunt, cum sint aues excelsæ, curibus rigidis, corneo proceroque rostro; auerunt pestem ab Ægypto, cum uolucres angues; ex uastitate Libyæ uento Africo innectas, interfluunt, atque consumunt, ex quò fit, ut illæ uiuæ nec morsu noceant, nec odore mortuæ. Hæc ille. Cum itaq; tanta sit huius auis spurcitas ut proprio uentrem purget; Callimachus aduersarium tanquam scdisimum, ut hominem nullius decoris & commédationis significet, hoc nomine uocitauit: ad cuius imitationem Ouidius inimicum quoque suum Ibin nominauit. Causam autem huiusce maledicentiæ hanc fuisse ipsemet aperit, sollicitabat poetæ uxorem, & linguæ uenena Augusti auribus suffurrabat, ut diutius illum in exilium remoraretur.

TEmpus ad hoc lustris mihi iā bis quinque patris
Omne fuit musæ carmen in erme mea.

Nullaq; quæ possit scriptis tot millibus extat,

Littera Nasonis sanguinolenta legi.

Nec quamquam nostri, nisi me, læsere libelli:

Artificis periit cum caput arte sua.

Unus (& hoc ipsum est iniuria magna) perennem

Candoris titulum non sinit esse mei.

utrunque

200

I N I B I N.

Quisquis is est, (nam nomē adhuc utcunq; tace-
- Cogit inassuetas sumere tela manus. (bo)
Ille relegatum gelidos Aquilonis ad ortus
Non finit exilio delituisse meo.
Vulneraq; inmitis requiem quærentia uexat,
Iactat & in toto uerba canina foro.
Perpetuoq; mihi sociatam fœdere lecti
Non patitur miseri funera flere uiri.
Cūq; ego quassa meæ complectar membra carinæ,
Naufragii tabulas pugnat habere mei.
Et qui debuerat subitas extinguere flammæ,
Hic prædam medio raptor ab igne petit.
Nuitur, ut profugæ desint alimenta senectæ:
Heu quantò est nostris dignior ille malis.
Dū melius, quorum longè mihi maximus ille est,
Qui nostras inopes noluit esse uias.
Huic igitur meritas grates, ubicunq; licebit,
Pro tam mansueto pectore semper agam.
Audiet hæc Pontus, faciet quoque forsitan idem;
Terra sit ut potior testificanda mihi.
At tibi, calcasti qui me uiolente iacentem,
Quàm licet, & misero debitus hostis ero.
Desinet esse prius contrarius ignibus humor,
Iunctaq; cum Luna lumina Solis erunt;
Pasq; eadem cæli Zaphyros emittet, & Euros,
Et tepidus gelido flabit ab axe Notus;
Et noua fraterno ueniet concordia fumo,
Quàm uetus accensa separat ira pyra;
Et uer autumnus, brumæ miscebitur æstas;
Atque eadem regio uester, & ortus erit:

tabulas, id est
extremas diui-
tias.
translatio a do-
morū incendio

propior

Aetheoclem, &
Polynicem, Oe-
dipi regis The-
barum filios in-
telligit.

Quàm

Quam mihi sit tecum positus, quæ sumpsimus, armis
Gratia, commissis, improbe, rupta tuis:
Quam dolor hic unquam spatio evanescere possit,
Leniat aut odium tempus, & hora meum.
Pax erit hæc nobis, donec mihi vita manebit,
Cum pecore infirmo quæ solet esse lupis.
Prima quidem capto committam prælia versu,
Non soleant quamvis hoc pede bella geri.
Utque petit primo plenum flauentis arenae
Non dum calfacti velitis hasta solum:
Sic ego ter ferro non dum iaculabor acuto,
Protinus inuisum nec petet hasta caput.
Et neque nomen in hoc, nec dicam facta, libello;
Teque breui, qui sis, dissimulare sinam.
Postmodo si perges; in te mihi liber iambus
Tincta Lycambæo sanguine tela dabit.
Nunc quo Battiaades inimicum deuouet Ibin,
Hoc ego deuoueo teque tuosque modo,
Utque ille, historiis inuoluam carmina cæcis,
Non soleam quamvis hoc genus ipse sequi.
Illius ambages imitatus in Ibyda, dicar
Oblitus moris, iudicii que mei.
Et quoniam, qui sis, non dum querentibus edo;
IBIDIS interea tu quoque nomen habe,
Vique mei versus aliquantum noctis habebunt:
Sic vitæ series tota sit atra tue.
Hæc tibi natali facio, Ianique Kalendis
Non mentituro quilibet ore legat.
Dii maris & terræ, quique his meliora tenentis
Inter diuersos cum Ione regna polos,

Archilocus Ly-
 camben ob fi-
 liam Neobolem
 sibi denegatam
 ad laqueum co-
 pulit.
 Battiaades Calli-
 mashus a Bat-
 to genus trahens

decorum inuoca-
 tione impreca-
 tiones confir-
 mat,

*Huc precor, huc vestras omnes aduertite mentes
Et sinite optatis pondus inesse meis.*

*Ipsaque tu tellus, ipsum cum fluctibus aquor,
Ipse meas æther accipe summe preces.*

*Sideraque, & radiis circumdata solis imago,
Lunaque, quæ nunquam prius orbe micat;*

*Noxque tenebrarum specie reuerenda tuarum,
Quæque ratum triplici pollice netis opus:*

*Quique per infernas horrendo murmure valles
Imperiuratae laberis amnis aque;*

*Quasque, ferunt, torto vittatis angue capillis
Carcæris obscuras ante sedere fores; (resque
Vos quoque plebs superum Fauni, Satyrique, La-
Fluminaque, & nymphæ, semideumque genus,*

*Denique ab antiquo diui veteresque, nouique,
In nostrum cuncti tempus adeste • chaos.*

*Carmina dum capiti malefido dira canuntur,
Et peragunt partes ira dolorque suas.*

*Annuite optatis omnes ex ordine nostris,
Et pars sit voti nulla caduca mei.*

*Quæque præcor fiant, ut non mea dicta, sed ille
Pasiphaes generi verba fuisse putet.*

*Quasque ego transiero pœnas, patiatur & illas:
Plenus ingenio sit miser ille meo.*

*Neue minus noceant fœdum execrantia nomen
Vota, minus magnos commoueantue deos:*

*Illum ego deuoueo, quem mens intelligit, Ibin,
Qui se scit factis hæc meruisse suis.*

*Nulla mora est in me, peragam rata vota sacerdos:
Quisquis ades, sacris ore fauete meis.*

Quis-

res paræ He-
rebi & Noctis fi-
liæ.

Scyz.

furias intelligit
Acherontis &
Noctis filias.

Indigites.
chori.

Theſeum ſigni-
ficat, qui à Ne-
ptuno petiit, ut
Hippolytum in
ſerimeret.

Quisquis ades, sacris lugubria dicite verba,
 Et fletu madidis Ibin adite genis.
 Omnibusque malis, pedibusque occurrite lænis,
 Et nigrae vestes corpora vestra tegant.
 Tu quoque quid dubitas ferales sumere vittas?
 Iam stat, ut ipse vides, funeris ara tui.
 Pompa parata tibi est, uotis mora tristibus absit:
 Da iugulum cultris hostia dira meis.
 Terra tibi fruges, amnis tibi denegat undas,
 Denegat afflatus ventus & aura suos.
 Nec tibi Sol clarius, nec sit tibi lucida Phæbe,
 Destituant oculos sidera clara tuos.
 Nec se Vulcanus, nec se tibi præbeat aer,
 Nec tibi det tellus, nec tibi pontus iter.
 Exul, inops terras, alienaque limina lustras,
 Exiguumque petas ore tremante cibum.
 Nec torpus querulo, nec mens vacet ægra dolore;
 Noxque die grauior sit tibi, nocte dies.
 Sisque mihi semper, nec sis miserabilis ulli:
 Gaudeat aduersis semina virque tuis.
 Accedat lacrymis odium: dignusque puteris
 Qui mala cum tuleris plurima, plura feras.
 Sitque (quod est rarum) solito deserta favore,
 Fortunæ facies inuidiosa tuæ.
 Causa que non desit, desit tibi copia mortis,
 Optata fugiat vita coacta necem.
 Luctatusque diu cruciatus spiritus artus
 Deserat, & longa torqueat ante mora.
 Eueniem, dedit ipse mihi modò signa futuri
 Phæbus; & à læna mæsta volauit avis.

Vulcanus pro
 igne, cui præest.

deserta, id est
 euacuata.

Thraces, populi
ferocissimi, in-
ter partes Scy-
thiz iuxta Ma-
cedoniam ha-
bentes Istrum a
Septentrione,
Pontum ab O-
riente, & mare
Aegzum a Meri-
die.
Ister fluvius
Scythiz, qui &
Danubius dici-
tur.
Tyberis per Tu-
sciam, fluvius Ro-
mæ diluit.

Cerè ego quæ voceo, superos motura putabo,
Speque tuæ mortis pessimè semper alar.
Finiet illa dies, quæ te mihi subtrahet olim;
Finiet illa dies, quæ mihi tarda venit.
Sed prius hanc animam nimium tibi sæpe petita
Auferet illa dies, quæ mihi fera venit:
Quàm dolor hic unquam spatium evanescere possit,
Leniat aut odium tempus & hora meum.
Pugnabunt iaculis dum Thraces; Iaziges; arcu,
Dum tepidus Ganges, frigidus Ister erit:
Robora dum montes, dum pabula mollia campi,
Dum Tyberis liquidas Tuscus habebit aquas,
Bella geram tecum: nec mors mihi finiet iras;
Sæua sed immanis manibus arma dabo.
Tunc quoque, cum suero vacuas dilapsus in auras,
Ex animus manes oderit umbra tuos.
Tunc quoque; factorum veniam memor umbra tuorum,
Insequar & vultus ossæ forma tuos.
Siue ego (quod nollem) longis consumptus ab annis,
Siue manu facta morte solutus ero;
Siue per immensas iactabor naufragus undas,
Nostraque longinquus viscera piscis edet:
Siue peregrinae carpent mea membra volucres,
Inque meo tingent sanguine rostra lupi;
Siue aliquis dignatus erit supponere terræ,
Et dare plebeio corpus inane rogo:
Quidquid ero, Stygiis erumpere nitam ab oris,
Et tendam gelidas ultor in ora manus.
Me vigilans cernes, tacitis ego noctis in umbris
Excuiam somnos visus adesse tuos.

Denique

Denique quidquid ages, ante os, oculosq; volabo,

Et querar, & nulla sede quietus eris.

Verbera seuz dabunt sonitum, nexæque colubris

Conscia fundabunt semper ad ora faces.

His viuis furiis agitabere, mortuus iisdem;

Et breuior pœna vita futura tua est.

Nec tibi continget funus, lacrymæque tuorum:

Indeploratum proiciere caput.

Carnificisque manu, populo plaudente, traheris;

Infixusque tuis ossibus uncus erit.

Ipsæ te fugient, quæ carpunt omnia, flammæ;

Respuet inuisum iusta cadaver humus.

Vnguibus & rostro tardus trahet ilia vultur,

Et scindent auidi perfida corda canes.

Deque tuo fiet (licet hac sis laude superbus)

Insatiabilibus corpore rixa lupis.

In loca ab Elysiis diuersa fugabere campis:

Quasque tenet sedes noxia turba, coles.

Sisyphus est illic, saxum voluensque, petensque:

Quique agitur rapidæ victus ab orbe rotæ.

Quæque gerunt humeris perituras Belides undas,

Exulis Aegypti turba cruenta nurus.

Poma pater Pelopis præsentia quærit; & idem

Semper eget liquidis, semper abundat aquis.

Iugerbisque nouem summus qui distat ab imo,

Visceraque assidue debita præbet aui.

Sic tibi de furiis scindat latus una flagello,

Vt sceleris numeros confiteare tui:

Altera Tartareis seclis dabit anguibus artus:

Tertia fumantes incoquet igne genas.

torta

furiz intortos
anguibus crines
habent.

Ixion rex Thes-
saliz.

Tantalus.

Tityus magnus
Iouis filius re-
nascenti iecore
vulturæ pascit.
Tifiphone.

Alecto,

Noxia

Megara.

Noxia mille modis lacerabitur umbra, tuasque

*Aeacus pœnarū
exagutor.*

Aeacus in pœnas ingeniosus erit.

In te transcribet veterum tormenta virorum,

Manibus antiquis cassa quietis eris.

Sisyphæ, cui tradas revolutibile pondus, habebis;

Versabunt celeres nunc nova membra rotæ.

*ad Sisyphū apo-
strophat.*

Hic erit, & ramos frustra qui capiet, & undas:

Hic inconsumpto viscere pascet aues.

Nec mortis pœnas mors altera finiet huius,

Horæque erit tantis ultima nulla malis.

Inde ego pauca canam, frondes ut si quis ab Ida,

Et summam Libyco de mare carpat aquam.

*Hybla mons &
regio Siciliæ, flo-
rum copia infi-
gnis.*

Nam neq; quot flores Sicula nascuntur in Hybla,

Quotue ferat, dicam, terra Cilissa crocos;

*Crocus magna
vbertate in Cili-
ciâ nascitur.*

Nec, dum tristis hyems Aquilonis inhorruit alis,

Quàm multa fiat grandine canus Athos.

*Athos mons in
ter Macedoniâ
& Thraciâ assi-
due grâdine pul-
satus.*

Nec mala voce mea poterunt tua cuncta referri,

Ora licet tribuas multiplicata mihi.

Tot tibi vae misero veniat, talesque ruina;

Vi cogi in lacrymas me quoque posse putem.

Illæ me lacrymæ facient sine fine beatum:

Dulcior hic risu tunc mihi fletus erit.

Natus es infelix: ita dii voluere: nec ulla

Commoda nascenti stella, levisue fuit.

Non Venus affulsit, non illa Iuppiter hora,

Lunaque non apto Solue fuisse loco.

Nec satis utiliter positas tibi præbuit ignes,

Quem peperit magno lucida Maia Ioue.

*Mercurius.
Saturnus false-
per.*

Te fera nequidquam placidum spondentia Martis

Sidera presserunt, falciferique senis.

Lux

Lux quoque natalis (ne quid, nisi triste, videres)

Turpis, & inductis nubibus atra fuit.

Hæc est in fastis, cui dat grauis Allia nomen,

Quæque dies Ibin publica damna tulit.

Qui simul impurè matris prolapsus ab aluo est,

Cynipham sædo corpore pressit humum.

Sedit in aduerso nocturnus culmine bubo,

Funereoque graues edidit ore sonos.

Protinus Eumenides lauere palustribus undis,

Qua caua de Stygiis fluxerat vnda vadis.

Pectoraque vnixerunt Erebeæ felle colubræ,

Terque cruentatas increpuere manus.

Gutturaque imbuerant infantia lacte canino,

Hic primus pueri venit in ora cibus.

Perbibit inde suæ rabiem nutricis alumus,

Latrat & in toto verba canina foro.

Membraque vinxerunt tinctis ferrugine pannis,

Amalè deserto quos rapuere rogo.

Et, ne non sultum nuda tellure iaceret,

Molle super silices imposuere caput.

Iamque recessuræ viri de stipite factas

Admorunt oculis usque sub ora faces.

Flebat, ut est fumis infans contactus amaris,

De tribus est cùm sic vna locuta soror.

Tēpus in immensum lacrymas tibi mouimus istas,

Quæ semper caussa sufficiente cadent.

Dixerat, & Clotho iussit promissa vale,

Nenit & infausla stamna pulla manu.

Et, ne longa suo præfagia diceret ore,

Fata canet vates, qui tua, dixit, erit.

Allia est fluvius non longe à Roma oriens, apud quem R. exercebatur a Gallis Senonibus deletus est hinc Allienus dies.

Fasti libri, quibus anni descriptio continetur. Cynips fluvius in Libya hircis abundans.

Chrysippus disputabat mores infantis formati à lacte nutricis, & ob hoc censebat nutricem doctam esse datum oratori.

faces virides infelices credebatur propter fumum.

vna parcarum ad Ibin.

Ille

Philoctetes filius Præantis.
 Telephus a cerua nutritus ab Achille inermi est vulneratus.
 Bellerophon, filius Glauci, est Pegaso equo in cælū uellet euolare, decidit qui multos labores prius tolerarat ob Scenobeam Præti uxorem ab eo spretam.
 Phœnix Amyntoris filius.
 Oedibus, Lai & Iocastes filius, Antigone filiam habuit, Tiresias a Iuno ne obsecratus.
 Phineus Argonautas monuit ut columbam a Pallade datam sequerentur.
 Telemus uates Polyphemopræ dixit aliquando futurum, ut ab Ulyssæ obsecraretur.
 Crambes & Orthosia a patre Phineo obsecrati.
 Thamiris a Musis obsecratus.
 Demodocus cæcus ab Homero cantor inducitur.

*Ille ego sum vates, ex me tua vulnera disces,
 Dent modò dii vires in mea verba suas.
 Carminibusque meis accedant pondera rerum,
 Quæ rata per luctus experire tuos.
 Nenè sine exemplis æui cruciari prioris,
 Sin tua Troianis non leuiora malis.
 Quantaque clauigeri Præantius Herculis hæris,
 Tanta venenato vulnera clauis geras.
 Nec leuius doleas, quàm qui bibit vbera ceruæ,
 Armatusque tulit vulnus inermis potens.
 Quique ab equo præceps alienis decidit armis,
 Exitio facies cui sua pænè fuit.
 Id quod Amyntorides videas, tepidusq; ministro
 Præstantes baculo luminis orbus iter.
 Nec plus aspicias, quàm quem sua filia rexit,
 Expertus scelus est cuius uterque parens.
 Qualis erat, postquam est index de lite iocosa
 Sumpsius, Apollinea clarus in arte senex.
 Qualis & ipse fuit, quo præcipiente columba
 Est data Palladiæ præmia, duxq; rati.
 Quique oculis caruit, per quos malè viderat aurū,
 Inferias nato quos dedit orba parens.
 Pastor ut Aetneus, cui casus antè futuros
 Telemus Eurymedes vaticinatus erat.
 Ut duo Phryneidæ, quibus idem lumen ademit,
 Qui dedit & Thamiræ, Demodocique caput.
 Si quis aquis tua membra secet, Saturnus ut illas
 Subsecuit partes, unde creatus erat:
 Nec tibi sit tumidis melior Neptunus in undis,
 Quàm cui sunt visæ frater & uxor aues.
 Solertique*

*Solertiq; uirō, lacerae quem fracta tenentem
Membra ratis Semeles est miserata soror.
Vel tua, ne pœna genus hoc cognouerit unus,
Viscera diuersis scissa serantur equis.
Vel quæ, qui redimi Romanos turpe putauit,
A duce Puniceo pertulit, ipse seras.
Nec tibi subsidio sit præsens numen, ut illi,
Cui nihil Hercæi profuit ara Iouis.
Viq; dedit saltus è summo Thessalus Ossa,
Tu quoque saxoso præcipitare in go.
Aut uelut Euryali qui sceptrum cepit ab illo,
Sint artus auidis anguibus esca tui.
Vel tua maturet, sicut Minoia facta,
Per caput infuse feruidus humor aquæ.
Viq; parum mitis, sed non impune Prometheus,
Acreas uolucres sanguine fixus alas.
Aut uelut Etrachides magno ter ab Hercule quin-
Cæsus in immensum proicicere fretum. (tus
Aut ut Amantiadem turpi dilectus amore
Oderit, & saeuo uulneret ense puer.
Nec tibi fida magis misceri pocula possint,
Quàm qui cornigero de Ioue natus erat.
Morte vel intereas capiti suspensus A hæi,
Qui miser aurifera teste pependit aqua.
Aut ut Achilleiden cognato nomine clarum
Opprimat hostili tegula iacta manu.
Nec tua, quàm Pyrrhi, felicius ossa quiescant,
Sparsa per Ambracias quæ iacuerè uiis.
Nataq; ut Aeacide iaculis moriaris adactis,
Non licet hoc Cereri dissimulare sacrum.*

O Viq;

Alcione, Ceyx,
Dædalion.

Ino Vlyssæ nau
fragio misera
uelu dedit, quo
tutus enaia
nit. M. Aut. Re
gulus.
primum dicie.
Luiyalus adue
na Thessalum
præcipitauit.
Minos in ther
mis Cocali re
gis Siciliæ ex
tinctus est, dū
Dædalum inse
queretur.

Sacillus Aman
tij filius à Celi
no pūero occi
sus.

Alexander, qui
Iouis Hammo
nis filius haberi
uoluit, ab to
la pincerna ve
neno iterèptus.
Achæus Lydiæ
rex auaritia ne
catus in Paoli
aquis pependit.
Pyrrhus rex Epi
rotarum.
Ambracia urbs
in Epiro.

Periclei Pyrrhi
filia.

Magnetes Gelo
nis & Nereidos
filius.

Catharides ner-
mes terrestres.
de quibus vide
Plinium in 11.
& 17. libro.
Oxilochus Leu-
ci frater.

Cambyfes rex
Persarū ad tem-
plū Iouis misit
exercitū, qui are-
na obrutus est
Dateus Persarū
rex ciues in co-
geriem cinerū
obruerat.

Neocles a Sicyo
ne vrbe Achaiz
ob crudelitatem
pulsus.

Gerymas Acarni
filius.

Alexander Phe-
rxus.

Milo Pisanus a
suis proiectus i
Alpheū fluiū,
Adimātus deo-
rū contemptor.
Dionysius Le-
nxus pulsus a
Mithridate au-
fugit in Achil-
leos Dromō, lo-
eū quē cursum
Achil. vocant:
vbi a suis dereli-
ctus perijt He-
tor.

Hippomeneia
in adulterio de-
prehensa, ab e-
quis absorpta,
& eius adulter
laceratus.

*Utq; nepos dicti nostro modò carmine regis,
Cantaridum succos dante parente bibas.
Aut pia te caso dicatur adultera, sicut
Qua cecidit Leucon uindice, dicta pia est.
Inq; pyram tecum carissima corpora mittas
Quem finem uitæ Sardanapalus habet.
Viq; Iouis Libyci templum uolare parantes,
Acta Noto uultus condat arena tuos.
Viq; necatorum Darei fraude secundi,
Sic tua succedens deuoret ossa cinis.
Aut ut oliuifera quondam Sicyone profecto,
Sic frigus mortis caussa famesq; tue.
Aut ut Acarnides insutus pelle iuueni,
Turpiter ad dominum præda ferare tuum.
Inq; tuo thalamo iuguleris more Pheræi,
Qui datus est leto coniugis ense sua.
Quosq; putas fidos, ut Larissæus Alebas,
Vulnere non fidos, experire tuo.
Viq; Milo, sub quo cruciata est Pisa tyranno,
Viuus in occultas præcipiteris aquas.
Quaq; in Adimantum Philesia regna tenentem
A Ioue uenerunt, te quoque tela petant.
Aut ut Amastriacis quondam Lenæus ab oris
Nudus Achillea destituatur humo.
Viq; uel Euridamas ter circum busta Thrasylli
Est Larissæo raptus ab hoste rotis.
Vel qui, quæ fuerat tutatus mœnia sepe,
Corpore lustrauit non diuturna suo.
Viq; nouum passa est genus Hipomeneia pœnæ,
Tractus & Actæa feritur adulter humo:*

Sic ubi uita tuos inuisa reliquerit artus,
Vltiores rapiant turpe cadauer equi.
Viscera sic a iuis scopulus tua figat, ut olim
Fixa sub Euboico Graia fuere sinu.
Utq; serox perit, & fulmine, & æquore raptor,
Sic te mersuras adiunget ignis aquas.
Mens quoque sic furus uecors agitur, ut illi
Vnum qui toto corpore uulnus habet.
Utq; Dryantiadae Rodopeia regna tenenti,
In gemino dispar cui pede uulnus erat.
Ut fuit Oeteo quondam, generoq; draconum,
Thysameniq; patri, Callirhoesq; uiro.
Nec tibi contingat matrona pudicior illa,
Qua potuit Tydeus erubuisse nuru.
Quaq; sui Venerem iunxit cum fratre marito,
Loiris in ancillæ dissimulata necem.
Tam quoque diu faciant possis gaudere fideli
Coniuge, quam Talai, Tyndareiq; gener.
Quaq; parare suis letum patruelibus ausæ,
Belides assidua colla premuntur aqua.
Biblidis & Canaces, sicut facis, ardeat igne,
Nec nisi per crimen sit tibi fida soror.
Filiæ si fuerit, sit quod Pelopeia Thyesti,
Myrrha suo patri, Nelimeneq; suo.
Filianeue magis capiti sit fida parentis,
Quam tua uel Pterela, uel tua Nise fuit.
Infamemq; locum sceleris quæ nomine fecit,
Pressit & inductis membra paterna rotis.
Ut iuuenes, pereas, quorum fastigia uultus
Olim Pisea sustinueres fores.

Ajax Oileus
 Marfias ab Apol
 line excoria-
 tes.
 Lyeurgus Drya
 tis filius volens
 putare vites, in
 cidit crura.
 Hercules Oe-
 teus,
 Athamas gener
 Cadmi.
 Orestes Thyfa-
 menum filium
 habuit.
 alias, Calligo-
 nes, cuius uir
 Ajax Telamo-
 uis.
 Aegalia.
 Hypermetra
 ut te adulteril
 hostem ostende-
 ret, loerim occi-
 dit.
 Pelopeia cū pa-
 tre Thyeste in-
 scio connubiū
 ut Myrrha cum
 Cinyra, & Ny-
 ctimene cū Ne-
 steo.
 Polydice Ptere-
 lam patrē pro-
 didit, sicut Seyl-
 la Nisum.
 Tullia Tarqui-
 nium Priscum
 patrem occidit
 a quo scelere vi-
 cus dictus est
 sceleratus.

Ut qui post longum sacri monstrator iniqui,

Elicuit pluuias uictima cesus aquas .

Pygmalion .

Frater ut Anthei quo sanguine debuit aras

T inxit , & exemplis occidit ille suis .

Ut qui terribiles pro gramen habentibus herbis

Impius humano uiscere pauit equos .

Diomedes .

Ut duo diuersis sub eodem uindice cæsi

Temporibus , Nessus , Dissimaniq; gener .

Eurius Dissima
ni gener .

Ut pronepos , Neptune tuus , quem reddere uitam

Ipse Coronides uidit ab urbe sua .

Hippolytus .

Aesculapius .

Procrustes .

Scyron in Isth-
mo habitans .

Ut Scynis , & Scyron , & cū Polyphemone natus ,

Quiq; homo parte sui , parte iuuenus erat .

Quiq; trabes pressas ab humo mittebat in auras

Aequoris aspectans huius & huius aquas .

Quæq; Ceres uidit læto pereuntia uultu

Corpora Thesea Cercionea manu .

Hac tibi , quem precibus iustis mea deuouet ira ,

Euenient , aut his non leuiora malis .

Achæmenides

ab Vlyse dere-

lictus opé Ae-

nez in Siolim

uenientis im-

plorauit .

Irus olim Ar-

neus est uoca-

tus .

mendici ad pō-

ies pmanebat .

Plutonem intel-

ligit , quem qui-

adibat , diues &

faciebatur .

Qualis Achæmenides Sicala desertus in ora ,

Troica cū uidit uela uenire , fuit .

Et qualis nec non fortuna binominis Iri ,

Quiq; tenent pontem , qui tibi maior erit .

Filius & Cereris frustra tibi semper ametur ,

Destituatq; tuas sæpe petitus opes .

Utq; per alternos unda labente recursus ,

Subtrahitur presso mollis arena pede ;

Sic tua nescio quæ semper fortuna lique scat ,

Lapsaq; per medias effluat usque manus ,

Utq; pater solitæ uarias mutare figuras ,

Plenus inextincta consociare fame .

Erifichthon fa-

me cōpulsus fi-

liam Orisopeida

sub uariis figu-

ris uendidit .

Tydeus Mena-
lippi caput cor-
rohit.

Nec dapis humane tibi erunt fastidia, quaq;
Parte potens Tydeus temporis huius eris.
Atque aliquid facias à uespere Solis ad ortus,
Cur externati rursus agantur equi.

Fæda Lycaoniae repetes conuiuia mensæ,
Tentabisq; iterum salere fraude Iouem.

teneat Teq; aliquis posito tentet uim numinis, opto:
Tercos atq; Tantalidos tu sis, tu Tereiq; puer.

Et tua sic latos spargantur membra per agros,
Tanquam quæ patrias detinuere uias.

Pelopée & Ilyn
dicit.

Abysrus Me-
dez frater.

Perillus Athe-
nienfis.

Phalaris Agri-
gentinus.
Peltas.

Aere Perillæo ueros imitere iuuenços,

Ad formam tauri conueniente sono.

Viq; ferox Phalaris lingua prius ense resecta,
More bouis Paphio clausus in ære gemas.

Dumq; redire uoles æui melioris in annos,

Vi uetus Admeti decipiare socer.

Curtius Roma-
nus.

Cadmus Sido-
nius.

Atque eques in mediū mergare uoragine cæni,

Dummodo sim facti nomina nulla tui.

Atque utinam pereas, ueluti de dentibus orti
Sidonia iactis Graia per arua manu.

Et quæ Bantiades fecit, fraterq; Medusæ,

Eueniant capiti nota sinistra tuo.

Callimachus.

Cyrenens dire
in Apollonium
improcatu est.

Et quibus exiguo est uolucris deuoluta libello,

Corpora proiecta quæ sua purgat aqua.

Vulnera totq; feras, quot dicitur ille tulisse,

Cuius ab inferiis cultor abesse solet.

Cybeles conu-
bitum fugiens
genitalia abi-
ampauit.

Attonitusq; seces, ut quos Cybeleia mater

Incitat ad Phrygios uilia membra modos.

Deq; uiro fias, nec scæmina, nec uir, ut Atys,

Et quatiâs molli tympana rauca manu.

Inq; pecus magnę subito uertare parentis ,
Victor ut est sceleri , uictaq; uersa pede .
Solaq; Limone pœnam ne senserit illam ,
Et tua denie fero uiscera carpat equus .
Aut ut Cassandra dominus , non mitior illo ,
Saucius ingesta contumuleris humo .
Aut ut Abantiades , aut ut Lyrnesius heros ,
Casus in equoreas præcipiteris aquas .
Victima uel Phæbo sacrās macteris ad aras ,
Quam tulit à seuo Theudotus hoste necem .
Aut te deuoueat certis abdera diebus ,
Saxaque deuotum grandine plura petant .
Aut Iouis insecti telo feriare trisulco ,
Ut satus Hippomene , Dosithoesque pater .
Vi soror Autonoes , ut cui mater tera Maia est ,
Et temere optatos qui malè rexit equos .
Vi ferus Aeolides , ut sanguine natus eodem ,
Quo genita est liquidis quæ cauet Arctos aquis .
Vi Macedo ista est rapidis cum coniuge flammis ,
Sic precor ætherei umdicis igne cadas .
Prædaque sis illis , quibus est Latonia Delos ,
Ante diem raptō non adeunda Thraso .
Quique necrecundæ specularitem membra Diana ,
Quique Crotopiaden diripuerē Linum .
Neue uenenato leuius ferioris ab angue ,
Quam senis Oeagri Calliopeſque nurus .
Quā puer Hypsipyles , quā qui cana primus acuta
Cuspide suspecti robora fixit equi .
Neue gradus , ad eas Elpenore cantina altos ,
Vimque ferax uini quo tulit ille modo .

Atlanta & Hip
 pomenes in leo
 nes uersū sunt.
 quorum filia Li
 mone in adulte
 rio deprehensa
 a patre equis la
 cerata traditur.
 Cassandrus Ma
 cedonius suos
 nimis scūies vi
 uis defoditur.
 Perseus nepos
 Abantis.
 Telephus Lyr
 nesio pſuit, ab
 Arſacide occisus.
 Abdera urbs
 Thraciæ, ubi
 post diras im
 pteationes so
 lebāt hoīes lapi
 dibus obruerē.
 Hipponoo
 Salmoned Aeo
 li filiū Iupiter
 fulminauit, ut
 Histmenium Ly
 caonis natum,
 religiosum erat
 in Delo canes
 alere, a quibus
 puer Thrasus
 est disceptus.
 Linus Crotopē
 nepos.
 Euridice vxor,
 Orphet, filia
 Oeagri & Callio
 pes, serpentis
 morſu interit.
 Elpenor Vlyſſis
 foras apud Cir
 cē nimio vino
 per ſcalas deſcē
 dē collū ſregit.

Tumq; cadas domitus quā quisquis ad arma uocet
 Inuiū inhumanū Thiodamanta Dryops (tem
 Quān ferus ipse suo perit maculatus in antro
 Proditus inclusæ Cacus ab ore bouis .
 Quān qui dona tulit Neseo tincta ueneno ,
 Euboicasq; suo sanguine tinxit aquas .
 Vel de precipiti uenias ad Tartara saxo ,
 Ut qui Socraticum de nece legit opus .
 Ut qui Thesæ fallacia uela carine
 Vidit , ut Iliaca missus ab arce puer .
 Ut tenci nutrix eadem matertera Bacchi ,
 Ut cui caussa necis ferra reperta fuit .
 Lydia se scopulis ut uirgo misit ab altis ,
 Dixerat inuito quæ mala uerba deo :
 Facta tibi occurrat patrio popularis in aruo ,
 Sitq; Paphagæ caussa leena necis .
 Quiq; Lycurgiden lacerauit ab arbore natum ,
 Idmonaq; audacem , te quoque rumpat aper .
 Isq; uel ex animis faciat tibi uulnus , ut illi ,
 Ora super seui quem cecidere suis .
 Atque idem simili pinus quem morte peremit ,
 Phrygia uenator , sisq; Berentiades .
 Si tua contigerit Minoas puppis arenas ,
 Te Corcyreum (restia turba petat .
 Lapsuramq; domum subeas , ut sanguis Alebæ ,
 Stella Lycoridæ cui fuit equa uiro .
 Viq; uel Euenus torrenti flumine mersus ,
 Nomine des rapidae uel Tyberinus aquæ .
 Hyrtacideq; modo defixa cadauera trunco
 Digna feris , hominis sit caput esca tuum .

Quodq;

Theombrotus
 lecto Platonis
 opere de immor
 talitate animæ
 se in mare præ
 cipitavit .

Dædalus Perdi
 cem nepotē , eo
 q; ferram inue
 nisset , inuidi
 se præcipitavit .
 Mars illic Ly
 diæ filiam ama
 uit .

Paphagius Am
 bracis rex .

Cretenses in ul
 tionem Minois
 Corcyrae siue
 Sienenses occi
 debant .

Alcibiades Ale
 bæ filiam cui
 ro Lycoridæ eaj
 dem domus op
 pressit .

Euryalus filius
 Hyrtaci .

Quodq; serum, Brothum fecisse cupidine mortis,
 Des tua succensa membra cremanda pyræ.
 Inclususq; necem cauea patiaris, ut ille
 Non profectura conditor historie.
 Vtq; repertori nocuit pugnacis Iambi,
 Sic fit in exitium lingua proterua tuum.
 Vtq; parum stabili qui carmine læsit Athenas,
 Inuisus pereas deficiente cibo.
 Vtq; byræ uates ferunt peruisse seueræ,
 Causa sit excidii dextra læsa tui.
 Vtq; Agamemnonio uulnus dedit anguis Orestis,
 Tu quoque de morsu uirus habente cadas.
 Sit tibi coniugii nox prima nouissima uite,
 Eupolis hoc perit, & noua nupta modo.
 Vtq; cothurnatum peruisse Lycophrona narrant,
 Hæreat infibris fixa sagitta tuis.
 Aut lacer in sylua manibus spargere tuorum,
 Sparsus ut est Thebis angue creatus auo.
 Perq; seros montes, tauro rapiente, trabaris,
 Ut tracta est coniux imperiosa Lyci.
 Quoq; sua passa est pellex inuisa sorori,
 Excidat ante pedes lingua resecla tuos.
 Cognitor ut tarda læsus cognomine Myrbæ,
 Orbis in innumeris inueniære locis.
 Inq; tui opifex, uati quod fecit Achæo,
 Noxia luminibus spicula condat apis.
 Fixus & in duris carparis uiscera saxis,
 Ut cui Pyrrha sui filia fratris erat.
 Et puer Harpadie referas exempla Thyestæ,
 Inq; tui casus uiscera patris eas.

Brotheus quise
 Erichthonius
 Mineræ, &
 Vulcani, filius.
 Chæridus gesto-
 rum Alexandri
 malus scriptor,
 Archilochus.
 Aristophanes.

alter Aristopha-
 nes.

Medilla Eupo-
 lis vxor.

Lycophron poe-
 ta Græcus.

Pentheus ab
 Agaue matris
 discerptus.

Dyræen Lyci v-
 xore agresti tan-
 to ligatam filij
 Aëtopos lania-
 uerunt.

Philomela.
 Myrtha patrem
 fugiens in arbo-
 rem uersa est.
 Achæus.

Altyages Medo-
 rum rex Harpa-
 gi filij pro epu-
 lis patri appo-
 suit, quod pri-
 us Thyestæ cen-
 gerat.

Trunca

Theocritus .
Marfyas .

Trunca gerās ſæuo mutilatis partibus enſe ,
Qualia Nycerni membra fuiſſe ſerunt .
Utq; Syracofio præſtriſta fauce poete ,
Sic animæ laqueo ſit uia clauſa tuæ .

Perſeus offenſo
Meduſæ capite
Cepheñū popu-
los in ſaxa uer-
tit .

Nudaue direpta pateant tua uiscera pelle ,
Ut Phrygiū , cuius nomina flumen habet .

primus Glau-
cus ex Poinia
ciuitate .

Saxificæ uideas infelix ora Meduſſæ ,
Cephenum multos quæ dedit una neci .

ſecundus deus
marinos .

Potniadum morſus ſubeas , ut Glaucus , equarum;
Inq; maris ſalias , Glaucus ut alter , aquas .

tertius Creten-
ſis uenenato
melle extinſus .
Socrates .

Utq; duobus idem dictis mihi nomen habenti
Præſocent animæ Gnoſſia mela uiam .

Hæmo cum fi-
liam Rhodopē
tūrpiter ama-
ret , uterque in
montem ſui no-
minis obdu-
ruit . Myrrha ex
patriſ Cinyre
concubitu Ado-
nem peperit .

Sollicitioq; bibas , ueluti doctiſſimus olim
Imperturbato quod bibu ore reus .

Vlyſſem dicitā
Telegono filio
interemptum .

Nec tibi , ſi quid amas , ſelicius Hæmone cedat .
Utq; ſua Machareus , ſic potiare tua .

Agenor

Vi uideas , quod iam , cū flammæ cuncta teneret ,
Hælozeus patria uidit ab urbe puer .

Agenor

Sanguine probra luas , ut auo genitore creatus ,
Per facinus ſoror eſt cui ſua facta parens .

Agenor

Oſſibus inq; tuis teli genus hæreat illud ,
Traditur Icarū quo cecidiſſe gener .

Agenor

Utq; loquax in equo eſt eliſus guttura acerno ,
Sic tibi claudatur pollice uocis iter .

Agenor

Aut ut Anaxarchus pila minuaris in alta ,
Iactaq; pro ſolitis frugibus oſſa ſonent .

Agenor

Salmacis utq; patrem condat te Phæbus in ima
Tartara , quod natæ faceret ipſe ſue .

Agenor

Inq; tuos ea peſtis eat , quam dextra Choraſi
Vicini , opem miſeris Argoliciſq; tulit .

Agenor

Agenor

Agenor

Agenor

Utq; nepos Aethrae Veneris moribundus ob irā,
 Exul ab attonitis excutiaris equis.
 Propter opes nimias ut perdidit hospes alumnus,
 Perdat ob exiguas te tuus hospes opes.
 Utq; serunt fratres sex cum Damafichithone caesos,
 Intereat tecum sic genus omne tuum.
 Addidit ut fidicen miseris sua funera natis,
 Sic tibi sim uitae tedia iusta tuae.
 Utq; soror Pelopis saxo dureris oborto,
 Et laesus lingua Battus ab ipse sua.
 Aera si misso uacuum iaculabere disco,
 Quo puer Oebalides ictus ab orbe cadas.
 Si qua per alternos pulsabitur unda lacertos,
 Omnis Abydena sit tibi peior aqua.
 Comicus ut liquidis periit dum nabat in undis,
 Et tua sic Strygius strangulet ora liquor.
 Aut ubi uentosum superabis naufragus equor,
 Contacta pereas, ut Palinurus, humo.
 Utq; cothurnatum uatem tutela Dianae,
 Dilaniet uigilum te quoque turba canum.
 Aut ut Timaerū salias super ora Gigantis,
 Pluvima qua flammās Sicani Aetna uomit.
 Diripiantq; tuos insanis unguibus artus
 Strymoniae matres, Orpheon esse rate.
 Natus ut Alibee flammis absentibus arsit,
 Sic tuus ardeat stipitis igne rogos.
 Ut noua Phasiaca compressa est nupta corona,
 Utq; pater nupte, cumq; parente domus
 Ut cruor Herculeos abiit diffusus in artus,
 Corpora pestiferum sic tua uirginis edat.

Damafichithon
 Amphionis mu-
 sici & Niobes fi-
 lius ab Apolli-
 ne cum septem
 fratribus & so-
 roribus interfe-
 ctus

Battus furtum
 Mercurii prodit-
 dit.

Hyacinthus, Oe-
 bali filius, à
 Phœbo dile-
 ctus & per im-
 prudentiam ab
 eodem in ludis
 occisus.

Palinurus, Ae-
 nez nauis magi-
 ster, cum triduo
 enataffet, à Ve-
 lientibus in litore
 occisus est.
 Euripides.

Empedocles A-
 grigendinus, cu-
 piens immorta-
 litate potiri, in
 Aetnam se præ-
 cipitavit.

Orpheū Thra-
 ces mulieres la-
 niarunt.
 Meleager.

Creusa,

Butes Lycurgi
filius, & Pen-
thei nepos Bac-
chi sacerdotes i
parris vindictâ
occidit.

Icarus cum At-
ticæ colonos ui-
ni vsû edocuis-
set, illi iustitæ
liquore ebrii, ve-
neno se potatos
existimâtes, cû
necarunt. qua-
re Erigone eius
filia laqueo ui-
tam finivit.

Palamedes
Nauplij filius.

Ethalus ab Ili-
dis sacerdote ho-
spite & necatus:
quare vetitû est,
ne quis ex ea fa-
milia sacerdo-
tium iniret.
Melantheus ho-
micidij reus ma-
tre rei scia qua-
rentibus est ma-
nifestatus.

Nisus Hyrtaci
filius, & Eurya-
lus in Rutulorû
castra Rhamne-
tem, & multos
alios occiderunt.

Qua sua Penteiden proles est ulta Lycurgum,

Hæc maneat teli te quoque plaga noui.

Viq; Milo robur deducere fissile tentes,

Nec possis captas inde referre manus.

Muneribusq; tuis lædavis ut Icarus, in quem

Intulit armatas ebria turba manus.

Quodq; dolore necis patriæ pia filia fecit,

Vincula per laquei fac quoque guttur eat.

Obstrictusq; famem patiavis limine testæ,

Ut legem pænæ cui dedit ipsa parens.

Illius exemplo uioles simulacra Minervæ,

Aulidis à portu qui leue uertit iter.

Naupliadæq; modo ficto pro crimine pœnas

Morte tuas, nec te non meruisse iuuet.

Ethalon ut uita spoliavit Isidius hospes,

Quem memor à sacris nunc quoque pellit Ios.

Viq; Melambeum tenebris à cæde latentem

Prodidit officio luminis ipsa parens:

Sic tua coniectis fodiantur corpora telis;

Sic, precor, auxiliis impediare tuis.

Qualis equis pactis, quos fortis agebat Achilles,

Acta Phrygi timido est, nox tibi talis eat.

Nec tu, quàm Rhæsius, somno meliore fruaris,

Quàm comites Rhæsi, tu necis ante diem.

Quàm quos cum Rutulo morti Rhamnete dederis

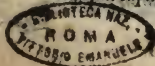
Impiger Hyrtacides, Hyrtacidæq; comes.

Cliniadæq; modo circumdatus ignibus atris.

Membra feras Stygiæ semicremata neci.

Viq; Remo muros auso transire recentes,

Noxia sint capiti rustica tela tuo.

233916 Denique

BIOTFECA